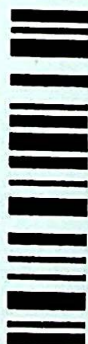
Tanjavur Saraswathi Mahal Series - 326

SRI MAHALAKSMI RATHNA KOSA

PART I

EDITED
BY
PANDIT TEDIYUR. KRISHNAMURTHI SASTRY

PUBLISHED
BY
SARASVATI MAHAL LIBRARY
TANJAVUR

Rs. 55/-

1991

Tanjore Sarasvati Mahal Series No. 326

फोन: २६५९
शर्मास् सानटोरियम प्रेस्, गणेशनगर, पुदुक्कोट्टै

PREFACE

We are pleased to publish another rare as well as a highly valuable manuscript on Mantra Sastra by name 'SRI MAHALAKSHMI RATNA KOSHA ' sup.No.21 B.No.6703. It is one of the Tantric Texts which indicate in different ways the expansion of knowledge towards self realisation.

In order to realise supreme bliss Tantric Texts prescribe a Triangle-MANTHRA-YANTRA and TANTRA.

In short Mantras are the sound symbols, Yantras are the mystical diagrams. Tantras are the rituals (contemplative disciplines).

The 1st part of Sri Mahalakshmi Ratna Kosha which comes out for the first time describes SRI VIDYA cult in an entirely different way and gives importance to the worsip of Mahalakshmi. I hope it will be very useful to all sections of worshippers. The 2nd part of the above manuscript will be published shortly.

Our thanks are due to Sri S.Krishnamurthi Sastri who edited already three rare manuscripts on Mantra Sastras in the library, for his earnest service in bringing out this valuable manuscript and giving us a scholarly introduction in Tamil and Sanskrit.

We are thankful to the Government of India for their liberal grants for publication of this rare manuscript.

Our appreciation is due to Messers.Sarma's Sanatorium Press, Pudukkottai for their neat execution of printing.

Thanjavur
24.9.91

T.Shanmuga Rajeswaran, I.A.S.,
District Collector and Director I/c
T.M.S.S.M. Library. Society.

Sarma's Press -Pudukkottai - 1. Phone: 2659

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीजगन्मात्रे नमः ॥

॥ प्रस्तावना ॥

यन्नाम्नः स्मरणात्प्रयाति विलयं प्रत्यूहपुञ्जः क्षणात्
तन्त्रग्रन्थविवेचने मम मतिर्यस्याशिषा केवलम् ।
श्रद्धा मन्त्रजपेऽगजापतिसपर्यायां तथा यत्कृपा -
लेशात्तं गणनायकं गुरुवरं विद्याप्रदं भावये ॥
गुरुं गणपतिं दुर्गां बगलां पुरनायिकाम् ।
नत्वासकृत्तथा विप्रान्वक्ष्ये प्रस्तावनामिमाम् ॥

अखिलप्रपञ्चरचनारम्भेऽतर्क्यैन्द्रजालिकेन सिसृक्षुणा भगवता हिरण्यगर्भेण स्थावरजङ्गमात्मकं जगत् अक्षर-समाम्नायं शब्दसमाम्नायं च सृष्ट्वा तत्तच्छब्दानां तेन-तेनचार्थेन सम्बन्धं कल्पयित्वा स्वनिःश्वासभूतान्वेदानपि प्राकाशयत् । अथ च स क्रमशः "शिक्षा व्याकरणं छन्दो निरुक्तं ज्योतिषं तथा कल्पश्चे"ति तदङ्गभूतान्ग्रन्थानान्वीक्षिकीसाङ्ख्य-योग-पूर्वोत्तरमीमांसात्मक-दर्शनग्रन्थांश्च कणभक्षाक्षपादकपिलपतञ्जलिमुख्यमहर्षिप्रवरैर्निरमापयत् । ततश्च

तदाज्ञापरा बहवो महर्षिप्रवराः श्रुत्यर्थप्रतिपादनपरान्स्मृतीति-हास-पुराणमयान् सङ्ख्यातिगान्ग्रन्थानरीरचन् ॥

एवं सत्यपि अप्रतिपत्तिविप्रतिपत्त्यन्यथाप्रतिपत्तिरूपा -ज्ञान - वशगान् मायानिबन्धने अस्मिन्संसारवार्धौ परितप्यमानान् जनान् नुद्दिधीर्षुर्दीनावननिपुणो भगवान् परमेश्वरः पुरुषार्थसाधन-तया तत्तत्कालभेद देशभेदाधिकारिभेद रुचिभेदानुसारमनुष्ठानोपयोगितया परःसहस्रान् मन्त्रानुद्घाटयामास ॥

"सर्वं खल्विदमेवाहं नान्यदस्ति" इति

"ब्रह्मैवेदं सर्वम्" इत्यादि श्रुतिवचनशतनिष्पन्नदैवतैक्यस्य वास्तविकत्वेऽपि निजनिर्मितब्रह्माण्डकार्यनिर्वहणाय एकमेव अव्यक्तं ब्रह्मात्मकं दैवतं गुणत्रयतरतमभावमनुसृत्य स्वव-मात्मानमनेकधा प्रकाशयामास । इदम्रीत्या बहुधा कार्यब्रह्मरूपेण भासमानानां देवतानां तोषणाय प्रयतमानानामाराधनोपयोगितया बहवो मन्त्राः तन्मन्त्रलक्षित-देवताप्रसादनौपयिकतया आराधनप्रकाराश्च भगवता परमेश्वरेणैव प्रकल्पिता अभवन् । तेषु प्रधानतया गणेश शिव शक्ति विष्णु सूर्य-स्कन्दादि देवताकमन्त्राः प्राधान्यमर्हन्ति ॥ सत्यप्येवमवास्तविके देवता-भेदे, उपर्युक्तानां समेषां मन्त्राणां ब्रह्म प्रतिपादने एव परमं तात्पर्यम् ॥ तथाचोक्तम् -

"मतानामपि सर्वेषां तात्पर्यं निर्गुणं परम्" इति "ब्रह्मबुध्यैव पूज्यन्ते ह्युपास्यन्ते च सर्वदा" (देवताः) इति

"मन्त्राणां जपहोमाद्यैःस्तूयमाना हि देवता ।
प्रसन्ना निखिलान्भोगान् पुरुषार्थांश्च यच्छति" इति च ॥

इत्थं गणेशवुध्या शिव शक्ति विष्णु प्रभृतिक देवतावुध्या च परमात्मपूजने ये ये कृतादरास्ते सर्वे गाणेश, शैव, शाक्त वैष्णवमुख्यमतावलम्बिन इति प्रथिता अभवन् । अतः ते गणेशशिवादयः षड्देवता अपि 'मतदेवता' इति ख्याता जाताः ।

एवमेव स्वार्भाप्सितार्थसिषाधयिषया उपास्यमाना देवता इष्टदेवता इति कुलक्रमानुसारमाराध्यमाना कुलदेवता इति ग्रामप्रदेशेषु ग्रामीणैः समष्टिरूपेण समाराध्यमाना देवता ग्रामदेवता इति च व्यवह्रियन्ते ॥ एतासां देवतानां कालदेशभेदेन आराधना प्रकाराः वहुधा भिद्यन्ते ।

आराधनमार्गः प्रथमतया वैदिकतान्त्रिकभेदेन द्विविधो भवति । तत्र वेदोदितकर्मज्ञानप्रधानतया जैमिनि वैशम्पायन शाकल बाष्कल-बोधायन-आश्वलायन-आपस्तम्व-द्राह्यायण-सत्याषाढाद्यनेकमहर्षि-मुख्यकल्पितत्वात् व्यासकृष्णादि ज्ञानिमुख्योपज्ञत्वाच्च वैदिकमार्गः शुभदः सर्वोन्नतश्च ।

तन्त्रमार्गश्च समयकौलभेदेन द्विप्रकारो भवति । तत्र समया-चारः निर्गुण निरवयवाव्यक्तसच्चिदानन्दात्मक व्रह्मणो जीवस्य च अभेदभाव-प्रतिपादकतया भाव प्रधानतया योगमार्गानुसारित्वाच्च महनीयै-राद्रियते। कौलाचारस्तु वामपाषण्डरूपेण परिणतः श्रुतिनिषिद्ध-आचारपरत्वात् केवलैहिकफलप्रधानत्वात्परहिंसावहत्वा-ज्जुगुप्सावहत्वाच्च हेयः ।

कालगत्या साधकवर्गभागधेयवशान्महनीयश्रीयुतभास्कर-रायमखीन्द्रैः तन्त्रमार्गे समयकौलाचारयोः सामरस्यं कृत्वा, कौलमतोपबृंह्यमाणपञ्चमकाराणामपि प्रतिनिधीन् कल्पयित्वा सर्वजनानुष्ठानसाध्यः सुगमः पन्थाः प्रदर्शितः ॥

अयं च तन्त्रमार्गः भगवता गौरीकान्तेन, वैदिक-मार्गावलम्बने अधिकाररहितानामपि वेदविहितकर्मकलापानुष्ठानफलत्वेन यद्यदुक्तं तत्तद्भोगमोक्षफलप्रदानसाधनतया परमकृपया प्रकल्पितः एव ॥ किन्तु तन्त्रेषु तेषु बहुषु कालक्रमेण कानिचिद्भेयानि जातानि ॥

"महामायाशम्बरं च योगिनीजालशम्बरम्"

तत्वशम्बरकं चैवेत्यारभ्य "त्रयस्त्रिंशत्प्रभेदानि ह्यवैदिकवतां नृणाम्" इत्यन्तमुपवर्णितानि तन्त्राणि साधकवर्गेण नाद्रियन्ते ॥ अन्येषामपि अविगीतानां तन्त्राणां मध्ये बहूनि साकल्येन नोपलभ्यन्ते । तथापि तत्तत्तन्त्रग्रन्थोक्ता मन्त्रकलापाः तत्रतत्र बहुभिःसंरक्षिता एवं अभवन् इतीदं उपलभ्यमानविशकलितासंपूर्ण- ताल्पत्र-कागदपत्रकोशैः अवगम्यते ॥

अथ च चोलदेशान्तर्गततञ्जापुरमधिष्ठाय कृतशासना महाराष्ट्रीयमहीपालाः स्वयमभिज्ञाः कलासु कुशला धर्मनिष्ठाश्च सन्तः प्राक्कालीनदुर्लभग्रन्थानां सङ्कलने कृतादरा आसन् । सुप्रसिद्ध - शरभोजीमहाराजस्य तद्वंश्यानां च राज्ञामनवद्यश्रद्धया अनल्पप्रयासेन च बहुभ्यः सम्पाद्य सङ्कलिताः पण्डितैर्विलेखिताश्च वेदेतिहासपुराण-दर्शनकाव्यनाटकसङ्गीतवैद्यादि निबन्धाः तमिल् तेलुगु महाराष्ट्री मुख्य-

भाषामया: सङ्ख्यातिगा: तञ्जावूरनगरे महाराज-शरभोजीनाम्ना विश्रुते सरस्वतीमहालयग्रन्थकोशागारे अद्यावधि केन्द्रीयप्रान्तीयसर्वकाराणां साहाय्येन संरक्षितास्तिष्ठन्तीतीदं परमं प्रमोदस्थानं भवति ।

तत्र च प्राप्यमाणतन्त्रग्रन्थेष्वन्यतमत्वेन श्रीमहालक्ष्मीरत्नकोशाभिधानोऽयं ग्रन्थ: B No.६७०३ सङ्ख्याक: १९८ कागदपत्रात्मक: १०५ अध्यायात्मकश्चेदानीं प्राकाश्यं नीयते । श्रीनारायण- ब्रह्मोमामहेश्वरसंवादात्मकेऽस्मिन् ग्रन्थे शोधनार्हा भागा: बहवो वर्तन्ते । शोधनाय प्रयत्ने कृतेऽपि मातृकान्तरानुपलम्भेन, अस्य च मन्त्रशास्त्रत्वेन स्वेच्छया अल्पप्रज्ञोपज्ञशोधने सति प्रत्यवाय: स्यादिति भीत्या, भाविकाले पठितृ पण्डित साधक वर्ग साहय्येन मातृकान्तरे उपलब्धे शोधनीया भागा: शोधिता भवन्तु इत्याशया च बहुत्र यथामातृकमेव मुद्रितम् ।

भागद्वयात्मकतया प्रकाश्यमानेऽस्मिन् ग्रन्थे प्रथमभागे प्रधानतया वैष्णवमतमवलम्ब्य श्रीविद्यासपर्याक्रम: प्रतिपाद्यते । सर्वमतसाधारण्येन च श्रीसूक्तविधानं, तत्र च प्रत्यृचं ध्यानविशेषयन्त्रोद्धारकथनं, श्रीचक्रस्य मेर्वर्धमेरुभूप्रस्तारात्मकत्वेन त्रैविध्यकथनं, श्रीविद्यासपर्याक्रमे सृष्टि-स्थिति मार्ग भेदेन आवरण देवतानां प्रकाशनं, पुरश्चरणप्रकार निर्वचनप्रसङ्गात् जापकधर्मकथनं, होमविधानवर्णनप्रसङ्गात् कुण्डनिर्माण-अग्नि स्वरूप तज्जिह्वाभेदादि कथनं, श्री, भूवराह, सिद्धलक्ष्मी, मातङ्गी, वाग्वादिनी, नकुली, भुवनेश्वरी, महावाराही-अन्नपूर्णा, राज्यलक्ष्मी, स्वर्णदा, स्वर्णाकर्षणभैरवाद्यनेकमन्त्राणां च सर्षिच्छन्दस्कानां यन्त्रोद्धारपूर्वं प्रकाशनं भवति ।

अस्य उत्तरभागश्च यथाशीघ्रं प्रकाशनमुपैष्यति

विद्वद्वरेण्यानां साधकपुङ्गवानां च सन्निधौ सविनयं प्रार्थ्यते यत् अत्र ये दोषाः दृष्टिपथं गमिष्यन्ति, यत्र च शोधितेषु च भागेषु प्रकारान्तरशोधनौचित्यं गम्यते तत्सर्वं कृपया निवेद्य अस्यैव निर्दोषतया पुनः प्रकाशनाय उपकुर्वन्तु इति ॥ एतन्महालयस्थ-आकाशभैरवकल्पोक्तमन्त्रसङ्ग्रह, उद्धारकोश, शरभकल्पादिग्रन्था मया प्रकाशिता इति कृत्वा एतत्प्रकाशनेऽपि मामधिकारिणं मत्वा कृताधिकारेभ्यः सरस्वतीमहालय समिति सदस्येभ्यः आत्मनः कार्तज्ञ्यं निवेदयामि ॥

अस्य प्रकाशने ये ये साक्षात्परोक्षतो वा कृतसाहाय्याः तेभ्यः सर्वेभ्यः स्वात्मनः कृतज्ञभावमावेदयामि ॥

अस्य मुद्रणे सश्रद्धं कृतप्रयत्नाः पुदुक्कोट्टै शर्मास् सानटोरियम् मुद्रणालयनिर्वाहकाः श्रीमहालक्ष्म्याः प्रसादेन भूयःश्रेयस्ततिम आप्नुवन्तु इति आशास्महे ॥

इत्थं

तञ्जावूर् — श्रीगुरुपादुकाधूलिः

४.४.१९९० — **पण्डित - तेदियूर् कृष्णमूर्तिशास्त्री ॥**

ஸ்ரீ குருப்யோ நம:

முன்னுரை

வேதங்களும் அவற்றின் வழிவந்த இதிஹாஸ புராணங்களும் காவ்யங்களும் சகல ஜீவராசிகளின் நன்மைக்கான அறம், பொருள், இன்பம், வீடு எனும் புருஷார்த்தங்களையே போதிக்கின்றன. (எவை, புருஷ = மனிதர்களால் அர்த்த்யந்த்தே = வேண்டுமென விரும்பப்படுகின்றனவோ அவை புருஷார்த்தமெனப்படும்.) அவற்றுள் வேதங்கள் 'ப்ரபு ஸம்ஹிதை' எனப்படும். அவற்றின் போதனைகள் அனைத்தும் ஒரு பிரபுவின் (அரசரின்) ஆணைகள் போன்று கடுமையானவையாக இருக்கும். அரச ஆணைகள் மீறப்பட்டால் தண்டனைக்குள்ளாக வேண்டி யிருப்பது போல் வேதங்களின் போதனைகள் மீறப்பட்டால் உரிய தண்டனைகளுக்கு உட்படவேண்டியதாகும். அடுத்துள்ள இதிஹாஸ புராணங்கள் ஸுஹ்ருத் ஸம்ஹிதை எனப்படும். நல்லவை கூறி நல்வழி நடத்தும் நண்பர் போன்றவை. 'இவ்வாறு இங்கே இருந்தான். இவ்வாறு இது செய்து நலம் பெற்றான் என்றவாறு கூறி உதாரணங்களையும் கூறி நல்வழிபடுத்தும் நண்பர் போன்றவை. இதிஹாஸங்கள் புராண நிகழ்ச்சிகளைப் பற்பல கதைகள் மூலம் உணர்த்துபவை புராணங்கள். புராண நிகழ்ச்சிகளில் அக் கதாபாத்திரங்களால் உணர்த்தப்படும் கருத்துக்கள் தாம் முக்கியமே தவிர கதாபாத்திரங்கள் அல்ல. பஞ்ச தந்திரக் கதைகளில் பல விலங்குகளும் பறவைகளுமே பெரும்பான்மை யான கதாபாத்திரங்கள். அப்பாத்திரங்கள் மூலம் உணர்த் தப்படும் கருத்துக்கள்தான் ஏற்கப்படவேண்டும். ஏற்கப்படு கின்றன. எனவேதான் அவை ஸுஹ்ருத் = நல்மனம் படைத்த நண்பர் போன்ற ஸம்ஹிதை எனப்பட்டன. அடுத்துள்ள காவ்யங்கள் காந்தாஸம்ஹிதை எனப்படும்.

அணிகள் பல அணிந்து சிருங்காரஹாஸ்யச் சுவை ததும்பப் பேசும் அழகிய மனைவி கூறும் நல்ல கருத்துக்கள் அடங்கிய இன் சொற்கள் போலவே உவமை, உத்ப்ரேக்ஷை, அப்ரஸ்துதப்ரசம்ஸா, சிலேடை போன்ற எண்ணற்ற அலங்காரங்களுடன் (அணிகளுடன்) சிருங்காரம், ஹாஸ்யம், கருணை, ரௌத்ரம், வீரம், பயாநகம், பீபத்ஸம், அத்புதம், சாந்தம் ஆகிய நவரஸங்கள் உள்ளார்ந்திருக்க நல்ல சொற்கட்டுடன் விளங்கும் காவ்யங்களும் வெளிப்படையாகவும் வ்யங்க்யமாகவும் ஜீவராசிகளின் நலனுக்கான நல்ல கருத்துக்களையே கூறும். மேலே கூறப்பட்ட வேதம் இதிஹாஸம் முதலானவை பல்வேறு கால கட்டங்களில் ஜீவராசிகளின் தகுதி, ஏற்புடைத் தன்மைக்கேற்ப முக்யத்வம் பெற்று விளங்கின.

இதுபோலவே ஜீவராசிகள் அறம், பொருள், இன்பம், வீடு எனும் புருஷார்த்தங்களை வேறு வழியில் பெறுவதற்கான-வழிபாடு செய்து பெறுவதற்கான விதிமுறைகளைக் கூறும் நூல்கள் தந்த்ரங்கள் எனப்படும்.

'ஒன்றே தெய்வம்' என்ற கருத்து 'வேத முடிகள்' என வழங்கப் பெறும் உபநிடதங்கள் அனைத்துமே ஒருமுகமாகக் கூறும் உண்மையாகும். உலகின் எல்லா மதங்களுமே ஒன்றே தெய்வம் எனும் கருத்தினை மறுக்காமல் ஏற்கின்றன. மிட்டாய்க்கடையில் ஒரே ஒருவகைத் திண்பண்டம் மட்டிலுமே வைத்து வியாபாரம் நடைபெறுவதில்லை. பலருடைய கண்களையும் கருத்தையும் கவரும் வண்ணமும் நாவில் நீர் ஊரும் வண்ணமும் பலதோற்றமும் சுவையும் உள்ள தின்பண்டங்கள் வைக்கப்படுகின்றன. அவையாவுமே அரிசி மாவு, மைதா, சர்க்கரை, உப்பு, மிளகாய் போன்ற ஒரே வகை மூலப் பொருள்கள் கொண்டுதான் தயாரிக்கப்படுகின்றன. ஏன்? மக்கள் பலர், பலரும் பல்வேறு உணர்ச்சிகளும்

விருப்பங்களையும் கொண்டவர் என்பதால் அனைவரும் கூடி வந்து அவரவர் விருப்பத்திற்கேற்ப பொருள்களைப் பெற்றுச் செல்லட்டும் என்ற நோக்கில்தான் பல்வேறு மக்களின் பல்வேறு சுவைக்கேற்ப வெவ்வேறு தோற்றமுள்ள, ஆனால் ஒரே வகை மூலப் பொருளால் ஆன திண்பண்டங்களைக் கடைகளில் வைக்கிறார்கள்.

அது போல் இந்து மதம் ஜீவர்களின் தகுதி, மனப் பக்குவம், விருப்பம் இவற்றிற்கு ஏற்ப வழிபாடு செய்து உய்யட்டுமெனும் உயர் நோக்குடன், தாராள உணர்வுடன் தெய்வம் ஒன்றேயெனினும், உருவமற்றதெனினும் முக்குணங்களாலான ஸத்வம் ரஜஸ் தமஸ் இவற்றின் பலவாறு மாறுபட்ட சம்பந்தத்தின் விளைவாகப் பல தெய்வத் தோன்றல்கள் ஏற்பட்டன. எந்த தின்பண்டத்தை வாங்கி உண்டாலும் பசியடங்குவது போல எந்தத் தோற்றமுள்ள தெய்வப்பிரிவினை வழிபட்டாலும் ஆத்ம திருப்தி. மனஅமைதி, ஆரோக்கியம், செல்வ வளம், வீடுநிலை யாவும் பெற்றுய்ய முடியும் என்பதே சுதந்திர வழிபாடு செய்ய சுதந்திரம் அளித்த இந்துமதத்தின் உள்ளார்ந்த உயரிய நோக்கமாகும். இன்னும் சற்று விளங்கக் கூறுவோம்.

அறியாமை எனும் மாயையைத் தன்னுள் அடக்கிய மெய்ஞானம் ஒன்றே 'பரம்பொருள்' எனவும் 'பிரம்மம்' எனவும் 'பரமாத்மவஸ்து' எனவும் வழங்கப்படும். ஸத்வம் ரஜஸ் தமஸ் எனும் முக்குணங்களும் சமநிலைப்பட்டு சமரஸமாகத் திகழும் மாயையை, அறியாமையைத்தான் "மூலசக்தி" யென்றும் "ஆதிசக்தி" யென்றும், "பராசக்தி" யென்றும் கூறுகிறோம். மெய் ஞானத்தில் மறைந்து கிடந்த இந்த மாயை அதனின்றும் வெளிப்பட்டு விலகி நின்று மெய் ஞானத்தினை நோக்கும் போதுதான் ப்ரம்மாண்டமெனும் இம்மாபெரும் பிரபஞ் சத்தின் நிர்மாண நாடகம் தொடங்குகிறது. முக்குணங்களின்

சமநிலை மாறிய நிலையில்தான் சிருஷ்டி ஆரம்பமாகிறது. மெய்ஞானம் மெய்பொருள் எனும் உறைவிடம் விட்டு விலகி நின்ற மாயை மெய்ப்பொருளின் துணைகொண்டு தனது முக்குணங்களையும் தனித்தனியேத் தோற்றுவித்தது. அவ்வாறு தோன்றியவற்றுள் ஸத்வகுணத் தோன்றல்களாக, வெளிர் நீல நிறம் கலந்ததோர் ஒளிப்பிழம்பு தோன்றியது. அதுவே ஒரு ஆணும் பெண்ணுமாக மாற்ற மடைந்தது. இவ்விருவருமே நாராயணன் எனவும் உமையெனவும் வழங்கப்பட்டனர். இதுபோல், ரஜோ குணத்தோன்றலாக உள்ள செந்நிற ஒளி ஆண் பெண் இரட்டையர்களாகத் தோன்ற ப்ரம்மன் எனவும் லக்ஷ்மி யெனவும் வழங்கப்பட்டனர். இவ்விதமே தமோ குணத்தோன்றலாகவுள்ள வெண்ணிற ஒளியே மற்றுமொரு இரட்டையராக சிவன் எனவும் கலைவாணி யெனவும் வழங்கப்பட்டனர். இந்த மூன்று ஜோடிகளையுமே தோற்று வித்தது மூலப்பொருளுடன் ஐக்யப்பட்டிருந்து அதனின்றும் தன்னிச்சையாக விலகிய மூலசக்தியே. இச்சக்தியை நமது நூல்கள் "மகாலக்ஷ்மீ" யெனக் கூறுகின்றன. பெயர் எதுவுமற்ற ஒன்றைப் புரிந்து கொள்ள வசதிக்காகத் தான் பெயர்கள் சூட்டப்படுகின்றன. இந்த மூல சக்தி உறைந்திருந்த மெய் ஞானப் பொருளைத்தான் "சிவம்" அல்லது "காரணசிவம்" என்கிறோம். (சிவன் அல்ல) இந்த சிவம் சக்தியின்றி இருக்காது. இயங்காது, சக்தியற்ற சிவம் 'சவ'மாகிவிடும். இச்சக்தியும் சிவமின்றி இருப்பதற்கில்லை.

இவ்வாறு சிவத்தின் துணை கொண்டு மூல சக்தி தோற்றுவித்த மூன்று குணங்களுமே மூன்று ஜோடிகளாயின. ஒவ்வொன்றும் கார்ய சிவமும் சக்தியுமாகத் திகழ்ந்தன. சுவையோ/மணமோ/ குளிர்ச்சியோ உஷ்ணமோ ஒரு பொருளுடனில்லாமல் தனித்து சுவை மட்டுமாகவோ மணம் மட்டுமாகவோ இருப்பதற்கில்லை. அது போல் எந்த ஒரு

பொருளுமே ஏதோ ஒரு குணத்துடனில்லாமல் இருக்கவும் முடியாது. தேன் வேறு இனிப்பு வேறுதான், இனிப்பு எனும் குணம் வேறு, அது சார்ந்திருக்கும் பொருள் (என்னவெனத் தெரியவில்லை. ஏதோ ஒரு பொருள்) வேறு, இவ்விரண்டுமே ஒன்றைவிட்டு மற்றது பிரிந்திருப்பதற்கில்லை. இதுபோலவே இவ்வுலகிலுள்ள அனைத்துப் பொருள்களுமே ஏதோ ஒரு குணத்துடன்தான் இணைந்து இருக்கிறது. குணமும் ஏதோ ஒரு பொருளைச் சார்ந்தே இருக்கிறது. இதனை எளிதாக உணர்த்தும் முகமாகச் சார்ந்துள்ள குணங்களை (Abstract) பெண் எனவும் எப்பொருளைச் சார்ந்திருக்கின்றனவோ அவற்றை ஆண் எனவும் வழங்கலாயினர்.

ஒரே "கோத்ர"த்தில் தோன்றிய ஆண் பெண் களிடையே திருமணம் செய்வதால் தீய விளைவுகள் (அதாவது சந்ததி சரியாக அமைவதில்லை) ஏற்படுவதாகச் சொல்லப் படுகிறது. இது இன்றல்ல., சிருஷ்டி காலத்திலேயே கண்டறியப் பட்டதுதான். நாராயணன் உமா எனும் ஸத்வகுணத்தின் தோன்றலான இரட்டைகளும் சரி. பிற இரு குணங்களின் தோன்றல்களான ப்ரம்மன் லக்ஷ்மீ, சிவன், சரஸ்வதி என்பவர்களும் சரி. ஆதிசக்தி தொடங்கி வைத்த சிருஷ்டியைத் தொடர இயலவில்லை. எனவே லக்ஷ்மியெனும் சக்தி (ரஜஸ்) நாராயணன் எனும் சிவத்துடனும் (ஸ்த்வம்) ஸரஸ்வதி (தமஸ்) ப்ரம்மன் எனும் சிவத்துடனும் (ரஜஸ்), உமா (ஸத்வம்) சிவன் எனும் சிவத்துடனும் (தமஸ்) இணைந்தன. இவையாவும் மூல சக்தியின் ஆணையின் பேரில்தான் நிகழ்ந்தன. இதன்பிறகு பிரபஞ்ச சிருஷ்டி தொடங்கியது.

"தஸ்மாதாத்மந ஆகாச: ஸம்பூத: , ஆகாசாத்வாயு: ,
வாயோரக்நி: , அக்நேராப:) அத்ப்ய: ப்ருதிவீ , ப்ருதிவ்யா ஓஷதய:
ஓஷதீப்யோந்நம், அந்நாத்புருஷ :"

மேலே கூறப்பட்ட மூவரும் மும்மூர்த்திகள் என்றும் கார்யப்ரம்மங்கள் என்றும் வழங்கப்பட்டனர். இவர்களின் வழித்தோன்றல்களான தக்ஷன், காச்யபர் முதலானோர் களுக்கும் கார்யப்ரம்மங்கள் எனப்பெயர் உண்டு. வானம், காற்று, நெருப்பு, நீர், மண், ஓஷதிகள், உணவு, மனிதன், என்று ஒன்றன்பின் ஒன்றாக பிரம்மாண்ட சிருஷ்டி ஏற்பட்டது.

இவ்வாறு படைக்கப்பட்ட பிரபஞ்சத்தினை, நிகழ்ச்சி களை, செயல்முறைகளை வரையறைக்கு உட்படுத்தி அதனை நிர்வகிக்கும் முகமாகவே "அவதாரம்" எனப்படும் பிற தோன்றல்களும் நிகழ்ந்தன. இப்பிரபஞ்ச கார்யங்களை செம்மைப்படுத்தும் பொறுப்பு விஷயமாக ஸத்வகுணத் தோன்றல்களான நாராயணனும் உமாவுமே பல அவதாரங் களை மேற்கொண்டுள்ளனர். மேலே கூறப்பட்டவை யாவும் மார்க்கண்டேய புராணத்திலும் பிற வேறு புராணங்களிலும் கூறப்பட்டவையே. இக்கார்ய ப்ரம்மங்களை வழிபடுவ தன்மூலம் காரண ப்ரம்மத்தை வழிபடுவது எளிதாக இருக்கும் என்பதால்தான் வைணவம், சைவம், சாக்தம் முதலான கார்ய ப்ரம்ம வழிபாடுகள் தோன்றின. இவை காலப்போக்கில் வைணவமதம், சைவமதம், சாக்தமதம், காணபதமதம், ஸௌர மதம், கௌமார மதம் எனப்பிரித்துப் பேசப்படலாயிற்று. அவை பற்றி விளக்கும் நூல்களும் ஏற்படலாயிற்று. காரணப் பிரம்மம் பற்றியும் அதன் வழிபாடு பற்றியும் வேதங்களின் தலைப் பகுதிகளான உபநிடதங்கள் தொடங்கி வைத்து வியாஸ ஸூத்ரங்கள், பகவத் கீதை முதலானவற்றால் விரிவாக்கப் பட்டது. கார்ய பிரம்மங்களின் வழிபாட்டு முறைகளைப் பற்றிக் கூறப்படும் நூல்கள் தான் தந்த்ரங்கள் எனப்படும். இவை பொதுவாக 64 வகை என்பார்கள்.

வழிபாட்டு விதிமுறைகள் எளிதானவை போல் தோன்றும். ஆனால், அவை மிகக் கடினமானவை. குரு உபதேசமின்றி, வழி காட்டியின்றி எதையும் நாம் அறிய இயலாது. அறிய முயல்வதும் தீய விளைவுகளைத் தரும் என்பதால் குரு என்பவர் யார்? அவர் எவ்வாறு இருக்கவேண்டும்? சிஷ்யரின் லக்ஷணம் என்ன? உபதேசம் என்றால் என்ன? அதில் பயன்படுத்தவேண்டிய பொருள்கள் யாவை? என்பது போன்றவற்றிற்கான விடைகளை விளக்கமுறக் கூறும் நூல்கள்தான் தந்திரங்கள் எனப்படும். இவை மூன்று வகைப்பட்டவை யெனக் கூறப்படுகின்றது. 'விஷ்ணுக்ராந்த, 'ரத்க்ராந்த', அச்வக்ராந்த' எனப்பெயர் கொண்ட இம்மூவகை தந்த்ர நூல்களுள் பலவும் வழக்கொழிந்து விட்டனவாயினும் ஒருகாலத்தில் அனுஷ்டானத்தில் இருந்தவையே. மேலே கூறப்பட்ட மூன்று பிரிவுகளில் ஒவ்வொன்றிலும் 64 நூல்கள் (தந்த்ர நூல்கள்) உண்டு.

"விஷ்ணுக்ராந்த" பிரிவில் உள்ள 64 நூல்கள்: -

1. ஸித்தேச்வர 2. காளீதந்த்ரம் 3. குலார்ணவம், 4. ஞானார்ணவம், 5. நீலாதந்த்ரம், 6. ப்பேட்காரிணீ தந்த்ரம், 7. தேவ்யாகமம், 8. உத்தர, 9. ஸ்ரீக்ரமம், 10. ஸித்தியாமளம், 11. மத்ஸ்யஸூக்தம், 12. ஸித்தஸார,. 13. ஸித்திஸாரஸ்வத, 14. வாராஹீ, 15. .யோகினீ, 16. கணேசவிமர்சினீ, 17. நித்யா, 18. சிவாகமம், 19. சாமுண்டா, 20. முண்டமாலா, 21. ஹம்ஸ மாகேச்வர, 22. நிருத்தர, 23. குலப்ரகாசக, 24. தேவீகல்ப்பம், 25. கந்தர்வ, 26. க்ரியாஸாரம், 27. நிபந்தம், 28. ஸ்வதந்தத்ர 29. ஸம்மோஹனம், 30. தந்த்ரராஜம், 31. லலிதா, 32. ராதா, 33. மாலினீ, 34. ருத்ரயாமளம், 35. ப்ருஹத்ஸ்ரீக்ரமம், 36. கவாக்ஷ, 37. ஸுகுமுதினீ, 38. விசுத்தேச்வர, 39. மாலினீ விஜயம், 40. ஸமயாசாரம், 41. பைரவீ, 42. யோகினீ ஹ்ருதயம், 43. பைரவ, 44. ஸனத்குமாரம், 45. யோனி, 46. யோகினீ ஹ்ருதயம், 47.

நவரத்னேச்வரம், 48. குல சூடாமணி, 49. பாவ சூடாமணி, 50. தேவப்ரகாசம், 51. காமாக்யா, 52. காமதேனு. 53. குமாரீ, 54. பூதடாமரம், 55. யாமளம், 56. ப்ரம்மயாமளம், 57. விச்வஸாரம். 58. மஹாகால, 59. குலோட்டீசம், 60. குலாம்ருதம், 61. குப்ஜிகா. 62. யந்த்ர சூடாமணி, 63. காளீ விலாஸம், 64. மாயாதந்த்ரம் என்பன.

"ரதக்ராந்த "எனும் பிரிவில் உள்ள 64 நூல்கள்

1. சின்மய, 2. மத்ஸ்ய ஸூக்தம், 3. மஹிஷமர்தினீ, மாத்ருகோதயம், 5. ஹம்ஸமாகேச்வரம், 6. மேரு, 7. மஹாநீலா தந்த்ரம், 8. மஹாநிர்வாண, 9. பூதடாமரம், 10. தேவடாமரம், 11. பீஜ சிந்தாமணி, 12. ஏகஜடா, 13. வாஸுதேவ ஹ்ருதயம், 14. ப்ருஹத் கௌதமீயம், 15. வர்ணோத்ருதி, 16. ச்சாயாநீலா, 17. ப்ருஹத்யோனி, 18. ப்ரம்மக்ஞான, 19. கருட, 20. வர்ண விலாஸம், 21. பாலாவிலாஸம், 22. புரஸ்ச்சரண சந்த்ரிகா. 23. புரஸ்ச்சரண ரஸோல்லாஸம், 24. பஞ்சதசீ, 25. பிச்சிலா, 26. ப்ரபஞ்சஸார, 27. பரமேச்வர, 28. நவரத்னேஸ்வர, 29. நாரதிய, 30, நாகார்ஜுன, 31. யோகஸாரம், 32. தக்ஷிணாமூர்த்தி, 33. யோகஸ்வரோதயம், 34. யக்ஷிணீதந்த்ரம், 35. ஸ்வரோதயம், 36. ஞானபைரவம், 37. ஆகாச பைரவம், 38. ராஜ ராஜேஸ்வரீ, 39. ரேவதீ, 40. ஸாரஸ, 41. இந்த்ரஜால, 42. க்ருகலாஸ தீபிகா, 43. கங்கால மாலினீ, 44. காலோத்தம, 45. யக்ஷடாமர, 46. ஸரஸ்வதீ, 47. சாரதா, 48. சக்திஸங்கமம், 49. சக்திகாகமஸர்வஸ்வம், 50. ஸம்மோஹினீ, 51. ஆசார ஸாரம், 52. ச்சீனா சாரம், 53. ஷடாம்னாய, 54. கராள பைரவ, 55. ஷோடா, 56. மஹாலக்ஷ்மீ, 57. கைவல்ய, 58. குலஸத்பாவ, 59. ஸித்தி தத்தரி (தாத்ரீ), 60. க்ருதிஸாரம், 61. கால பைரவ, 62. உட்டாமரேச்வர, 63. மஹாகால, 64. பூதபைரவ

"அச்வக்ராந்த" பிரிவில் உள்ள 64 தந்த்ர நூல்கள்:-

1. பூதசுத்தி, 2. வர்ணஸாரம், 3. குப்ததீக்ஷ். 4. ப்ருஹத்ஸாரம், 5. தத்வஸாரம், 6. க்ரியாஸாரம், 7. குப்த தந்த்ரம், 8. குப்தஸாரம், 9. ப்ருஹத்தோடலம், 10. ப்ருஹன் நிர்வாண, 11. ப்ருஹத் கங்காலினீ, 12. ஸித்தா தந்த்ரம், 13. கால தந்த்ரம், 14. சிவதந்த்ரம், 15. ஸாராத்ஸாரம், 16. கௌரீ தந்த்ரம், 17. யோகதந்த்ரம், 18. தர்மக தந்த்ரம், 19. தத்வ சிந்தாமணி, 20. பிந்து தந்த்ரம், 21. மகா யோகினி, 22. ப்ருஹத் யோகினி, 23. சிவார்ச்சனம், 24. ஸம்வர, 25. சூலினீ, 26. மகா மாலினி, 27. மோக்ஷ, 28. ப்ருஹன் மாலினி, 29. மகா மோக்ஷ, 30. ப்ருஹன் மோக்ஷ, 31. கோபீ தந்த்ரம், 32. பூதலிபி, 33. காமினி, 34. மோகினி, 35. மோஹன, 36. ஸம்ரண, 37. காமதேனுத்ர, 38. மஹாவீர, 39. சூடாமணி, 40. குர்வர்ச்சன, 41. கோபீயதந்த்ரம், 42. தீக்ஷ்ண, 43. மங்களா, 44. காமரத்ன, 45. கோபலீலாம்ருத, 46. ப்ரம்மாண்ட, 47. ச்சீன, 48. மகா நிருத்தர, 49. பூதேச்வர, 50. காயத்ரீ, 51. விசுத்தேச்வர, 52. யோகார்ணவம், 53. பேரண்டா (பேருண்டா), 54. மந்த்ர சிந்தாமணி, 55. யந்த்ர சூடாமணி, 56. வித்யுல்லதா, 57. புவனேச்வரீ, 58. லீலாவதி, 59. ப்ருஹச்சீன, 60. குரஞ்ஜ, 61. ஜய ராதா மாதவ, 62. உஜ்ஜாஸக, 63. தூமாவதி, 64. சிவ

மேற்கூறிய தந்த்ர நூல்கள் ஒரு காலத்தில் புழக்கத்திலும் அனுஷ்டானத்திலும் இருந்து வந்திருக்க வேண்டும். அவற்றுள் பல, வேதங்கள் வகுத்த வழிபாட்டு முறைக்கு மாறுபட்டு இருந்த காரணத்தால் ஏற்கத்தக்கவையாக இல்லாமல் விலக்கப் பட்டுவிட்டன.

வேதமுறைப்படிக்கான வழிபாட்டு முறை ஆபத்தில்லாதது, எக்கால நிலைக்கும் ஏற்றது. தந்திர முறையிலான வழிபாடு முதற்கண் இருவகைப்படும். ஒன்று ஸமயாசாரம் என்றும் மற்றது கௌலாசாரம் என்றும் சொல்லப்படும். அவற்றுள் ஸமயாசாரம் யோகமார்க்கத்தைத் தழுவியது

"அகவழிபாட்டு முறை"யென்றும் சொல்லலாம். "பாவனோபநிஷத்" எனும் நூல் இது பற்றிக் கூறும். இவ்வழிபாட்டு முறைக்கு "மஹாயாக முறை" என்றும் பெயர் உண்டு. மிகச் சிறந்த இம்முறை யோகியர்களால் அல்லது அந்த நிலையை எட்டியவர்களால் பின்பற்றக் கூடியது. "கௌலாசாரம்" என்பது வாமாசாரம் பாஷண்டாசாரம் என இரு வகையாகப் பிரிக்கப்படுகிறது. பொதுவாக "கௌலோபநிஷத்" எனும் நூல் கௌலாசாரம் பற்றி விளக்கிக் கூறும். அசைக்க முடியாத பக்தி நெறியில் உள்ளவர்கள் மட்டுமே நல்ல பல தகுதிகள் உள்ள குருநாதர்கள் மூலம் அறிந்தொழுகத் தக்கது. தாமே படித்து சுயமாக அனுஷ்டிப்பது என்பதை இந்த மந்த்ர சாஸ்திரம் சம்பந்தப்பட்ட விஷயத்தில் முற்றிலும் விலக்கவேண்டும். அதிலும் "கௌலாசார" விஷயத்தில் இந்த வழி மேலும் கடினமானது. வேத வழியிலான வழிபாடுக்கு நேர் மாறானது என்பதால் வாமாசார முறையும், பாஷண்டாசார முறையும் இக்கால நிலையில் லௌகிக திருஷ்டியில் ஏற்கத் தக்கவையல்ல.

ஆனால் சாதகர்கள் செய்த தவப் பயனாய் 18ம் நூற்றாண்டில் தஞ்சை மாவட்டத்தில் வாழ்ந்து வந்த மஹனீயரான "ஸ்ரீ பாஸ்கரராயமகி" யெனும் மகான் வாமாசாரத்தையும் ஸமயாசாரத்தையும் சீர் தூக்கிப் பார்த்து இவ்விரண்டில் கூறப்பட்டுள்ள வழிபாட்டு முறைகளையும் சமரஸப்படுத்தி 'மிச்ர மதம்' என்று சொல்லப்படும் அளவிற்குவழிபாட்டு முறையினைச் சீர்படுத்திச் சென்றிருக்கிறார். தமிழ்நாடு சம்பந்தப்பட்ட வரையில் பெரும்பாலான ஸ்ரீ தந்த்ர ஸாதகர்கள் மேற்படி மிச்ரமதப்படிக்கான வழிபாட்டு முறையையே பின்பற்றுகிறார்கள்.

தந்த்ர வழிபாட்டில் வச்யம், ஆகர்ஷணம், மோஹனம், ஸ்தம்பனம், உச்சாடனம், மாரணம் என 6 வகை பிரயோகம் முக்யத்வம் பெறுவதால் தந்த்ர நூல்களில் கூறப்படும்

வழிபாடுகள் இம்மைக்கு மட்டுமே பயன் தரக்கூடியவை என்று சொல்வர் பலர். ஆனால் பலவகை மந்திரங்கள் முக்தி நிலை வரையிலான பலன்களை அளிப்பவைதான். ப்ரம்மவித்யை எனப்படும் ஸ்ரீவித்யை, ஸ்ரீராமதாரகமந்த்ரம், நாமத்ரய மஹாமந்த்ரம் முதலானவை தந்த்ர நூல்களில் கூறப்படும் அத்தகைய மந்த்ரங்களாகும்.

யத்ராஸ்தி போகோ ந ச தத்ர மோக்ஷ:

யத்ராஸ்தி மோக்ஷோ ந ச தத்ர போக: ।

ஸ்ரீ ஸுந்தரீஸாதகபுங்கவாநாம்

போகஸ்ச மோக்ஷஸ்ச்ச கரஸ்த ஏவ ॥

என்பது போன்றவை இதற்கு சான்றாகும்.

தந்த்ர நூல்கள் பலவும் ஆழ்ந்த ஸம்ஸ்க்ருத மொழிப் பயிற்சி அருகிவிட்ட நிலையில் வழக்கொழிந்து வருகின்றன. எனினும், வரும் காலத்தில் மறுமலர்ச்சி ஏற்பட்டு அந்நூல்களின் முக்யத்வம் உணரப்படும் என்பதால் அவற்றைப் பாதுகாப்பது அவசியம். இதனைச் சமுதாயத் தொண்டாகக் கருதி தஞ்சாவூர் சரஸ்வதி மகால் நூல் நிலையம், தஞ்சையைத் தலைநகராகக் கொண்டு ஆண்டு வந்த மராட்டிய மன்னர்கள் காலந்தொட்டு அரிய வேத சாஸ்திர தர்சன இதிஹாஸ புராண காவ்ய நாடக நூல்களையும் சங்கிதம், நாட்டியம், வைத்யம், சோதிடம் முதலானது பற்றிய நூல்களையும் பாதுகாத்து வருவதுடன் ஆங்காங்கு கிராமங்களுக்குச் சென்று அங்கு பயன்படுத்தப்படாமல் இருக்கும் ஓலைச்சுவடிகளையும் பழம் பெரும் நூல்களையும் சேகரித்து அவற்றினை ஆய்வு செய்து வெளியிட்டு வருவது நமது பெரும் புண்யப் பயனே. இந்நூல் நிலையத்தில் தமிழ், ஸம்ஸ்கிருதம், தெலுங்கு, மராட்டி

முதலான பன் மொழிகளிலும் உள்ள அருமையான நூல்கள் எண்ணற்றவை.

அவற்றுள் ந.எண். 6703 ஸ்ரீ மஹாலக்ஷ்மீ ரத்ன கோசம் எனும் நூலின் முதற் பாகமாக இந்நூல் வெளியிடப்படுகிறது. இந்நூல் 198 பக்கங்கள் கொண்ட மிகப் பழமையான காகித ஏட்டுப் பிரதியாக உள்ளது. 105 அத்யாயங்கள் கொண்ட இந்நூலில் ஸ்ரீ வைஷ்ணவ சம்பிரதாயத்தை அனுசரித்து ஸ்ரீ வித்யா பூஜை முறை கூறப்பட்டுள்ளது வேறெங்கிலும் காணக் கிடைக்காததாகும். தவிரவும் "ஸ்ரீ ஸூக்தம்" எனும் 15 ருக்குகள் கொண்டுள்ள மந்த்ரங்கள் ஒவ்வொன்றுக்கும் தனித்தனியான முறையில். யந்த்ர விளக்கம், அவற்றின் பயன்கள் மந்த்ர தீக்ஷை முறை, ஜபம், ஹோமம் பற்றிய விபரங்கள் பலவும் நாராயணன் ப்ரம்மதேவன் சிவன் பார்வதி இவர்களின் சம்பாஷணை வடிவில் கூறப்பட்டுள்ளன. இந்நூல் இதுவரையில் அச்சேறியதாகத் தெரியவில்லை. பிற நூல்களில் இந்நூல் சான்றாகக் கூறப்படுவதால் இந்நூல் தனிச்சிறப்பு வாய்ந்ததாகத் தெரிகிறது. ஒரே ஒரு பிரதி மட்டுமே கிடைத்ததாலும் பிழைகள் மலிந்துள்ள இதனை ஆய்வு செய்து வெளியிட மிகுந்த முயற்சிகளை மேற்கொள்ள வேண்டியிருந்தது. பிற நூல்களின் துணை கொண்டு பிழைகளைத் திருத்தம் செய்ய முயற்சி செய்யப்பட்டிருப்பினும் முழுமை பெறவில்லை. வேறு பல நூல்கள் போலன்றி இது மந்த்ர சாஸ்திரமானதால் நம் இஷ்டத்திற்கு மாற்றம் செய்யவோ திருத்தம் செய்யவோ இயலவில்லை.

எனவே திருத்தம் செய்யப்பட இயலாத இடங்களில் மூலப் பிரதியில் காணப்பட்டவாறே வெளியிடப்பட்டுள்ளது. இதனைக் கண்ணுறும் அறிஞர்களும், சாதகர்களும் இதிலுள்ள பிழைகளைத் திருத்தம் செய்யத் தகுந்த சான்றுகளுடன் கூடிய

கருத்துக்களைக் கூறி உதவினால் இதனை மேலும் பிழையில் லாததாகச் செய்து இரண்டாம் பதிப்பு வெளியிட ஏதுவாகும்.

ஆங்காங்கு விளக்கங்களுடன் வெளியிடவே விரும்பினாலும் மூலநூலை ஆய்வு செய்து பிரதி எடுத்து இந்நிலையில் வெளியிடவே ஆண்டுகள் பல செலவாயின. ஈச்வரியின் கருணை துணையிருப்பின் இதன் அடுத்த பிரதி வெளியிடப்படும் காலத்தில் தக்க விளக்கங்களுடன் வெளியிட முயற்சி மேற்கொள்ளப்படும்.

இதற்கு முன்பாக இந்நூலகத்தின் மந்த்ர சாஸ்திர ஸங்கிரஹம், உத்தாரகோசம், சரப கல்ப்பம் ஆகிய மந்த்ர சாஸ்திர நூல்கள் என்னால் வெளியிடப்பட்டிருப்பதால் இவ்வரிய நூலையும் வெளியிடும் பணியில் ஈடுபடுத்தப் பட்டேன். இந்நூலின் முதல் பாகத்தை வெளியிடுவதற்கு அனுமதி அளித்த இந்நூலக இயக்குநர் பொறுப்பிலுள்ள தஞ்சை மாவட்ட ஆட்சித்தலைவர் திரு T. ஷண்முக ராஜேஸ்வரன் I.A.S. அவர்களுக்கு என் உளம் நிறைந்த நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்கிறேன்.

இந்நூல் வெளிவருவதற்கு ஊக்கமளித்த இந்நூலக அலுவலக அதிகாரி திரு நர. அமல கம் அவர்களுக்கு என் மனம் நிறைந்த நன்றி.

இந்நூலைப் பதிப்பிக்கும் பணியில் எனக்கு வாய்ப்பளித்தும் ஊக்கமளித்தும் உதவிய இந்நூலகப் புத்தக வெளியீட்டு மேலாளர் நூலகர் நிலை திரு அ. பஞ்சநாதன் அவர்களுக்கும் இந்நூலை நல்ல முறையில் அச்சிட்ட புதுக்கோட்டை M/S சர்மாஸ் ஸானடோரியம் பிரஸ் அலுவலகத்தினருக்கும் என் உளமார்ந்த நன்றி.

தஞ்சாவூர் பண்டிட் (தே ூர்)

30.08.91 S. கிருஷ்ணமூர்த்தி சாஸ்திரிகள்

श्रीरस्तु

श्री महालक्ष्मीरत्नकोशपूर्वभागस्थ विषयाणाम्

- अनुक्रमणिका -

विषयाः

श्रीगणेशाय नमः

श्री

महालक्ष्मीरत्नकोशः

(नारायणब्रह्मोमामहेश्वरसंवादात्मकः)

(प्रथमोभागः)

। प्रथमोऽध्यायः ।

कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।
नानापुष्पलताकीर्णे नानासिद्धसमन्विते ॥ १

मुनिसङ्घैः समाकीर्णे योगिवृन्दैर्निषेविते ।
प्रणम्य विधिवद्देवं देवी वचनमब्रवीत् ॥ २

देव्युवाच

देव देव जगन्नाथ त्रिगुणातीत शङ्कर ।
ज्ञानमूर्ते परं धाम(न्) विद्यानाथ नमोऽस्तु ते ॥ ३

नमस्तेऽस्तु महादेव नीलकण्ठ वृषध्वज ।
प्रसीद भगवन् शम्भो चित्स्वरूप सदाशिव ॥ ४

दारिद्र्यनामनरकात्कथमुत्तरणं भवेत् ।
येनैश्वर्यमवाप्नोति देवदेव दयानिधे ॥ ५

ब्रह्माविष्णुर्भवान् देवाः सर्वे च ऋषिपुङ्गवाः ।
यत्प्रसादात्सदैश्वर्यं प्राप्नुवन्त्यनुमोदिताः ॥ ६

अणिमादिगुणाः सर्वे भवेयुः केन शोभनाः ।
शङ्खपद्मनिधीनां च यत्सदा वासकारणम् ॥ ७

येन तुष्यन्ति देवेश देवाः सर्वे सहप्रियाः ।
केनोपायेन जन्तूनां भुक्तिर्मुक्तिर्भविष्यति ॥ ८

मन्त्रकोशेषु सर्वेषु यद्यदस्ति फलं परम् ।
तत्फलं केन मन्त्रेण भविष्यति सुरेश्वर ॥ ९

सप्तकोटिमहामन्त्रास्त्वयोक्ता बहुधा पुरा ।
सर्वेषां फलमेकत्र केन मन्त्रेण सिध्यति ॥ १०

यस्मिन्नुपासिते सर्वं सुप्रसन्नं भविष्यति ।
तन्मन्त्रं मम देवेश वक्तुमर्हसि तत्त्वतः ॥ ११

श्रीशिव उवाच

साधु साधु महाभागे यदुक्तं तु त्वयाऽनघे ।
तदुक्तं लोकरक्षार्थं वक्ष्येऽहं श्रृणु सुन्दरि ॥ १२

रहस्यानां रहस्यं तु मुख्यानां मुख्यकं परम् ।
सर्वलोकस्य रक्षार्थं ब्रह्मणानुष्ठितं पुरा ॥ १३

अप्रकाश्यमिदं देवि गुह्याद्गुह्यतमं परम् ।
तव स्नेहात्प्रवक्ष्यामि सत्यं सत्यं वरानने ॥ १४

सर्वसिद्धिकरं दिव्यं सौख्यदं रूपदं तथा ।
कामदं मोक्षदं चैवाष्टैश्वर्यसिद्धिकरं परम् ॥ १५

ऋणदरिद्र्यशमनं महाव्याधिनिवारणम् ।
राजराष्ट्रपुरग्राममहोत्पातविनाशनम् ॥ १६

अभिचारमहाशून्यप्रवेशनहरं परम् ।
दुःस्वप्नदोषसन्तापदुर्निमित्तनिवारणम् ॥ १७

सुरापानसुवर्णादिस्तेयदोषनिवारणम् ।
भ्रूणहा वीरहा चैव मातृहा पितृहा तथा ॥ १८

मित्रविश्वासहा चैव सुतविक्रयिणस्तथा ।
तपोविक्रयिणश्चैव दानविक्रयिणस्तथा ॥ १९

आत्मविक्रयिणश्चैव तेषां दोषनिवारणम् ।
सर्वाश्रमसदाचारभ्रंशदोषनिवारणम् ॥ २०

कायेन मनसा वाचा यत्कृतं पापसञ्चयम् ।
तत्सर्वं दह्यते क्षिप्रं महालक्ष्मीप्रसादतः ॥ २१

सौभाग्यदं पशूनां च धनदं पुत्रभोगदम् ।
राजचोरादिसंस्तम्भं सेनास्तम्भं विशेषतः ॥ २२

अग्निस्तम्भं जलस्तम्भं वायुमृत्युगतिं तथा ।
भूतप्रेतपिशाचानां स्तम्भनं पशुपक्षिणाम् ॥ २३

ऊर्वशीमेनकारम्भाकिन्नर्यो नागकन्यकाः ।
वनकन्या नदीकन्या बिलकन्या[1] गुहीयकाः ॥ २४

---

1. बिलकन्या श्च गुह्य काः

देवो वा देवराजो वा दिक्पालाश्च तथा शिवे
राजा वा राजभृत्यो वा मन्त्री वा भृत्य एव वा ॥ २५

शीघ्रमायान्ति मन्त्रेण कर्म कुर्वन्त्यभीप्सितम् । २६

अन्येषु सर्वसत्त्वेषु .... ।

स्वेच्छयाकर्षयेद्विद्वान् महालक्ष्मीप्रसादतः ।
वश्यमोहनविद्वेषस्तम्भनोच्चाटकारणम् ॥ २७

राजचोरारिवश्यं च देवदेवेशवश्यदम् ।
पुत्री सुतश्च दाराश्च मातरः पितरोऽपि च ॥ २८

ब्रह्मचारी गृहस्थश्च वानप्रस्थो यतिस्तथा ।
सर्वेषामपि भूतानां वश्यमत्यद्भुतं भवेत् ॥ २९

योगिनी कामिनी चैव डाकिनी शाकिनी तथा ।
वैनायकग्रहस्कन्दकूष्माण्डग्रहनायकाः ॥ ३०

अपस्मारग्रहाः सर्वे(र्वे) उन्मादगणनायकाः ।
पूतनारेवतीवृद्धरेवतीगणनायकाः ॥ ३१

ब्रह्मरक्षोगणाः सर्वे पिशाचग्रहमण्डलाः ।
प्रेतग्रहगणाः सर्वे सर्वे व्याधिग्रहास्तथा ॥ ३२

चत्वरस्थाश्च ये भूताः ये भूताः सिद्धचारिणः ।
गृह - स्थिताश्च ये भूता ये भूता विघ्नकारिणः ॥ ३३

रेणुका कामकन्याख्या ब्रह्माणीगणनायकाः ।
वीरभद्रगणाःसर्वे माहेशीगणनायकाः ॥ ३४

महेन्द्राणीगणाःसर्वे कौमारीगणनायकाः ।
महाशास्तृगणाः सर्वे वाराहीगणनायकाः ॥ ३५

गणाधिपगणाःसर्वे माहेन्द्रीगणनायकाः ।
दुर्गागणा महाघोराः सप्तमातृगणास्तथा ॥ ३६

देवग्रहगणाःसर्वे सर्वदैत्यगणाधिपाः ।
भुवि यावन्ति भूतानि यावद्रोगाश्च पार्वति ॥ ३७

तेषां प्रशमनं पुण्यं सर्वसौभाग्यदायकम् ।
दारिद्र्यस्य विशेषेण नाशदं धनधान्यदम् ॥ ३८

इन्द्राग्नियमयक्षेशजलेशमरुतां पदम् ।
कुबेरेशप्रदं दिव्यं ब्रह्मलोकप्रदायकम् ॥ ३९

ब्रह्मात्मैक्यप्रदं सर्वसिद्धिदं शोकनाशनम् ।
अविद्यानाशनं सर्वविद्यादान(य) कमम्बिके ॥ ४०

महालक्ष्मीमहामन्त्रं ब्रह्मणा मे पुरोदितम् ।
तत्ते वक्ष्यामि देवेशि समाहितमनाः श्रृणु ॥ ४१

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
प्रथमोऽध्यायः ॥

॥ द्वितीयोऽध्यायः ॥

देव्युवाच :-

ब्रह्मणा वा कथं पूर्वं कस्मात्प्राप्तं महेश्वर ।
तत्सर्वं वद देवेश तत्र मे प्रीतिरुत्तमा ॥ १

ईश्वर उवाच -

पूर्वं तु पद्मकल्पे च भगवान् सर्वलोककृत् ।
सृष्टीर्नानाविधाः कृत्वा पश्चाच्चिन्तामुपागतः ॥ २

किमाहाराः प्रजास्त्वेताः प्रभविष्यन्ति भूतले ।
किमन्नमासां दारिद्र्यात्कथं मोक्षो भविष्यति ॥ ३

दारिद्र्यान्मरणं श्रेयः इति संचिन्त्य चेतसि ।
क्षीरोदस्योत्तरं तीरं जगाम कमलोद्भवः ॥ ४

तत्र तीव्रं तपस्तप्त्वा तोषयामास वै हरिम् ।
ददर्श च महाविष्णुं देवदेवं जगत्पतिम् ॥ ५

सर्वज्ञं सर्वदेवेशं सर्वावासं सनातनम् ।
योगनिद्रारतं श्रीशं सर्ववासं परात्परम् ॥ ६

जगदुत्पत्तिसंहारस्थितिकारणमव्ययम् ।
दुर्निरीक्ष्यं[1] सुरैःसिद्धैः सर्वयोगीश्वरैरपि ॥ ७

1. दुर्नि रीक्षम्

आधारं सर्वशक्तीनां परं तेजः सुदुर्लभम् ।
प्रबुद्धं देवमीशानं दृष्ट्वा कमलसम्भवः ॥ ८

शिरस्यञ्जलिमाधाय स्तोत्रपूर्वमुवाच ह ।
नमस्ते पुण्डरीकाक्ष नमस्ते विश्वभावन ॥ ९

नमस्तेऽस्तु हृषीकेश महापुरुष पूर्वज ।
सर्वेश्वर जगन्नाथ सर्वावास परात्पर ॥ १०

त्वत्तः सर्वं समुत्पन्नं त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितम् ।
त्वय्येव विलयं याति त्वत्तो नान्यच्च विद्यते ॥ ११

एकस्त्वं बीजभूतोऽसि चराचरविकारिणाम् ।
बीजे न्यग्रोधविस्तारो यथा त्वयि तथा जगत् ॥ १२

अप्रतर्क्यस्वरूपोऽसि सनकाद्यैरपीश्वर ।
सत्तामात्राधिगम्यं त्वां मुनयो ब्राह्मणा विदुः ॥ १३

[1]दिदृक्षन्ते चक्षुरादीनां प्रवृत्तिविषयेषु नः ।
ग्राह्यस्त्वमसि शब्दादेः सर्वाकारः सनातनः ॥ १४

अनादिपुण्यपापोत्थवासनारेणुकुण्ठितः ।
त्वत्प्रसादान्नरः सम्यक् ज्ञानेनासौ [2]प्रमुच्यते ॥ १५

किङ्करोऽहं हृषीकेश भूयोभूयोऽपि किङ्करः ।
प्रसीद मम भक्तस्य छिन्धि सन्देहजं तमः ॥ १६

---

1. दृश्यसे 2. ज्ञानेनात्र विमुच्यते [illegible]

सर्वसंशयविच्छेत्ता नान्योऽस्ति जगति प्रभो ।
एवं स्तुतः स भगवान् ब्रह्मणा भक्तवत्सलः ॥ १७

प्रसादाभिमुखः प्राह निद्राविगतलोचनः ।

श्रीभगवानुवाच -

हिरण्यगर्भ तुष्टोऽस्मि ब्रूहि यत्ते हि वाञ्छितम् । १८

तद्ददामि न सन्देहो भक्तोऽसि मयि सुव्रत ।
केशवाद्वचनं श्रुत्वा करुणाविष्टमानसात् ॥ १९

प्रत्युवाच ततो ब्रह्मा भगवन्तं जनार्दनम् ।
चतुर्विधस्य वर्णस्य सर्वभूतस्य केशव ॥ २०

परित्राणाय मे ब्रूहि रहस्यं परमाद्भुतम् ।
दारिद्र्यशमनं धन्यं मनोज्ञं पापनाशनम् ॥ २१

अष्टसिद्धिप्रदं शीघ्रं निधिसान्निध्यकारणम् ।
सहसा सर्वसिद्ध्यादिप्रदानकुशलं परम् ॥ २२

त्वया मया शिवेनापि किमुपास्यं सुरासुरैः ।
वागीश्वर्या च पार्वत्या धरण्या परया श्रिया ॥ २३

तथा मोहनया देव्या मायया योनिवक्त्रया ।
रत्या मनोभवेनापि निधिभ्यां यदुपासितम् ॥ २४

स्वर्णाकर्षकरो देवो यदुपास्य तथाकृतः ।
महागणेशः सर्वेषां यत्प्रभावात्प्रभुः सदा ॥ २५

तत्सर्वं मे समाचक्ष्व प्रसन्नो यदि मे भवान् ।
[1] आयुर्दारिद्र्यशमनं भक्तानां भुक्तिमुक्तिदम् ॥ २६

दारिद्र्यान्मरणं श्रेयः सर्वदुःखैककारणात् ॥
अतस्तच्छमनायाशु वद कल्याणकारणम् ॥ २७

महालक्ष्मीमहामन्त्रं सर्वमन्त्रोत्तमोत्तमम् ।
त्वमेव वेत्सि सर्वज्ञ तत्प्रभावं सुरेश्वर ॥ २८

विनार्चनं विना होमं विना न्यासं विना क्रियाम् ।
प्राणायामं विना ध्यानं विना भूतविशोधनम् ॥ २९

विना जपं विना दानं तर्पणं च विनाच्युत ।
पुरश्चर्यां विना देव मन्त्रस्मरणमात्रतः ॥ ३०

तया लक्ष्मीः प्रसन्ना वै सर्वान्कामान् प्रयच्छति ।
सप्तकोटिमहामन्त्रं फलदं स्मरणात् सकृत् ॥ ३१

तद्वदस्व महाबुद्धे धर्मकामार्थमोक्षदम् ॥

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
द्वितीयोऽध्यायः ॥

---

1. महादारिद्र्यशमनम्

तृतीयोऽध्यायः

एवमुक्तःस भगवान् ब्रह्मणा पुरुषोत्तमः ।
प्राह गम्भीरया वाचाऽऽनतं कमलसम्भवम् ॥ १

श्रीभगवानुवाच -

भो ब्रह्मन् किं त्वया पृष्टं लक्ष्मीमन्त्रं सनातनम् ।
ससंज्ञानमितिश्रुत्या सा लक्ष्मीः प्रतिपद्यते ॥ २

अशनायादिरहिता शोकमृत्युविनशिनी ।
पुत्राद्वित्ताच्च सर्वस्मात्प्रिया सेत्युच्यते बुधैः ॥ ३

एतस्माच्छ्रवणे यत्नं कुर्वन्त्यद्यापि योगिनः ।
आत्मावारे भोः श्रुत्या एकं ब्रह्म न तद् द्वयम् ॥ ४

चैतन्यं सर्वभूतानां यत्तदेतं न पश्यति ।
अन्ध एवेति तं प्राहुः पुरुषं ब्रह्मवित्तमाः ॥ ५

तद् वेत्तुं तपसा विप्राः वेदानुवचनेन च ।
यज्ञेन वरदानेन यत्नं कुर्वन्ति सर्वदा ॥ ६

कमलोद्भव मोक्षाय नान्यदस्ति च तद्विना ।
एषा बह्वीति संप्राप्ता स एवेदमिति श्रुतेः ॥ ७

नित्यादृष्टः सदादृष्टेर्नलोपो विद्यतेति च ।
यत्साक्षादिति वाक्येन प्रत्यक्षा चेति चोच्यते ॥ ८

स्वयंज्योतिरिति प्रोक्ता चात्रायमिति वाक्यतः ।
असङ्गा प्रोच्यते लक्ष्मीरसङ्गेति च वाक्यतः ॥ ९

आनन्दरूपिणी देवी सदानन्देति वाक्यतः ।
तद्योदेवेति वाक्येन सर्वेषां मुक्तिदा स्मृता ॥ १०

ब्रह्मस्वरूपिणी देवी सर्वोपास्या परात्परा ।
निर्गुणापि सतां ज्ञानदानाय सगुणा भवेत् ॥ ११

ध्यानं शुद्धिकरं प्रोक्तं शुद्ध्या मंत्रःप्रसिध्यति ।
ज्ञानं च तन्मन्त्रसिध्या ज्ञानान्मोक्षो भविष्यति ॥ १२

योगिनो ध्यानयोगेन तदुपास्यन्ति[1] तत्वतः ।
ध्यानाद् भुक्तिं च मुक्तिं तद्ब्रह्मचात्र समश्नुते ॥ १३

तस्मात्सगुणरूपं तन्मन्त्रशास्त्रेषु कथ्यते ।
महालक्ष्मीमहामन्त्रं वक्ष्यामि तव तत्त्वतः ॥ १४

तत्प्रसादान्मया प्राप्तमैश्वर्यमतुलं महत् ।
तार्क्ष्येण छन्दसां रूपं प्राप्तं लक्ष्मीप्रसादतः ॥ १५

वागैश्वर्यं सरस्वत्या सृष्टिशक्तिस्त्वया तथा ।
पार्वत्यर्धशरीरं वै प्राप्तं शम्भोः सुदुर्लभम् ॥ १६

ऐश्वर्यं परमं प्राप्तं प्रजानां निग्रहं(?) तथा ।
क्षमा धरण्या संप्राप्ता स्थितिः पोत्रमुखेन च ॥ १७

---

1. तत्वतस्तदुपासते

श्रीनिवास इति[1] प्राप्तं मया लक्ष्मीप्रसादतः ।
परात्वं परया प्राप्तं लक्ष्म्या सिद्धिः सुशोभना ॥ १८

मोहिन्या मोहनत्वं च ह्रिया माया सनातनी ।
निग्रहानुग्रहे शक्तिर्वाराह्याश्च प्रसादतः ॥ १९

रत्या कामपतित्वं च मोहनत्वं च सर्वदा ।
कामस्तु सर्वलोकानां मोहनं तत्प्रसादतः ॥ २०

वसुधारा तु दातृत्वं तथा शङ्खनिधिः स्मृतः ।
स्वर्णाकर्षः स्वर्णशक्त्या स्वर्णाकर्षकरोऽभवत् ॥ २१

शक्त्या महागणेशेन पतित्वं शाश्वतं तथा ।
वसुमत्या च दातृत्वं पद्माख्येन महायशः ॥ २२

वासुदेवेन लक्ष्मीर्वै प्राप्ता ऋद्धिप्रदायिनी ।
सरस्वती मदंशेन प्राप्ता सङ्कर्षणेन वै ॥ २३

प्रद्युम्नेन रतिः प्राप्ता प्रीतिदा सर्वशोभना ।
वालिका विमला चैव कमला वनमालिका ॥ २४

विभीषिका मालिका च शाङ्करी वनमालिका ।
अणिमाद्यष्टसिद्धिं च प्राप्ता लक्ष्मीप्रसादतः ॥ २५

सर्वसिद्ध्याधिपत्यं च प्राप्तं शक्तिभिरञ्जसा ।
वाग्वादिन्या च वक्तृत्वं नकुल्या कमलोद्भव ॥ २६

---

1. नाम चेत्यध्याहरणीयम्

हसन्त्या विघ्नकर्तृत्वं नाशकत्वं च तस्य वै ।
कृपया शत्रुकृत्यानां नाशकत्वं च भद्रया ॥ २७

कान्त्या कान्तिप्रदातृत्वं प्राप्तं लक्ष्मीप्रसादतः ।
अङ्गसंक्षोभकर्तृत्वं संप्राप्ता मदनावती ॥ २८

सर्वशत्रुमदानां च द्रावकत्वं मदद्रवा ।
द्राविणी द्रावकत्वं च सर्वभूतहृदि स्थिता ॥ २९

मात्रष्टका तथा प्राप्ता लोकपूज्यत्वमम्बिका ।
दमकाद्या गजाःसर्वे दारिद्र्यध्वंसने रताः ॥ ३०

इन्द्रो देवपतित्वं च प्राप्तो लक्ष्मीप्रसादतः ।
तेजःपुञ्जत्वमापन्नः सदाग्निः संप्रकाशते ॥ ३१

निग्रहे शक्तिरायाता यमस्य निरृतेस्तथा ।
वरुणः सर्वभूतानां सर्वसौभाग्यकारकः ॥ ३२

अनिलः सर्वभूतानां प्राणत्वमगमत्तथा ।
कुबेरो राजराजत्वमीशानो ज्ञान[1] वत्तथा ॥ ३३

निग्रहानुग्रहं शास्ता दुर्गशत्रुविनाशनः ।
वटुकश्च हरिश्रेष्ठः सर्वसिद्धिमुपागतः ॥ ३४

विष्वक्सेनो जयश्चैव चक्रराजः सुदर्शनः ।
विजयो नन्दनाङ्गनां राजा निर्भयतां गतः ॥ ३५

---

1. ज्ञान वृद्धताम्

भद्रश्च वैनतेयश्च षण्मुखश्च प्रतापवान् !
नानासिद्धिं समाश्रित्य मोदन्ते कमलासन ॥ ३६

अगस्त्यो यत्प्रभावेण सागरं बिन्दुवत्पपौ ।
देवैःसिद्धर्षिगन्धर्वैर्नानाभूतगणैरपि ॥ ३७

ऐश्वर्यमतुलं लब्धं महालक्ष्मीप्रसादतः ।
श्रीविद्याव्यतिरिक्ता या पैशाची सेतिकथ्यते ॥ ३८

प्रजापते न शक्नोमि वक्तुं लक्ष्म्यास्तु वैभवम् ।
सङ्क्षेपतः प्रवक्ष्यामि समाहितमनाः श्रृणु ॥ ३९

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
तृतीयोऽध्यायः ॥

॥ चतुर्थोऽध्यायः ॥

ब्रह्मोवाच -

महालक्ष्म्यास्तु मन्त्रस्य ऋषिः को वा समीरितः ।
किं छन्दः सच्चिदानन्द किं बीजं पुरुषोत्तम ॥ १

का शक्तिः सर्वदेवेश कीलकं किं समीरितम् ।
अङ्गन्यासः करन्यासः को ध्यानं किं मुनीश्वर ॥ २

मन्त्रोद्धारः कथं लक्ष्म्याः किं यन्त्रं यजनं तु वा ।
श्रियः सर्वातिशायिन्यास्तत्सर्वं वद तत्त्वतः ॥ ३

श्रीभगवानुवाच -

तत्सर्वं संप्रवक्ष्यामि समाहितमनाः शृणु ।
अहमस्य ऋषिः प्रोक्तो छन्दो गायत्रमुच्यते ॥ ४

देवता श्रीमहालक्ष्मीः परब्रह्मस्वरूपिणी ।
वान्तं वह्निसमारूढं वामनेत्रेन्दुभूषितम् ॥ ५

बीजमेतच्छ्रियः प्रोक्तं चिन्तारत्नमुदाहृतम् ।
सान्तं वह्निसमायुक्तं मायाविन्दुसमन्वितम् ॥ ६

शक्तिरेषा महालक्ष्म्याः सर्वसिद्धिप्रदायिनी ।
ब्रह्मशक्तिसमारूढं रतिबिन्दुसमन्वितम् ॥ ७

कीलकं तु महालक्ष्म्याः सर्वसम्मोहकारणम् ।
[1]वाग्भवं भुवनेशीं च श्रीविद्यां मदनं तथा ॥ ८

[2]परायां पञ्चबीजानि ह्यङ्गुलीषु न्यसेत्क्रमात् ।
मूर्ध्न्यास्ये हृदये गुह्ये न्यसेदङ्घ्रौ च पञ्चकम् ॥ ९

शेषान् न्यसेत्सप्तवर्णान् हृदये सप्तधातुषु ।?
[3]मूलार्णं च चतुर्विंशत्यक्षरं पर्वसु न्यसेत् ॥ १०

बीजसंपुटितां मायामुद्धृत्य कमलेति च ।
बीजसंपुटितां मायां पादयोर्विन्यसेद् बुधः ॥ ११

आदावन्ते च पुटितकमलाशक्तिसंयुतम् ।
लयेति मन्त्रमुद्धृत्य गुह्ये न्यासं समाचरेत् ॥ १२

प्रसीदपदमुद्धृत्य पुटनं पूर्ववद् भवेत् ।
हृदयं विन्यसेल्लक्ष्म्याः सान्निध्यादिप्रकाशकम् ॥ १३

प्रसीद पुटनं कृत्वा वदने न्यासमाचरेत् ।
पुटनं पूर्ववत्कृत्वा महालक्ष्मि नमः पदम् ॥ १४

ब्रह्मरन्ध्रे न्यसेद्धीमान् सर्वमन्त्रविशारदः ।
प्रथमं ब्रह्मरन्ध्रे तु द्वितीयं तु ललाटके ॥ १५

---

1. ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं2. परां च "सौः"3. ओं श्रीं ह्रीं श्रीं कमले कमलालये प्रसीद प्रसीद महालक्ष्मि नमः इति मूल मन्त्र वर्णान् पर्वसु न्यसेत् ओं श्रीं ह्रीं श्रीं कमले श्रीं ह्रीं श्रीं ओं पादयोः । ओं श्रीं ह्रीं श्रीं कमलालये श्रीं ह्रीं श्रीं ओं गुह्ये एवं बीज संपुटितत्रया प्रसीदेत्यादिकं [illegible] न्यसेत्

तृतीयं च चतुर्थं च न्यसेद् भ्रूयुगले तथा ।
पञ्चमं षष्ठवर्णं च नेत्रयोर्विन्यसेत्पृथक् ॥ १६

सप्तमं दक्षिणायां[1] तु वामनासापुटेऽष्टमम् ।
नवमं दशमं चापि श्रोत्रयोर्वा[2] समाचरेत् ॥ १७

एकादशं द्वादशार्णमोष्ठद्वन्द्वे तु विन्यसेत् ।
आस्ये त्रयोदशं प्रोक्तं कण्ठे चैव चतुर्दशम् ॥ १८

न्यसेत् पञ्चदशं तात[3] षोडशार्णं भुजद्वयं ।
हृदि सप्तदशं प्रोक्तं नाभावष्टादशं न्यसेत् ॥ १९

[4]एकोनवर्णविंशार्णमूर्वोर्न्यासं समाचरेत् ।
अवशिष्टं [5]चतुर्थार्णं पादयोर्न्यासमाचरेत् ॥ २०

नाभौ पादौ ब्रह्मरन्ध्रे वदने च हृदम्बुजे ।
पञ्चबीजं न्यसेद् धीमान् सूक्तन्यासं [6]न्यसेत्पृथक् ॥ २१

ब्रह्मरन्ध्रे न्यसेत्पूर्वं द्वितीयं फालमध्यमे ।
तृतीयं च चतुर्थं च नेत्रयोर्विन्यसेद् बुधः ॥ २२

[7]पञ्चमं चापि षष्ठं च श्रोत्रयोर्न्यासमाचरेत्
सप्तमीमष्टमीं नासापुटद्वन्द्वे तु विन्यसेत् ॥ २३

नवमीमास्यदेशे तु दशमीं कण्ठदेशके ।
एकादशीं द्वादशीं च बाह्वोर्न्यासं समाचरेत् ॥ २४

1. दक्षिणनसि2. न्यासमाचरेत्3. चाथ4. एकोनविंशमन्त्राणंम्5. चतुर्वर्णन्6. चरेत् पृथक् ।7. अत्र विभक्तिविपरिणामः यथोचितं कार्यः ॥

त्रयोदशीं च हृदये नाभौ न्यस्य चतुर्दशीम् ।
पञ्चदशीं षोडशीं च ऊर्वोर्न्यासं समाचरेत् ॥ २५

न्यसेत्पादद्वये शिष्टामृचं कमलसम्भव ।
श्रामित्यादिषडङ्गं च न्यसेद्धीमान् समाहितः ॥ २६

श्रीकण्ठमातृका न्यस्याः कामरत्यादिमातृकाम् ।
मातृकामनिवृत्ताख्यां(?) लघुषोढाह्वयं ततः ॥ २७

महाषोढाह्वयं न्यासं श्रीचक्रन्यासमुत्तमम् ।
आगमोक्तप्रकारेण न्यसेन्मन्त्रं प्रसिद्धये ॥ २८

न्यासं विनापि सुप्रीता भवत्याशुफलप्रदा ।
तथाप्यधिकतोषाय न्यासजालं समाचरेत् ॥ २९

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
चतुर्थोऽध्यायः ॥

॥ पञ्चमोऽध्यायः ॥

एवं न्यस्त[1] शरीरेण स्मरेदुद्यानमुत्तमम् ।
क्षीराब्धिमध्ये रत्नाख्यं[2] द्वीपे वृक्षसमावृते ॥ १

चम्पकाशोकपुन्नागपाटलैरुपशोभितम् ।
लवङ्गमाधवीबिल्वदेवदारुनमेरुभिः ॥ २

मन्दारपारिजाताद्यैः कल्पवृक्षैः सुपुष्पितैः ।
चन्दनैः कर्णिकारैश्च मातुलुङ्गैश्च वञ्जुलैः ॥ ३

दाडिमीलिकुचाङ्कोलैः पूगैः कुरवकैरपि ।
कदलीकुन्दमन्दारनारिकेलैरलङ्कृतम् ॥ ४

अन्यैः सौगन्धि[3] पुष्पाद्यैर्वृक्षषण्डैश्च मण्डितम् ।
मालतीमल्लिकाजातिकेतकैः शतपत्रकैः ॥ ५

शेवन्तीतुलसीनन्द्यावर्तैःसौगन्धिकैरपि ।
सर्वर्तुकुसुमोपेतै[4] र्नवद्भिरुपशोभितम् ॥ ६

मन्दमारुतसम्भिन्नकुसुमामोदिदिङ्मुखम् ।
हंससारसकारंजैर्भ्रमरैश्चक्रनामभिः ॥ ७

अन्यैः कलकलाकारैर्विहङ्गैरुपशोभितम् ।

---

1. न्यस्त शरीरजन 2. रत्नाख्ये 3. सुगन्धिपुष्पाढ्यैः 4. नमद्भि रुप —

महासरसि तन्मध्ये पुलिनेऽपि मनोहरे ।
नानावृक्षमहोद्यानं पश्चात्कल्पद्रुवाटिका ॥ ८

ततो मन्दारवाटी च कदम्बवनवाटिका ।
पुष्यरागमहासालः प्राकारः पद्मरागजः ॥ ९

गोमेधिकस्य प्राकारो वज्रप्राकार एव च ।
वैडूर्यरत्नप्राकार इन्द्रनीलमयस्तथा ॥ १०

मुक्तामयश्च प्राकारो(रः) प्राकारो हेमनिर्मितः ।
प्राकारो रजतश्चापि प्रवालमय एव च ॥ ११

पश्चादमृतवापी च पश्चादानन्दवापिका ।
ततो विमर्शवापी च विशालमणिकुट्टिमम् ॥ १२

पश्चाद्बालातपोद्गारश्चन्द्रिकोद्गार एव च ।
महाश्रृङ्गारपरिघा महापद्ममयाटवी ॥ १३

ततश्चिन्तामणिगृहमम्बरालेह्यगोपुरम् ।
पूर्वाम्नायमयश्चैव प्राग्द्वारः परिकीर्तितः ॥ १३अ

दक्षिणद्वारदेशे तु दक्षिणाम्नायलक्षणम् ।
पश्चिमद्वारदेशे च पश्चिमाम्नायलक्षणम् ॥ १४

उत्तरद्वारदेशे तु उत्तराम्नायलक्षणम् ।
रत्नप्रदीपवलयं सर्वलक्षणसंयुतम् ॥ १५

पारिजाततरोर्मूले मण्डपं मणिकुट्टिमम् ।
उद्यदादित्यसङ्काशं भास्वरं शशिशीतलम् ॥ १६

चतुर्द्वारसमायुक्तं नानाप्राकारशोभितम् ।
रत्नोपक्लृप्तिसंशोभिकवाटाष्टकशोभितम् ॥ १८

नवरत्नसमायुक्तं तुङ्गगोपुरतोरणम् ।
हेमदण्डशिखालम्बिध्वजावलिपरिष्कृतम् ॥ १९

नवरत्नसमाबद्धस्तम्भराजिविराजितम् ।
सहस्रदीपसंयुक्तदीपदण्डविराजितम् ॥ २०

नानावर्णांशुकाबद्धसुवर्णशतकोटिभिः ।
किङ्किणीमालया युक्तपताकाभिरलङ्कृतम् ॥ २१

जातरूपमयै रत्नचित्रितैर्विस्तृतैर्वरैः ।
माणिक्यवज्रवैडूर्यस्वर्णमालावलीयुतैः ॥ २२

अन्तरान्तरसम्बद्धरत्नैर्दृष्टिमनोहरैः ।
चित्रितैश्चित्रबद्धैश्च वितानैरुपशोभितम् ॥ २३

सर्वरत्नसमायुक्तहेमकुड्मलमुज्ज्वलम् ।
केतकीमालतीजातिचम्पकोत्पलकेतकैः ॥ २४

मल्लिकातुलसीनन्द्यावर्तैर्विल्वकदम्बकैः ।
एतैरन्यैश्च कुसुमैरलङ्कृतमहीतलम् ॥ २५

अब्जकाश्मीरकस्तूरीमृगनाभितमालकैः ।
चन्दनागरुकर्पूरैरामोदितदिगन्तरम् ॥ २६

एवं संचिन्त्य मनसा मण्डपं सुमनोहरम् ।

तन्मध्ये भावयेन्मन्त्री पारिजातं मनोहरम् ॥ २७

तस्याधस्तात्स्मरेत्तारं रत्नसिंहासनं महत् ।
बिन्दुत्रिकोणपञ्चारवस्वरं षोडशं दलम् ॥ २८

ततो नागदलं वेददलं रेखाचतुष्टयम्
योजनाशतविस्तीर्णाकारसिंहासनं महत् ॥ २९

विन्दुत्रिकोष्टकाष्टारदशयुग्मं मनुच्छदम् ।
नागच्छदकलापत्रं वृत्तत्रयसमन्वितम् ॥ ३०

भूरेखात्रयसंयुक्तं चक्रं ध्यायेत्ततः परम् ।
विन्दुमध्ये महातार्क्ष्यं पञ्चवर्णसमन्वितम् ॥ ३१

आजानुतः सुवर्णाभमाकट्यास्तुहिनप्रभम् ।
कुङ्कुमारुणमाकण्ठादाकेशान्तं सितेतरम् ॥ ३२

नीलाग्रनासिकावक्त्रं सुतीक्ष्णं चारुमण्डलम् ।
दंष्ट्राकरालवदनं किरीटमुकुटोज्ज्वलम् ॥ ३३

सर्वाभरणसञ्छन्नं सर्वावयवसुन्दरम् ।
अनन्तो वामकटको यज्ञसूत्रं तु वासुकिः ॥ ३४

तक्षकः कटिसूत्रं तु हारः कार्कोटकः स्मृतः ।
पद्मो दक्षिणकर्णे तु महापद्मस्तु वामके ॥ ३५

शङ्खः शिरःप्रदेशे तु गुलिकस्तु भुजान्तरे ।
इत्येवंभूषणैर्युक्तं महातार्क्ष्यं महाबलम् ॥ ३६

महापक्षं महोत्साहं मन्दस्मितमुखाम्बुजम् ।
अष्टबाहुं त्रिणयनं ह्यष्टायुधविभूषितम् ॥ ३७

शङ्खचक्रधरं सौम्यं हेमकुम्भधरं करैः ।
सामृतं कलशं चैव वरदाभयधारिणम् ॥ ३८

[1]भगवत्पादविन्यस्तकरावष्टभुजौ क्रमात् ।
स्वांसे निधाय लक्ष्मीशं कालमेघमिवापरम् ॥ ३९

चतुर्भुजमुदाराङ्गं शङ्खचक्रं वराभयौ ।
धारयन्तं विशालाक्षं किरीटमुकुटोज्ज्वलम् ॥ ४०

हारकङ्कणकेयूरकटिसूत्रोपशोभितम् ।
मत्स्यकुण्डलसंयुक्तं कम्बुकण्ठविराजितम् ॥ ४१

पूर्णचन्द्राननं विष्णुं मां ध्यायेत्पुरुषोत्तमम् ।
मम वक्षःस्थले देवीं महापीठोपमे परे ॥ ४२

पदद्वयधरां लक्ष्मीं वरदां वसुपात्रके ।
धारन्तीं वरारोहां जाम्बूनदसमप्रभाम् ॥ ४३

शिञ्जन्मञ्जीरसंशोभिपदाम्भोजविराजिताम् ।
नवरत्नसमाकीर्णकाञ्चीदामविभूषिताम् ॥ ४४

मुक्तामाणिक्य वैडूर्यसन्नद्धोदरबन्धनाम् ।
विभ्राजमानां मध्येन वलित्रितयशोभनाम् ॥ ४५

जाह्नवीसरिदावर्तभोगिनाभिविराजिताम् ।
पाटीरपङ्ककर्पूरकुङ्कुमालङ्कृतस्तनीम् ॥ ४६

---

1. करं चाष्टभुजैः

हारभूषणसंशोभितालाकारपयोधराम् ।
वहन्तीमुत्तरासङ्गदुकूलपरिकल्पितम्[1] ॥ ४७

तप्तकाञ्चनसन्नद्धवैडूर्याङ्गदभूषणाम् ।
पद्मरागस्फुरत्स्वर्णकङ्कणाढ्यकराम्बुजाम् ॥ ४८

माणिक्यशकलाबद्धमुद्रिकाभिरलङ्कृताम् ।
तप्तहाटकसङ्क्लृप्तमालाग्रैवेयशोभिताम् ॥ ४९

विचित्रविविधाकल्पां कम्बुसङ्काशकन्धराम् ।
उद्यद्दिनकराकारमणिताटङ्कमण्डिताम् ॥ ५०

रत्नाङ्कितलसद्वर्ण[2] कर्णपूरोपशोभिताम् ।
जपाविद्रुमलावण्यललिताधरपल्लवाम् ॥ ५१

दाडिमीफलबीजाभदन्तपङ्क्तिविराजिताम् ।
कलङ्ककार्श्यनिर्मुक्तशरच्चन्द्रनिभाननाम् ॥ ५२

पुण्डरीकदलाकारनयनद्वयशोभिताम् ।
भ्रूलताजितकन्दर्पकरकार्मुकविभ्रमाम् ॥ ५३

विलसत्तिलपुष्पश्रीविजयोच्छ्रितनासिकाम् ।
सान्द्रसौरभसम्पन्नकस्तूरीतिलकाङ्किताम् ॥ ५४

कान्तमाला सुविलसदलकाढ्यमुखाम्बुजाम् ।
पारिजातप्रसूनश्रीवाहिधम्मिल्लबन्धनाम् ॥ ५५

---

1. परिकल्पतम् 2. लसत्स्वर्ण

अनर्घरत्नखचितमकुटाङ्कितमस्तकाम् ।
सर्वलावण्यवसतिं भवनं विभ्रमश्रियः ॥ ५६

तेजसां जन्मभूतानां[1] परब्रह्मस्वरूपिणीम् ।
परित्राणाय भक्तानां सगुणां सर्वयोगिनाम् ॥ ५७

चैतन्यरूपिणीं सत्यां सृष्टिस्थितिलयास्पदाम् ।
नवयौवनमध्यस्थां साङ्गावरणसंयुताम् ॥ ५८

सर्वदेवेश्वरीं नित्यां सर्वकामप्रदेश्वरीम् ।
सप्तकोटिमहामन्त्रफलदां मन्त्ररूपिणीम् ॥ ५९

अनन्तगुणसम्पन्नां परंज्योतिःस्वरूपिणीम् ।
एनां वर्णयितुं तात जिह्वा जिह्रेति मामकी ॥ ६०

कोटिवर्षैरहं वक्तुं अक्षमोऽस्मि परात्पराम् ।
एवं ध्यायेन्महालक्ष्मीं सर्वसौभाग्यसिद्धये ॥ ६१

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
पञ्चमोऽध्यायः ॥

---

1. जन्मभूतां तां

॥ षष्ठोऽध्यायः ॥

मन्त्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि कमलोद्भव तं श्रृणु ।
लक्ष्मीं परां मदनवाग्भवशक्तियुग्मां[1]
तारं च भूतिकमलात्रिपुरात्रिखण्डम् ।

शक्त्यादिकं च परिणीयतया[2] प्रयोज्यं
श्रीषोडशार्णमिति मन्त्रविदो वदन्ति ॥ १

एषा विद्या महाविद्या श्रीविद्या कमलोद्भव ।
मन्त्राणां सप्तकोटीनां वरिष्ठा षोडशाक्षरी ॥ २

सकृत्स्मरणमात्रेण सर्वमन्त्रफलप्रदा ।
श्रीषोडशाक्षरी लक्ष्म्याः सर्वभाग्यप्रदायिनी ॥ ३

गोप्याद्गोप्यतरा चैषा न देया यस्य कस्यचित् ।
क्षेत्रं देयं धनं देयं राज्यं देयं कलत्रकम् ॥ ४

पुत्रा देयाः सुता देयाः न देया षोडशाक्षरी ।
एतस्याःसदृशं किंचिन्नास्त्येव भुवनत्रये ॥ ५

सप्तकोटिमहामन्त्रं[3] फलदात्स्मरणात् सकृत् ।
तव प्रीत्या[4] महा प्रोक्ता सत्यं सत्यं प्रजापते ॥ ६

गोपनीया प्रयत्नेन श्रीविद्या मातृगुह्यवत् ।
स्वशरीरात्स्वपुत्राच्च प्रिया वित्तान्महामते ॥ ७

---

1. शक्तियुक्तां 2. विपरीततया 3. मन्त्रफलदा स्मरणात् 4. मया

स्वप्राणेभ्योऽपि यः प्रेयान् तस्मै[1] प्रकाशयेत् ।
गोप्याद् गोप्यतरं चेति भूयो भूयो वदाम्यहम् ॥ ८

सप्तकोटिमहामन्त्रा यद्येकस्मै प्रकाशिताः ।
तथापि न महालक्ष्म्याः षोडशार्णं प्रकाशयेत् ॥ ९

सप्तकोटिमहामन्त्रैर्या सिद्धिः पृथगीरिता ।
स्मरणात्षोडशार्णस्य तत्सर्वं जायते सकृत् ॥ १०

वर्षैः कोटिशतैर्वापि षोडशार्णस्य वैभवम् ।
वक्तुं तात न शक्नोमि सर्वमन्त्रविशारद ॥ ११

ऋषिश्छन्दस्तथा सर्वं पूर्वमुक्तं प्रजापते ।
तत्सर्वं षोडशार्णस्य योज्यं मन्त्रविशारदैः ॥ १२

पुनरन्यं प्रवक्ष्यामि सावधानोऽवधारय ।
वियत्तुरीयश्च विलोमतोऽनल-
प्रदीपितो वामविलोचनान्वितः ।
स चन्द्रखण्डः कथितो रमा-मनु-
र्मनोरथावाप्तिमहासुरद्रुमः ॥ १३

एकाक्षरस्य मन्त्रस्य भृगुर्वै ऋषिरीरितः ।
[1]न चेद्गायत्रमाख्यातं छन्दः श्रीर्देवता स्मृता ॥ १४

वान्तं बीजं कृशानुः स्यात् शक्तिरीं कीलकं स्मृतम् ।
न्यासः पूर्वोक्त एव स्यात् ध्यानं [2]वाक्यवधारय ॥ १५

---

1. विद्याम् 1. निचृत् 2. वदेऽवधारय

भूयाद् [3]भूयाद् द्विपद्माभयवरदकरा तप्तकार्तस्वराभा
भक्तानामिष्टसिद्धिप्रदकरधृतमाणिक्यपात्रा महाश्रीः ।
रत्नौघाबद्धमौलिर्विमलतरदुकूलार्तवालेपनाढ्या,
पद्माक्षी पद्मनाभोरसि कृतवसतिः पद्मगा श्रीः श्रियै नः ॥ १६

पुनरन्यं महामन्त्रं सर्वसौभाग्यदायकम् ।
सर्वैश्वर्यकरं सद्यःसर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ १७

सौभाग्यमन्त्रं वक्ष्यामि श्रृणु लोकेषु विश्रुतम् । १८
[4]वेदादिभूत भुवनेश्वरि मारवीप्सा
लक्ष्मी महार्णपदपूर्वकमेहियुग्मम् ।
गीर्वापरार्ण भगवच्च पदं च मेति
स्वाहान्तको मनुरयं सकलार्थदाता ॥ १८अ

चतुर्विंशत्यक्षरस्य देवेशो ऋषिरीरितः ।
छन्दो गायत्रमेवस्याद्देवता श्रीसमन्विता[5] ॥ १९

बीजं पूर्वोक्तमेव स्यान्महालक्ष्म्याः सुशोभनम् ॥ २०

घनकृष्णवत्सरार्ति शान्तिबिन्दुभिः
कथितःश्रियः प्रकृतिवाचकोऽक्षरः ।
दुरितापहार्थे[1] सुखधर्ममोक्षदो
भवतामशेषजनरञ्जनक्षमः ॥ २१

3. भूयो 4. भूति–मारबीज सर्वापरार्ण भगवत्सुपदं च मेऽपि–खलु देहिपूर्वः ।
5. समीरिता 1. दुरितापहारकः

तव वाचकं द्रपरमादिकाक्षरं

कथितःश्रियो मदनवाचको मनुः ।

दुरितापहारनिपुणोऽस्तु कीलकम्

भजतामशेषफलदः सुरद्रुमः ॥ २२

पूर्वोक्तन्यासजालानि तत्तत्स्थानेषु विन्यसेत् । २३

हस्तोद्यद्वसुपात्रपङ्कजयुगाभीतिस्फुरन्नूपुर-

ग्रैवेयाङ्कितहारकङ्कणलसन्मौलिज्वलत्कुण्डला ।

विष्णुस्था परिचारिकापरिवृता शुक्लाङ्गरागांशुका

नित्यं दिव्यवसुप्रदा भवभयप्रध्वंसिनी स्यादिति ॥ २४

श्रीषोडशार्णमन्त्रस्य तुल्यमेतन्महामते ।

अप्रकाश्यमिदं ब्रह्मन् सर्वेषां न(:)प्रकाशयेत् ॥ २५

श्री षोडशार्णश्रीमन्त्रक्रमं वच्मि श्रृणुष्व तत् ।

गोप्याद्गोप्यतरं मन्त्रं सर्वैश्वर्यैककारणम् ॥ २६

+
श्रीशक्तिमायास्मरयोनिशक्ति-

स्तारं च बीजद्वयखण्ड मध्यम् ।

शक्त्यादिबीजानि विलोमितानि,

तार्तीयमध्यप्रथमक्रमोऽयम् ॥ २७

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-

संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -

रत्न (कल्प) कोशाख्ये

षष्ठोऽध्यायः ॥

+. अत्र श्री बीजमायेत्येव साधु । अन्यथा शक्तिरूपिणी माया इत्यर्थः कल्पनीयो भवेत् । तारं च बीजद्वय खण्ड मध्यम् - तारं च ओं । बीजयोः ह्रीं श्रीं इति बीजयोः द्वयं खण्डाः वाग्भवकामराजशक्तिखण्डाः च मध्ये यन्त्रेति ।

॥ सप्तमोऽध्यायः ॥

पूजाक्रमं प्रवक्ष्यामि महालक्ष्म्याः सुशोभनम् । १

इन्दुवह्निशरकोणवस्वरं
षोडशारदलनागदलाख्यम् ।
वेदसङ्ख्यदलवेदसुरेखा-
विश्वरूपमखिलार्थदचक्रम् ॥ २

महाचक्रमिदं श्रेष्ठं सर्वचक्रोत्तमोत्तमम् ।
श्रीचक्रमिति, विख्यातं सर्वसौभाग्यकारकम् ॥ ३

त्रिकोणकोणनागीशिवब्रह्मचक्रविराजितम्(?) ।
पार्वतीशिवचक्रेण भूवराहेण गर्भितम् ॥ ४

पञ्चकोणेषु वै तात पञ्चचक्रेण गर्भितम् ।
बिन्दुत्रिकोणवस्वादिश्रीचक्रेण विराजितम् ॥ ५

बिन्दुत्रिकोणषट्कोण वसुकोणवसोर्दलैः ।
भूपुरद्वन्द्वचक्रेण सिद्धलक्ष्म्याश्च संयुतम् ॥ ६

बिन्दुत्रिकोणपञ्चारवस्वरं षोडशं दलम् ।
ततो नागदलं वेददलं रेखाचतुष्टयम् ॥ ७

मातङ्गीचक्रमेतेन संयुतं सुविराजितम् ।
प्राचीरेखा लिखेत्पञ्च तिर्यक् पञ्चलिखेत्तथा ॥ ८

कोष्ठषोडशयन्त्रेण भुवनेश्याश्चसंयुतम् ।
वाराह्याश्चक्रराजेन सहस्रदलशोभिना ॥ ९

संयुतं पञ्चचक्रैश्च पञ्चश्रीचक्रसंज्ञकैः ।
महालक्ष्मीमहाचक्रं पञ्चकोणान्तरालकें ॥ १०

रतिमन्मथचक्रेण चक्रेण वसुधारये?
स्वर्णाकर्षणचक्रेण स्वर्णदाया विराजितम् ॥ ११

महागणेशचक्रेण वसुमत्यादिचक्रकैः ।
पञ्चकोणान्तरे चक्र(?) चक्रराजविराजितम् ॥ १२

वस्वरेषु महालक्ष्म्याः वसुचक्रविराजितम् ।
श्रीवासुदेवचक्रेण तथा सङ्कर्षणस्य च ॥ १३

प्रद्युम्नस्यानिरुद्धस्य चक्रराजैर्विराजितम् ।
ऋद्धेरप्यत्र पूर्णाया सुवृद्धेश्चक्रमुत्तमम् ॥ १४

राजलक्ष्म्या महाचक्रराजितं परमात्परम् ।
वाग्वादिन्या नकुल्याश्च हसन्त्याश्चक्रसंयुतम् ॥ १५

भद्रायाः कान्तिविद्यायाः क्षोभिण्याश्चक्रसंयुतम् ।
मदद्रवाया द्राविण्याश्चक्रराजविराजितम् ॥ १६

अणिमाबालिकादीनां शक्तिचक्रैर्विराजितम् ।
द्वात्रिंशतीनां शक्तीनां चक्रराजविराजितम् ॥ १७

अष्टदिक्पालचक्रैश्च ब्राह्म्यादीनां तथापृकैः ।
वैनतेयसहस्रारहरिसेनादिचक्रकैः ॥ १८

दमकादिचतुर्थैश्च चक्रराजैश्च मण्डितम् ।
सर्वचक्रमयाकारं चक्रं श्रीचक्रमीरितम् ॥ १९

चक्रराजशतैश्चक्रैः षड्डूर्ध्वैश्च सुगर्भितम् ।
महाचक्रमिदं श्रेष्ठ श्रीचक्रमिति विश्रुतम् ॥ २०

यथा श्रीः सर्वदेवानां मन्त्राणां षोडशाक्षरी ।
श्रेष्ठं तथा महाचक्रं महालक्ष्म्याः सुशोभनम् ॥ २१

चक्रस्य ज्ञानमात्रेण धर्मकामार्थमोक्षदम् ।
विधायेत्थं महाचक्रं पश्चात्पूजां समाचरेत् ॥ २२

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
सप्तमोऽध्यायः ॥

॥ अष्टमोऽध्यायः ॥

ब्रह्मोवाच -

पूजाक्रमं तथाचारं सन्ध्यावन्दनपूर्वकम् ।
सरहस्यं ममाचक्ष्व मयि यद्यस्ति ते कृपा ॥ १

नारायणः

चतुरानन वक्ष्यामि सन्ध्यावन्दनपूर्वकम् ।
पूजाक्रमं तथाचारं वच्मि ते कृपयाऽनघ ॥ २

ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय शिरसि श्रीगुरुं यजेत् ।
सहस्रदलमध्यस्थकर्णिकायां यजेद्गुरुम् ॥ ३

वामाङ्के सुसमासीनचिच्छक्त्याऽऽलिङ्गितं गुरुम् ।
चन्द्रिकाधौतवसनं मणिकुण्डलमण्डितम् ॥ ४

शिष्याणामिष्टसंसिद्ध्यै वराभयकराम्बुजम् ।
करुणापरिपूर्णान्तः करणं चिन्त्य सद्गुरुम् ॥ ५

पञ्चोपचारैर्मनसाऽभ्यर्चयेद्गुरुमन्त्रतः ।
वाग्भवं भुवनेशीं च कमलाममुकेति च ॥ ६

आनन्दनाथ सौसंविदम्बाश्रीपादुकां ततः ।
पूजयामीति मन्त्रेण पूजयेत्पुरुषोत्तमम् ॥ ७

शिरसि श्रीगुरुं पूज्य नीत्वा चिति लयं ततः ।
पञ्चाङ्गैश्च नमस्कुर्याद्गुरुणाऽध्युषितां दिशम् ॥ ८

आधारशक्तिकमलासनाय नम आसनम् ।
आत्मानमासने स्थाप्य वालया शोधयेत्ततः ॥ ९

इडापिङ्गलनाडीभ्यां पूरकं कुम्भकं क्रमात् ।
प्राणायामत्रयं कुर्यात् रेचकामोदकक्रमात् ॥ १०

मूलाधारेऽनाहते च त्रिकूटे भावयेत्सुधीः ।
वह्निसूर्येन्दुबिम्बेषु दशद्वादशषोडश ॥ ११

कलाः संभावयेद् वह्निसूर्यसोमे[1] अनुक्रमात् ।
वह्नौ वागीश्वरीं विद्याच्छक्तिं सूर्यस्य मण्डले ॥ १२

सोमस्य मण्डले लक्ष्मीं भावयेत्परमामृते ।
चन्द्रविद्रुमहेमाभा विद्यापाशसुपद्मकाः ॥ १३

सुधापूरेण संभाव्य तत्तत्खण्डेन मन्त्रवित् ।
गरुडस्कन्धसंरूढविष्णुवक्षःस्थले श्रियम् ॥ १४

परामृतेन संभाव्य हृदब्जे ब्रह्मरूपिणीम् ।
मन्त्रराजं षोडशार्णं यथाशक्ति जपेद्वशी ॥ १५

बहिर्निगत्य पश्चात्तु मलमूत्रादिशोधनम् ।
अपामार्गखादिराद्यैर्दन्तधावनमाचरेत् ॥ १६

मुखप्रक्षालनं कुर्यात्कलावारं महामते ।
प्राणायामत्रयं कुर्यात्कुम्भकक्रमतोऽनघ ॥ १७

---

1. सोमेष्वनु क्रमात्

न्यासं चरेत्ततः पश्चात् पूर्वोक्ताङ्गकराङ्गकम् ।
स्नात्वा मृदं समादाय वाग्भवेन निनीय च ॥ १८

सन्निधौ कामराजेन निधाय कमलोद्भव ।
वाग्भवेन च संप्रोक्ष्य कामराजेन वीक्ष्य च ॥ १९

[1]तार्तीयनेत्रणादीनामपसारणमाचरेत् ।
तेनैव रक्षणं कुर्यात्तूष्णीं स्नानं समाचरेत् ॥ २०

तीरमासाद्य चाचम्य न्यासमङ्गं पुनश्चरेत् ।
मृदं त्रिधा नमोऽन्तेन वाग्भवेन वितत्य च ॥ २१

सुतीर्थफलदे देवि पुण्यस्वर्गफलाह्वसि ।
एह्येहि मम सान्निध्यं स्नानार्थं वै नमोऽस्तुते ॥ २२

तीर्थरूपां महालक्ष्मीं नमस्कुर्याद्विशेषवित् ।
मूलेन मृत्तिकां सप्तवारं संमन्त्र्य मन्त्रवित् ॥ २३

आद्येन सर्वाविघ्नानां नाशनार्थं विलेपयेत् ।
प्रक्षाल्य च ततः पश्चात् पुनराचम्य तत्ववित् ॥ २४

द्वितीयं च द्वितीयेन दिक्षु किञ्चिद्विनिक्षिपेत् ।
मूलेन तीर्थे तच्छेषं निक्षिपेन्मन्त्रवित्तमः ॥ २५

वामहस्ते च तार्तीयं मृद्भागं स्थाप्य मन्त्रवित् ।
पिधाय तं दक्षिणेन त्रिधा संमन्त्रयेन्मृदम् ॥ २६

---

1. तार्तीयेन तृणादीनामप____ ।

निजाङ्गमङ्गमन्त्रेण लिंपेद्देवीमनुस्मरन् ।
सर्वाङ्गोद्धूलनं तेन चरेल्लक्ष्मीमनुं स्मरन् ॥ २७

स्नात्वाऽऽचम्य कराङ्गं च न्यासं कृत्वोदके सुधीः ।
अङ्कुशाकारया सूर्यमोङ्कारेण विलोकयेत् ॥ २८

सूर्यमण्डलमध्यस्थलक्ष्मीश्रीपादपङ्कजात् ।
निःसरदमृतापूर्णं तीर्थं संभाव्य मन्त्रवित् ॥ २९

त्रिखण्डमुद्रयाऽऽवाह्य तृतीयेनैव मन्त्रवित् ।
बीजगर्भं त्रिकोणं तु बहिर्वरुणमण्डलम् ॥ ३०

कोणे शक्तित्रयं विद्याद्वारुणे सर्वदेवताः ।
तन्मध्येऽहं स्थितोऽस्मीति भाव्य [1]मज्जं पुनःपुनः ॥ ३१

पृथिवीं वरुणं चाग्निं वायुमाकाशमेव च ।
पञ्च वर्णैस्तु भूतानामाधारद्वादशान्तकम् ॥ ३२

दीपवज्ज्वलितान्भाव्य चात्मानं हतकल्मषम् ।
अग्निमध्येन्दुबिम्बं च स्मृत्वा पूर्ववदादरात् ॥ ३३

धेनुं योनिं [2]प्रदर्श्याथ वाग्भवेनाभिमन्त्र्य च ।
महालक्ष्मीं स्मरन्स्नात्वा सप्तवारं जपेन्मनुम् ॥ ३४

शङ्खाख्यमुद्रया देहमभिषिञ्चेत्स्वकं सुधीः ।
एकविंशतिवाराणि मूलं संजप्य मन्त्रवित् ॥ ३५

---

१. मज्जन् २. प्रदर्श्याथ

तार्क्ष्यविष्णुमहालक्ष्मीपादेष्वेवं तु मज्जयेत् ।
उत्तीर्य विमलं वस्त्रं परिधाय विधानवित् ॥ ३६

तत्त्वत्रयेण चाचम्य मूलमन्त्रेण मन्त्रितम् ।
ऊर्ध्वपुण्ड्रं ततो धृत्वा सन्ध्यावन्दनमाचरेत् ॥ ३७

स्नानं कर्तुमशक्तश्चेन्मन्त्रस्नानं समाचरेत् ।
कराङ्गन्यासजालानि पूर्ववत्पूर्वमाचरेत् ॥ ३८

तारं वाग्भवमुच्चार्य आत्मतत्वाय नामतः ।
नमः पदेन सद्वारि प्रथमं प्रपिवेद्बुधः ॥ ३९

प्रणवं कामराजं च विद्यातत्वाय नामतः ।
नमः पदेन यत्तोयं पुनश्चैवं पिवेत्परम् ॥ ४०

ओङ्कारं सौभगं चैव शिवतत्वाय नामतः ।
नमसा तु पिबेत्तोयं देशिकोत्तमदर्शितम् ॥ ४१

प्रणवं च श्रियं सर्वतत्वाय नम इत्यपि ।
चतुष्टयेन तत्वानामाचमेन्मन्त्रवित्तमः ॥ ४२

हस्तेन जलमादाय दक्षिणेन महामते ।
जलं मूलेन संमन्त्र्य सप्तधा साधकोत्तमः ॥ ४३

मूर्ध्नि संप्रोक्ष्य ब्रह्माद्भिः स्नातोऽहमिति भावयन् ।
एवं विशुद्धदेहस्तु सन्ध्यावन्दनमाचरेत् ॥ ४४

शक्त्या गुरून्नमस्कृत्य सन्ध्यासङ्कल्पपूर्वकम् ।
अङ्गन्यासकरन्यासौ कृत्वा चास्त्रावकुण्ठनम् ॥ ४५

जलं दक्षिणहस्तेन वाग्भवेन समुद्धरेत् ।
पिधाय वामहस्तेन भूतार्णैर्मूलविद्यया ॥ ४६

सप्तधाऽऽमन्त्र्य वामेन जलं दक्षिणहस्ततः ।
नववारं क्रमेणैव प्रोक्षयेन्मूलविद्यया ॥ ४७

इडया पापजालानि कृष्य शिष्टे जले क्षिपेत् ।
वामभागे सौरिति च क्षिपेन्नाराचमुद्रया ॥ ४८

सन्ताड्य हस्तौ प्रक्षाल्य ह्सौरिति महामते ।
प्रणवं प्रथमं प्रोक्तं प्रथमं तत्परं भवेत् ॥ ४९

आत्मतत्वं शोधयामि सर्वं पूर्वोक्तमार्गतः ।
चतुर्थाऽऽपीय सलिलं यथावन्मार्जयेद्बुधः ॥ ५०

जलं दक्षिणहस्तेन पूर्ववन्मन्त्र्य मन्त्रवित् ।
पूर्ववत्प्रोक्षयेद्देहे भूमौ मूर्धादिमार्गतः ॥ ५१

त्रिकोणा(न्त)स्थां विद्यां द्विनयनसमुद्भासिवदनां
तमोहन्त्रीं हस्तैर्जलजयुगपुस्ताक्षवलयान् ।
दधानामत्यच्छद्युतिनिचयभूषाविलसितां
हरेर्वक्षोरूढां मनसि कलयामि श्रियमहम् ॥ ५२

एवं ध्यात्वा महालक्ष्मीं बालाकारां प्रजापते ।
ऐंकारं श्रीमहालक्ष्मीवागीशीपादुकां यजेत् ॥ ५३

सूर्यस्य मण्डले चेत्थं महालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ।
महादेव्यै तु संप्रोक्त्वा विद्महेति पदं ततः ॥ ५४

महालक्ष्मीं च संप्रोक्ते धीमहीति पदं वदेत् ।
तन्नः श्रीर्मे पदं चोक्त्वा प्रकारं चोदयादिति ॥ ५५

श्रियो गायत्रिरुद्दिष्टा गोप्याद्गोप्यतरा मता ।
वागीश्वर्यै तु संप्रोक्ता प्रातः काले प्रजापते ॥ ५६

महाशक्त्यैच संप्रोक्ता मध्याह्ने सर्वसिद्धिदा ।
विष्णुपत्नी च संप्रोक्ता सायङ्काले महामते ॥ ५७

सर्वदा तु वदेल्लक्ष्म्या महालक्ष्मी च मध्यमाम् ।
तारमैङ्कारसंयुक्तं गायत्रीं वाक्स्वरूपिणीम् ॥ ५८

उच्चार्यार्घ्यं त्रिधा क्षिप्य यथाशक्ति जपेन्मनुम् ।
माध्याह्निकमुपासीत कामराजेन मन्त्रयेत् ॥ ५९

बन्धूकारुणविग्रहां त्रिणयनां वालार्ककल्पांशुकां
भावोदञ्चितयौवनां शशिकलालङ्कारकोटीरकाम् ।
बाहौ भासितपङ्कजद्वयकरां पाशाङ्कुशौ विभ्रतीं
विष्णूरःस्थलसंश्रितामनुदिनं माहेश्वरीमीश्वरीम् । ६०

प्रणवं कामराजं च समुद्धृत्य च मन्त्रवित् ।
शक्तिरूपां च गायत्रीं स्मरन्नर्घ्यं तथा क्षिपेत् ॥ ६१

सायाह्ने सौभगाख्येन जलं संमन्त्र्य मन्त्रवित् ।
प्रोक्षणादि चरेत्तात ध्यानभेदं वदामि ते ॥ ६२

कूलङ्कषं मदनधामपयो दधानां
पद्मे वराभय लसन्मणिपात्रहस्ताम् ।
सत्वाकृतिं द्विनयनाममृतांशुकल्पा-
मम्बां स्मरामि मनसा हरिहृत्सरोजे ॥ ६३

प्रणवं चरमं बीजं महालक्ष्मीति तत्पदम् ।
पादुकां पूजयामीति रवौ संपूजयेत्सुधीः ६४

सायङ्काले महालक्ष्म्यास्त्रिधाचार्घ्यं विनिक्षिपेत् ।
एवं ब्रह्मास्त्रसंज्ञेन कृत्वाऽऽत्मानं प्रदक्षिणम् ॥ ६५

उपसंहारमन्त्रेण उपसंहृत्य चाक्षरम् ।
जले श्रीचक्रमालिख्य धेनुयोनी प्रदर्श्य च ॥ ६६

श्रियं श्रीषोडशार्णेन श्रीपतिं तर्पयेत्तथा ।
पञ्चार्णेन महातार्क्ष्यं तर्पयेन्मन्त्रतत्ववित् ॥ ६७

पञ्चविंशतिवर्णेन वागीशीं च त्वया युताम् ।
हरार्धदेहां वै गौरीं षोडशार्णेन तर्पयेत् ॥ ६८

वाराहार्धतनुं भूमिं षट्पञ्चाशन्मनोस्तथा ।
तर्पयेत्त्रिपुरां पञ्चदशार्णेन प्रजापते ॥ ६९

अष्टाविंशतिवर्णेन सिद्धलक्ष्मीं च तर्पयेत् ।
न्यूनद्वयशतार्णेन महामातङ्गिनीं तथा ॥ ७०

त्र्यक्षतुर्यां महामायां भुवनेशीं च तर्पयेत् ।
शतविंशन्महार्णेन वाराहीं तर्पयेत्कविः ॥ ७१

द्वात्रिंशद्वर्णमन्त्रेण रतिं सन्तर्पयेद्बुधः ।
मदनं त्रिदशार्णेन तर्पयेत्सर्वमोहनम् ॥ ७२

तर्पयेद्वसुधारां च षड्विंशार्णेन मन्त्रवित् ।
चत्वारिंशद्ववरार्णेन तथा शङ्खनिधिं मतम् ॥ ७३

स्वर्णदां द्वादशाक्षर्या तर्पयेन्मन्त्रवित्तमः ।
एकषड्दशवर्णेन स्वर्णाकर्षकरं प्रभुम् ॥ ७४

अष्टाविंशतिवर्णेन गणेशाङ्कनिवासिनीम् ।
महागणपतिं चैव तर्पयेन्मन्त्रवित्तमः ॥ ७५

षड्विंशद्वर्णमन्त्रेण तथा वसुमतीमपि ।
सप्तत्रिंशद्वरार्णेन तर्प्य पद्मनिधिं ततः ॥ ७६

षट्त्रिंशत्या महालक्ष्मीं तर्पयेत्कमलासन ।
तर्पयेद्वासुदेवं च द्वादशार्णेन मन्त्रवित् ॥ ७७

तर्पयेत् द्वादशार्णेन जगद्योनिं सरस्वतीम् ।
तथा सङ्कर्षणं चापि द्वादशार्णेन तर्पयेत् ॥ ७८

रमां सन्तर्पयेदष्टाविंशत्या तु सुबुद्धिमान् ।
चतुर्विंशति वर्णेन प्रद्युम्नं सर्वमोहनम् ॥ ७९

सप्तविंशतिवर्णेन कीर्तिदां वसुदायिनीम् ।
षोडशाक्षरमन्त्रेण तर्पयेदनिरुद्धकम् ॥ ८०

द्वात्रिंशार्णेन वै ऋद्धिमष्टाक्षर्या नरं तथा ।
द्वात्रिंशत्या समृद्धिं च तर्पयेन्मन्त्रवित्तमः ॥ ८१

चतुर्विंशतिवर्णेन राज्यलक्ष्मीं च तर्पयेत् ।
वागीश्वरीं च नकुलीं हसन्तीं भद्रकां तथा ॥ ८२

कान्तिविद्यां च मदनावतीं चैव मदद्रवाम् ।
अणिमाद्यष्टसिद्धीश्च बालिकाद्यष्टकं तथा ॥ ८३

श्रीविद्यां तर्पयेद्देवीं दिक्पालानपि तर्पयेत् ।
ब्राह्म्यादीस्तर्पयेद्देवीर्वैनतेयं सुदर्शनम् ॥ ८४

हरिपञ्चमुखं विष्वक्सेनं दमकमेव च ।
शललं गुगुलुं चैव तर्पयेच्च कुरण्डुलम् ॥ ८५

शाकप — स्तथा देवीः शिवशक्ती च तर्पयेत् ।
नारायण्याद्याः संतर्प्य सर्वमन्त्रफलप्रदाः ॥ ८६

चतुर्मुखादिशक्तीश्च तथा शस्तं च तर्पयेत् ।
महादुर्गां च वटुकं अविघ्नं मन्त्रवित्तमः ॥ ८७

भद्रं सुभद्रं चिच्छक्तिं मायाशक्तिं तथैव च ।
अब्जं शङ्खं तथा गङ्गां यमुनां च जयां तथा ॥ ८८

विजयां कीर्तिदां चैव श्रियं चण्डां प्रचण्डिकाम् ।
गौरीं लक्ष्मीं महाबुद्धिं तत्तन्नाम्ना तु तर्पयेत् ॥ ८९
विभूत्यादीर्नवाप्येवं विमलादीश्च तर्पयेत् ।
इत्येवं कथितं सर्वमतः किं श्रोतुमिच्छसि ॥ ९०

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये

अष्टमोऽध्यायः ॥

॥ नवमोऽध्यायः ॥

ब्रह्मा :- (उवाच)

नमस्ते देवदेवेश नमस्ते विश्वभावन ।
अनुष्ठानविधेः पश्चात् किं कर्तव्यं च तद्वद ॥ १

श्रीभगवान् - (उवाच)

श्रृणु वक्ष्यामि भद्रं ते सर्वंव्रत्य महामते ।
सावधानमना भूत्वा सर्वं तदवधारय ॥ २

एवं कृत्वा ततो यागमण्टपं प्रविशेद्बुधः ।
अङ्गन्यासकरन्यासान् कृत्वा मन्त्रविशारदः ॥ ३

पूर्ववन्मण्टपं ध्यायेत्सर्वप्राकारशोभितम् ।
पूर्वद्वारं समासाद्य चैतद्द्वारश्रियं ततः ॥ ४

भद्रं सुभद्रं चिच्छक्तिं मायाशक्तिं समर्चयेत् ।
दक्षिणद्वारमासाद्य द्वारश्रियमथाम्बुजम् ॥ ५

शङ्खं गङ्गां च यमुनां पूजयेन्मनसा सुधीः ।
पश्चिमद्वारदेशे तु श्रियं पूज्य बलं तथा ॥ ६

प्रबलं चण्डिकां चापि पूजयेच्च प्रचण्डिकाम् ।
उत्तरद्वारमासाद्य द्वार तथा च श्रीं तथा जयाम् ॥ ७

विजयां चापि गौरीं च श्रियं चैव समर्चयेत् ।
अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ॥ ८

ये भूता विघ्नकर्तास्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ।
ओंह्रोऽस्त्राय फट् प्रोच्य सिद्धार्थाक्षतपुष्पकम् ॥ ९

निक्षिप्य विघ्नानुत्सार्य तथा नाराचमुद्रया ।
वामपादस्य पार्ष्णिघातत्रयेण च भौमिकान् ॥ १०

करतालत्रयेणान्तरिक्षान् विघ्नान्नुदेद्बुधः ।
धर्मं ज्ञानं च वैराग्यमैश्वर्यं चापि पूजयेत् ॥ ११

अधर्मं पूजयेत्तात ह्यज्ञानं च ततः परम् ।
अवैराग्यं ततःपूज्य अनैश्वर्यं ततः परम् ॥ १२

कृत्वा पूर्वं ताडनादि पश्चाद् द्वारार्चनं भवेत् ।
पीनोन्नतकुचां पद्मनतिमुद्राकराम्बुजाम् ॥ १३

आधारशक्तिं पीताभामर्चयेच्च चतुर्भुजाम् ।
इन्द्रनीलमणिश्यामां कूर्मवक्त्रां कपालिनीम् ॥ १४

अभयानतिमुद्राभ्यां लसद्बाहुचतुष्टयाम् ।
कूर्मशक्तिं समभ्यर्च्यानन्तशक्तिं समर्चयेत् ॥ १५

श्वेतां फणिमणिप्रोद्यन्मूर्ध्नीं ध्यात्वा कपालिनीम् ।
अभयानतिमुद्राभ्यां लसद्बाहुचतुष्टयाम् ॥ १६

मण्डूकां च वराहां च सर्वाभरणभूषिताम् ।
वज्रपद्मनमस्कारलसद्बाहुचतुष्टयाम् ॥ १७

धरणीं सर्वभूषाढ्यां नमस्कुर्याद्विचक्षणः ।
विभूतिमुन्नतिं कान्तिं हृष्टिं कीर्तिं समुन्नतिम् ॥ १८

व्युष्टिमुत्कृष्टिमृद्धिं च पङ्कजद्वयधारिणीः ।
चिन्ताऽभयधराःसर्वा नमस्कुर्याद्विशेषवित् ॥ १९

विमलादीरष्टदेवीः सर्वाभरणभूषिताः ।
माणिक्यशङ्खचक्राद्यैर्विराजत्करपल्लवाः ॥ २०

माणिक्याभयपुष्पेषुपुण्ड्रपाणिचतुष्टयम् ।
महाशास्तं नमस्कुर्यान्निग्रहानुग्रहे रतम् ॥ २१

दूर्वादलश्यामलाङ्गीं लोचनत्रयराजिताम् ।
शङ्खचक्रवराभीतिकरां पीनोन्नतस्तनीम् ॥ २२

दुर्गां देवीं नमस्कुर्याद् दुरितोत्सारणे रताम् ।
कालमेघनिभाकारं वृत्तलोचनभूषितम् ॥ २३

खट्वाङ्गमसिपाणिं च शूलं चैव तथा पुनः ।
डमरुं च कपालं च वरदं भुजगं तथा ॥ २४

आपदुद्धारणं देवं नमस्कुर्याच्च मन्त्रवित् ।
चतुर्मुखीं महाशक्तिं चतुराननशक्तिकाम् ॥ २५

चतुरस्रसुगेहां च चतुरस्रसुगात्रिणीम् ।
चतुर्वर्गैकफलदां त्रयीशक्तिमनन्तरम् ॥ २६

त्र्यक्षाश्चैव च त्रिरेखाश्च ज्ञानपुस्तकधारिणीः ।
अक्षसूत्रकरा देवीः शरण्याः शरणं व्रजेत् ॥ २७

नारायणीं केशवीं च माधवीं हरिवल्लभाम् ।
गोविन्दां वैष्णवीं चैव नमस्कुर्यात् त्रिविक्रमाम् ॥ २८

वामनां श्रीधरां देवीं हृषीकेशां शुचिस्मिताम् ।
ईशरञ्जनिकां पद्मोदरां कमललोचनाम् ॥ २९

पद्मद्वयधराः सर्वाः सततं शरणं व्रजेत् ।
शङ्करीं चैव ईशान्यामिन्दुशेखरशक्तिकाम् ॥ ३०

जगत्कुटुम्बिनीं चैव अर्धनारीश्वरीं तथा ।
अघोररूपिणीं शक्तिं हुतवाहा[1] शनिं तथा ॥ ३१

हालाहलधरां शक्तिं भूरिभागां शुचिस्मिताम् ।
इन्दुशेखरिकां देवीं वरदाभयधारिणीः ॥ ३२

पाशाङ्कुशधराः सौम्याः सततं शरणं व्रजेत् ।
पद्मद्वयधरां देवीं माणिक्याभयधारिणीम् ॥ ३३

परां पद्मामहं[2] नित्यं भजेत्सन्ध्यास्वरूपिणीम् ।
चन्द्रधौतसमाकारान्दमकादिमहाबलान् ॥ ३४
वन्दे वारुणमुख्यांस्तान् धनसौभाग्यदायकान् ॥ ३५

परेशीं पद्महस्तां तां वराभयकरोज्ज्वलाम् ।
तप्तकाञ्चनवर्णाभां वन्देऽहं परमेश्वरीम् ॥ ३६

वैनतेयं चतुर्बाहुशङ्खचक्रवराभयम् ।
अष्टनागमहाभूषं वन्देऽहं वरदं प्रभुम् ॥ ३७

शङ्खचक्रसुचापं च परशुं चाभयं तथा ।
शूलं पाशाङ्कुशौ चाग्निं वज्रं खेटं हलं तथा ॥ ३८

1. शक्तिं हुतवहस्तथा 2. पद्मामहं - पद्मालयामिति वा

मुसलं च तथा कुन्तं धारयन्तं सुदर्शनम्[1] ।
सूर्यकोटिप्रतीकाशं प्रपद्येऽहं सुदर्शनम् ॥ ३९

हरिपञ्चमुखं देवं पञ्चमूर्तिसमन्वितम् ।
पूर्वाननं हनूमन्तं नृसिह्मं दक्षिणे तथा ॥ ४०

पश्चिमे वैनतेयाख्यमुत्तरे पोत्रिरूपिणम् ।
हयग्रीवं तथोर्ध्वं च पञ्चवक्त्रसमन्वितम् ॥ ४१

महावृक्षं[2] पर्वतं च द्विभुजं पर्वतोपमम् ।
हनूमन्तमहं वन्दे सर्वाभीष्टप्रदायकम् ॥ ४२

शङ्खचक्रकरं देवं हिरण्यकशिपुं करैः ।
धा(दा)रयन्तं नृसिह्मं वै प्रणतोऽस्मीतिमन्त्रतः ॥ ४३

वराभयकरं देवं शङ्खचक्रधरं परम् ।
वैनतेयं महावाहुं वन्देऽहं नागमर्दनम् ॥ ४४

शङ्खचक्रगदाभीतिधारिणं पोत्रिवक्त्रकम् ।
शरण्यं शरणं श्वेतं प्रपद्येऽहं महामते ॥ ४५

अश्ववक्त्रं हयग्रीवं सर्वविद्यास्वरूपिणम् ।
सर्वविद्याप्रसिद्ध्यर्थं प्रपद्येऽहं महामते ॥ ४६

सेनाधिपं विशालाक्षं शङ्खचक्रवराभयम्
सर्वरक्षां समुद्दिश्य वन्देऽहं भुवनेश्वरम् ॥ ४७

---

1. शोभन दर्शनम् 2 द्विभुजे

पद्मद्वयधरां लक्ष्मीं वन्देऽहं पुरसुन्दरीम् ॥ ४८

मातृर्दूर्वादलश्यामास्तत्तदायुधसंयुताः ।
अष्टकर्मप्रसिद्ध्यर्थं वन्दे सौभाग्यकारिणीः ॥ ४९

पूर्वोक्तलक्षणैर्युक्तां वन्देऽहं पुरवासिनीम् ॥ ५०

पीतवर्णं वज्रहस्तमिन्द्रं सर्वसुराधिपम् ।
"त्रातारमिति"मन्त्रेण नमस्कारं चरेद्बुधः ॥ ५१

तेतोऽधिपं शक्तिहस्तं पिङ्गलं मेषवाहनम् ।
"अग्ने त्वमिति" मन्त्रेण नतिमग्नेश्चरेद्बुधः ॥ ५२

कृष्णवर्णं दण्डहस्तं सर्वप्रेताधिपं यमम् ।
"सुगं न" इतिमन्त्रेण नतिं कुर्याच्च मन्त्रवित् ॥ ५३

नीलकण्ठं खड्गहस्तं सर्वरक्षोऽधिपं नतिम् ।
"असुन्वं ते" ति मन्त्रेण निरृऋतेःकारयेद्बुधः ॥ ५४

श्वेतवर्णं च वरुणं पाशहस्तं जलाधिपम् ।
"अवतेहेति" मन्त्रेण वरुणस्य नतिं चरेत् ॥ ५५

वायुं सुधूम्रवर्णं च ध्वजाङ्कुशधरं सुधीः ।
"आनोनियुद्भि"र्मन्त्रेण वायोः कुर्यान्नतिं ततः ॥ ५६

श्वेतवर्णं गदाहस्तं नक्षत्राधिपतिं प्रभुम् ।
"अयं सोमे"ति मन्त्रेण सोमस्य नतिमाचरेत् ॥ ५७

शुद्धस्फटिकवर्णाभं शूलहस्तं महेश्वरम् ।
"तदी(मी)शानेति"मन्त्रेण नतिमीशस्य कारयेत् ॥ ५८

पराश्रीपरमानन्दां पद्मद्वयधरां पराम् ।
परमानन्दसिद्ध्यर्थं त्वां वन्दे परमेश्वरीम् ॥ ५९

श्रियादीश्च महाभागाः पद्मपात्रवराभयाः ।
सर्वसिद्धिप्रसिद्ध्यर्थं नौमि सर्वेश्वरीः सदा ॥ ६०

पद्मद्वयाभयकरीं वन्देऽहं परमालिनीम् ।
अणिमादीर्बालिकादीश्चिन्ताभयकरोज्ज्वलाः ॥ ६१

अष्टैश्वर्यप्रसिद्ध्यर्थमणिमादीरहं भजे ॥ ६२

अक्षसूत्रं पुस्तकं च वरं चाभयमेव च ।
वागैश्वर्यप्रसिद्ध्यर्थं वागीशीं त्वामहं भजे ॥ ६३

वीणाशुककरां देवीं वरदाभयधारीणीम् ।
सारस्वतप्रसिद्ध्यर्थं नकुलीं त्वामहं भजे ॥ ६४

हसन्ति हसितालापे लक्ष्म्यास्तु परिचारिके ।
मन्त्रविघ्नप्रशान्त्यर्थं वेत्रहस्ते नमोऽस्तु ते ॥ ६५

कृष्णवर्णे महाकृत्ये सर्वकृत्याविनाशिनि ।
शूलपाशधरे देवि त्वां वन्दे मे रिपून् हन ॥ ६६

कान्तिविद्ये महादेवि तप्तचामीकरप्रभे ।
पद्महस्ते नमामि त्वां सर्वकान्ति प्रयच्छ मे ॥ ६७

शुकहस्ते महादेवि नमस्ते मदनावति ।
कुचद्वन्द्वानते शत्रून् क्षोभयाशु ममानघे ॥ ६८

मदद्रवे महाभागे त्वां वन्दे वरदां सदा ।
शत्रूणां मम सर्वेषां मदं द्रावय द्रावय ॥ ६९

स्वर्णाब्जहस्तां विश्वेशीं द्राविणीं त्वामहं भजे ।
पाषाणसदृशं शत्रोर्हृदयं द्रावयस्व मे ॥ ७०
पराम्बां पद्मपत्राक्षीं पद्मनाभप्रियां रमाम् ।
त्वां पद्महस्तां वन्देऽहं शङ्खचक्रादिधारिणीम् ॥ ७१

श्वेतवर्णां जगद्योनिं पुस्तकाभयधारिणीम् ।
सङ्कर्षणं च पीताभं शङ्खचक्रधरं भजे ॥ ७२

हेमाभां मोहिनीं देवीमुत्पलद्वयधारिणीम् ।
पुण्ड्रेक्षुचापं प्रद्युम्नं तमालाभं सदा भजे ॥ ७३

स्वर्णपात्रधरां कीर्तिं तप्तजाम्बूनदप्रभाम् । ७४

तप्तकाञ्चनवर्णाभे ऋद्धे ऋद्धिकरे शुभे ।
अक्षय्यपात्रहस्ते त्वां नौमि ऋद्धिं ददस्व मे ॥ ७५

क्षीरान्नपात्रहस्तां त्वां दर्वीं माणिक्यराजिताम् ।
वन्देऽहमन्नदां देवीमिष्टमन्नं ददस्व मे ॥ ७६

समृद्धे त्वामहं नित्यं भजे सर्वसमृद्धिदाम् ।
संफुल्लपद्महस्तेन समृद्धिं देहि ते नमः ॥ ७७

पद्मं सुरद्रुमलतां मुकुरं विपञ्चीं
पुष्पेषुमिक्षुधनुरानतशालिकाग्रम् ।
गन्धस्रजं वरदचिह्नमभीतिमुद्रां
वन्दे करेण दधतीमिह राज्यलक्ष्मीम् ॥ ७८

महापरां महादेवीं पङ्कजद्वयधारिणीम् ।
वन्देऽहं परमानन्दं मे देहि हरिवल्लभे ॥ ७९

हेमवर्णां रतिं देवीमुत्पलद्वयधारिणीम् ।
पुण्ड्रेक्षुचापपुष्पेषुं वन्देऽहं मदनं प्रभुम् ॥ ८०

वराभयकरां पद्ममणिपात्रविराजिताम् ।
वसुधारामहं वन्दे तथा शङ्खनिधिं प्रभुम् ॥ ८१

हेमकुम्भधरां स्वर्णदात्रीं पद्मां वराभये ।
सुधाघटेन संयुक्तं स्वर्णाकर्षकरं भजे ॥ ८२

गणेशाङ्कस्थितां पद्मां पद्महस्तां शुचिस्मिताम् ।
बीजपूरगदामिक्षुचापं शूलं च चक्रकम् ॥ ८३

पद्मं पाशोत्पले व्रीहिविषाणौ दधतं करैः ।
महागणेशं वन्देऽहं सर्वसम्पत्प्रदायकम् ॥ ८४

वराभयामृतघटचिन्तामणिकराम्बुजाम् ।
तथा वसुमतीं पद्मनिधिं वन्दे विभूतये ॥ ८५

महापरेशीं पद्माक्षीं पङ्कजद्वयधारिणीम् ।
पद्मनाभप्रियां देवीं वन्देऽहं भुवनेश्वरीम् ॥ ८६

पुण्ड्रेक्षुचापपुष्पेषुपाशाङ्कुशकराम्बुजाम् ।
रक्तवर्णामहं वन्दे महात्रिपुरसुन्दरीम् ॥ ८७

हेमकुम्भाभयधरां पङ्कजद्वयधारिणीम् ।
सिद्धलक्ष्मीमहं नित्यं वन्दे त्वां परमेश्वरीम् ॥ ८८

शुकवीणाधरां देवीमिन्द्रनीलमणिप्रभाम् ।
जगन्मोहनरूपां त्वां वन्दे मातङ्गकन्यकाम् ॥ ८९

पाशाङ्कुशधरां देवीं वरदाभयधारिणीम् ।
भुवनेशीमहं वन्दे कोटिकर्मफलप्रदाम् ॥ ९०

चक्रं शङ्खं च मुसलमभयं दक्षिणैः करैः ।
खड्गं खेटं हलं चैव वरं वामैश्च बिभ्रतीम् ॥ ९१

वार्तालीं वरदां वन्दे सर्वशत्रुविनाशिनीम् ।
पद्मद्वयधरां लक्ष्मीं महापरमसुन्दरीम् ॥ ९२

सर्वैश्वर्यप्रदां नित्यं नौमि त्वां वरदा भव ।
तप्तकाञ्चनसङ्काशं वीणां सितशुकं वरं ॥ ९३

अक्षसूत्रं वामभागे पुस्तकं च कमण्डुलुम् ।
ज्ञानमुद्रामभीतिं च वहन्तं दक्षिणैर्भुजैः ॥ ९४

वागीश्वर्यर्धशरीरं त्वां वन्देऽहं चतुराननम् ।
पाशाङ्कुशौ वरं हेमघटमेणं महानलम् ॥ ९५

अभयामृतकुम्भौ च दधतं शङ्करप्रभुम् ।
अर्धनारीश्वरं देवमहं वन्दे परात्परम् ॥ ९६

शुकव्रीहिहेमघटं चैव शङ्खं रथाङ्गकम् ।
गदाभीती च दधतं भूवराहं समाश्रये ॥ ९७

सर्वज्ञाद्याश्च षड्देवीः नानाभरणभूषिताः ।
पद्मद्वयधराः सर्वाः वरदाभयधारिणीः ॥ ९८

सर्वज्ञत्वादिसिद्ध्यर्थं वन्देऽभीष्टप्रदायकाः ।
महापरमलक्ष्मीं त्वां पङ्कजद्वयधारिणीम् ॥ ९९

वन्दे पद्मपलाशाक्षीं श्रीतत्वात्मि(म)करूपिणीम् ।
शङ्खचक्रवराभीतिहेमामृतघटोज्ज्वलम् ॥ १००

भगवत्पादविन्यस्तबाहुद्वयमरिन्दमम् ।
महातार्क्ष्यमहं वन्दे सर्वच्छन्दोमयं प्रभुम् ॥ १०१

कालाम्बुदश्यामलाङ्गं शङ्खचक्रवराभयम् ।
कमलासन मां ध्यात्वा नमस्कुर्याद्विचक्षणः ॥ १०२

नमस्ते सर्वदेवेश नमः सन्ध्यास्वरूपिणे ।
नमस्ते श्रीनिवासाय तार्क्ष्यरूपाय ते नमः ॥ १०३

चैतन्यरूपिणीं देवीं लसद्बाहुचतुष्टयाम् ।
सत्वाकृतिं महालक्ष्मीं पङ्कजद्वयधारिणीम् ॥ १०४

वरमाणिक्यपात्रेण लसद्वरकराम्बुजाम् ।
एवं ध्यात्वा नमस्कुर्यात्परब्रह्मस्वरूपिणीम् ॥ १०५

गरुडस्कन्धसंरूढविष्णुवक्षस्थलालये ।
सन्ध्यारूपे नमस्तेऽस्तु चित्स्वरूपिणि ते नमः ॥ १०६

महापरश्रीश्रीविद्यां चन्द्रकान्तिसमप्रभाम् ।
सप्तकोटिमहामन्त्रमन्त्रराजस्वरूपिणीम् ॥ १०७

सर्वदेवीश्वरीं सर्वयन्त्रतन्त्रफलप्रदाम् ।
नमस्कुर्याद्विशेषज्ञस्तत्तन्मन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ १०८

कृत्वा वन्दनमेवं वै पश्चाच्छुद्धिं समाचरेत् ।
सन्ध्यावन्दनमेवं वै सम्यगुक्तं मयाऽनघ ॥ १०९

एतद्गुह्यतमं तात सर्वेषां न प्रकाशयेत् ।
एवं संक्षेपतः प्रोक्तमतः किं श्रोतुमिच्छसि ॥ ११०

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
नवमोऽध्यायः ॥

॥ दशमोऽध्यायः ॥

ब्रह्मोवाच -

महाविष्णो महादेव देवदेव सुरार्चित ।
भूतशुध्यादिकं सर्वं यथावद् वक्तुमर्हसि ॥ १

श्रीभगवानुवाच -

भद्रं ते श्रृणु वक्ष्यामि भूतशुध्यादिकं क्रमात् ।
सरहस्यं तव प्रीत्या सत्यं सत्यं महामते ॥ २

स्वासनं कल्पयेदादौ निजं गुरुमनुस्मरन् ।
पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ॥ ३

त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ।
"स्योनापृथिवीति" मन्त्रेण स्वासनं कल्पयेद्बुधः ॥ ४

उपविश्यासने धीमान् नतिं कुर्यात् त्रिखण्डया ।
परम्परागुरूणां वै कुर्यान्मन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ ५

दीपनाथार्चनं कुर्याद् अष्टकोष्ठे च यन्त्रके ।
दिक्षु स्वरद्वन्द्वयुगमष्टवर्गं क्रमाल्लिखेत् ॥ ६

यन्नामाद्यक्षरं यत्र निपतेत् तत्सबिन्दुकम् ।
तदक्षरं समुद्धृत्य तन्मन्त्रेण यजेद्बधुः ॥ ७

अमुकं वर्णनामैश्वराय द्वादश उच्चरेत् ।

शक्तिवर्णं समुद्धृत्य संहिताय ततः परम् ॥ ८

एतदास्याधिपतये (य) अस्मिन् क्षेत्रेऽप्यिमामिति ।
पूजां गृह्ण द्वयं पश्चान्मम सर्वपदं वदेत् ॥ ९

कर्माणि साधयद्वन्द्वं क्षोभयेति द्वयं वदेत् ।
प्रसादं च कुरुद्वन्द्वं स्वाहान्तन्मन्त्रमुच्यते ॥ १०

दीपनाथमनेनैवमर्चयेन्मंत्रवित्तमः ।
भूतशुद्धिं समुद्दिश्य प्राणायामं त्रिधा चरेत् ॥ ११

जीवं परमात्मना "हंस" इति मन्त्रेण योजयेत् ।
पिङ्गलाख्याध्वना वायुं परिपूज्य विचक्षण ॥ १२

इडया वायुमाकृष्य कुम्भवत्क्रममाचरेत् ।
षड्बिन्दुलाञ्छितं नाभौ नीलवर्णं षडश्रकम् ॥ १३

चलस्वभावं स्पर्शाख्यगुणं वायोश्च मण्डलम् ।
विचिन्त्य पापपुरुषं तत्र ओं यमिति स्मरन् ॥ १४

दशसङ्ख्या जपित्वैतत्पापदेहं समुद्धरेत् ।
शोषयामि नमश्चोक्त्वा शोषयेदनिलेन तम् ॥ १५

विरेचयेच्च तेनैव वायुं सम्यग्विचक्षणः ।
इडया वायुमाकृष्य कुम्भयित्वा पुनः पुनः ॥ १६

त्रिकोणं हृदये रक्तमुष्णं स्वस्तिकलाञ्छितम् ।
ध्यात्वाग्नेर्मण्डलं शुष्कं भावयेत्पापरूपिणम् ॥ १७

रेफं द्वादशवारं तं मनसाऽऽवर्त्य मन्त्रवित् ।
शुष्कदेहं दहामीति नमो दग्धं विचिन्तयेत् ॥ १८

रेचयेद्वायुमिडया पुनस्तेन प्रपूरयेत् ।
पूर्ववत्कुम्भकं कृत्वा वृत्तं धवलवर्णकम् ॥ १९

द्रवस्वभावं वरुणदेवताकेन्दुमण्डलम् ।
सहस्रकमलं मूर्ध्नि रसवच्चिन्तयेद्बुधः ॥ २०

वमित्यमृतबीजेन मनसाऽऽवर्त्य षोडश ।
परामृतमहावृष्ट्या प्लावयेत् सर्वभस्म तत् ॥ २१

दग्धं पिङ्गलया कज्जलाकारं विगलय्य च ।
सुधाधाराप्लावनेन देहं संप्लावितं स्मरेत् ॥ २२

पीतवर्णं चतुष्कोणं कठिनं वज्रलाञ्छितम् ।
मूलाधारे भावयित्वा भूबीजं समनुस्मरन् ॥ २३

शरीरं द्रढयामीति नमः प्रणवमेव च ।
स्वाहा लकारमुच्चार्य धरण्यै नम इत्यपि ॥ २४

ओं स्वाहेति च मन्त्रेण चतुर्विंशतिवारकम् ।
अङ्गुष्ठमस्तकान्तं च शरीरं चिन्तयेद् दृढम् ॥ २५

वधूक ? लाञ्छितं व्योममण्डलं स्फटिकप्रभम् ।
आकाशबीजमुच्चार्य तारमाकाशमेव च ॥ २६

आकाशाय नमः प्रोक्त्वा ? 'ओं हां' इति च मन्त्रतः ।
द्वात्रिंशद्वारमुच्चार्य तस्मादुध्य ? तेन ततःपरम् । २७

देहमङ्गुष्ठमूर्धान्तं भावयेत् सकलं सुधीः ।
एवं भूतं विशुध्याशु ततः प्राणान् प्रतिष्ठयेत् ॥ २८

अथवेत्थं तु वा कुर्याद्भूतशुद्धिं विचक्षणः ।
प्राणायामं त्रिधा कृत्वा ध्यायेत्तत्पापरूपिणम् ॥ २९

ब्रह्महत्याशिरस्कं च स्वर्णस्तेयभुजद्वयम् ।
सुरापानहृदा युक्तं गुरुतल्पकटीयुतम् ॥ ३०

तत्संयोगपदद्वन्द्वमङ्गप्रत्यङ्गपातकम् ।
उपपातकरोमाणं रक्तश्मश्रुविलोचनम् ॥ ३१

खड्गचर्मधरं पापं नाभेरुपरि निक्षिपेत् ।
ध्यायेद्दक्षिणकुक्षिस्थं वध्यं नाराचमुद्रया ॥ ३२

वायुबीजस्य वै तात किष्किन्ध ऋषिरुच्यते ।
छन्दो जगतिराख्यातं महावायुश्च देवता ॥ ३३

धूम्रवर्णस्ततः शोषणार्थे योगः प्रजापते ।
"आवात वाहि" मन्त्रेण वायुबीजेन मन्त्रवित् ॥ ३४

शरीरं शोषयेद्विद्वान् वायुबीजमनुस्मरन् ।
काश्यपश्चाग्निबीजस्य ऋषिः प्रोक्तो महामते ॥ ३५

छन्दस्त्रिष्टुप् तथा देवो ह्यग्निः पिङ्गलवर्णकः ।
योगश्च दाहनार्थे तु रेफेण सह संवदेत् ॥ ३६

"अग्ने रक्षे तु" मन्त्रेण जपेत् षोडशवारतः ।
वकारं षोडशं जप्त्वा अमृतेन शरीरकम् ॥ ३७

प्लावयामीति मन्त्रेण प्लावयेत्कमलासन ।
लकारस्य ऋषिर्ब्रह्मन् अन्तर्यामी स उच्यते ॥ ३८

सुतलं छन्दः कूर्मो वै देवता परिकीर्तिता ।
नियोगश्चैव सृष्ट्यर्थे "भूमिर्भूम्नेति" मन्त्रतः ॥ ३९

"अन्नाद्यायादये"त्यन्तं ज़प्त्वा लं षोडशं तथा ।
शरीरं श्यामवर्णेन करोमि पिण्डमित्यतः ॥ ४०

ह्रींकारस्य ऋषिर्ब्रह्मन् गौतमो मुनिरीरितः ।
छन्दस्तु जगती प्रोक्ता परहंसश्च देवता ॥ ४१

अवयवानां सृष्ट्यर्थे नियोगः कमलासन ।
"हंसःशुचिषन्"मन्त्रेण "बृहदि"त्यन्तमुच्चरेत् ॥ ४२

ह्रींकारं षोडशं प्रोक्त्वा शरीरावयवं वदेत् ।
करोमीति च मन्त्रेण आत्मनो काश इत्यतः ? ॥ ४३

सञ्जातं भावयेद्विद्वान् सर्वावयवसंयुतम् ।
अमृतोदकसंपूर्णैः कलशैर्हेमभूषितैः ॥ ४४

दिङ्नारीणां करधृतैरात्मानमभिषेचयेत् ।
अथ सोऽहमिति प्रोक्त्वा देहमुज्जीवितं स्मरेत् ॥ ४५

भूतशुद्धिं विधायेत्थं ततःप्राणान्प्रतिष्ठयेत् ।
प्राणप्रतिष्ठामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ ४६

ऋषय ऋग्यजुःसामाथर्वाणि छन्द उच्यते ।
प्राणशक्तिः परा देवी देवता आं प्रकीर्तितम् ॥ ४७

शक्तिर्माया कीलकं च क्रों देव कमलोद्भव ।
प्राणानां च प्रतिष्ठार्थे नियोगश्च [illegible]म् ॥ ४८

कवर्गं हृदये न्यस्य चवर्गं शिरसि न्यसेत् ।
टवर्गं च शिखायां च तवर्गं कवचं न्यसेम् ॥ ४९

पवर्गं न्यस्य नेत्रेषु यवर्गं चास्त्रमुच्यते ।
भूर्भुवःस्वः सुवः ? प्रोक्त्वा ततो दिग्बन्धमाचरेत् ॥ ५०

रक्तपद्मासनां पुष्पबाणामिक्षुधनुर्धराम् ।
पाशाङ्कुशधरां देवीं प्राणशक्तिं स्मरेद्बुधः ॥ ५१

आं ह्रीं क्रों क्रों तथा ह्रीं च वदेदां हंसं ततः परम् ।
अमुष्य प्राणा इत्युक्त्वा इह प्राणा वदेद्बुधः ॥ ५२

अमुष्य जीवमुच्चार्य इह स्थित इतीरयेत् ।
अमुष्य सर्वेन्द्रियाणि त्वङ्मनश्चक्षुरुच्यते ॥ ५३

श्रोत्रजिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादं तु संवदेत् ।
पायुशब्दं समुच्चार्योपस्थशब्दं समुच्चरेत् ॥ ५४

वुद्ध्यहङ्कारचित्तानि इहशब्दं समुच्चरेत् ।
सुखं चिरं च तिष्ठन्तु स्वाहामन्त्रं समुद्धरेत् ॥ ५५

त्रिवारं च जपेन्मन्त्रं सर्वमन्त्रोत्तमोत्तमम् ।
प्राणप्रतिष्ठां कृत्वैवं पश्चान्न्यासं समाचरेत् ॥ ५६

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
दशमोऽध्यायः ॥

॥ एकादशोऽध्यायः ॥

पूर्वोक्तन्यासजालानि सम्यक् कृत्वा तु देशिकम् ।
नत्वा न्यसेत्ततो धीमान् तत्तन्मन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ १

मातृकाणामक्षराणि तत्तत्स्थानेषु विन्यसेत् ।
श्रीकण्ठमातृकां चापि कामरत्यादिमातृकाम् ॥ २

मातृकामनिवृत्याख्यां लघुषोढाह्वयं ततः ।
महाषोढाह्वयं न्यासं तथा भूतलिपिं न्यसेत् ॥ ३

पश्चात्कामकलां न्यस्य श्रीचक्रन्यासुत्तमम् ।
वक्ष्यमाणप्रकारेण न्यासजालान्यसेद् वुधः ॥ ४

एवं न्यासं चरित्वा तु पश्चादुच्छ्वासपूजनम् ।
उच्छ्वासरूपामजपां तथा निःश्वासरूपिणीम् ॥ ५

*षट्शतोत्तरसाहस्रमेकविंशतिसंस्मृताम् ।
निवेदयामि गायत्रीं साङ्गवरणकश्रिवः ॥ ६

इति संकल्प्य विधिवत् पूर्वं च ध्यानमाचरेत् ।
बिन्दुमध्यस्थताक्ष्र्यस्य स्कन्धसंरूढवक्षसि ॥ ७

द्विसहस्रं महालक्ष्म्याः दीयते प्रीतिरस्तु ते ।
श्रीपतेस्तु सहस्रं वै वैनतेयस्य षट्शतम् ॥ ८

---

* एकविंशतिसाहस्रषट्शताधिकरूपिणाम्
अजपानिवेदनक्रमे भेदः दृश्यते ।

त्रिकोणपूर्वकोणस्थवागीशीकमलासन ।
सहस्रं दीयते तुभ्यं गृहीत्वा वरदो भव ॥ ९

पञ्चकोणाग्रकोणस्थे महात्रिपुरसुन्दरि ।
त्रिकोणदक्षकोणस्थपार्वत्यर्धशरीरिणे ॥ १०

निवेदयामि गायत्रीसहस्रं वरदो भव ।
त्रिकोणोत्तरकोणस्थभूवराहाय विष्णवे ॥ ११

निवेदयामि गायत्रीसहस्रं वरदो भव ।
पञ्चकोणाग्रकोणस्थे महात्रिपुरसुन्दरि ॥ १२

निवेदयामि गायत्रीसहस्रं ते महेश्वरि ।
पञ्चकोणोत्तरस्थे ते सिद्धलक्ष्मि जयप्रदे ॥ १३

निवेदयामि गायत्रीसहस्रं सिद्धिदा भव ।
वाणाश्रपूर्वकोणस्थे महामातङ्गि मोहिनि ॥ १४

निवेदयामि गायत्रीसहस्रं सिद्धिदा भव ।
बाणाश्राग्नेयकोणस्थे भुवनेश्वर्यहं तव ॥ १५

निवेदयामि गायत्रीसहस्रं सिद्धिदा भव ।
वाणाश्रदक्षकोणस्थे महावाराह्यहं तव ॥ १६

निवेदयामि गायत्रीसहस्रं शत्रुनाशिनि ।
बाणाश्रान्तरकोणस्थ रतिमन्मथ मोहन ॥ १७

निवेदयामि गायत्रीशतं पञ्च गृहाण ते ॥ १८

वसुधारे शङ्खनिधे तुभ्यं पञ्चशतं-मया ।
दीयते सर्वदैश्वर्यं देहि मे श्रियमुत्तमाम् ॥ १९

स्वर्णदासहित श्रीमन् स्वर्णाकर्षकर प्रभो ।
निवेदयामि ते पञ्चशतं स्वर्णप्रदो भव ॥ २०

महागणेश ते पञ्चशतं दत्तं मयाधुना ।
सर्वविघ्नापदं छिन्धि सर्वैश्वर्यं ददस्व मे ॥ २१

वसुमत्याऽर्थनाथाय ते पद्मनिधये मया ।
दत्तं पञ्चशतं देव सर्वैश्वर्यप्रदो भव ॥ २२

दीयते वासुदेवाय तथा सङ्कर्षणाय च ।
प्रद्युम्नायानिरुद्धाय द्विशतं द्विशतं पृथक् ॥ २३

ऋद्धे समृद्धेऽन्नपूर्णेशि राज्यदे द्विशतं मया ।
वसुकोणे विदिक्कोणस्थिते दत्तं दयां कुरु ॥ २४

वागीश्वर्या नकुल्याश्च हसन्त्याश्च शतं शतम् ।
कृत्यायाः कान्तिविद्याया दत्तं प्रीता सदास्तु मे ॥ २५

शतं तु मदनावत्यास्तद्द्रवायाः शतं मया ।
द्राविण्याश्च महादेव्याः दत्तमस्तु पृथक् पृथक् ॥ २६

अणिमाद्यष्टसिद्धे ते बालिकौघाष्टशक्तिके ।
निवेदयामि गायत्रीशतं तुभ्यं पृथक् पृथक् ॥ २७

श्रियादिशक्ते पञ्चाशत् तुभ्यं दत्तं पृथक् पृथक् ।
अजपानामगायत्र्याः सर्वभाग्यप्रदा भव ॥ २८

देवेश्वराद्या दिक्पालास्तथा ब्राह्म्यादिमातृका: ।
अजपानामगायत्र्या: पञ्चषट्कं पृथक् पृथक् ॥ २९

वैनतेय मया दत्तं शतं तेऽस्तु सुदर्शन ।
पञ्चवक्त्र हरे तुभ्यं विष्वक्सेन ददाम्यहम् ॥ ३०

दमकादिगजेन्द्रेभ्यो द्विशतं दत्तमद्य वैं ।
शार्ङ्ग्यादित्रयस्यापि त्रिशतं दत्तमस्तु च ॥ ३१

शास्ता (तृ) दुर्गादिसर्वेभ्यो द्विशतं प्रीतये ददे ।
हंस:सोऽहं समुद्धृत्य सुविद्महेति संवदेत् ॥ ३२

सोऽहं हंसोऽहमित्युक्त्वा हं? सुधीमहि संवदेत् ।
हंस:सोऽहं समुद्धृत्य प्रकारं चोदयादिति ॥ ३३

हंसगायत्रमुद्दिष्टं परब्रह्मपदप्रदम् ।
प्राणायामं तत: कृत्वा षडङ्गं च विधानवित् ॥ ३४

जपेदष्टोत्तरशतं श्रीगायत्रीं महामते ।
तत: सूर्यमुपस्थाय साष्टाङ्गं प्रणमेत् प्रिय ॥ ३५

एवं कृत्वा मूलमन्त्रं जपेत्पश्चाद्विचक्षण: ।
सप्तकोटिमहामन्त्रनाथं श्रीषोडशार्णकम् ॥ ३६

जपेल्लक्षं विशेषज्ञ: साक्षाद्वैश्रवणो भवेत् ।
त्रिलक्षाच्च त्रिमूर्तीनां प्रतिर्भवति तत्वत: ॥ ३७

वेदलक्षजपात्तात सर्ववेदार्थतत्ववित् ।
वाणलक्षाच्च पञ्चानां विद्यानां सिद्धिरुज्ज्वला ॥ ३८

षडाननस्य शक्तिः स्यात् षल्लक्षाज्जापकस्य तत् ।
सप्तर्षित्वं च वै तात सप्तलक्षाच्च मन्त्रवित् ॥ ३९

अष्टलक्षाद्वसुत्वं च नवलक्षाद्ग्रहाधिपः ।
दशलक्षात् त्रिमूर्तित्वं लक्षादेकादशात्ततः ॥ ४०

वाग्देवित्वं लभेत्तात्त द्वादशात्कमलासन ।
त्रयोदशाच्छिवत्वं च शिवात्वं च चतुर्दशात् ॥ ४१

लक्षात्पञ्चदशात्तात तत्स्वरूपं व्रजेद्बुधः ।
षोडशश्रीस्वरूपत्वं ब्रह्मत्वं च प्रयच्छति ॥ ४२

इतःपरं फलं तात नैव लोकेऽस्ति सर्वदा ।
पुरश्चर्यां विधायेत्थं पश्चात्काम्यं प्रसाधयेत् ॥ ४३

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
एकादशोऽध्यायः ॥

द्वादशोऽध्यायः ।

द्वादशावरणं पूर्वं चक्रराजमुदीरितम् ।
इदानीं संप्रवक्ष्यामि नव(सा)धाऽऽवरणक्रमम् ॥ १

अर्घ्यान्तं पूर्ववत्कृत्वा पश्चात्तर्पणमाचरेत् ।
जले श्रीचक्रमालिख्य धेनुमुद्रां प्रदर्श्य च ॥ २

बिन्दौ तार्क्ष्यसमारूढविष्णुवक्षःस्थले श्रियम् ।
मूलेन च कलावारं तर्पयेच्छ्रीपतिं तथा ॥ ३

महातार्क्ष्यं महातल्पं पश्चादावरणं तथा ।
तर्पणस्य(?) महाबुद्धे तत्क्रमं ते ब्रवीम्यहम् ॥ ४

सन्तर्प्य पीठशक्त्यन्ते चतुरस्रस्य बाह्यतः ।
दमकं शललं चैव गुग्गुलं च कुरण्डुलम् ॥ ५

इन्द्रमग्निं यमं चैव निर्ऋतिं वरुणं तथा ।
वायुं सोमं तथेशानं तर्पयेत्पुरुषोत्तमम् ॥ ६

ब्राह्मीं माहेश्वरीं चैव कौमारीं वैष्णवीं तथा ।
वाराहीं तर्पयेदैन्द्रीं चामुण्डां चण्डिकां तथा ॥ ७

रेखायां प्रथमायां तु इन्द्राद्यैरष्टमातृकाः ।
द्वितीयायां तु रेखायां शार्ङ्ग्यादित्रिमूर्तिकम् ॥ ८

श्रियादीस्तर्पयेदेवीःतृतीयायां महामते ।
सर्वसंमोहने चैव प्रकटादिगुणैर्युताम् ॥ ९

परां सन्तर्प्य संक्षोभिणीं सन्दर्श्य तत्परम् ।
कलादलान्तरालेषु शब्दा कर्षणिकां तथा ॥ १०

अहङ्काराकर्षिणीं च शब्दाकर्षणिकां तथा ।
स्पर्शाकर्षणरूपां च रूपाकर्षणरूपिणीम् ॥ ११

रसाकर्षणरूपां च गन्धाकर्षणरूपिणीम् ।
चित्ताकर्षणरूपां च धैर्याकर्षणरूपिणीम् ॥ १२

स्मृत्याकर्षणरूपां च नामाकर्षणरूपिणीम् ।
बीजाकर्षणरूपां च आत्माकर्षणरूपिणीम् ॥ १३

अमृताकर्षणीं नित्यां शरीराकर्षणीमपि ।
कलादलेषु कामेशीं तथाच भगमालिनीम् ॥ १४

नित्यक्लिन्नां च भेरुण्डां तर्पयेद्वह्नि वासिनीम् ।
महावज्रेश्वरीं देवीं शिवदूतीं च तर्पयेत् ॥ १५

त्वरितां सुन्दरीं नित्यां तथा नीलपताकिनीम् ।
विजयां मङ्गलां ज्वालामालिनीं च विचित्रिकाम् ॥ १६

महानित्यां च वै तात नित्याः षोडशिकाः स्मृताः ।
सर्वाशापूरके चक्रे षोडशारे परेश्वरीम् ॥ १७

योगिनीं गुप्तसंयुक्तां द्राविणीं च प्रदर्शयेत् ।
वसोर्दलान्तरालेषु अनङ्गकुसुमां तथा ॥ १८

अनङ्गमेखलां देवीं अनङ्गमदनां तथा ।
तथैवानङ्गमदनातुरां मदनरेखकाम् ॥ १९

अनङ्गवेगिनीं देवीं अनङ्गाङ्कुशसंज्ञिकाम् ।
अनङ्गमालिनीं देवीं तर्पयेत्सर्वमोहिनीम् ॥ २०

दलेष्वष्टसु वै बह्मन्नणिमादींश्च तर्पयेत् ।
संक्षोभणे गुप्ततरायोगिनींयुतसुन्दरीम् ॥ २१

आकर्षणीमहामुद्रां दर्शयेन्मन्त्रवित्तमः ।
मन्वश्रस्यान्तरालेषु सर्वसङ्क्षोभिणीं तथा ॥ २२

सर्वविद्राविणीशक्तिं सर्वाकर्षणिकां तथा ।
सर्वाह्लादकरीं शक्तिं सर्वसम्मोहकारिणीम् ॥ २३

सर्वसंस्तम्भिनीं सर्वजृम्भिणीं वश्यकारिणीम् ।
सर्वरञ्जनिकां सर्वोन्मादिनीमर्थसाधिनीम् ॥ २४

सर्वसम्पत्तिकरिणीं सर्वमन्त्रमयीं तथा ।
सर्वद्वन्द्वक्षयकरीं तर्पयेन्मन्त्रवित्तमः ॥ २५

मन्वश्रे रेणुकां दुर्गां भद्रां वागीश्वरीमयीम् ।
नकुलीं हसितालपां बालिकां विमलां तथा ॥ २६

कमलां वनमालां च भूषिकां मलिकां तथा ।
शाङ्करीं वनमालां च तर्पयेन्मन्त्रवित्तरः ॥ २७

सर्वसौभाग्यदे चक्रे तर्पयेत्परवासिनीम् ।
संप्रदायगुणैर्युक्तां वश्यमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ २८

सर्वसिद्धिप्रदां देवीं सर्वसम्पत्प्रदां तथा ।
सर्वप्रियकरीं देवीं सर्वमङ्गलकारिणीम् ॥ २९

सर्वकामप्रदां देवीं सर्वदुःखविमोचनीम् ।
सर्वमृत्युप्रशमनीं सर्वविघ्ननिवारिणीम् ॥ ३०

सर्वाङ्गसुन्दरीं देवीं सर्वसौभाग्यदायिनीम् ।
दशारस्यान्तरालेषु तर्पयेत्साधकोत्तमः ॥ ३१

ऋद्धिं तार्क्ष्यं समृद्धिं च हरिं पञ्चमुखं प्रभुम् ।
कान्तिं सुदर्शनं चक्रं तर्पयेन्मदनावतीम् ॥ ३२

आपदुद्धारणं देवं तथैव च मदद्रवाम् ।
महाशास्तं द्राविणीं च कामं क्षोभकरीं ततः ॥ ३३

कन्दर्पबन्धिनीं चैव मन्मथं मोहिनीं तथा ।
मत्स्यकेतुं तथाकर्षकरीं सन्तर्पयेद्भवम् ॥ ३४

सर्वार्थसाधके चक्रे कुलोत्तीर्णगणैर्युताम् ।
परां श्रियं तु सन्तर्प्योन्मादमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ३५

सर्वज्ञां सर्वशक्तिं च सर्वैश्वर्यप्रदायिनीम् ।
सर्वज्ञानमयीं शक्तिं सर्वव्याधिविनाशिनीम् ॥ ३६

सर्वाधारस्वरूपां च सर्वपापहरां तथा ।
सर्वानन्दमयीं शक्तिं सर्वरक्षास्वरूपिणीम् ॥ ३७

सर्वेषामीप्सितफलप्रदां सन्तर्पयेद्बुधः ।
अन्तर्दशारे च रतिं मन्मथं तर्पयेद्बुधः ॥ ३८

वसुधारां शङ्खनिधिं महालक्ष्मीं कृपाकराम् ।
वासुदेवं जगद्योनिं तथा सङ्कर्षणं विभुम् ॥ ३९

प्रद्युम्नं मोहनादेव्या वसुदाम्न्याऽनिरुद्धकम् ।
सुवर्णाकर्षणं देव्या स्वर्णदात्र्या श्रियां तथा ॥ ४०

महागणं वसुमतीं तथा पद्मनिधिं प्रभुम् ।
प्रीत्या सह वसन्तं च तर्पयेन्मन्त्रवित्तमः ॥ ४१

सर्वरक्षाकरे चक्रे निगर्भाभिःसमावृताम् ।
परमालां(म्बां) च सन्तर्प्य दर्शयेच्च महाङ्कुशम् ॥ ४२

वशिनीं चैव कामेशीं मोदिनीं विमलां तथा ।
अरुणां जयिनीं चैव सर्वेशीं कौलिनीं तथा ॥ ४३

अष्टकोणान्तरालेषु तर्पयेन्मन्त्रवित्तमः ।
कोणेषु त्रिपुरां सिद्धलक्ष्मीं मातङ्गकन्यकाम् ॥ ४४

भुवनेशीं च वाराहीं मत्तदां राज्यदायिनीम् ।
पद्मावतीं महाभागां तर्पयेन्मन्त्रतत्त्ववित् ॥ ४५

सर्वरोगहरे चक्रे रहस्याभिः समावृताम् ।
परां सिद्धां च सन्तर्प्य त्रिखण्डां दर्शयेद्बुधः ॥ ४६

कामेश्वरीं च वज्रेशीं तथा च भगमालिनीम् ।
अन्तरालेषु सन्तर्प्य वागीशीकमलासनम् ॥ ४७

अर्धनारीश्वरं शम्भुं भूवराहं मदंशकम् ।
तर्पयेच्च त्रिकोणेषु तत्तन्मूलेन मन्त्रवित् ॥ ४८

सर्वसिद्धिप्रदे चक्रे युक्तामतिरहस्यकैः ।
पराम्बां तर्पयेत्तत्र बीजमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ४९

बिन्दोश्च परितो देवीः सर्वज्ञाद्याः सुशोभनाः ।
तथा षोडश देवीश्च तर्पयेन्मनुवित्तमः ॥ ५०

बिन्दुमध्ये महाताक्ष्यं तस्योपरि च मामपि ।
मम वक्षःस्थले देवीं ध्यात्वा मूलेन तर्पयेत् ॥ ५१

सर्वानन्दमये चक्रे महापरमचिच्छ्रियम् ।
परापराभिगुप्ताभिर्वृतां सन्तर्पयेद् बुधः ॥ ५२

महायोनिं प्रदर्श्याथ खेचर्या योजयेच्चितिम् ।
एवं सन्तर्प्य विधिवदेतदावरणं क्रमात् ॥ ५३

चक्रस्थां वन्दनं कुर्यात् तत्तद्ध्यानपुरःसरम् ।
माता दूर्वादलश्यामाः शाङ्कर्य असितप्रभाः ॥ ५४

नारायणाद्याः श्यामाभाः पीताभा ब्रह्मशक्तयः ।
तप्तकाञ्चनवर्णाभाः श्रियाद्याः कमलोद्भव ॥ ५५

जपाकुसुमसङ्काशाः कामाकर्षणिकादयः ।
बन्धूककुसुमप्रख्याः कामेश्वर्यादयस्तथा ॥ ५६

अनङ्गकुसुमाद्यास्तु विद्रुमाभाः प्रकीर्तिताः ।
अणिमाद्यारुणाः प्रोक्ताः शक्तयः सर्वसिद्धयः ॥ ५७

सर्वसङ्क्षोभिणीशक्तिप्रमुखा विद्रुमारुणाः ।
रेणुकाद्या महादेव्यो रक्ता मुक्तामणिप्रभाः ॥ ५८

ऋद्ध्यादिवैनतेयाद्या पीतनीलारुणप्रभाः ।
सर्वज्ञाद्याः सिता ध्येयाः कनकाभा रतिस्तथा ॥ ५९

वसुधाराशङ्खनिधी लक्ष्मीः पीतप्रभा स्मृता ।
वासुदेवः सितो ध्येयः सिताभा च सरस्वती ॥ ६०

सङ्कर्षणश्च पीताभो मोहना चारुणप्रभा ।
प्रद्युम्नस्तु तथाभ्राभः स्वर्णाभा वसुदायिनी ॥ ६१

इन्द्रनीलमणिप्रख्यश्चानिरुद्धः प्रतापवान् ।
स्वर्णदा हेमवर्णाभा रक्तः कनकभैरवः ॥ ६२

विभूतिः कनकप्रख्या अतिरक्तो गणेश्वरः ।
वसुमती च मुक्ताभा श्वेतः पद्मनिधिः प्रभुः ॥ ६३

प्रीतिश्चैव वसन्तश्च धवलौ समुदाहृतौ ।
वशिनीप्रमुखा देव्यो रक्ताभाः परिकीर्तिताः ॥ ६४

त्रिपुरा रक्तवर्णाढ्या सिद्धश्रीः कनकप्रभा ।
इन्द्रनीलमणिश्यामा मातङ्गी सर्वसुन्दरी ॥ ६५

भुवनेशी तथा रक्ता वाराही श्यामवर्णिनी ।
अन्नपूर्णा तथा रक्ता स्वर्णाभा राज्यदायिनी ॥ ६६

पद्मावती तथा रक्ता कामेशी रक्तवर्णिनी ।
रक्ता वज्रेश्वरी ध्येया धवला भगमालिनी ॥ ६७

हिमकाञ्चनसङ्काशौ वागीशीकमलासनौ ।
उमामहेश्वरौ ज्ञेयौ तप्तचामीकरप्रभौ ॥ ६८

इन्द्रनीलमणिप्रख्यौ भूवराहौ महामते ।
पञ्चवर्णो महाताक्ष्यः सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥ ६९

अहं नीलाम्बुदश्यामः श्रीमन्नारायणः स्मृतः ।
तप्तजाम्बूनदप्रख्या महालक्ष्मीः प्रकीर्तिता ॥ ७०

एवं ध्यात्वा नमस्कुर्यात् सन्ध्याकाले विशेषवित् ॥ ७१

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
द्वादशोऽध्यायः ॥

॥ त्रयोदशोऽध्यायः ॥

हृदब्जे भावयेच्चक्रं सर्वचक्रोत्तमोत्तमम् ।
यस्य विज्ञानमात्रेण करस्थाः सर्वसिद्धयः ॥ १

बिन्दुं पूर्वं समालिख्य शक्तिं तस्योपरि न्यसेत् ।
शक्त्या शक्तिं विनिर्भिद्य ऊर्ध्वकोणं तु कारयेत् ॥ २

शक्त्यन्तरेण मां शक्तिं अधःकोणं प्रकारयेत् ।
त्रिकोणमष्टकोणं च भविष्यति महामते ॥ ३

ऊर्ध्वस्थितं त्रिकोणस्य रेखाधो या तु वर्तते(?)
अधस्त्रिकोणमूर्ध्वे तु शक्त्याकारतया लिखेत् ॥ ४

अधःस्थितत्रिकोणस्य रेखा पूर्वे तु या भवेत् ।
तया पूर्वे त्रिकोणं तु कारयेच्चक्रतत्ववित् ॥ ५

तिर्यग्रेखास्त्रिकोणस्य पूर्वपश्चिममध्यतः ।
विलिख्य मर्म मध्यस्था ऊर्ध्वरेखा नियोजयेत् ॥ ६

अधस्त्रिकोणयोर्मध्ये तिर्यग्रेखां विलिख्य तु ।
अधोमर्मस्थसूत्रेण त्रिकोणद्वयमालिखेत् ॥ ७

एवं दशारमुत्पन्नं तद्बाह्ये दशकोणकम् ।
पूर्वद्वितीयसूत्रेण अधः शक्तिं समालिखेत् ॥ ८

ऊर्ध्वमर्मस्थसूत्रेण त्रिकोणद्वयमालिखेत् ।
अधोमर्मस्थसूत्रेण तथा शक्तिद्वयं लिखेत् ॥ ९

पूर्वपश्चिमभागस्थतिर्यग्रेखाद्वयेन तु ।
तृतीयसूत्रमर्मस्थरेखां संयोजयेद् बुधः ॥ १०

एवं मन्वश्रमुत्पन्नं तद्बहिर्नागपत्रकम् ।
षोडशारं च तद्बाह्ये मेखलात्रयसंयुतम् ॥ ११

भूगृहत्रयसंयुक्तं चतुर्द्वारोपशोभितम् ।
एवमेतन्महाचक्रं महालक्ष्मीमयं परम् ॥ १२

सृष्टिक्रमेण कथितं सर्वसौभाग्यकारकम् ।
क्लेदनं द्रावणं चैव क्षोभणं मोहनं तथा ॥ १३

[illegible]दारिद्र्यशमनं सर्वदुःखार्तिनाशनम् ।
शा[illegible]पुष्टिधनारोग्यमन्त्रसिद्धिकरं परम् ॥ १४

भोगदं मोक्षदं चैव खेचरत्वप्रवर्तकम् ।
सर्वसम्पत्करं चैव सर्वकार्यार्थसाधकम् ॥ १५

सर्वावेशकरं तात सर्वश्रेयःप्रवर्तकम् ।
सर्वतत्वमयं चैव सर्वतीर्थमयः (यं) पुनः ॥ १६

सर्वव्रतमयं चैव सर्वाव्रतमयं तथा ।
सर्वदुःखप्रशमनं सर्वशोकनिवारणम् ॥ १७

सर्वोन्मादकरं चैव सर्वाह्लादनकारणम् ।
सर्वदौर्भाग्यशमनं सर्वविघ्ननिवारणम् ॥ १८

सर्वकामप्रदं चक्रं सर्वार्थपरिपूरकम् ।
रौद्राभि[illegible] ॥ १९

परसिद्ध्याकर्षणं च पराज्ञाकर्षणं तथा ।
परसैन्यस्तम्भकरं शत्रुस्तम्भकरं तथा ॥ २०

महाचमत्कारकरं महाबुद्धिप्रवर्तकम् ।
महावाणीकरं देवीमहासौभाग्यदायकम् ॥ २१

महाज्वरहरं पुण्यं महाविषहरं तथा ।
महामृत्युप्रशमनं महाभयविनाशनम् ॥ २२

महावश्यकरं चक्रं महावेधकरं पुनः ।
महापुरक्षोभकरं महासुखशुभप्रदम् ॥ २३

महालक्ष्मीमयं सर्वमहामङ्गलदायकम् ।
महाप्रभावसंयुक्तं महापातकनाशनम् ॥ २४

एवमेतस्य चक्रस्य प्रभावो वर्णितो मया ।
न शक्यते वर्णयितुं कल्पकोटिशतैरपि ॥ २५

सृष्टिचक्रमिति ख्यातं सर्वचक्रोत्तमोत्तमम् ।
संहारचक्रं वक्ष्यामि सर्वसौभाग्यदायकम् ॥ २६

[1]व्यासे देवीकृते तत्तमललविगते चापभागे(ल्प)ह्यसूत्रात्
कृत्वापर्योस्तिदं ते रा(?) मशलमभितो पातयोस्तोयभागात् ।
धान्यांशान् देविमार्ज्य प्रथयतु वरुणग्राणसूत्रद्वयानि
वाक्यांतं रोधिगानं विदमसिधुगिगंदिव्ये(?) सूनुश्चिरंप्राक् ॥ २७

1. पद्यमिदं दुरधिगमम् ।

श्रूयतां चक्रनिर्माणं ते वच्मि कृपयाऽनघ ।
तदर्थं तात कुर्वीत त्रिहस्तं दक्षिणोत्तरम् ॥ २८

द्विसप्तत्यङ्गुलं ज्ञेयं प्रमाणं सर्वतः समम् ।
अष्टाङ्गुलं भूग्र(गृ)हाणां षोडशारस्य वै दश ॥ २९

नवाङ्गुलं नागदलमूर्ध्वाधः कमलासन ।
सप्तविशंत्यङ्गुलं स्यात् श्रीचक्रस्य तु बाह्यतः । ३०

चत्वारिंशं(?) च पञ्चोर्ध्वं चक्रमानमुदाहृतम् ।
चत्वारिंशत्तथाष्टोर्ध्वमंचा(?) कुर्याद्विचक्षणः ॥ ३१

वृत्तमारभ्य रेखा तु प्रथमा च षडङ्गुलम् ।?
द्वितीयं रससंख्याकं तृतीयं पञ्चमाङ्गुलम् ॥ ३२

चतु(र्थ्या) रङ्गुलसंख्याकं पञ्चसूत्रत्रयाङ्गुलम् ।
षष्ठे चतुष्टयं विद्यात् चतुर्थे चतुरानन ॥ ३३

अष्टाविंशद्वयं विद्यात् _______ ।
एकोनविंशद्वितयं पञ्चमस्य तु पार्श्वयोः ॥ ३४

षष्ठे षोडशयुग्मं तु सप्तमे च न मार्जयेत् ।
अष्टमस्य तु पार्श्वे तु पञ्चमं च प्रकीर्तितः(?) ॥ ३५

नवमस्य तु सूत्रस्य पार्श्वे पार्श्वे तृतीयकम् ।
एवं संमार्ज्य वै रेखां तत्तद्रेखासु योजयेत् ॥ ३६

ऊर्ध्ववृत्रे तृतीयं तु योजयेच्च? तत्ववित् ।
द्वितीयसूत्र नवमं? सूत्रस्याद्योनियोजयेत् ॥ ३७

(द्वितीयसूत्रं नवमसूत्रस्याधो नियोजयेत् ॥)

चतुर्थं चाष्टमे योज्यं पञ्चमं सप्तमे तथा ।
षट्सूत्रे प्रथं(?) विद्यात्पञ्चशक्तिरिदं स्मृतम् ॥ ३८

अधोवृत्ते सप्तमं तु योजनीयो महामते ।
अष्टमं प्रथमे विद्यात् षष्ठसूत्रं द्वितीयके ॥ ३९

तृतीयनवमं ब्रह्मन् योजनीयात्(?) प्रयत्नतः ।
चतुर्वह्निरिति प्रोक्तं सर्वत्र समरेखकम् ॥ ४०

अष्टाविंशतिमर्माणि चतुर्विंशतिसन्धयः ।
वह्निः पद्मद्वयं कुर्यात् अष्टषोडं भकच्छपम्? । ४१

गुणवृत्तं ततः कुर्यात् चतुरस्रं च तद्बहिः ।
चतुर्द्वारसमायुक्तं एवं स्याच्चक्रमुत्तमम् ॥ ४२

उभयोराकृतिर्बिन्दुस्तस्मादैक्यं विदुर्बुधाः ।
एतस्मादेव वै चक्रात् सृष्टिस्थितिलयक्रियाः ॥ ४३

त्रिखण्डं मातृकाचक्रं सोमसूर्यानलात्मकम् ।
त्रिकोणं बैन्दवं सौम्यमष्टकोणेन मिश्रितम् ॥ ४४

दशारयुग्मं मन्वश्रं वह्निरूपं महामते ।
अष्टपत्रं कलापद्मं चतुष्कोणं च भानुमत् ॥ ४५

एतत्प्रभावादिन्द्राद्या वसवोऽष्टौ मरुद्गणाः ।
ये ये समृद्धा लोकेऽस्मिन् ते लक्ष्मीचक्रसेवकाः ॥ ४६

पुरत्रयं च चक्रस्य सोमसूर्यानलात्मकम् ।
पुरत्रये महेशानी तस्मिन् लक्ष्मीः प्रतिष्ठिता ॥ ४७

मायास्वरूपिणी शक्तिः लक्ष्म्या यवनिका स्मृता ।
मोहिनी त्रिपुरा चेति विश्रुता कमलासन ॥ ४८

मद्रूपा मोहिनी देवी तस्माल्लक्ष्मीर्मयि स्थिता ।
तच्चक्रं महापुण्यं विष्णुलक्ष्मीमयं परम् ॥ ४९

त्रिकोणमष्टकोणं च दशकोणद्वयं तथा ।
चतुर्दशारं चैतानि लक्ष्मीचक्राणि पञ्च च ॥ ५०

तथा चाष्टदलं पद्मं वृत्तं षोडशपत्रकम् ।
चतुरस्त्रं च चत्वारि मम चक्राण्यनुक्रमात् ॥ ५१

त्रिकोणमष्टकोणं च दशकोणद्वयं तथा ।
मनुकोणं चतुष्कोणं कोणचक्राणि षट् क्रमात् ॥ ५२

मूलाधारं तथा स्वाधिष्ठानं च मणिपूरकम् ।
अनाहतं विशुद्ध्याख्यं आज्ञाचक्रं विदुर्बुधाः ॥ ५३

मूलाधारे महीं विद्यात् स्वाधिष्ठाने कमेव च ।
मणिपूरेऽनलं विद्यान्मरुतं चाप्यनाहते ॥ ५४

आकाशं तु विशुद्धौ तु आज्ञायां च मनः स्मृत(:)म् ।
गन्धादयश्च तन्मात्रास्तथा चक्रेष्ववस्थिताः ॥ ५५

एकादशेन्द्रियाः(?) प्रोक्ता मनस्तत्वस्वरूपतः ।
एकविंशतितत्वानि प्रोक्तानि चतुरानन ॥ ५६

माया च म(व्य)म विद्या च महेशश्च हरिस्तथा ।
मायया सहितो रुद्रो जीवात्मेति च विश्रुतः ॥ ५७

विद्यया सहितश्चाहं परं ब्रह्मेति गीयते ।
पञ्चविंशतितत्वानि तव प्रोक्तानि तत्त्वतः ॥ ५८

षड्विंशतिकलाकारा तत्वातीता परा स्मृता ।
तस्माच्चन्द्रकला प्रोक्ता श्रीश्चिदानन्दरूपिणी ॥ ५९

एवं हत्कमले चक्रं परिभाव्य प्रपूरयेत् ।
बिन्दौ त्रिकोणे (द्वा) चाष्टारे तथाच दशयुग्मके ॥ ६०

नागाब्जे च कलाब्जे च चतुरस्रत्रयेऽपि च ।
तत्रस्थदेवताः पूज्याः सृष्टिमार्गक्रमेण वै ॥ ६१

अन्तरालस्थिता देवीः पूजयेद्भूगृहादितः ।
बिन्दुपर्यन्तमभ्यर्च्य चिति सर्वास्तु योजयेत् ॥ ६२

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
त्रयोदशोऽध्यायः ॥

॥ चतुर्दशोऽध्यायः ॥

हृदब्जे पूज्य सर्वेशीं बाह्यपूजां तु कारयेत् ।
श्रीचक्रं पूर्ववत्कृत्वा मेरुप्रस्तारतोऽपि वा ॥ १

अर्धमेरुप्रकारेण भूप्रस्तारेण वा लिखेत् ।
अधो भूगृहमालिख्य कलाश्रं च तदुन्नतम् ॥ २

तदुन्नतं नागदलं मन्वश्रं च तदुन्नतम् ।
तदुन्नतं दशारं च दशारं च तदुन्नतम् ॥ ३

अष्टकोणं तदूर्ध्वं च तदूर्ध्वं च त्रिकोणकम् ।
सर्वोन्नतश्च बिन्दुः स्यात् एवं मेरुक्रमो भवेत् ॥ ४

मन्वश्रं च समारभ्य समानं बैन्दवे लिखेत् ।
अधोन्नतं च भूम्यन्तं अर्धमेरु इति स्मृतम् ॥ ५

सर्वत्रैव समानं स्यात् उन्नतादिविवर्जितम् ।
भूप्रस्तार इति ख्यातं त्रिप्रकारं प्रकीर्तितम् ॥ ६

अत्युत्कृष्टतमो मेरुरर्धमेरु (तरं) स्तरो भवेत् ।
उत्कृष्टं भूगृहं विद्यात् चक्रमेवं तु कारयेत् ॥ ७

पादप्रक्षालनं कृत्वा प्राणायामत्रयात्मकम् ।
आसनं भूतशुद्ध्यादि गुरुवन्दनपूर्वकम् ॥ ८

सङ्कल्प्य न्यासजालानि कुर्यात्सम्यगतन्द्रितः ।
त्रिकोणवृत्तभूबिम्बं कृत्वा तत्राक्षतादिभिः ॥ ९

अर्चयित्वा तु कलशं शुद्धवार्या(?) प्रपूरयेत् ।
गन्धाक्षतैरलङ्कृत्य मन्त्रयेन्मूलतो दश ॥ १०

गायत्र्या दशवारं वै धेनुमुद्रां प्रदर्शयेत् ।
कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः ॥ ११

मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणाः स्मृताः ।
कुक्षौ तु सागराः सर्वे सप्तद्वीपा वसुन्धरा ॥ १२

ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदोऽप्यथर्वणः ।
अङ्गैश्च सहिताः सर्वे नित्यं कलशमाश्रिताः ॥ १३

लोके यावन्ति तीर्थानि शान्तिपुष्टिकराणि च ।
सर्वे समुद्राः सरितस्तीर्थानि जलदा नदाः ॥ १४

आयान्तु देवीपूजायै दुरितक्षयकारकाः ।
पुष्कराद्यानि तीर्थानि गङ्गाद्याः सरितस्तथा ॥ १५

आगच्छन्तु पवित्राणि पूजाकाले सदा मम ।
हे गङ्गे यमुने देवि गोदावरि सरस्वति ॥ १६

नर्मदे सिन्धु कावेरि जलेऽस्मिन् सन्निधिं कुरु ।
आपो वा इति मन्त्रेण इमं मे गङ्गे इत्यतः ॥ १७

इमं मे वरुणेत्युक्त्वा तत्वायामीति मन्त्रतः ।
श्रीसूक्तेन त्रिवारं च तथा मूलेन वै दश ॥ १८

एवं कलशमामन्त्र्य शङ्खपूजां चरेद्बुधः ।
त्रिकोणवृत्तभूबिम्बमैंकारेण च गर्भितम् ॥ १९

स्ववामतस्तु तोयेन मण्डलं कारयेद्बुधः ।
हुं महाप्रकाशशक्त्यै( ) नमो गन्धाक्षतैर्यजेत् ॥ २०

आधारादिक्रमेणैव कलात्रितयमर्चयेत् ।
शङ्खं तन्मण्डले स्थाप्य पूरयेत्कुम्भवारिणा ॥ २१

गन्धपुष्पैः समभ्यर्च्य गायत्रीमूलमन्त्रतः ।
त्रिवारमभिमन्त्र्येत्थं धेनुं शङ्खं प्रदर्शयेत् ॥ २२

शङ्खं स्पृष्ट्वा जपेद्धीमान् वक्ष्यमाणैर्महामते ।
शङ्खादौ चन्द्रदैवत्यं कुक्षौ वरुणदेवता ॥ २३

पृष्ठे प्रजापतिश्चैव अग्रे गङ्गासरस्वती ।
त्रैलोक्ये यानि तीर्थानि वासुदेवस्य चाज्ञया ॥ २४

शङ्खे तिष्ठन्ति हे ब्रह्मन् तस्माच्छङ्खं प्रपजयेत् ।
त्वं पुरा सागरोत्पन्नो विष्णुना विधृतः करे ॥ २५

पूजितः सर्वदेवैश्च पाञ्चजन्य नमोऽस्तु ते ।
गर्भो देवारिनारीणां विशीर्यन्ते सहस्रशः ॥ २६

तव नादेन पाताले पाञ्चजन्य नमोऽस्तु ते ।
"अग्नेमन्वे"ति मन्त्रेण "इदं विष्णुश्च" तत्परम् ॥ २७

"विष्णोर्नुकमि" ति प्रोक्त्वा (?) पश्चा "त्त्रीणिपदे"ति च ।
"तदस्य प्रियमुक्त्वा" च "विष्णोःकर्माणि पश्यत" ॥ २८

"तद्विष्णोः परमं" प्रोक्त्वा(?) मन्त्रैरेतैस्तु मन्त्रयेत् ।
मन्त्रयेच्च कलावारं मूलमन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ २९

शङ्खतोयेन संप्रोक्ष्य आत्मानं प्रतिमां तथा ।
पूजोपकरणं सर्वं प्रोक्षयेन्मन्त्रतत्ववित् ॥ ३०

मार्ताण्डं सावृतिं चैव गुरुं विघ्नेश्वरं ततः ।
दीपनाथं ततः पश्चात् पूजयेत्कुसुमादिभिः ॥ ३१

सर्वप्राकारमभ्यर्च्य पीठपूजां ततश्चरेत् ।
अभिषेकादिकं तेन षोडशाचारमेव च ॥ ३२

सर्वं कृत्वा महाभाग पश्चादर्घ्यविधिं चरेत् ।
त्रिकोणवृत्तभूबिम्बमण्डलं पुरतो लिखेत् ॥ ३३

तत्र गन्धाक्षतान् क्षिप्य देवताश्चैव पूजयेत् ।
यजेद्भूतलिपिं शक्तिगणांश्च शिवशक्तितः ॥ ३४

शक्तिं च कामराजस्य ग्रहरूपाश्च देवताः ।
नक्षत्रदेवताश्चैव योगिनीश्च यजेत्सुधीः ॥ ३५

मेषादींश्च त्रिकोणेषु पूजयेत्पुरुषोत्तम ।
आग्नेयासुरवायव्य-ईशकोणेषु बुद्धिमान् ॥ ३६

गणपं वटुकं दुर्गां क्षेत्रपालं स्वनामतः ।
कामदेवं वसन्तं च गणेशं भारतीं तथा ॥ ३७

प्रागादिदिक्षु संपूज्य दिक्ष्वषृसु समर्चयेत् ।
सरस्वतीं श्रियं मायां स्कन्दं दुर्गां तथैव च ॥ ३८

विभूतिं भद्रकालीं च स्वस्तिं स्वाहां शुभङ्करीम् ।
वामामवामां संपूज्य नमोऽन्तं मन्त्रवित्तमः ॥ ३९

श्रियं गौरीं लो[illegible] तथा वागीश्वरीमपि ।
पूर्वोक्तेनैव मार्गेण देवीं मध्ये विचिन्तयेत् ॥ ४०

इन्द्रमग्निं यमं चैव निर्ऋतिं वरुणं तथा ।
वायुं सोमं तथेशानं ब्रह्माणं शेषमेव च ॥ ४१

दीर्घबीजनमोऽन्तेन तद्वाह्ये पूजयेत्क्रमात् ।
मण्डलेऽथ समभ्यर्च्य तस्मिन् सामान्यपात्रकम् ॥ ४२

वारिणा पूर्णमापूर्य अर्चयेत्सकलाः कलाः ।
वह्नेर्भानोः सुधांशोश्च कलां संपूजयेत्ततः ॥ ४३

आत्मानं तज्जलैः प्रोक्ष्य पूजोपकरणान्यपि ।
गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुरेव महेश्वरः ॥ ४४

गुरुरेव परं ब्रह्म तस्मै श्रीगुरुवे नमः ।
इति गन्धाक्षतैर्ब्रह्मरन्ध्रे श्रीगुरुमर्चयेत् ॥ ४५

सामान्यार्घ्यमिति प्रोक्तं कुर्यान्न्यासषडङ्ग कम् ।
विशेषार्घ्यं चरेद् धीमान् वक्ष्यमाणप्रकारतः ॥ ४६

बिन्दुत्रिकोणषट्कोणवृत्तं भूगृहमेव च
तत्र गन्धाक्षतान् क्षिप्य(?) आधारं संप्रतिष्ठयेत् ॥ ४७

कुं महाप्रकाशशक्त्यै नमो गन्धाक्षतान् क्षिपेत् ।
वह्निसूर्यकला इष्ट्वा आधारे कलशे सुधीः ॥ ४८

मायां मायाकलाविघ्नौ रौद्रीं दुर्गां च कालिकाम् ।
पातालभैरवीं चैव नमोऽन्तं दुग्धकुम्भके ॥ ४९

दुग्धे घटे श्रियः पूजा दिव्यगन्धाक्षतैस्तथा ।
नक्षत्रमालाभूषां च तथा नक्षत्रमालिनीम् ॥ ५०

नवग्रहांश्च सोमं च पूजयेत्कलशे शुभे ।
स्वस्त्रीहस्तात् दुग्धकुम्भं "गौरी मिमाय" मन्त्रतः (?) ॥ ५१

वामहस्तेन गृह्णीयाद् दक्षिणेन पिधाय च ।
गृहीत्वा कलशं मन्त्री "स्वस्तिनोमि"ति मन्त्रतः ॥ ५२

जपेद "दितिर्जनित्व" मित्यन्तं कमलोद्भव ।
पूर्वोक्तमण्डले स्थाप्य क्षीरपूर्णघटं सुधीः ॥ ५३

कलाषट्कं समभ्यर्च्य सर्वमन्त्रांस्ततो जपेत् ।
धूपदीपं ततः पश्चात् नैवेद्यं कारयेद्बुधः ॥ ५४

षट्पात्रं स्थापयेत्तात त्रिपात्रमथवा भवेत् ।
वह्निषट्कोणवृत्तं च भूविम्बैङ्कारगर्भितम् ॥ ५५

हुं महाप्रकाशशक्त्यै नमो गन्धाक्षतान् क्षिपेत् ।
अग्नीशासुरवायव्य - मध्यैन्द्रादिषु दिक्षु च ॥ ५६

अङ्गैःसंपूज्य श्रीपात्रस्वाधारं संप्रकल्पयेत् ।
क्षीरेणापूर्य तत्पात्रं वह्निसूर्यकलार्चनम् ॥ ५७

सुधाकरकलाश्चैवमर्चयेदर्घ्यदुग्धके ।
श्रीपात्रं मन्त्रयेत्स्पृष्ट्वा "प्रसुन्मन्तेति" नामभिः ॥ ५८

"शंस्योनाभवन्त्वन्तं" जपेन्मन्त्रैस्तु मन्त्रवित् ।
वह्निसूर्येन्दु सद्ब्रह्म विष्णुरुद्रेशचित्कलाः ॥ ५९

चतुर्नवतिमन्त्रैस्तु प्रथमं परमामृतम् ।
धूम्रार्चिरूष्मा ज्वलिनी ज्वालिनी विस्फुलिङ्गिनी ॥ ६०

सुश्रीः स्वरूपा कपिलाहव्यकव्यवहास्तथा ।
वह्नेर्दशकला ज्ञेया दशधर्मफलप्रदाः ॥ ६१

यादिक्षान्तैः कलामन्त्रैः पूजयेत्पुरुषोत्तम ।
तपिनी तापिनी धूम्रा मरीचिर्ज्वालिनी रुचिः ॥ ६२

सुषुम्ना भोगदा विश्वा बोधिनी धारिणी क्षमा ।
एताः कलास्तु सूर्यस्य सूर्यमण्डलसंस्थिताः ॥ ६३

कादिठान्तं भादिडान्तमनुलोमविलोमतः ।
कलाः संपूजयेद्विद्वान् सूर्यमण्डलसंस्थिताः ॥ ६४

अमृता मानदा पूषा तृष्टिः पुष्टी रति धृतिः ।
शशिनी चन्द्रिका कान्तिः ज्योत्स्ना श्रीः प्रीतिरङ्गदा ॥ ६५

पूर्णा पूर्णामृता कामदायिनी षोडशी कलाः ।
स्वरेण पूजयेद्विद्वान् सोममण्डलसंस्थिताः ॥ ६६

सृष्टिर्वृद्धिर्धृतिर्मेधा कान्तिर्लक्ष्मीर्द्युतिः स्थिरा ।
स्थितिः सिद्धिरिति प्रोक्ताः कचवर्गकलाःस्मृताः ॥ ६७

"हंसः शुचिषन्म"न्त्रेण पात्रं स्पृष्ट्वा जपेद्बुधः ।
जरा च पालिनी क्षान्तिरैश्वर्यरतिकामिकाः ॥ ६८

वरदाह्लादिनीप्रीतिदीर्घाः स्युष्टतवर्गकाः ।
दशविष्णुकला मन्त्री "प्रतद्विष्णु" जपेत्ततः ॥ ६९

तीक्ष्णा रौद्री भया क्रुद्धा तन्द्रीक्षुत्क्रोधिनीह्रियः ।
उद्गारी मृत्युरेताः स्युर्दीर्घाःस्युः पयवर्गकाः ॥ ७०

"त्र्यम्बकं" च महामन्त्रं जपेद्विद्वानतन्द्रितः ।
विन्दोरपि च तस्यास्तु पीता श्वेतारुणासिताः ॥ ७१

षादिक्षान्ताःकला विष्णोर्योनिमन्त्रं जपेद् बुधः ।
निवृत्तिश्च प्रतिष्ठा च विद्या शान्तिस्तथैव च ॥ ७२

इन्धिका दीपिका चैव रेचिका मोचिका तथा ।
सूक्ष्मा सूक्ष्मामृता ज्ञानामृता चाप्यायियिनी तथा ॥ ७३

व्यापिनी व्योमरूपा च नाम ताः स्वरजाः कलाः ।
नारायणेन संजातगर्भं देहीति मन्त्रतः ॥ ७४

एताः कला मातृकाश्च अखण्डैकादिकान्मनून् ।
अमृतेशीं दीपिनीं च मूलविद्यामपि क्रमात् ॥ ७५

एकद्वित्रिचतुष्पञ्च द्विचतुर्नवमं बुधः ।
संयक् स्पृष्ट्वाऽर्घ्यपात्रं तु प्रजपेद्धेनुमुद्रया ॥ ७६

पुनरन्यान् महामन्त्रान् संपुटान् मोचनार्थकान् ।
जपित्वा मूलवर्णांश्च श्रीसूक्तमपि मन्त्रवित् ॥ ७७

एवं श्रीपात्रपूजां च कृत्वा देशिकपूजनम् ।
विन्दुत्रिकोणषट्कोणवृत्तभूगृहमेव च ॥ ७८

हुं महाप्रकाशशक्त्यै (च) नमो गन्धं विनिक्षिपेत् ।
गुरुपात्रस्य चाधारं स्थाप्य पात्रं गुरोरपि ॥ ७९

वह्निसूर्यकलाविष्टा[1] आधारे चैव पात्रके ।
गं फं पदं समुद्धृत्य विमलाय नमस्तथा ॥ ८०

कं सं पूर्णाय संप्रोक्त्वा (?) नमस्तत्परमेव तु ।
कं लं पूर्णामृतायेति नमः प्रोक्त्वा (?) तृतीयकम् ॥ ८१

मायां पद्मां समुद्धृत्य गुरवे नम इत्यतः ।
क्षीरमापूर्य पात्रे तु पूर्वोक्तैर्विमलादिभिः ॥ ८२

मन्त्र्य त्रितारमुद्धृत्य महालक्ष्मीपरापदम् ।
आनन्दगुरवे पश्चात् परापरगुरुर्वदेत् ॥ ८३

श्रीपादुकां पूजयामि स्वगुरुं मूर्ध्नि पूजयेत् ।
सुधाकलां समभ्यर्च्य श्रीनाथादिमनुं जपेत् ॥ ८४

गुरुं तद्बिन्दुनाऽभ्यर्च्य श्रीनाथादिक्रमाद्यजेत् ।
अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरम् ॥ ८५

तत्प(रं)दं दर्शितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ।
सच्चिदानन्दरूपाय बिन्दुनादान्तरात्मने ॥ ८६

आदिमध्यान्तशून्याय गुरूणां गुरवे नमः ।
देव नाथ गुरो स्वामिन् देशिक स्वात्मनायक ॥ ८७

त्राहि त्राहि दयासिन्धो पूजां पूर्णतरां कुरु ।
गुरुपात्रं गुरोः सन्निधाने संस्थापयेद् बुधः ॥ ८८

---

1. कला इष्ट्वा

मूलाधारे हृदब्जे च भ्रूमध्ये मूर्ध्नि बिन्दुना ।
तत्वशोधनमार्गेण प्रोक्षयेन्मन्त्रवित्तमः ॥ ८९

आत्मानं स्वगुरुं ध्यात्वा यः कुर्यात् तत्त्वमार्गतः ।
बिन्दुं हुनेत्कुण्डलिन्यां "आर्द्रं ज्योति"रिति श्रुतेः ॥ ९०

स्थूलं सूक्ष्मं कारणंच तत्त्रयं शोधयेत्ततः ।
एवमर्घ्यविधेः पूर्वं द्वीपनाथादिकं यजेत् ॥ ९१

त्रितारं च समुद्धृत्य रत्नद्वादशतत्परम् ।
शक्त्या तु सहितायेति द्वीपनाथाय चानतिः ॥ ९२

एवं द्वीपेश्वरं पूज्य पुरतश्चक्रमन्दिरे ।
आदौ त्रितारमुच्चार्य चतुर्थ्यन्तं नमः पदम् ॥ ९३

क्षीराब्धिं पूजयेत्पश्चात् श्वेतद्वीपं महामते ।
नानावृक्षमहोद्यानं पश्चात्कल्पद्रुवाटिकाम् ॥ ९४

पश्चात्सन्तानवाटीं च हरिचन्दनवाटिकाम् ।
मन्दारवाटिकां पारिजातानां वाटिकामपि ॥ ९५

कदम्बवाटिकां पश्चात् विल्ववाटीमतः परम् ।
पुष्यरागमयं चैव प्राकारं पद्मरागजम् ॥ ९६

गोमेदकस्य प्राकारं वज्ररत्नमयं ततः ।
वैडूर्यरत्नप्राकारमिन्द्रनीलमयं तथा ॥ ९७

मुक्तामयं च प्राकारं तथा मरतकं ततः ।
प्राकारं वैद्रुमं चैव तथा माणिक्यमण्डपम् ॥ ९८

सहस्रस्तम्भसंयुक्तमण्डपं पूजयेत्ततः ।
पश्चादमृतवापीं च ततश्चानन्दवापिकाम् ॥ ९९

ततो विमर्शवापीं च विशालमणिकुट्टिमम् ।
बालातपसमुद्गारं चन्द्रिकोद्गारमेव च ॥ १००

महाश्टङ्गारपरिघां महापद्ममयाटवीम् ।
चिन्तामणिगृहं तात पूजयेन्मन्त्रवित्तमः ॥ १०१

पूर्वाम्नायमयं पूर्वद्वारं ब्रह्मन् समर्चयेत् ।
दक्षिणे पश्चिमे सौम्ये शिष्टवेदत्रयं यजेत् ॥ १०२

रत्नप्रदीपवलयं महासिह्मासनं ततः ।
क्षीरार्णवासनं पूज्य तथा पीताम्बुजासनम् ॥ १०३

देव्यासनं तथा चक्रासनं मन्त्रासनं तथा ।
साध्यसिद्धासनं चैव पूजयेन्मन्त्रविद्बुधः ॥ १०४

सिह्मासनस्य पादानि पूजयेन्मन्त्रतत्ववित् ।
हंसतूलमयं तल्पं हंसतूलोपधानकम् ॥ १०५

कौसुम्भास्तरणं चैव तथा देवीवितानकम् ।
मायायवनिकां चैव चतुर्थ्यन्तं समर्चयेत् ॥ १०६

प्रतिमायां तथा चक्रे कलशे कमलासन ।
सालग्रामे दर्पणे वा कन्यामूर्तौ प्रपूजयेत् ॥ १०७

मायां पद्मां रमां चैव महाश्रीमूर्तिमेव च ।
क्लपयामीति मन्त्रेण श्रियस्त्वाह्वानमाचरेत् ॥ १०८

पुष्पाञ्जलिं गृहीत्वा [illegible] त्रिखण्डामुद्रया बुधः ।
आवाहयेन्महालक्ष्मीमानन्दैकस्वरूपिणीम् ॥ १०९

आदौ मूलं समुच्चार्य पश्चादावाहयेच्छ्रियम् ।
महापद्मवनान्तस्थे कारणानन्दविग्रहे ॥ ११०

सर्वभूतहिते मातरेह्येहि परसुन्दरि ।
लक्ष्मीमेवं समावाह्य पश्चान्मुद्राः प्रदर्शयेत् ॥ १११

संस्थापनं सन्निधानं सन्निरोधनमेव च ।
ततोऽवकुण्ठनं तात[1] वदनं धेनुयोनयः ॥ ११२

त्रितारेणैव कर्तव्याः सर्वसिद्धिप्रदायकाः ।
उपचारान् चतुष्षष्टिं कुर्याद्विद्वानतन्द्रितः ॥ ११३

षोडशै(?) रुपचारैर्वा महालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ।
श्रीसूक्तेन श्रियः षोडशोपचारान् प्रकल्पयेत् ॥ ११४

आवाहमासनं पाद्यं अर्घ्यमाचमनीयकम् ।
स्नानं वस्त्रं तथा भूषां गन्धं पुष्पं च धूपकम् ॥ ११५

दीपं चैव तु नैवेद्यं ताम्बूलं मन्त्रपुष्पकम् ।
नमस्कारेण संयुक्तं उपचारं प्रकल्पयेत् ॥ ११६

पौरुषेण तु सूक्तेन मे पूजां कारयेद्बुधः ।
पञ्चाक्षरेण तार्क्ष्यस्य पूजां कुर्याद्विचक्षणः ॥ ११७

---

1. सम्मुखमुद्रां च

श्रियं मां च महातार्क्ष्यं संपूज्य तदनन्तरम् ।
श्रीपात्रक्षीरविन्दूनां कणैर्लक्ष्मीं समर्चयेत् ॥ ११८

त्रिधा वा दशधा वापि तथा षोडशधा पुनः ।
पञ्चविंशतिधा तात शतधा तर्पयेच्छ्रियम् ॥ ११९

मां हरिं वैनतेयं च तथा सन्तर्पयेद्बुधः ।
अग्नीशासुरवायव्यमध्येदिक्षु षडङ्गकम् ॥ १२०

षडङ्गन्यासमार्गेण पूजयेत्पुरुषोत्तमः ।
नित्याषोडशिकानां च पूजनं कमलासन ॥ १२१

श्रीकला प्रथमायां तु द्वितीयायां परा स्मृता ।
तृतीया कामदा ज्ञेया चतुर्थ्यामैन्द्रिसंज्ञिका ॥ १२२

पञ्चम्यां भुवनाधीशा षष्ठ्यामानन्दरूपिणी ।
सप्तम्यां भूतिदा ज्ञेया अष्टम्यां तत्कला स्मृता ॥ १२३

नवम्यां कमला ज्ञेया दशम्यां परमेश्वरी ।
सरस्वत्येकादश्यां च महामाया तु द्वादशी ॥ १२४

वागीश्वरी त्रयोदश्यां चतुर्दश्यां च मोहिनी ।
परा पञ्चदशी प्रोक्ता षोडशी श्रीःप्रकीर्तिता ॥ १२५

एवं संपूजयेत् विद्वान् मित्रेशादीन् ततःपरम् ।
गुरुपात्रामृताद् विन्दुकणैः संपूज्य बुद्धिमान् ॥ १२६

एवं संपूजयेत् विद्वान् ततश्चावरणं यजेत् ।
संविन्मये परे देवि परामृतरसप्रिये( ) ॥ १२७

अनुज्ञां कुरु देवेशि परिवारार्चनाय मे ।
त्रिपुराद्यास्ततः पश्चात् सर्वरोगहरेऽर्चयेत् ॥ १२८

सर्वरक्षाकरे चक्रे रतिकामादिदेवताः ।
वहिर्दशारे तार्क्ष्यादिदेवताः पूजयेत्सुधीः ॥ १२९

सर्वसौभाग्यदे चक्रे रेणुकादीः प्रपूजयेत् ।
सर्वसंक्षोभणे चक्रे अणिमादिप्रपूजनम् ॥ १३०

सर्वाशापूरके चक्रे कामेश्वर्यादयः स्मृताः ।
श्रीशार्ङ्ग्यादयश्चैव दिक्पालाः संप्रकीर्तिताः ॥ १३१

द्वारदेशेषु संपूज्या दमकाद्या महाबलाः ।
श्र्याद्याः षोडशदेव्यस्तु षोडशार्णस्य वर्णतः ॥ १३२

त्रिमूर्तयस्त्रिखण्डेन तत्तन्मूलेन पूजयेत् ।
त्रिपुराद्या महादेव्यः पूजनीयाः प्रयत्नतः ॥ १३३

रतिकामादयः सर्वे पूजनीयाः स्वमन्त्रतः ।
ऋद्धितार्क्ष्यादयश्चापि रेणुकाद्यास्तथा भवेत् ॥ १३४

कामेश्वर्यादयः सर्वास्तथा पूज्याः स्वमन्त्रतः ।
श्रियाद्याः पूर्ववत्प्रोक्ताः पूजयेत्पूर्वमार्गतः ॥ १३५

सर्वानन्दं समारभ्य मुद्रा व्युत्क्रमतो भवेत् ।
सृष्टिमार्गेण संपूज्य पश्चात्संहारमार्गतः ॥ १३६

चतुष्कोणस्थिताः पूज्य क्षोभिणीं च प्रदर्श्य च ।
कामाकर्षणिकाद्यास्तु अकाराद्यक्षरैर्यजेत् ॥ १३७

अनङ्गकुसुमाद्याश्च अष्टवर्गेण पूजयेत् ।
मन्वश्रे क्षोभिणीमुख्याः कादिडान्तेन पूजयेत् ॥ १३८

सर्वसिद्धिप्रदाद्यास्तु णादिभान्तेन पूजयेत् ।
मादिक्षान्तेन संपूज्य सर्वज्ञाद्या महामते ॥ १३९

वशिनीप्रमुखा देव्यः पूजनीया अष्टवर्गतः ।
त्रिखण्डेनैव संपूज्याः कामेश्वर्यादयः सदा ॥ १४०

तार्क्ष्यं विष्णुं श्रियं चापि पूजयेत्स्वस्वमन्त्रतः ।
सर्वानन्दमयं चक्रं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ १४१

सर्वरोगहरं चक्रं [सर्वरक्षाकरं तथा ।
सर्वार्थसाधकं चक्रं सर्वसौभाग्यदायकम् ।
सर्वसङ्क्षोभणं चक्रं सर्वाशापरिपूरकम् । १४२

त्रैलोक्यमोहनं चक्रं] नवचक्रं प्रकीर्तितम् ॥
परापररहस्या च तथैवातिरहस्यका ॥ १४२अ

रहस्या च निगर्भा च कुलोत्तीर्णा ततःपरम् ।
संप्रदाया गुप्ततरा गुप्ता प्रकटसंज्ञिका ॥ १४३

महापरमचिच्छ्रीश्च परान्बा परसिद्धिका ।
परामालिनिका देवी पराश्रीपरवासिनी ॥ १४४

परसुन्दरिका देवी परेशी च परा स्मृता ।
महायोनिबीजमुद्रा खेचर्यङ्कुशरूपिणी ॥ १४५

उन्मादिनी वश्यकरी तथैवाकर्षणी स्मृता ।
द्राविणी क्षोभिणी प्रोक्ता दर्शयेच्च तथाक्रमम् ॥ १४६

सर्वसंमोहनं चक्रं आरभ्य कमलासन ।
सर्वचक्रान्तरालेषु पूजयेत्प्रोक्तदेवताः ॥ १४७

भैरवा मातृकाश्चैव मुद्रादशकदेवताः ।
सर्वसंक्षोभणे चक्रे पूजनीयाः प्रयत्नतः । १४८

विन्दुचक्रान्तमभ्यर्च्य सर्वसंमोहनादितः ।
प्रकटाद्याः परान्ताश्च नवयोगिनिदेवताः ॥ १४९

सर्वसंक्षोभिणीमुद्राप्रमुखा दर्शयेत्क्रमात् ।
डाकिनी शाकिनीचैव लाकिनी काकिनी तथा ॥ १५०

साकिनी हाकिनी पातु चक्रस्था योगिनीगणाः ।
चतुरस्रे महाचक्रे बुधमभ्यर्चयेत् बुधः ॥ १५१

प्रजापतिः षोडशारे शिवं नागच्छदे तथा ।
नवश्रे भास्करं विद्यात् द्विदशारे हरिं तथा ॥ १५२

परमेशीमष्टकोणे त्रिकोणे पार्वतीमपि ।
विन्दौ लक्ष्मीं समभ्यर्च्य महापरमचिच्छ्रियम् ॥ १५३

एवं सन्तर्प्य पश्चात्तु धूपदीपादि दर्शयेत् ।
परमान्नादिनैवेद्यं क्षीरादीनि निवेदयेत् ॥ १५४

ताम्बूलाद्युपचारांश्च कुलदीपं निवेद्य च ॥

अथ बलिदानम् ॥-

ईशानभागे चक्रस्य त्रिकोणं वृत्तमेव तु ॥ १५५

चतुरस्रं विधायात्र गन्धपुष्पाक्षतान् क्षिपेत् ।
अर्धान्नं पूर्णसलिलं पात्रं तस्मिन्निधाय च ॥ १५६

क्षां क्षीं क्षूं क्षैं ततःपश्चात् क्षौं क्षं क्षः इतिसंवदेत् ।
क्षेत्रपाल बलिं गृह्ण गृह्ण सर्वं वदेत्ततः ॥ १५७

विघ्ननाशाय तत्पश्चात् सर्वविघ्नकृदित्यतः ।
भ्यः सर्वभूतेभ्यो हुं फट् स्वाहान्तं मन्त्रमुद्धरेत् ॥ १५८

क्षेत्रपालबलिं दत्वा जयादीनां वलिं हरेत् ।
श्रीलक्ष्मीर्वरदा विष्णु(:) पत्नी चैव वसुप्रदा ॥ १५९

हिरण्यवर्णा स्वर्णस्रङ्मालिनी रजतस्रजा ।
सुवर्णगर्भा स्वर्ण + प्राकार पद्मनिवासिनी ॥ १६०

पद्मप्रिया पद्महस्ता मुक्तालङ्कारदेवता ।
चन्द्रा बिल्वप्रिया भूतिः प्रभूतिश्च विभूतिका ॥ १६१

ऋद्धिः समृद्धिः पुष्टिश्च तुष्टिश्च धनदा तथा ।
धनेश्वरी च श्रद्धा च भगिनी भोगदायिनी ॥ १६२

धात्री विधात्री सर्वेशी सर्वसौभाग्यदायिनी ।
महालक्ष्मीप्रसादं वै गृह्णन्तु वलिदेवताः ॥ १६३

+ स्वर्णप्राकारा

श्रीशक्तिबलिमेवं वै कृत्वा देव्यन्तरार्चनम् ।
चक्रस्य वामभागे तु शक्तिं बिन्दुं च भूगृहम् ॥ १६४

विधाय गन्धान्निक्षिप्य मण्डलेऽर्चनमाचरेत् ।
वामां ज्येष्ठां च रौद्रीं च पूजयेदम्बिकामपि ॥ १६५

मध्ये बिन्दुकलां नादकलां सम्पूजयेद्बुधः ।
लक्ष्मीभक्तां महाभागां पतिशुश्रूषणे रताम् ॥ १६६

रागद्वेषादिहीनां च सर्वाभरणभूषिताम् ।
स्वजायां तां समाहूय महालक्ष्मीमयां स्मरेत् ॥ १६७

पादप्रक्षालनं कृत्वा पूजां कुर्याद्विचक्षणः ।
प्रथमं खण्डमुच्चार्य पुष्पैः पादे समर्चयेत् ॥ १६८

रिक्ताम्बापाद इत्येवं लक्ष्मीबुध्या समर्चयेत् ।
द्वितीयखण्डमुच्चार्य शुक्लनाथपदं वदेत् ॥ १६९

पादेति च पदं प्रोक्त्वा(?)स्वयं विष्णुमयोऽर्चयेत् ।
तृतीयं खण्डमुच्चार्य पञ्चान्मिश्रेतिसंवदेत् ॥ १७०

चरणं पाद इत्युक्त्वा पुष्पैः संयक् समर्चयेत् ।
षोडशार्णं समुद्धृत्य निर्वाणचरणेति च ॥ १७१

पादइत्यर्चयेद् धीमान् महालक्ष्मीमनुस्मरन् ।
स्वयं विष्णुमयो भूत्वा लक्ष्मीं जायां विचिन्त्य तु ॥ १७२

षोडशैः(?) रुपचारैश्च पूजयेत्तामनिन्दिताम् ।
पात्रे क्षीरं समापूर्य मन्त्रमेवं समुच्चरन् ॥ १७३

दद्याज्जायाकरे धीमान् सर्वभाग्यप्रसिद्धये ।
क्षीरपात्रमिदं तुभ्यं दीयते सहितं फलम् ॥ १७४

स्वीकृत्य सुभगे लक्ष्मि जयं जेहि रिपुंदह ।
अनेन दद्यान्मन्त्रेण जायाहस्ते सुरोत्तम ॥ १७५

पात्रदानेन ते तुष्टा देवी स्वीकृत्य पात्रकम् ॥ १७६

चर्वयामि विपक्षं ते सदा निर्विघ्नमस्तु ते ।
पीत्वा पूर्णतया क्षीरं दद्याद्भक्तकरे तदा ॥ १७७

क्षीरपात्रं मया दत्तं शेष(दुख ?)दुग्धसमन्वितम् ।
तव शत्रून्हनिष्यामि सर्वाभीष्टं ददामि ते ॥ १७८

ऐश्वर्यमतुलं चास्तु नृत्यन्तु निधयस्तव ।
शत्रवो नाशमायान्तु सन्तु ते सिद्धयः सदा ॥ १७९

सन्तु पुत्राश्च पौत्राश्च सुहृदः प्राणसम्मताः ।
भ्रातरः प्राणदयिताः सर्वदा सन्तु ते चिरात् ॥ १८०

अपमृत्युश्च ते मास्तु व्याधिजालं तथा भयम् ।
पापजालानि नश्यन्तां कामक्रोधादयस्तथा । १८१

देहान्ते तेऽपवर्गं च दास्यामि विजयी भव ।
एवं तया तु संप्रोक्तो गृह्णीयात्पात्रमुत्तमम् ॥ १८२

धन्योऽस्म्यनुगृहीतोऽस्मि समृद्धोऽस्मि धनैरापि ।
(त्वत्प्रसादान्महालक्ष्मी देवी ते नमते नमः ।)
त्वत्प्रसादान्महालक्ष्मि नमस्ते देवि ते नमः ॥ १८३

तदनुज्ञां तु संप्राप्य स्वीकुर्यात्तत्वमार्गतः ।
श्रीपात्रक्षीरमापीय तत्वमार्गेण तत्ववित् ॥ १८४

दद्यात्क्षीरं घटान्तःस्थं सतां समयिनामपि ।
पूजामेवं चरित्वा तु नव मुद्राः प्रदर्श्य च ॥ १८५

"हिरण्यपात्र मित्या"दि त्वा"द्युस्तेजो दधाति" च ।
अनेन वेदमन्त्रेण श्रीपात्रं मूर्ध्नि धारयेत् ॥ १८६

अथपूजार्पणं कुर्यात् पुष्पोदकसमन्वितम् ।
गुह्यातिगुह्ये मे कर्म गृहाण यजनादिकम् ॥ १८७

सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसादाद्हस्थिते ।
यन्मया क्रियते कर्म जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु ॥ १८८

तत्सर्वं तावकी पूजा भूयाद् भूत्यै सदा मम ।
[illegible]सा कर्मणा वाचा हस्ताभ्यां पद्द्वयेन च ॥ १८९

यत्कृतं श्रीमहालक्ष्म्याः पदमर्पणमेव च(?)
भवतु स्वाहया युक्तं एवं मन्त्रं समुद्धरेत् ॥ १९०

हरिर्दाता हरिर्भोक्ता हरिः सर्वमिदं जगत् ।
हरिः सृजति भूतानि सोऽहं सोऽहं न संशयः ॥ १९१

[1]ओं ह्रीं मा च मादीयाचा स्मात्स्वा मिपदं ततः ।
[illegible]ध्यो श्रियै पदमित्युक्त्वा समर्पणमिति स्मृतम् ॥ १९२

---

१. ओं ह्रीं मा मां मदीयांश्च स्वामिन्यै च पदं ततः ।
देव्यै श्रियै पदं चोक्त्वा समर्पणमिति स्मृतम् ॥
ओं ह्रीं मा— श्रीं मां मदीयांश्च स्वामिन्यै देव्यै श्रियै समर्पयामि ॥

स्वस्वमन्त्रेण दैं तात उद्वास्य बलिदेवताः ।
नन्दन्तु साधकास्सर्वे नश्यन्तु मम दूषकाः ॥ १९३

पद्मिन्यास्था च मे चास्तु प्रसन्नोऽस्तु गुरुःसदा ।
एवं प्रोक्त्वा(?) शङ्खजलैः सर्वान् संप्रोक्षयेत्सुधीः ॥ १९४

"अदितिर्द्यौरिवमादि जनित्वमिति"मन्त्रतः ।
विंचार्य मूलमन्त्रेण यन्त्रस्थां चितिं योजयेत् ॥ १९५

एवं सम्यक् समाख्यातं पूजाक्रममनुत्तमम् ।
एवं यः कुरुते विद्वान् पक्षे मासेऽथ वत्सरे ॥ १९६

सर्वसिद्धिं समाश्रित्य धनदेन समो भवेत् ।
नित्यपूजा तु कर्तव्या श्रीसूक्तेन महामते ॥ १९७

कुम्भपूजां समारभ्य पीठपूजां च कारयेत् ।
श्रीसूक्तेनैव कर्तव्या श्रीपूजा पुरुषोत्तम ॥ १९८

कृत्वा श्रीबलिपात्रं वै पूजा पूर्णतरा भवेत् ॥ १९९

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
चतुर्दशोऽध्यायः ॥

॥ पञ्चदशोऽध्यायः ॥

ब्रह्मोवाच -

नमस्ते पुण्डरीकाक्ष नमस्ते भक्तवत्सल ।
पूजाप्रकरणे मुद्रा सूचनीया इति स्मृता ॥ १

कथं विरचनं तासां क्रियते वद तत्वतः ।

नारायण उवाच

श्रृणु ब्रह्मन् प्रवक्ष्यामि मुद्राः सर्वार्थसिद्धिदाः ॥ २

याभिर्विरचिताभिस्तु सुमु[illegible] श्रीः सदा भवेत् ।
परिवृत्य करौ स्पृष्ट्वा अङ्गु[illegible] कारयेत्समौ ॥ ३

अनामिकान्तर्गतौ कृत्वा तर्जन्यौ कुटिलाकृती ।
कनिष्ठिके नियुञ्जीत निजस्थाने सुरेश्वर ॥ ४

त्रिखण्डेयं महामुद्रा श्रियस्त्वाह्वानकर्मणि ।
मध्यमामध्यगे कृत्वा कनिष्ठाङ्गुष्टरोपिते ॥ ५

तर्जन्यौ दण्डवत्कृत्वा मध्यमोपर्यनामिके ।
एषा तु क्षोभिणी मुद्रा नवमी क्षोभकारिणी ॥ ६

[illegible]स्यामेव मुद्रायां मध्यमे सरले यदि ।
क्रियते(?) चाष्टमी मुद्रां सर्वविद्राविणी — भवेत् ॥ ७

[illegible]मातर्जनीभ्यां तु कनिष्ठानामिके समे ।
अङ्कुशाकाररूपाभ्यां मध्यमे कारयेद्बुधः ॥ ८

इयमाकर्षणी मुद्रा त्रैलोक्याकर्षकारिणी ।
पुटाकारौ करौ कृत्वा तर्जन्यावङ्कुशाकृती ॥ ९

परिवृत्य क्रमेणैव मध्यमे तदधोगते ।
क्रमेण तात तेनैव कनिष्ठानामिके अपि ॥ १०

संयोज्य निजवन्धस्थावङ्गुष्टावग्रदेशतः ।
मुद्रेयं परमा व्रह्मन् सर्ववश्यकरी समृता ॥ ११

संमुखौ तु करौ कृत्वा मध्यमामध्यगं त्यजेत् ।
अनामिके तु सरले तद्बहिस्तर्जनीद्वयम् ॥ १२

दण्डाकारौ ततोऽङ्गुष्ठौ मध्यमा नखदेशगौ ।
मुद्रैषोन्मादिनी नाम्ना क्लेदिनी सर्वयोषिताम् ॥ १३

अस्यान्त्वनामिकायुग्मं अधःकृत्वाङ्कुशाकृति ।
तर्जन्यामपि तेनैव क्रमेण विनियोजयेत् ॥ १४

इयं महाङ्कुशा मुद्रा सर्वकार्यार्थसाधिनी ।
सव्यं दक्षिणदेशे तु दक्षिणं सव्यदेशतः ॥ १५

बाहुं कृत्वा चतुर्वक्त्र हस्तौ संपरिवर्त्य च ।
कनिष्ठानामिके देव युक्ते तेन क्रमेण तु ॥ १६

तर्जनीभ्यां समाक्रान्ते सर्वोर्ध्वमपि मध्यमे ।
अङ्गुष्ठौ सरलौ कुर्यात् मुद्रेयं खेचरी स्मृता ॥ १७

एतया ज्ञातया तात योगिनीनां प्रियो भवेत् ।
परिवृत्य करौ स्पृष्ट्वा अर्धचन्द्राकृती तथा ॥ १८

तर्जन्यङ्गुष्ठयुगलं युगपत्कारयेद् बुधः ।
+ अधः कनिष्ठावष्टब्धे मध्यमे विनियोजयेत् ॥ १९

तथैव कुटिले योज्य सर्वाधस्तादनामिके ।
बीजमुद्रेयमचिरात् सर्वसिद्धिप्रवर्तिनी ॥ २०

मध्यमे कुटिले कृत्वा तर्जन्युपरि संस्थिते ।
अनामिकामध्यगते तथैव हि कनिष्ठिके ॥ २१

सर्वा एकत्र संयोज्य अङ्गुष्ठपरिपीडिताः ।
एषा तु प्रथमा मुद्रा योनिमुद्रा समीरिता ॥ २२
पूजाकाले प्रयोक्तव्या यथानुक्रमयोगतः ।

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
पञ्चदशोऽध्यायः ॥

+ अधः कनिष्ठिकाङ्गुष्ठौ तदधो विनि योजयेत् ।

षोडशोऽध्यायः ।

अथास्य मन्त्रराजस्य पुरश्चरणमुच्यते ।
विना येन न सिद्धः स्यान्मन्त्रो वर्षशतैरपि ॥ १

गुरुप्रसादाल्लब्ध्वाथ मन्त्रं सर्वार्थसाधकम् ।
ततः संकल्प्य कुर्वीत पुरश्चरणमादरात् ॥ २

शैलाग्रे बिलमध्ये वा तीरे वा लवणाम्बुधेः ।
नदीतटेऽश्वत्थमूले बिल्वमूले विशेषतः ॥ ३

गवां गोष्ठेषु तीर्थेषु विष्णुक्षेत्रेषु शस्यते ।
भुञ्जानो वा हविष्यान्नं श्यामाकं यावकं तु वा ॥ ४

पयो मूलं फलं वापि यद्यदत्रोपतिष्ठते ।
लवणं च पलाण्डुं च क्षारं रौद्रं रसान्तरम् ॥ ५

माषमुद्गं मसूराद्यान्कोद्रवांश्चणकानपि ।
असद्भाषणमन्योन्यं वर्जयेदन्यपूजनम् ॥ ६

वर्णाश्रमोचितं नित्यमथ नैमित्तिकं चरेत् ।
स्त्रीशूद्रपतितव्रात्यनास्तिकोच्छिष्टभाषणम् ॥ ७

असत्यभाषणं चैव दूषणं परिवर्जयेत् ।
न सत्यमपि भाषेत जपहोमार्चनादिषु ॥ ८

वाङ्मनःकर्मभिर्नित्यं निःस्पृहो वनितादिषु ।
वर्जयेद्गीतवाद्यादिश्रवणं नृत्यदर्शनम् ॥ ९

असङ्कल्पितकृत्यं च वर्जयेन्मर्दनादिकम् ।
त्यजेदुष्णोदकस्नानं सुगन्धामलकादिकान् ॥ १०

भूशय्या ब्रह्मचर्या च मौनचर्याऽनसूयता ।
नित्यं त्रिषवणस्नानं क्षुरकर्मविवर्जनम् ॥ ११

नित्यपूजा नित्यदानं कमलास्तुतिपूजनम् ।
नैमित्तिकार्चनं चैव विश्वासो गुरुदेवयोः ॥ १२

जपनिष्ठा द्वादशैते धर्माःस्युर्मन्त्रसिद्धिदाः ।
शक्तौ त्रिषवणस्नानं अन्यथा द्विः सकृत्सकृत् ॥ १३

स्नानपूजाजपध्यानहोमतर्पणतत्परः ।
निष्कामो देवतायां च सर्वकर्मनिवेदकः ॥ १४

श्रीकामो पश्चिमे भूत्वा उत्तरे शान्तिकं भवेत् ।
ईशाने शत्रुनाशः स्यादाग्नेये शत्रुदायकः ॥ १५

नैर्ऋते शत्रुभीतिः स्यात् वायव्येऽरिपलायनम् ।
मोक्षार्थी प्राङ्मुखः कुर्यात् दक्षिणे त्वाभिचारकः[1] ॥ १६

एवमादींश्च नियमान् पुरश्चरणकृच्चरेत् ।
जपस्य लक्षणं त्रेधा स वाच्योपांशुमानसः ॥ १७

स वाच्यो यस्तूच्चरितैः मन्त्रैः स्पष्टपदाक्षरैः ।
मन्त्रमुच्चारयेद्वाचा जपयज्ञः स वाचिकः ॥ १८

---

१. त्वाभिचारकृत्

शनैरुच्चारयेन्मन्त्रमीषदोष्ठं प्रलम्बयेत् ।
किञ्चिच्छ्रवणयोग्यः स्यात् उपांशुः स जपः स्मृतः ॥ १९

धिया यदक्षरश्रेणीं वर्णस्वरपदात्मिकाम् ।
उच्चरेदथ संस्मृत्य स जपो मानसः स्मृतः ॥ २०

पशुभावे स्थिता मन्त्राः केवला अनिरूपिताः ।
ततः स्वैरुच्चरिताः प्रभुत्वं प्राप्नुवन्ति ते ॥ २१

उच्चैर्जपोऽधमः प्रोक्त उपांशुर्मध्यमःस्मृतः ।
उत्तमो मानसो यस्तु त्रिविधः कथ्यते जपः ॥ २२

न दोषो मानसे जाप्ये सर्वदेशेऽपि सर्वदा ।
जपनिष्ठो द्विजश्रेष्ठः सर्वयज्ञफलं लभेत् ॥ २३

सर्वेषामेव यज्ञानां जपयज्ञः प्रशस्यते ।
अहिंसयापि भूतानां जायते तु महत्फलम् ॥ २४

यावन्तः कर्मयज्ञाः स्युः प्रदीप्तामिव पांसु च? ।
ते सर्वे जपयज्ञस्य कलां नार्हन्ति षोडशीम् ॥ २५

जपेन देवता नित्यं स्तूयमाना प्रसीदति ।
प्रसन्ना विपुलान्भोगान् दद्यान्मुक्तिं च शाश्वतीम् ॥ २६

मानसः सिद्धिकामानां पुष्टिकामैरुपांशुकः ।
वाचिको मारणे चैवं फलं ज्ञात्वा जपेद्बुधः ॥ २७

सूर्यस्याग्नेर्गुरोरिन्दोर्दीपस्य ज्वलितस्य च ।
विप्राणां च दिवा चैव सान्निध्यं परिकल्पयेत् ॥ २८

मनःसंयमनं शौचं मौनं मन्त्रार्थचिन्तनम् ।
अव्यग्रत्वमनिर्वेदो जपसम्पत्तिहेतवः ॥ २९

सोष्णीषकञ्चुको नग्नो मुक्तकेशो मलावृतः ।
अपवित्रकरोऽशुद्धः प्रलपन्न जपेत्क्वचित् ॥ ३०

अपावृतकरौ कृत्वा शिरसा प्रावृतोऽपि च ।
चिन्ताव्याकुलचित्तो वा उत्कृष्टोत्सव एव वा ॥ ३१

भ्रान्तः क्षुधान्वितः क्रुद्धो ह्यन्यसङ्क्रान्तमानसः ।
अल्पाशनः शयानो वा गच्छन्नुत्थित एव वा ॥ ३२

रथ्यायामशुभस्थाने न जपेत्तिमिरावृते ।
उपानद्गूढपादो वा उत्कृष्टासन एव वा ॥ ३३

पतितानामन्त्यजानां दर्शने भाषणे श्रुते ।
क्षुतेऽधोवायुगमने साधको जपमुत्सृजेत् ॥ ३४

प्राप्तावाचम्य चैतेषां प्राणायामषडङ्गकम् ।
कृत्वा पश्चादनुष्ठेयं यद्वा सूर्यादिदर्शनम् ॥ ३५

मार्जारं कुक्कुटं क्रौञ्चं श्वानं गृध्रं खरं कपिम् ।
दृष्ट्वाऽऽचम्य चरेत्कर्म स्पृष्ट्वा स्नानं समाचरेत् ॥ ३६

अशुचिर्वा शुचिर्वापि गच्छन् तिष्ठन् स्वपन्नपि ।
मन्त्रैकशरणो विद्वान् मनसैव सदाभ्यसेत् ॥ ३७

गृहे जपः समः प्रोक्तो गोष्ठे दशगुणं स्मृतम् ।
आरामे च तथारण्ये सहस्रगुणमुच्यते ॥ ३८

अयुतं पर्वते पुण्ये नद्यां दशगुणं भवेत् ।
कोटिं देवालये प्राहुरनन्तं लक्ष्मिसन्निधौ +॥ ३९

पूजा त्रैकालिकी नित्यं जपस्तर्पणमेव च ।
होमो ब्राह्मणतृप्तिश्च पञ्चाङ्गैषा पुरस्क्रिया ॥ ४०

एवमादींश्च नियमान् कृत्वा लक्षं जपेन्मनुम् ।
सर्वपापविनिर्मुक्तो जीवेद्वर्षशतं सुखी ॥ ४१

लक्षद्वयेन पापानि सप्तजन्मकृतान्यपि ।
नाशयेदचिराल्लक्ष्मीः साधकस्य न संशयः ॥ ४२

जप्त्वा लक्षत्रयं मन्त्री लक्ष्मीर्मन्त्रैकविग्रहा ।
पातकं नाशयेदाशु यदि जन्मसहस्रगम् ॥ ४३

जप्त्वा विद्यां चतुर्लक्षं महावागीश्वरो भवेत् ।
पञ्चलक्षाद्दरिद्रोऽपि साक्षाद्वैश्रवणायते ॥ ४४

जप्त्वा षल्लक्षमेवं वै महाविद्याधरेश्वरः ।
जप्त्वैवं सप्त लक्षाणि खेचरीमेलनं भवेत् ॥ ४५

अष्टलक्षप्रमाणं तु जप्त्वा विद्यां चतुर्मुख ।
अणिमाद्यष्टसिद्धीशो जायते तात पूजकः[1] ॥ ४६

नवलक्षप्रमाणं तु श्रीविद्यां प्रजपेद्वशी ।
चक्रसंस्थास्तु योगिन्यः प्रयच्छन्ति समीप्सितम् ॥ ४७

+ लक्ष्मीसन्निधौ इति स्थाने ।

१. देवपूजकः

दशलक्षं जपेद्विद्वान् श्रीविद्यां राज्यदायिनीम् ।
पञ्चाशत्कोटिविस्तीर्णपृथिवीशासको भवेत् ॥ ४८

लक्षादेकादशात्तात मोहिनीरूपधारकः ।
यक्षिणीं वाथ गन्धर्वां किन्नरीं वासुरेश्वरीम् ॥ ४९

सिद्धकन्यां नागकन्यां राजकन्यां च खेचरीम् ।
विद्याधरीमप्सरसां ऋषिकन्यां तथोर्वशीम् ॥ ५०

मोहयेदचिरादेव मायामन्मथविग्रहः ।
जपेद् द्वादशलक्षं तु महालक्ष्मीमनुं बुधः ॥ ५१

अष्टकोणं समारभ्य देवताः पृथगीरिताः ।
तासां रूपधरो विद्वान् तादृग्रूपेण भासते ॥ ५२

लक्षात्त्रयोदशात् तात तवाकारं समश्नुते ।
चतुर्दशाच्छिवाकारं लक्षात्प्राप्नोति साधकः ॥ ५३

लक्षात्पञ्चदशान्मन्त्री मदाकारो न संशयः ।
अर्धलक्षात्पञ्चदशाल्लक्ष्मीरूपो भवेद्ध्रुवम् ॥ ५४

षोडशादैक्यसंसिद्धिर्लक्ष्म्या नारायणस्य च
ब्रह्मात्मैक्यमिति प्रोक्तं सच्चिदानन्दरूपकम् ॥ ५५

इतः परं फलं किञ्चिदस्ति किं कमलासन ।
एवंविधायै संसिद्ध्यै यतेत नियतव्रतः ॥ ५६

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारदब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी-
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
षोडशोऽध्यायः ॥

॥ सप्तदशोऽध्यायः ॥

आसनस्थो जपेन्मन्त्री मन्त्रार्थगतमानसः ।
कुशादीनां वरेण्यानामासनं कल्पयेद्बुधः ॥ १

स्वस्तिकादिक्रमेणैव संविशेत्तत्र निश्चलः ।
स्तम्भने गजचर्मोक्तं मारणे माहिषं तथा ॥ २

मेषीचर्म तथोच्चाटे खड्गिजं वश्यकर्मणि ।
विद्वेषे जाम्बुकं प्रोक्तं भवेद्गोचर्म शान्तिके ॥ ३

सर्वसिद्धौ व्याघ्रचर्म ज्ञानसिद्धौ मृगाजिनम् ।
वस्त्रासने रोगहरं वेत्रजे विपुलाःश्रियः ॥ ४

कौशेयं पौष्टिके कार्ये कम्वलं दुःखमोचनम् ।
अभिचारे कृष्णवर्णं रक्तं वश्यादिकर्मणि ॥ ५

शान्तिके धवलं प्रोक्तं चित्रकं सर्वकर्मसु ।
वशांसने तु दारिद्र्यं दौर्भाग्यं दारुकासने ॥ ६

धरित्र्यां दुःखसम्पत्तिः पाषाणे दुःखसंभवः ।
तृणासने यशोहानिः पल्लवे चित्तविभ्रमः ॥ ७

इष्टकायामसिद्धिस्यात् एतत्साधारणं विदुः ।
आकर्षणं वज्रमूले मोहनं चूतमूलके ॥ ८

कदम्वमूले वाक्सिद्धिः करवीरस्य भाषणम् ।
वलाय तिन्त्रिणीमूले त्वाकर्षायार्कमूलके ॥ ९

अश्वत्थमूले स्तम्भाय विद्यालाभाय वुर्बुरे ।
अर्जुने ज्ञेयमुच्चाटमविघ्नाय शमीतरोः ॥ १०

दर्शनाय वटे मूले निग्रहाय तु नैम्बिके ।
देवालये ज्ञानसिद्धौ योगसिद्धौ गृहान्तरे ॥ ११

मोक्षार्थी(?) वर्तिकामूले भाग्यार्थी नलिनीतटे ।
मोक्षार्थी बिल्वमूले स्यात् ऐश्वर्यार्थी तु तत्र तु ॥ १२

भूमौ जपेद्भूमिकार्ये जलकार्ये जले जपेत् ।
दारुपीठे वायुकार्ये वह्निकार्ये शिलातले ॥ १३

सर्वाण्यपि च कर्माणि व्याघ्रचर्मणि कारयेत् ।
मालाभिरक्षसंज्ञाभिर्जपं कुर्याद्विचक्षणः ॥ १४

रुद्राक्षशङ्खपद्माख्यपुत्रदीपकमौक्तिकैः ॥
स्फाटिकैर्मणिरत्नैश्च सौवर्णैर्विद्रुमैस्तथा ॥ १५

कुशैःसर्वे द्वादशभिर्गृहस्थस्याक्षमालिका ।
अङ्गुलीगणनादेकं रेखयाष्टगुणं भवेत् ॥ १६

दश स्यात्तुलसीदत्तं सहस्रं शङ्खजं भवेत् ।
अयुतं पुत्रजीवेन लक्षं मौक्तिकमालाया ॥ १७

स्फाटिकैर्दशलक्षं स्यात् वज्रात्कोटिगुणं भवेत् ।
वैदूर्याद्दशकोटिःस्यात् शतकोटिस्तु नीलकैः ॥ १८

सहस्रकोटिः पुष्पेण पद्मतोऽनन्तमुच्यते ।
रुद्राक्षैः कोटिकोटिः स्यादक्षमालाः प्रकीर्तिताः ॥ १९

अष्टोत्तरशतैर्माला पञ्चाशच्चतुरुत्तरैः ।
सप्तविंशतिभिः कुर्यात्सर्वसाधारणे जपे ॥ २०

मोक्षार्थी पञ्चविंशत्या धनार्थी त्रिंशता जपेत् ।
पुत्रार्थी सप्तविंशत्या पञ्चदश्याऽभिचारके ॥ २१

अनुलोमविलोमार्णैर्मातृकायाः सबिन्दुभिः ।
क्षमेरुगैः साष्टवर्गैर्माला स्याद्योगिनां शुभा ॥ २२

गोपुच्छसदृशी कार्या एकाग्रैव समेरुका ।
मुखं मुखेन संयोज्य पुच्छं पुच्छेन योजयेत् ॥ २३

पोतव्या सितसूत्राद्यैस्तत्तत्कर्मानुरूपतः ।
जपमालां विधायेत्थं तत्संस्कारमथाचरेत् ॥ २४

क्षालयेत्पञ्चगव्येन सद्योजातेन सज्जलैः ।
चन्दनागरुगन्धाद्यैर्वामदेवेन चार्चयेत् ॥ २५

धूपयेत्तामघोरेण लिम्पयेत्तत्पुरुषेण तु ।
मन्त्रयेत्पञ्चमेनैव प्रत्येकं तु शतं शतम् ॥ २६

मेरुं च पञ्चमेनैव तथा मन्त्रेण मन्त्रयेत् ।
येन प्रतिष्ठिता माला तन्मन्त्रं प्रजपेद्बुधः ॥ २७

अन्यमन्त्रजपं विद्वान्नकुर्यात्कर्हिचिद्वशी ।
न स्पृशेद्वामहस्तेन करभ्रष्टां न कारयेत् ॥ २८

अङ्गुष्ठं मोक्षदं विद्यात्तर्जनी शत्रुनाशिनी ।
मध्यमा धनसिद्धौ स्याच्छान्तिकर्मण्यनामिका ॥ २९

*कनिष्ठाऽऽकर्षणी ज्ञेया जपकर्मणि सिद्धिदा ।
अङ्गुष्ठेन विना कर्म कृतं यदफलं भवेत् ॥ ३०

तर्जन्या न स्पृशेदेवं कम्पयेन्नापि धूनयेत् ।
अङ्गुष्ठपर्वमध्यस्थं परिवर्तं समाचरेत् ॥ ३१

आरभ्यानामिकामूलं प्रादक्षिण्येन तत्क्रमात् ।
मध्यमामूलपर्यन्तं जपेद्दशसु पर्वसु ॥ ३२

अङ्गुल्योत्पादने कार्ये पर्वभिः पापमुक्तये ।
सर्वसम्पत्समृध्यै तु तुलसीवनमालया ॥ ३३

शङ्खेनोच्चाटने कार्ये विद्वेषे विमतक्षये ।
कन्यासिद्धौ पद्मबीजं भोगसिद्धौ च भाग्यके ॥ ३४

पुत्रसिद्धौ पुत्रजीवं वीर्यसिद्धौ तु मौक्तिकम् ।
ज्ञाने सारस्वते श्रेष्ठं स्फटिकं मोक्षकेऽपि च ॥ ३५

शौर्यसिद्धौ वज्ररत्नं मोहनाय विदूरजम् ।
इन्द्रोपलं प्रभुत्वे च पुष्परागमभीष्टके ॥ ३६

मातृका सर्वसिद्धौ तु रुद्राक्षं कीर्तिदायकम् ।
मातृकायां तु ये वर्णास्तेऽप्रमेयगुणान्विताः ॥ ३७

तत्र पञ्चाशद्वर्णेषु विधिवद्वर्णमेककम् ।
चिरं ध्यात्वा शनैः कुर्याज्जपं सर्वार्थसिद्धये ॥ ३८

---

* तर्जनी कनिष्ठयोः भिन्नफलदत्व मन्यत्र ।

अतिह्रस्वे व्याधिपीडा अतिदीर्घे तपःक्षयः ।
अक्षराक्षरसंयुक्तं जपेन्मौक्तिकहारवत् ॥ ३९

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
सप्तदशोऽध्यायः ॥

॥ अष्टादशोऽध्यायः ॥

अथ होमविधिं वक्ष्ये सावधानोऽवधारय ।
कुण्डमादौ प्रकल्प्येत तत्तत्कर्मानुरूपतः ॥ १

सर्वेषु काम्यहोमेषु चतुरस्त्रं प्रशस्यते ।
अर्धचन्द्राकृतौ कुण्डे शान्तिकर्माणि कारयेत् ॥ २

योन्याकारे प्रजाकामः श्रीकामस्य तु वर्तुलम् ।
पद्माकारमये कुण्डे वृष्टिकामस्तु कारयेत् ॥ ३

अष्टाश्रं रोगनाशाय मोक्षकामस्य वर्तुलम् ।
योनिकुण्डे भवेत्स्वामी भवेच्चाकृष्टिरुत्तमा ॥ ४

वर्तुले च भवेल्लक्ष्मीरर्धचन्द्रे त्रयं भवेत् ।
नव त्रिकोणकुण्डे तु खेचरत्वं प्रजायते ॥ ५

चतुरस्त्रे भवेच्छान्तिर्लक्ष्मीः पुष्टिररोगता ।
पद्माङ्के सर्वसम्पत्तिरचिरात्तात जायते ॥ ६

त्रिमेखलानि सर्वाणि हस्तमात्रप्रमाणतः ।
यावत्कुण्डस्य विस्तारं तावत्तु खननं मतम् ॥ ७

इत्थं कृत्वा विशेषज्ञः पश्चाद्धोमं समाचरेत् ।
गृहस्य दक्षिणे पार्श्वे कुण्डं कृत्वा विधानतः ॥ ८

विघ्नध्वंसकरीं पूज्य हसन्तीं विघ्नदेवताम् ।
पुण्याहं वाचयेत्पश्चात् प्रोक्षयेत्कुण्डमध्यमे ॥ ९

कुण्डस्य पुरतो भागे श्रीचक्रस्थां श्रियं पराम् ।
पूर्वोक्तध्यानमार्गेण ध्यात्वात्माभिमुखस्थिताम् ॥ १०

नवमावरणेनापि द्वादशावरणेन वा ।
पूजयेत्तार्क्ष्यसंरूढविष्णुवक्षःस्थलालयाम् ॥ ११

एवं क्रमेण संपूज्य सर्वमुल्लेखनादिकम् ।
स्वगृह्योक्तविधानेन आज्यभागान्तमाचरेत् ॥ १२

कुण्डस्य मध्यमे भागे हुतभुग्वर्तते ज्वलन् (?)
अथाग्निरूपं वक्ष्येऽहं सिध्यर्थं सर्वकर्मणाम् ॥ १३

अज्ञा(त्वा) यानुकृते होमे सर्वं निष्फलतां व्रजेत् ।
द्विमुखं चैकहृदयं चतुःश्रोत्रं द्विनासिकम् ॥ १४

आस्यद्वयं च षण्णेत्रं पिङ्गलं सप्तहस्तकम् ।
त्रिमेखलं त्रिपादं च सप्तजिह्वाभिरावृतम् ॥ १५

चतुःश्रृङ्गमजारूढं बालादित्यसमप्रभम् ।
उपवीतसमायुक्तं जटामकुटमण्डितम् ॥ १६

दक्षिणे तु चतुर्हस्तं त्रिहस्तं वामपार्श्वके ।
स्रुक्स्रुवौ चाक्षमालां च शक्तिं दक्षिणके करे ॥ १७

तोमरं व्यजनं चैव घृतपात्रं च वामके ।
हिरण्याद्याश्चतस्रश्च जिह्वा दक्षिणवक्त्रके ॥ १८

तिस्रस्तु सुप्रभाद्याश्च जिह्वा या वामवक्त्रके ।
प्रत्यङ्मुखाग्निरासीनः प्राङ्मुखो याजको भवेत् ॥ १९

*हिरण्या कनका रक्ता कृष्णा चैव तु सुप्रभा ।
अतिरक्ता बहूरूपा जिह्वाः सप्त प्रकीर्तिताः ॥ २०

हिरण्या वारुणी जिह्वा वायव्ये कनकप्रभा ।
रक्ता चोत्तरजिह्वा तु कृष्णा याम्यां दिशि स्थिता ॥ २१

सुप्रभा पूर्वजिह्वा स्यात् अतिरक्तानिले(?) स्थिता ।
बहुरूपा तु नैरृत्यां जिह्वास्थानं प्रकीर्तितम् ॥ २२

हिरण्यायां हुनेदिध्मं कनकायां तिलं हुनेत् ।
रक्तायां तु यवाः प्रोक्ताः कृष्णायां धान्यकं हुनेत् ॥ २३

ग्रन्थान्तरे अग्निजिह्वानामानि -

कालीं कराली च मनोजवा च
सुलोहिनी चाप्य तु धूम्रवर्णा ।
स्फुलिङ्गिनी विश्वरुचिश्च देवी
लीलायमाना इति सप्त जिह्वाः ॥"

जिह्वास्थानान्यधिकृत्य चैवम् -

"सुवर्णा वारुणी जिह्वा मध्यमा कनका स्मृता ।
रक्ता चैवोत्तरा जिह्वा कृष्णा याम्यादिशि स्थिता ।
सुप्रभा पूर्वदिग्जिह्वा ह्यतिरक्ताग्निगोचरे ।
ऐशाने वहुरूपा च जिह्वास्थानान्यनुक्रमात् ॥"

जिह्वाहोमे विशेष एवम् -

"विवाहे वारुणी जिह्वा मध्यमा यज्ञकर्मणि ।
उत्तरा चोपनयने दक्षिणा पितृकर्मसु ॥
प्राचीना सर्वकामेषु आग्नेयी शान्तिकर्मसु ।
ऐशानी चोग्रकार्येषु होत होमस्य लक्षणम्" इति

सुप्रभायां हुनेत्सक्तून् अतिरक्ता(?) घृताहुतौ ।
बहुरूपा तु सिद्धार्थं एवं सर्वं हुनेत्सुधीः ॥ २४

हिरण्यादीन्यजानानः यो विद्वानग्निसन्निधौ ।
होममारभते मूर्खः स भवेत् ब्रह्मघातकः ॥ २५

अग्नेस्तु बाध्यमानत्वात् हविर्भाक् बाधितो भवेत् ।
तस्माद् ज्ञात्वैव कर्तव्यं जिह्वाभेदं द्विजोत्तमैः ॥ २६

जिह्वाभेदं प्रवक्ष्यामि तच्छृणुष्व महामते
कुण्डस्य पूर्वदिग्भागे काली जिह्वा प्रकीर्तिता ॥ २७

आग्नेय्यां तु कराली स्याद्दक्षिणे तु मनोजवा ।
सलोहिता च नैर्ऋत्यां धूम्रवर्णा च वारुणे ॥ २८

स्फुलिङ्गिनी तु वायव्ये सौम्ये विश्वरुचिः स्मृता ।
काल्यां कराल्यां जिह्वायां शान्तिकं पौष्टिकं भवेत् ॥ २९

मनोजवायां जिह्वायामभिचारो विधीयते ।
भूतप्रेतपिशाचादिशान्त्यै लोहितजिह्वके ॥ ३०

जुहुयाद्धूम्रवर्णायां वृष्टिकामैर्विधीयते ।
स्फुलिङ्गिन्यां तु जिह्वायां तस्यामुच्चाटनं भवेत् ॥ ३१

या तु विश्वरुचिर्जिह्वा कुण्डस्योत्तरभागतः ।
सर्वार्थसाधिका सेति लक्ष्मीस्तत्र प्रतिष्ठिता ॥ ३२

एवं ज्ञात्वैव जुहुयात् तत्तत्कर्मानुरूपतः ।

अग्निकर्णे हुतं यत्तु कुर्याच्चेद्व्याधिपीडनम् ॥ ३३

नासिकायां मनोदुःखं चक्षुषोर्नाशनं भवेत् ।
क्लेशदारिद्र्यकृत्प्रोक्तं तस्माज्जिह्वा तु होमयेत् ॥ ३४

यत्र काष्ठं ततः* श्रोत्रं यत्र धूमः सनासिकः ।
यत्राल्पज्वलितं नेत्रं यत्र भस्म तु तच्छिरः ॥ ३५

---

* अत्र प्रयोग पारिजात ग्रन्थोक्ताः कारिका एवम् -
"यत्र काष्ठं तत्र कर्णौ हुनेच्चेद् व्याधिकृन्नरः ॥
धूमस्थाने शिरः प्रोक्तं मनोदुःखं भवेदिह ॥
यत्राल्पज्वलनं नेत्रं यजमानस्य नाशनम् ।
भस्मस्थाने तु केशः स्यात्स्थाननाशे धनक्षयः ॥
अङ्गारे नासिकां विद्यान्मनोदुःखं विदुर्बुधाः ।
यत्र प्रज्वलनं तत्र जिह्वा चैव प्रकीर्तिता ॥
गजवाजिप्रणादे तु वृद्धि : शुभफल प्रदः ।" इति ।
यत्र काष्ठमिदं कर्णौ यत्र धूमस्तु नासिका ।
काष्ठमल्पज्वलन्नेत्रं ज्वलनं मूर्ध्नि विन्यसेत् ।
प्रज्वाला वदिन जिह्वायामेतद्धोमस्य लक्षणम् ।
अग्नौ कर्णाहुतिं कुर्याद्दुर्भिक्षं व्याधिपीडनम् ।
नासिकायां मनोदुःखं चक्षुषी ग्रामनाशनम् ।
मूर्ध्निस्थानेऽशुभं कुर्याद्राजा राष्ट्रं विनश्यति ।
तस्मात्सर्वप्रयत्नेन जिह्वायां होमन्न चरेत् ।
जिह्वास्थानं तु न ज्ञात्वा होमं यः कुरुते नरः ।
स होमो निष्फलो भूयात् यष्टुःहोमस्य दुर्गतिः ॥

* ग्रन्थान्तरे अग्निजिह्वानामानि -
"काली कराली च मनोजवा च ।
सुलोहिनी चापि सुधूम्रवर्णा ।

यत्रैव ज्वलितो वह्निस्तत्र जिह्वाः प्रकीर्तिताः ।
इत्थं ज्ञात्वा द्विजश्रेष्ठः चक्रं संभाव्य चक्रवित् ॥ ३६
तत्रावाह्य महालक्ष्मीं पूजयेदुपचारतः ॥

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
अष्टादशोऽध्यायः ॥

॥ एकोनविंशोऽध्यायः ॥

*उपभोगं प्रवक्ष्यामि होमप्रकरणे तव ।
कमलैश्च त्रिमध्वक्तैर्जुहुयान्मन्त्रसिद्धये ॥ १

तस्य गेहे महालक्ष्मीर्वसत्यम्बुजसम्भव ।
चम्पकैः स्वर्णसिद्धिः स्याद्राज्यसिद्धिस्तु पङ्कजैः ॥ २

उत्पलैरङ्गनावश्यं वकुलै राजवश्यकम् ।
मल्लिकाभिर्जयेत्सर्वं जातीपुष्पैः कविर्भवेत् ॥ ३

मल्लिकामालतीजातीपुष्पैराज्यमधुप्लुतैः ।
हुतैर्भवति वागीशो मूढोऽपि कमलासन ॥ ४

करवीरजपापुष्पाण्याज्ययुक्तानि हे विधे ।
हुत्वाऽऽकर्षयते मन्त्री स्वर्भूपातालयोषितः ॥ ५

दूर्वाभिराज्ययुक्ताभिर्जुहुयादायुषे नरः ।
गलूचीमाज्यसिक्तां तु जुहुयात्सप्तजिह्वकम् ॥ ६

अष्टोत्तरसहस्रं तु स जीवेच्छरदां शतम् ।
कल्हारैर्भूमिमाप्नेति केतकीभिः प्रियो भवेत् ॥ ७

चन्द्रकस्तूरिकामिश्रं हुत्वा कुङ्कुमसंयुतम् ।
तत्र कन्दर्पसौभाग्यादसौ भाग्याधिको भवेत् ॥ ८

---

* फलभेदमित्यर्थः

हुत्वा तिलान् घृताभ्यक्तान् दीर्घमायुरवाप्नुयात् ।
अक्षतैरायुराप्नोति तिलैर्मृत्युञ्जयो भवेत् ॥ ९

श्रीगन्धमगरुं वापि कर्पूरं पुरसंयुतम् ।
हुत्वामरपुरस्त्रीणां सदा विक्षोभकृद्भवेत् ॥ १०

आरभ्यार्कदिनं मन्त्री दशरात्रं दिने दिने ।
आराध्यार्कसमिद्धोमादारोग्यं लभतेऽचिरात् ॥ ११

कुङ्कुमैरश्वसिद्धिः स्याद्राज्यसिद्धिस्तु चन्दनैः ।
कर्पूरैर्हिमवार्यद्रैर्होमे रत्नसंमृद्धिकृत् ॥ १२

शालिभिर्जुह्वतो नित्यमष्टोत्तरसहस्रकम् ।
अचिरादेव महती लक्ष्मीः संजायते ध्रुवम् ॥ १३

रक्ताम्भोरुहहोमेन दासो भवति राज्यकृत् ।
दुर्भगः सुभगो भूयात् हुत्वा (नव)कल्हार होमकम् (मतः) । १४

कृष्णैरगरुभिर्होमः सर्वसौभाग्यकृन्नृणाम् ।
प्रसूनैर्जुहुयान्मन्त्री लक्ष्मीपल्लवसंयुतैः ॥ १५

नन्द्यावर्तप्रसूनैर्वा सिद्धार्थैश्च घृताप्लुतैः ।
महतीं श्रियमाप्नोति मान्यते सर्वजन्तुभिः ॥ १६

ग्रहा गुग्गुलुहोमेन नाशं यान्ति न संशयः ।
हुत्वा फलं त्रिमध्वक्तं कृत्वा स्मृत्वा परां श्रियम् ॥ १७

खेचरो जायते विद्वान् हुत्वा रात्रौ चतुष्पथे ।
मरीचिजीरकयुतैः नारिकेलरसैर्युतैः ॥ १८

सुशुद्धैराज्यसंपक्वैरपूपैराज्यलोलितैः ।
जुहुयात्पायसाहारो मन्त्रवित्तु जितेन्द्रियः ॥ १९

अष्टोत्तरशतं नित्यं मण्डलाद्धनदो भवेत् ।
कस्तूरीभिः कृतो होमो लक्ष्मीसान्निध्यकृद्भवेत् ॥ २०

हविषा दुग्धमिश्रेण जुहुयाद्वित्तवान् भवेत् (?) ।
जपापुष्पेण जुहुयाद् अष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ २१

गृहीत्वा प्रजपेद्भस्म नागवल्लीरसान्वितम् ।
तिलकक्रियया ब्रह्मन् सर्ववश्यकरं भवेत् ॥ २२

व्यवहारजयः क्षौद्रैर्मधुरैः प्रीतिरुत्तमा ।
आकृष्टिर्लवणैर्होमे सप्तरात्रान्न संशयः ॥ २३

ब्रह्मवृक्षसमित्पुष्पैर्ब्राह्मणान्वशयेद्वशी ।
जातीपुष्पैश्च राजानं वैश्यान् रक्तोत्पलैः सुधीः ॥ २४

शूद्रान्नीलोत्पलैर्हुत्वा वशयेन्मन्त्रवित्तमः ।
निशापूर्णकृतो होमः शत्रूणां स्तम्भनं भवेत् ॥ २५

पयसा विजयो होमे दध्ना परत्रिनाशकृत् ।
कदलीपुष्पहोमेन कल्याणं लभते नरः ॥ २६

पुष्पैर्मधूकजैर्हुत्वा नाशमायान्ति च स्त्रियः ।
परराज्यप्रदो होमो दूर्वाभिर्घृतलोलितैः (?) ॥ २७

सर्षपैः शत्रुशान्तिः स्यात् पायसैरन्नसिद्धिकृत् ।
पुत्रदीपैश्च पुत्रःस्यात् पाटलैः कमलोद्भव ॥ २८

तथा दधिमधुक्षीरमिश्रलाजादिहोमतः ।
न बाध्यते महारोगैः कालमृत्युग्रहादिभिः ॥ २९

कुसुम्भकुसुमैर्होमः पालाशकुसुमैरपि ।
मन्त्रसिद्धिर्जगद्वश्यं जायते कमलोद्भव ॥ ३०

अशोकवह्नौ जुहुयात् तन्मूलैराज्यलोलितैः ।
वशयेदचिरादेव त्रैलोक्यमपि मन्त्रवित् ॥ ३१

जुहुयात्तण्डुलैः शुद्धैरर्काग्नौ नियतो वशी ।
राज्यश्रियमवाप्नोति साधको नात्रसंशयः ॥ ३२

जुहुयात्खादिरे वह्नौ तण्डुलैर्मधुनोक्षितैः ।
राजा वश्यो भवेत्क्षिप्रं महालक्ष्मीश्च वर्धते ॥ ३३

मधुनाक्तारुणाम्भोजं जुहुयाल्लक्षमादरात् ।
न मुञ्चति रमा तस्य वंशमाभूतसंप्लवम् ॥ ३४

बिल्वच्छायामधिवसन् बिल्वमिश्रहविष्यभुक् ।
संवत्सरद्वयं भुक्त्वा तत्फलैरथवाम्बुजैः ॥ ३५

साधकेन्द्रो महालक्ष्मीं चक्षुषा पश्यति ध्रुवम् ।
बिल्वपत्रैःफलैर्वापि तत्समिद्भिर्हुनेद्यदि ॥ ३६

लक्षमात्रं व्रती मन्त्री श्रिया वैश्रवणोपमः ।
एवं हुत्वा ततः पश्चात् स्वगृह्योक्तविधानतः ॥ ३७

प्रायश्चित्तं ततःकृत्वा ततःशान्ति जपेद्वशी ।
पश्चाद्ध्यात्वा महालक्ष्मीं सर्वावरणसंयुताम् ॥ ३८

साधकाभीष्टफलदां जप्त्वा मूलं यथाविधि ।
स्तोत्रैः संप्रीणयेद्देवीं नमस्कारं ततश्चरेत् ॥ ३९

अङ्गन्यासकरन्यासौ कृत्वा लक्ष्मीमतन्द्रितः ।
चिति संयोजयेत् विद्वान् खेचर्या कमलासन ॥ ४०

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी-
रत्न (कल्प) कोशाख्येएकोन-
त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ विंशोऽध्यायः ॥

ब्रह्मा -

नमस्ते वासुदेवाय सर्वलोकैकसाक्षिणे ।
श्रीसूक्तं सप्रकारं मे वद कल्याणकारणम् ॥ १

गोप्याद्गोप्यतरं सूक्तं सर्वसम्पत्समृद्धिदम् ।
यस्योपासनया विष्णो साक्षाद्वैश्रवणायते ॥ २

तादृशं च श्रियःसूक्तं सप्रकारं वद प्रभो ।

नारायणः -

श्रीसूक्तं प्रथमं वक्ष्ये सर्वसौभाग्यकारणम् ॥ ३

श्रीसूक्तस्य महालक्ष्म्या जातवेदा ऋषिः स्मृतः ।
अनुष्टुबादिकं छन्दो देवता श्रीः समीरिता ॥ ४

हिरण्यवर्णां वीजं तु आवह शक्तिरुच्यते ।
सर्वसौभाग्यसिद्ध्यर्थे विनियोगश्चतुर्मुख ॥ ५

अष्टादश ऋचां योज्यं त्रिचं चाद्य प्रकारतः ।
अङ्गन्यासकरन्यासौ कृत्वा व्यापकमाचरेत् ॥ ६

न्यासप्रकरणप्रोक्तन्यासजालानि विन्यसेत् ।
ततो ध्यायेन्महालक्ष्मीं सर्वसौभाग्यदायिनीम् ॥ ७

अरुणनलिनसंस्था तद्रजःपुञ्जवर्णा
करकमलधृतेष्टाभीतियुग्माम्बुजा च ।
मणिमकुटविचित्रालङ्कृताऽऽकल्पजालैः
सकलभुवनमाता सन्ततं श्रीः श्रियै नः ॥ ८

एवं ध्यात्वा जपेद्विद्वान् सहस्रं षोडशं ततः ।
दशांशं तर्पणं कुर्यात् शतांशैः कमलैर्हुनेत् ॥ ९

यजनं ब्राह्मणान् पश्चात् सहस्रांशं च भोजयेत् ।
एवं कृत्वा पुरश्चर्यां पश्चात्काम्यानि साधयेत् ॥ १०

होमप्रकरणप्रोक्तैः पूर्वोक्तकुसुमादिभिः ।
श्रीसूक्तेनैव होतव्यं तत्तत्काम्यप्रसिद्धये ॥ ११

श्रीसूक्तयन्त्रं वक्ष्यामि महालक्ष्म्या विशेषतः ।
सर्वसौभाग्यदं पुण्यं सर्वपापप्रणाशनम् ॥ १२

सर्वैश्वर्यकरं दिव्यं सर्वदारिद्र्यनाशनम् ।
कर्णिकाकेसरोपेतवस्वादित्यदलं लिखेत् ॥ १३

षोडशं पत्रमालिख्य भूपुरेण समन्वितम् ।
श्रीबीजं साध्यसंयुक्तं कर्णिकायां विलिख्य तु ॥ १४

वस्वादित्यद्व्यष्टसङ्ख्यपत्रेष्वपि यथाक्रमम् ।
श्रीसूक्तऋचमर्धार्धं आलिख्य च ततो वहिः ॥ १५

यः शुचिः प्रयतो भूत्वा रुध्वा मातृकयापि च ।
संवेष्ट्य च धराबिम्बं कोणेषु श्रियमालिखेत् ॥ १६

श्रीसूक्तयन्त्रमेतत्तु धारयेद्यो यथाविधि ।
पुत्रारोग्यधराधान्यधनगोसस्यशालिनीम् ॥ १७

लब्ध्वा तु बहुलां लक्ष्मीं जीवेत्स शरदां शतम् ।
इदं यन्त्रं ताम्रपत्रे लिखित्वा च सुबुद्धिमान् ॥ १८

हुत्वाऽऽज्यैः सिक्तसंपातं संस्थाप्याङ्गणभूतले ।
परिवारयुतां लक्ष्मीं पूजयेत्पूर्वमार्गतः ॥ १९

चतुर्थ्यन्तेन सूक्तेन महालक्ष्मीं समर्चयेत् ।
सर्वानप्युपचारांश्च सूक्तेनैव तु कारयेत् ॥ २०

देवीं सावरणां पूज्य श्रीबलिं च विधाय तु ।
भूतलं च समीकृत्य स्थापयेत्कमलासन ॥ २१

एवमाचरतः पुंसो वर्धन्ते सर्वसम्पदः ।
पुत्रैः पौत्रैस्तथा दारैरिष्टैश्च विविधैर्धनैः ॥ २२

नागैरश्वैरसंख्याकैर्गोभिश्च वृषभैरपि ।
तस्मिन् गृहे महालक्ष्मीर्वसत्याभूतसंप्लवम् ॥ २३

भूतप्रेतपिशाचाद्यैर्महारोगैर्न बाध्यते ।
अपमृत्युश्च नैवास्ति तस्मिन् गेहे चतुर्मुख ॥ २४

सर्वैश्वर्यं गृहे तस्य नृत्यन्ति निधयः सदा ।
अचला श्रीमहालक्ष्मीर्वासं च कुरुते सदा ॥ २५

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
विंशोऽध्यायः ॥

॥ एकविंशोऽध्यायः ॥

सूक्तस्यैवं विधिःप्रोक्तः प्रत्येकं च वदाम्यहम् ।
प्रथमस्य ऋषिर्जातवेदानुष्टुप् प्रकीर्तितम् ॥ १

छन्दस्तु देवता लक्ष्मीः सर्वसौभाग्यदायिनी ।
हिरण्यवर्णां बीजं तु शक्तिरावह ईरिता ॥ २

हिरण्यवर्णां हरिणीं सुवर्णरजत स्रजाम् ।
चन्द्रां हिरण्मयीं लक्ष्मीं जात वेदैःश्च षडङ्गकम् (?) ॥ ३

ध्यानभेदं प्रवक्ष्यामि सर्वसौभाग्यसिद्धये ॥ ४

कन्यां काञ्चनसन्निभां हिमगिरिप्रख्यैश्चतुर्भिर्गजैः
हस्तक्षिप्तहिरण्मयामृतघटैरासिच्यमानां श्रियम् ।
नानारत्नसमुज्जवलां करलसत्पद्मां किरीटोज्ज्वलां
क्षौमाविद्धनितम्बबिम्बलसितां वन्देऽरविन्दस्थिताम् ॥ ५

एकलक्षं जपेन्मन्त्री दीक्षितो विजितेन्द्रियः ।
श्रियमभ्यर्चयेन्नित्यं सुगन्धिकुसुमादिभिः ॥ ६

तर्पणं तद्दशांशस्य जुहुयात्तद्दशांशकम् ।
ब्राह्मणान्भोजयेत्पश्चात् देवी सर्वार्थदा भवेत् ॥ ७

त्रिकोणं पञ्चकोणं च तथाष्टारमतः परम् ।
आदित्यपद्मं भूबिम्बमेवं चक्रं समालिखेत् ॥ ८

विन्दौ श्रीबीजमालिख्य भूविम्बान्तं मनुं लिखेत् ।
शातकुम्भमये पत्रे लिखित्वा यन्त्रमुत्तमम् ॥ ९

कण्ठेन बाहुमूलेन शिरसा निवहेत्सुधीः ।
पुत्रपौत्रादिभिः सार्धमैश्वर्यमतुलं भवेत् ॥ १०

धान्यं धनं तथा क्षेत्रं राज्यं पुत्रं च बान्धवम् ।
स्त्रियं मित्रं तथा सर्वं लभते यन्त्रधृक् पुमान् ॥ ११

कृतघ्नानां पशुघ्नानां दुष्कर्मनिरतात्मनाम् ।
दुःशीलानामकान्तानां लक्ष्मीविद्यां न दर्शयेत् ॥ १२

बलात्कारेण शौर्येण कपटानुनयेन वा ।
न गृह्णीयात् न गृह्णीयात् न गृह्णीयात्कदाचन ॥ १३

दुरात्मा यस्तु गृह्णाति पुस्तकान्मन्त्रमुत्तमम् ।
स चोरस्तु महालक्ष्म्या दह्यते स्वकुलेन तु ॥ १४

गोपयेत्सर्वयत्नेन मन्त्रराजं च पुस्तकम् ।
गोपनात्सर्वसिद्धिः स्यात् महालक्ष्मीः प्रसीदति ॥ १५

चतुर्मुख द्वितीयस्य ऋषिश्छन्दस्तु पूर्वकम् ।
श्रीर्देवता समाख्याता तां (म) बीजमिति स्मृतम् ॥ १६

हकारःशक्तिराख्याता योगः सर्वार्थसिद्धये ।
षडङ्गमाचरेत्तात् ऋचः षड्भागतः क्रमात् ॥ १७

केयूरैर्मेखलाद्यैर्नवमणिखचितैर्भूषणैर्भासमानां
कर्पूरामोदवक्त्रामपरिमितकृपापूर्णनेत्रारविन्दाम् ।
हेमाभां दिव्यवस्त्रां मृगमदतिलकां पद्मवक्त्रामुदारां
श्रीलक्ष्मीं पद्महस्तां [illegible] सर्वभूत्यै नमामि ॥ १८

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं लक्षमानमतन्द्रितः ।
विन्दुत्रिकोणं षट्कोणं वसुकोणं कलादलम् ॥ १९

भूकोणं च लिखेन्मन्त्री विन्दावेकाक्षरं लिखेत् ।
कलादलान्तमेकैकं मूलवर्णं लिखेद्बुधः ॥ २०

भूकोणे मातृकां वेष्ट्य लक्ष्मीबीजेन संयुतम् ।
उपरागे समाराध्य आधारे सोमसूर्ययोः ॥ २१

तथा जपेदाग्रहणं महालक्ष्मीमनुस्मरन् ॥ २२

सर्वसौभाग्यदं यं (त्रं) वाहुमूले गलेऽथवा ।
धारयेत्तु महालक्ष्मीस्तत्रैव वसति ध्रुवम् ॥ २३

सहस्त्रक्रोशविस्तीर्णां सस्यजालैरलङ्कृताम् ।
महीमकण्टकां प्राप्य सर्वैश्वर्यं समश्नुते ॥ २४

आनन्दस्तु तृतीयस्य मन्त्रस्य ऋषिरीरितः ।
छन्दोऽनुष्टुप् परालक्ष्मीर्देवता भाग्यदायिनी ॥ २५

अकारं वीजमाख्यातं तकारं शक्तिरीरिता ।
षडङ्गमाचरेत्तात मन्त्रषट्कविभागतः ॥ २६

तटिद्वर्णां राकाशशितपनताटङ्कयुगलां
दरस्मेरां धीरां करकलितपद्मां द्विनयनाम् ।
वसानां क्षौमांशु दरविशदनाभीसरसिजां
भजामि त्वां देवीं प्रणतजनसौभाग्यजननीम् ॥ २७

षट्कोणं पूर्वमालिख्य तद्बहिर्वसुपत्रकम् ।
कलादलं ततः पश्चात् भूगृहं तद्बहिर्भवेत् ॥ २८

बिन्द्वारभ्य कलापत्रेष्वालिखेत्क्रमतो मनुः (म्) ।
संपूर्णं कमलाबीजैर्भूगृहे मातृकामपि ॥ २९

समृद्ध्यै बिल्वफलके लिखित्वा यन्त्रमुत्तमम् ।
समाराध्य महालक्ष्मीं सर्वावरणसंयुताम् ॥ ३०

श्रीसूक्तेनार्चयेल्लक्ष्मीं लक्ष्मीपुष्पेण पूजयेत् ।
षण्मासपूजनात्तात सर्वभाग्यमवाप्नुयात् ॥ ३१

एतद्यन्त्रं यस्य गेहे पूजितं यत्र वर्तते ।
तत्र सर्वसमृद्धिः स्यान्नात्रकार्या विचारणा ॥ ३२

एतां लक्षं जपेद्विद्यां पुरश्चरणमार्गतः ।
कर्पूरैर्हिमवार्यद्रैश्चन्दनैः कुसुमैरपि ॥ ३३

हुत्वा रत्नैर्गजैरश्वैः सर्वदा सेव्यते नरः ।
ऋषिश्च पूर्ववत्प्रोक्तश्छन्दस्तु बृहती भवेत् ॥ ३४

ककारं बिन्दुसंयुक्तं दीर्घस्वरविभूषितम् ।
बीजं शक्तिं श्रियं प्राहुर्योगः सर्वार्थसिद्धये ॥ ३५

षडङ्गमाचरेद्धीमान् मन्त्रषट्कविभागतः ॥ ३६

या सा पद्मासनस्था विपुलकटितटी पद्मपत्रायताक्षी
गम्भीरावर्तनाभिः स्तनभरनमिता शुभ्रवस्त्रोत्तरीया ।
लक्ष्मीर्दिव्यैर्गजेन्द्रैर्मणिगणखचितैः स्नापिता हेमकुम्भै-
र्नित्यं सा पद्महस्ता मम वसतु गृहे सर्वमाङ्गल्ययुक्ता ॥ ३७

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं लक्षमात्रं चतुर्मुख ।
पूर्णेन्दुं पूर्वमालिख्य तद्बहिर्वह्निमण्डलम् ॥ ३८

अष्टकोणं वसुदलं त्रयोदशदलं ततः ।
भूबिम्बेन समायुक्तं मनुं तत्र क्रमाल्लिखेत् ॥ ३९

स्वर्णे वा रजते वापि भूर्जपत्रे विलिख्य तु ।
एतच्चक्रं तु बध्नीयात् वन्ध्यानां बहुपुत्रदम् ॥ ४०

सर्वैश्वर्यकरं नित्यं सर्वपापप्रणाशनम् ।
ग्रहंकोपप्रशमनं नित्यो(कृत्यो)पद्रवनाशनम् ॥ ४१

कांसोस्मितस्य मन्त्रस्य वक्ष्यामि कमलासन ।
आनन्दः पञ्चमस्यापि ऋषिस्त्रिष्टुप् प्रकीर्तितम् ॥ ४२

छन्दस्तु देवता लक्ष्मीः सर्वैश्वर्यप्रदायिनी ।
चकारं बिन्दुसंयुक्तं बीजं कमलसम्भव ॥ ४३

एकारं शक्तिराख्याता योगो दारिद्र्यनाशने ।
षडङ्गमाचरेन्मन्त्रषट्कवित्तत्रकारतः ॥ ४४

तेजोमण्डलमध्यगां द्विनयनां दिव्याम्बरालङ्कृतां
देवीं पद्मवराभयं करतलैश्चिन्तामणिं बिभ्रतीम् ।
नानारत्नविभूषणां च भजतां दौर्भाग्यसंहारिणीं
सर्वाभीष्टवरप्रदाननिरतां वन्दे परां देवताम् ॥ ४५

बिन्दुं शक्तिं ततः पश्चात् वसुकोणं ततः परम् ।
दशच्छदद्वयं पश्चात् मनुच्छदसमन्वितम् ॥ ४६

अष्टपत्रं कलापत्रं भूपुरद्वयसंयुतम् ।
एवं लिखित्वा श्रीचक्रं सर्वसिद्ध्येककारणम् ॥ ४७

एनां लक्षं जपेद्विद्वान् पुरश्चरणमार्गतः ।
पश्चाद्यन्त्रं समालिख्य बिन्दावेकाक्षरं लिखेत् ॥ ४८

त्रिकोणं तु समारभ्य मन्वश्रान्तं समालिखेत् ।
अष्टच्छदे कलापद्मे श्रीगायत्रीं समालिखेत् ॥ ४९

भूगृहे मातृकालक्ष्मीं समालिख्य विधानतः ।
अनेन चक्रराजेन सर्वकर्माणि साधयेत् ॥ ५०

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
एकविंशोऽध्यायः ॥

॥ द्वाविंशोऽध्यायः ॥

मन्त्रयोगं प्रवक्ष्यामि पञ्चमस्य महामते ।
सम्पत्प्रयोगं कुर्वीत साधकः सुसमाहितः ॥ १

ध्यात्वा हृत्पद्ममध्ये तु पीतवर्णां शुचिस्मिताम् ।
पद्मद्वयधरां चैव दधतीं मणिपात्रकम् ॥ २

लक्ष्मीबीजं समासाद्य पूर्वतः पुरतो मुनेः ।
शुचिर्जपेत्समासीनो लक्षान्पञ्च समाहितः ॥ ३

जपन्नष्टोत्तरशतं जलं मूर्ध्नि विनिक्षिपेत् ।
जपेच्च(?) जुहुयादग्नौ विल्वैराज्येन पङ्कजैः ॥ ४

अलक्ष्मीमात्मवंशस्थां व्यपोह्य सकलामपि ।
धनधान्यसमृद्धः स्यात् मासमात्रेण मन्त्रवित् ॥ ५

अन्नं सप्ताभिमन्त्र्यैवं नित्यं भुञ्जीत वाग्यतः ।
तस्मादन्नसमृद्धिः स्यात् अक्षया नात्रसंशयः ॥ ६

व्रीहिहोमाद्व्रीहिमान् स्याच्छालिमान् शालिहोमतः ।
तिलहोमात्तिलाढ्यःस्यात्पुष्पहोमाच्च वस्त्रवान् ॥ ७

उत्पलेनार्थसिद्धिःस्यात् पायसैः पशुमान् भवेत् ।
लाजैः कन्यामवाप्नोति पुष्टिमान् दधिहोमतः ॥ ८

येन येन च होमः स्यात्तत्तस्य तु सिध्यति ।
ऐन्द्रेण संपुटीकृत्य चतुर्लक्षं जपेत्सुधीः ॥ ९

ऐरावतगजारूढदेवेशेन सुसेविताम् ।
स्मरन् लक्ष्मीमवाप्नोति चक्रवर्तित्वमाप्नुयात् ॥ १०

धनेशं संपुटीकृत्य जपेल्लक्षत्रयं सुधीः ।
शङ्खपद्मनिधिभ्यां तु सेव्यो धनपतिर्भवेत् ॥ ११

जपेच्छङ्खनिधिं पद्मनिधिं चापि चतुर्थितः(?) ।
आदावन्ते पुटीकृत्य जपेल्लक्षत्रयं सुधीः ॥ १२

धनराशिमवाप्नोति धान्यराशिं च विन्दति ।
अर्थशव्दं समुद्धृत्य पतये नम इत्यपि ॥ १३

अनेन मन्त्रं संयोज्य सप्तलक्षं जपेच्छुचिः ।
धनधान्यसमृद्धिः स्यात् धनदेन समो भवेत् ॥ १४

श्रीपद्मपदमुद्धृत्य उद्भवाय नमः पदम् ।
अनेन मन्त्रं संयोज्य लक्षमेकं व्रती जपेत् ॥ १५

पीतवर्णां पद्महस्तां मुक्तामालाविभूषिताम् ।
देवीं ध्यात्वा जपेन्मन्त्री नित्यमेवायुतं शुचिः ॥ १६

वर्षेण स्याद्धनपतिस्तद्वत् ग्राममवाप्नुयात् ।
शुद्धवासपदं प्रोक्त्वा(?) से नमः पदमुद्धरेत् ॥ १७

कण्ठमात्रे जले स्थित्वा जपेत्तदयुतत्रयम् ।
जपं पूजां च कुर्वाणो धनदेन समो भवेत् ॥ १८

सम्पत्कामो भवेल्लक्षं केवलं चैकमन्त्रवित् ।
सम्पदं लभते सर्वां नात्रकार्या विचारणा ॥ १९

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
द्वाविंशोऽध्यायः ॥

॥ त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

षष्ठस्य मन्त्रराजस्य ऋषिरानन्द ईरितः ।
तृष्टुप् छन्दस्तु देवेशी देवता श्रीःसमीरिता ॥ १

*आकारं बिन्दुसंयुक्तं दीर्घेणापि समन्वितम् ।
बीजं शक्तिस्तु लक्ष्मीश्च योगः सर्वार्थसिद्धये ॥ २

षडङ्गमाचरेद्विद्वान् मन्त्रषट्कविभागतः ॥ ३

श्रीमन्मण्टपमध्यचक्रविलसत्ताक्ष्यांससंस्थस्य मे
देवीं दक्षिणवक्षसि प्रणयिनीं पद्मं करे बिभ्रतीम् ।
कोटीराङ्गदहारनूपुरलसत्ताटङ्कनासामणीन्
कस्तूरीतिलकाञ्चितां शशिमुखीं वन्दे परां देवताम् ॥ ४

तदेव यन्त्रमेतस्याः श्रीबीजद्वयसंयुतम् ।
महाचक्रमिदं श्रेष्ठं सर्वचक्रोत्तमोत्तमम् ॥ ५

समस्तदेवसंसेव्यं दर्शनाद् भुक्तिमुक्तिदम् ।
धारणात्सर्वसिद्धिं च सर्वैश्वर्यं समश्नुते ॥ ६

पुरश्चर्यां लक्षमात्रं कृत्वा काम्यानि साधयेत् ।
सूक्तपञ्चकमन्त्रे तु यदुक्तं संपुटादिकम् ॥ ७

तत्सर्वं योजयेदस्मिन् मन्त्रे सर्वार्थसाधके ।
श्रृणु तात प्रवक्ष्यामि मन्त्रयोगं यथाचरेत् ॥ ८

---

* अत्र यथामातृकं लिखितम्

यन्त्रानेन विधानेन साधकेन प्रयुज्यते ।
तेनैव(?) नगरग्रामे जगत्क्षोभः प्रजायते ॥ ९

लक्षमात्रं जपेन्मन्त्रं मन्मथाकारमास्थितः ।
क्षोभयेदखिलं ब्रह्मन् जङ्गमं मन्त्रतत्ववित् ॥ १०

योषितां तु विशेषेण क्षोभणं जायते सदा ।
दर्शनात्साधकेन्द्रस्य प्रतापोत्तप्तमानसाः ॥ ११

मन्त्रसंमोहहृदयाः स्फुरज्जघनमण्डलाः ।
योषितो विवशास्तात जायन्ते नात्र संशयः ॥ १२

एवं लक्षत्रयं जप्त्वा व्रतस्थः साधकोत्तमः ।
संक्षोभयति मन्त्रेण त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥ १३

लिखित्वा विमलं चक्रं तन्मध्ये प्रतिमां यदा ।
नाम्ना लिखति संयुक्तां ज्वलन्तीं चिन्तयेत्ततः ॥ १४

शतयोजनमात्रस्थाप्यदृष्टा पिहिता[1] भवेत् ।
भयलज्जाविनिर्मुक्ता साप्यायाति विमोहिता ॥ १५

तन्मध्यगोऽथवा भूत्वा मन्त्रं चिन्तयते सदा ।
सर्वमात्मात्मानमरणं साध्यमप्यरणीकृतम्(?) ॥ १६

वल्लभः सर्वलोकस्य जायते भाग्यसुन्दरः ।
सर्वरत्नोपहारैस्तु पूजयेन्मुद्रया युतम् ॥ १७

---

1. अदृष्टापि हि या भवेत् ।

यस्य नाम्नैव संयुक्त(?) स भवेद्दासवद्वशी ।
अदृष्टावास्तु संयोज्य नाम चक्रस्य मध्यगम् । १८

विरच्य योनिमुद्रां च तामाकर्षयति क्षणात् ।
यक्षिणीं वाथ गन्धर्वां किन्नरीं वा सुरेश्वरीम् ॥ १९

क्षोभयेदखिलां कन्यां मन्मथाकारमाश्रितः ।
रोचनाकुङ्कुमाभ्यां तु समभागं तु चन्दनम् ॥ २०

अष्टोत्तरशतं जप्त्वा तिलकं कारयेत्ततः ।
ईक्षते साधको यस्तु स्पृशते वाथ चिन्तयन्(?) ॥ २१

अर्धेनैव शरीरेण सोऽवश्यं याति दासवत् ।
शतं पुष्पं फलं गन्धं जप्त्वा यस्यां प्रदीयते ॥ २२

सद्य आकृष्यते सा तु विमूढहृदया सती ।
हठाकृष्टिरियं भद्र न क्वचित्प्रतिहन्यते ॥ २३

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
त्रयोविंशोऽध्यायः ॥

।। चतुर्विंशोऽध्यायः ।।

सप्तमस्य ऋषिर्देवसहः प्रोक्तः प्रजापते ।
प्रस्तारपङ्क्तिः छन्दःस्यादेवता श्रीरुदीरिता ॥ १

उकारं बीजमाख्यातं मकारं शक्तिरुच्यते ।
योगः सर्वार्थसिद्ध्यै स्यात् षडङ्गं पूर्वमुच्चरेत् ॥ २

हेमाभां पीतवस्त्रां कुचभरनमितां मध्यदेशे कृशाङ्गीं
संफुल्लाम्भोजयुग्मां करकमलयुगं धारयन्तीमभीतिम् ।
मुक्ताहारामुदारां मणिमयमकुटां शोभमानां च पद्मां
भक्ताभीष्टार्थदानप्रथितगुणगणां नौम्यहं विश्वभूत्यै ॥ ३

एवं ध्यात्वा महालक्ष्मीं जपेन्मन्त्रं दृढव्रतः ।
पूर्ववत्तर्पणादीनि कृत्वा काम्यानि साधयेत् ॥ ४

पञ्चविंशतिकोष्ठानि लिखेद्वाह्ये तु भूपुरम् ।
भूपुरे सप्तवर्णं च शिष्टकोष्ठेषु संलिखेत् ॥ ५

विलिखेद्विल्वफलके मातृकाबीजसंयुतम् ।
सहस्रं प्रजपेत्स्पृष्ट्वा स्थापयेदङ्गणे सुधीः ॥ ६

सर्वसौभाग्यमाश्रित्य पुत्रपौत्रैस्तु मोदते ।
पुष्ययुक्तचतुर्दश्यां मध्याह्ने श्रियमर्चयेत् ॥ ७

रक्तपुष्पाणि मन्त्रेण बिल्वपीठे विनिक्षिपेत् ।
सहस्रं प्रजपेत् धीमान् समायाति स्वयं नृपः ॥ ८

द्विक्रोशात् द्विसहस्रेण त्रिक्रोशात् त्रिसहस्रतः ।
चतुःसहस्रतः क्रोशादागच्छेन्नात्रसंशयः ॥ ९

जानुदघ्ने जले स्थित्वा नेत्रे संमील्य निश्चलः ।
रात्रावाकर्षयेत् संयक् सहस्रावर्तनेन च ॥ १०

द्विसहस्रादूरुदघ्ने त्रिगुणान्नाभिदघ्नतः ।
चतुर्गुणादुरोदघ्ने कण्ठमात्रेऽयुतान्नरः ॥ ११

स्त्रियः सर्वाः समासाद्य क्षुभ्यन्ति स्मरतापिताः ।
क्षुत्पिपासा इति ऋचः ऋषिर्देवेश्वरः स्मृतः ॥ १२

छन्दोऽनुष्टुप् महालक्ष्मीर्देवता श्रीःसमीरिता ।
क्षुं बीजं शक्तिराख्याता हकारं चतुरानन ॥ १३

शेषं पूर्ववदाख्यातं एष दारिद्र्यनाशकृत् ।
ध्यायेद्देवीं महालक्ष्मीं दारिद्र्योच्चाटकारिणीम् ॥ १४

पङ्कजासनमध्ये तु सुखासीनां शुचिस्मिताम् ।
हेमाम्बरधरां हेमपद्मपीठोपरि स्थिताम् ॥ १५

मुक्तामाणिक्यवैडूर्योपेतक्वणितनूपुराम् ।
रत्नबन्धस्रजां चैव रत्नकुण्डलमण्डिताम् ॥ १६

विचित्ररत्नवद्भूषां विचित्रावयवैर्युताम् ।
पद्मद्वयधरां चैव वरदाभयधारिणीम् ॥ १७

चामराभ्यां वीज्यमानां सितछत्रोपशोभिताम् ।
शङ्खपद्मनिधिभ्यां च सेवितां पादमूलताः (तः) ॥ १८

ज्येष्ठाप्रहरणरतां असमृद्धिविनाशिनीम् ।
अभूतिहरणां देवीं ध्यायेत्सम्पत्प्रदायिनीम् ॥ १९

लक्षं जपेन्महामन्त्रं सर्वसिध्येककारणम् ।
हुत्वा पद्मं त्रिमध्वक्तमलक्ष्मीं नाशयेद् व्रती ॥ २०

क्षुधं प्रशमयेदन्नाद् पिपासां क्षीरहोमतः ।
तिलैर्मलं हरेद्धीमान् ज्येष्ठां वर्ण्येन नाशयेत् ॥ २१

अभूतिं बिल्वपत्रैश्च तत्फलं त्वसमृद्धिहृत् ।
एतद्गुह्यतमं प्रोक्तं हुनेत्कार्यानुरूपतः ॥ २२

चन्द्रं [1]पवनदिक्कोणे वसुपद्मं ततौ लिखेत् ।
तद्बहिर्दशपत्रं स्यात् भूपुरद्वयसंयुतम् ॥ २३

विन्दौ लक्ष्मीं समालिख्य लिखेन्मूलं यथाक्रमम् ।
भूपुरे मातृकां चापि मूलमन्त्रं श्रियं लिखेत् ॥ २४

यन्त्रस्य धारणात्तात वर्धन्ते सर्वसम्पदः ।
अलक्ष्मीं नाशयेदाशु पूर्वोक्तान्यशुभानि च ॥ २५

आयुष्कामो जपेल्लक्षं मन्त्रमेकाग्रमानसः ।
दूर्वया चाहुतिं हुत्वा पुरुषायुरवाप्नुयात् ॥ २६

जप्त्वा लक्षत्रयं विद्यां पूर्णकामोऽचिराद्भवेत् ।
गलूचिभिस्तु जुहुयादयुतं मृत्युनाशनम् ॥ २७

---

1. षट्कोणाष्टकोणद्वयम्

ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय वाग्यतो नियतःशुचिः ।
त्रिसहस्रं जपेन्नित्यं त्रिशतायुष्यवर्धनम् ॥ २८

आरोग्यकामस्तु जपेदुद्बाहुः सूर्यदृक् पुमान् ।
हस्तेऽर्कवारे सप्तम्यां प्रीतिकामोऽयुतत्रयम् ॥ २९

क्षयकुष्ठज्वरादीनां रोगाणां नाशनं भवेत् ।
भस्माभिमन्त्र्य मन्त्रेण ककारेण समन्वितम् ॥ ३०

त्रिसहस्रं च तद्भस्म निक्षिपेद्रोगिमूर्धनि ।
आरोग्यं भवति क्षिप्रं सर्वरोगैर्न बाध्यते ॥ ३१

रोगिमूर्ध्नि विसंचिन्त्य रेफं रन्ध्रस्य मध्यतः ।
देवीमन्त्रमनुस्मृत्य तं ज्योतिर्व्याप्तदेहकम् ॥ ३२

ध्यात्वा रोगिणमालंब्य सहस्रं प्रजपेन्मनुम् ।
सर्वे रोगाश्च नश्यन्ति विषाण्युपविषाणि च ॥ ३३

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
चतुर्विंशोऽध्यायः ॥

॥ पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

गन्धद्वारेति मन्त्रस्य देवेशो ऋषिरीरितः ।
छन्दोऽनुष्टुप् महालक्ष्मीर्देवता परिकीर्तिता ॥ १

गकारं बीजमाख्यातं माया शक्तिः समीरिता ।
शेषं सर्वं पूर्ववत्स्यात् ध्यानभेदं वदाम्यहम् ॥ २

कल्पद्रोः पादमूले द्रुतकनकनिभां चारुसिंहासनस्थां
हस्तैः पद्मे दधानामभयवरकरां धारयन्तीं च मालाम् ॥
नानाभूषां सुवेषां मणिमकुटधरां दिव्यगन्धानुलेपां
ध्यायेत्संपूर्णकामप्रदकरकमलां कंबुकण्ठीं हृदब्जे ॥ ३

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं लक्षं सर्वार्थसिद्धये ।
तिर्यक् पञ्च लिखेद्रेखामूर्ध्वं च नव रेखकम् ॥ ४

गन्धद्वारेति मन्त्रं तु लिखेन्मन्त्री यथाक्रमम् ।
यन्त्रमेतन्महावीर्यं सर्ववश्यकरं परम् ॥ ५

तालपत्रे समालिख्य स्वेष्टद्वारोपरि न्यसेत् ।
योषिद्वा पुरुषो वापि तत्क्षणात्स्ववशं व्रजेत् ॥ ६

[1]क्षोभिणीं विधिवत्कृत्वा साधयेत्कर्म वाञ्छितम् ।
हस्तौ संयोज्य तर्जन्यौ प्रसार्य सुसमाहितः ॥ ७

---

1. क्षोभिणीमुद्राम्

अङ्गुष्ठमध्यमायुक्तौ कुर्यात्संक्षोभिणी मता ।
कनिष्ठमध्यमापीड्य अङ्गुष्ठौ तु प्रसारयेत् ॥ ८

प्रसार्य तर्जनीं सा तु मोहिनीति प्रकीर्तिता ।
क्षोभिणीं सर्ववश्ये तु राजवश्ये तु मोहिनीम् ॥ ९

द्राविणीं पुरुषवश्ये च योनिमुद्रां तु योषिताम् ।
क्षोभिणीं विधिवत्कृत्वा ध्यात्वा लक्ष्मीं विचक्षणः ॥ १०

अयुतं प्रजपेन्मन्त्री सर्वलोको वशे भवेत् ।
तथाऽयुतेन पुरुषान् द्राविण्या वशयेत्सुरान् ॥ ११

योन्याऽयुतेन वशयेत्तथा सर्वाः सुरस्त्रियः ।
यक्षी विद्याधरी नागीगन्धर्वाः सिद्धयोषितः ॥ १२

मानुषी च तथा ऽन्याश्च कुर्युर्दास्यं सदा स्त्रियः ।
एकारं पुरुषं वश्ये ओंकारं राज वश्यके ॥ १३

स्त्रीवश्ये तु तथेङ्कारं मन्त्रस्यादौ प्रयोजयेत् ।
वध्वा तुं त् मोहिनीमुद्रां ध्यात्वा देवीं शुचिस्मिताम् ॥ १४

जप्त्वा तु मनसा मन्त्रं अर्थसिद्धिं च विन्दति ।
धनधान्यमवाप्नोति नित्यमेव न संशयः ॥ १५

द्राविणीमर्थकामस्तु दर्शयेच्च जपन्मनुम् ।
धनधान्यमवाप्नोति भवेद्वैश्रवणोपमः ॥ १६

पञ्चविंशति(?) जप्त्वैनं यं नित्यमभिषेचयेत् ।
स सौभाग्ययुतो भूत्वा स्त्रीषु वल्लभतां व्रजेत् ॥ १७

पञ्चविंशतिभिर्जप्त्वा पयः पिबति नित्यशः ।
स मेधावी भवेद्वाग्मी षण्मासाच्छ्रुतधारकः ॥ १८

पानभोजनताम्बूलगन्धमाल्यादिकं च यत् ।
अनेनैव प्रयुञ्जीत तत्सर्वं वशमानयेत् ॥ १९

शतं जपन्स्पृशन्नारीं पुमांसं वशमानयेत् ।
स्मरेन्मन्त्रमिदं नित्यं स्त्रीषु राजकुलेषु च ॥ २०

व्यवहारे वने द्यूते मृगदावभयं भवेत् ।
कृकलासवसासाध्यपादपांसुकुलालमृत् ॥ २१

तेन प्रतिकृतिं कृत्वा पञ्चविंशतिमन्त्रितम् ।
स्वमूत्रदेशे निखनेत्समुद्दिश्य वशी भवेत् ॥ २२

शान्ति(?) पिष्टप्रतिकृतिं शतं जप्त्वा रवेर्दिने ।
ध्यात्वाभि[1]लषयेन्मंत्री मरणान्तं वशो[2] भवेत्(?) ॥ २३

धनं ददाति सकलं नरं स्त्री रमते स्वयम् ।
स्त्रीणां मैथुनमारूढो य इदं जपते सदा ॥ २४

सा नेच्छत्यन्यपुरुषं स्वयंग्राहं करोति च ।
न निद्रां लभते मूर्छां गच्छन्ती स्वधनप्रदा ॥ २५

विरहे मरणं याति तत्क्षणान्नात्रसंशयः ।
संजापी नगरं ग्रामं स्त्रियं वा वरवर्णिनीम् ॥ २६

1. अभिलषितं ध्यात्वा मन्त्रं जपेत् 2. वशे

इन्द्रं वा वशयेल्लक्षजपेन कमलासन ।
अश्वत्थसमिधा विप्रान् पङ्कजैस्तु नृपांस्तथा ॥ २७

वैश्यं तु तिलतैलेन शूद्रं तु लवणेन च ।
स्त्रियं च लवणेनैव पलाशेन नृपस्त्रियः ॥ २८

गन्धमष्टोत्तरशतं गन्धद्वारेतिमन्त्रतः ।
मन्त्रं लिख्य ततोऽङ्गेषु लेपयेत्सर्ववश्यकृत् ॥ २९

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
पञ्चविंशोऽध्यायः ॥

॥ षड्विंशोऽध्यायः ॥

दशमस्य ऋषिः कामः छन्दोऽनुष्टुप् प्रकीर्तितम् ।
मकारं बीजमाख्यातं शंकारं शक्तिरुच्यते ॥ १

शेषं पूर्ववदाख्यातं ध्यानभेदं वदाम्यहम् । २

कान्त्या काञ्चनसन्निभां त्रिणयनां कल्हारमालावतीं
कस्तूरीतिलकां करैश्च कमले कण्ठेन मुक्तावलिम् ।
शेषाशेषविशेषभीषणरते संबिभ्रतीं कुण्डले
पद्माक्षीं भज सर्वदाभिलषितप्राप्त्यै समृध्यै श्रियै ॥ ३

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं लक्षमात्रमतन्द्रितः ।
ततो भवति हे तात साधकः सर्वमोहनः ॥ ४

रागिणां वनितानां च साधको मदनाधिकः ।
तद्दृष्टिपथगा नारी सुरी वाप्यथवाऽसुरी ॥ ५

विद्याधरी किन्नरी वा यक्षी नागाङ्गनापि वा ।
प्रचण्डतरभूपालकन्यका सिद्धकन्यका ॥ ६

ज्वलन्मादनदुष्प्रेक्षज्ज्वलनात्तप्तमानसा ।
खिन्ना प्रचलितापाङ्गा विमूढा मदविह्वला ॥ ७

निवेदितात्मसर्वस्वा वशगा जायते जवात् ।
चलज्जलेन्दुसदृशा बालार्ककिरणारुणा ॥ ८

चिन्तितां योषितं योनौ संक्षोभयति तत्क्षणात् ।

सैव सिन्दूरवर्णाभा हृदये चिन्तिता सती ॥ ९

संमोहान्मदनाविष्टचित्ताकर्षकरी स्मृता ।
एतस्याः सदृशं किञ्चिन्नास्त्येव भुवनत्रये ॥ १०

संस्मृता पापहरिणी जप्ता मृत्युविनाशिनी ।
पूजिता दुःखदौर्भाग्यव्याधिदारिद्र्यनाशिनी ॥ ११

हुता विघ्नौघशमनी ध्यानात्सर्वार्तिनाशिनी ।
अरुणं मोहने प्रोक्तं धवलं वाक्प्रसिद्धये ॥ १२

वाक्सिद्धियोगं वक्ष्यामि सर्वेषां वाक्प्रवर्तकम् ।
धवलाम्बरसंवीतो धवलावासमध्यगः ॥ १३

पूजयेद्धवलैः पुष्पैः ब्रह्मचर्यरतो नरः ।
धवलैरेव नैवेद्यैर्दधिक्षीरोदकादिभिः ॥ १४

सङ्कल्पधवलैर्वापि वागैश्वर्यफलप्रदाम् ।
संपूज्य कमलां लक्ष्मीं ध्यायेद्वागीश्वराकृतिम् ॥ १५

नियुतं प्रजपेन्मन्त्रं वागैश्वर्यं प्रवर्तते ।
शिवेति यत्पदंस्पष्टमक्षरं वक्तुमक्षमः ॥ १६

जडो मूढोऽथ दुर्मेधा गतप्रज्ञोऽपि नष्टधीः ।
सोऽपि सञ्जायते वाग्मी वाचस्पतिरिवापरः ॥ १७

सत्पण्डितपटाटोपजेताऽप्रतिहतप्रभः ।
सतर्कपदवाक्यार्थशव्दालङ्कारसारवित् ॥ १८

पादाहतसहस्त्रोर्मिमालातुल्यैरुपन्यसेत् ।
सुकुमारतरस्वारैः कीर्त्यलङ्कारपूर्वकैः ॥ १९

परगुह्यमहावाक्यकर्ता सद्गुरु जायते ।
वेदवेदाङ्गवेदान्तसिद्धान्तज्ञानपारगः ॥ २०

ज्योतिःशास्त्रेतिहासादिर्मीमांसास्मृतिवाक्यवित् ।
पुराणरसवादादिनिपुणोऽनेकतन्त्रवित् ॥ २१

विचित्रच्चित्रकर्मादिशिल्पनैकविचक्षणः ।
महाव्याकरणोदारशब्दसंस्कृतवाक् कविः ॥ २२

सर्वभाषापरिज्ञानी समस्तलिपिकर्मकृत् ।
नानाशास्त्रार्थशिक्षादिवेत्ता भुवनविश्रुतः ॥ २३

सर्ववेदार्थवेत्ता च सर्वज्ञः साधको भवेत् ।
एवंविधायै संसिद्ध्यै लक्षमात्रं जपेद्बुधः ॥ २४

वाग्[illegible] कामबीजं च पराख्यं कमलामपि
एतदृचा च संयोज्य जपेत्सर्वार्थसिद्धये ॥ २५

तिर्यग्रेखाः षडुल्लिख्य ऊर्ध्वमष्ट लिखेद्बुधः ।
बीजैर्मूलं च कोष्ठेषु लिखेन्मन्त्री यथाक्रमम् ॥ २६

धारणाद्वाक्पतिर्भूयात् धनधान्यसमृद्धिमान् ।
सर्वैः श्रीसूक्तमन्त्रैस्तु भवेयुः सर्वसम्पदः ॥ २७

गोप्याद्गोप्यतरं ब्रह्मन् न दद्याद्यस्य कस्यचित् ।
गोपनीयं प्रयत्नेन श्रीसूक्तं कमलासन ॥ २८

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
षड्विंशोऽध्यायः ॥

॥ सप्तविंशोऽध्यायः ॥

कर्दमेनेति मन्त्रस्य ऋषिः कर्दम ईरितः ।
छन्दः पूर्ववदाख्यातं ककारं बीजमुच्यते ॥ १

नकारं शक्तिराख्याता शेषं पूर्ववदाचरेत् ।
ध्यायेद्धाटकसन्निभां द्विनयनां दिव्याम्बरालङ्कृतां । २
संफुल्लारुणपद्मकोशयुगलश्रीमत्कराम्भोरुहाम् ।
नानारत्नकिरीटकुण्डललसद्वक्त्राम्बुजां पद्मिनीं
सर्वाभीषृफलप्रदाननिरतां सम्पत्समृद्ध्यै सदा ॥ ३

एवं ध्यात्वा जपेल्लक्षं महाकल्पयुतां जपेत् ।
बिन्दुवस्वरमालिख्य वस्वस्रं च ततः परम् ॥ ४

कलादलं ततः पश्चात् भूगृहद्वन्द्वसंयुतम् ।
बिन्दौ श्रीबीजमालिख्य कलान्तं मन्त्रलेखनम् ॥ ५

पूर्णं च कमलाबीजैर्भूपुरे मातृकामपि ।
एतद्यन्त्रं महासिद्धिदायकं सर्वसिद्धिदम् ॥ ६

पुत्रपौत्राभिवृद्धिः स्यात् स्थापनात्सर्वसंपदः ।
आपः सृजन्तु मन्त्रस्य चिक्लीतो भगवानृषिः ॥ ७

छन्दोऽनुष्टुप् तथा बीजं मा शक्तिस्तु लकारकम् ।
शेषं पूर्ववदाख्यातं ध्यानं किञ्चित् प्रवच्मि ते ॥ ८

ध्यायेत्कल्पतरोर्मूले रत्नसिंहासनस्थिताम् ।
पद्मद्वयधरां पद्मां वरदाभयधारिणीम् ॥ ९

सर्वरत्नविचित्राङ्गीं रत्नश्रीपादपीठिकाम् ।
हेमदण्डसितच्छत्रचामरद्वयवीजिताम् ॥ १०

रत्नौघैरभिषिञ्चन्तीं भक्तं गजकरोद्धृतैः ।
एवं ध्यात्वा जपेल्लक्षं भवेद्धनपतिः स्वयम् ॥ ११

बिन्दुं भूद्वन्द्वमालिख्य नागकोणतदब्जकम् ।
रसकोणं ततो लिख्य रसान्तक्रमतो मनुम् ॥ १२

एतत्तारेण संवेष्ट्य धारयेदसमृद्धिनुत् ।
एतस्मात्कमलायन्त्रादसमृद्धिर्गमिष्यति ॥ १३

ज्येष्ठा च नाशमायाति नीहार इव भास्करात् ॥
आर्द्रामिति द्वयस्यापि जातवेदा ऋषिः स्मृतः । १४

छन्दोऽनुष्टुप् महालक्ष्मीर्देवता श्रीः समीरिता ।
आकारं बीजमाख्यातं शक्तिरावह उच्यते ॥ १५

शेषं पूर्ववदाख्यातं संख्यालक्षं जपेन्मनुम् ।
पिपासानाशनं बुद्धिदायकं प्रथमं स्मृतम् ॥ १६

अभूतिमसमृद्धिं च द्वितीयेन विनाशयेत् ।
द्वात्रिंशत्कोष्ठके यन्त्रे लिखेन्मन्त्रं यथाक्रमम् ॥ १७

लिखित्वा बिल्वफलके साध्यनामसमन्वितम् ।
तत्र देवीं समावाह्य पूजयेत्परदेवताम् ॥ १८

सर्वसिद्धिं समाश्रित्य धनं धान्यं च विन्दति ।
तां म आवह मन्त्रस्य ऋष्यादिः पूर्ववद्भवेत् ॥ १९

तां बीजं शक्तिराख्याता हकारं कमलासन ।
पद्मं मणिमयं कुम्भमिक्षुचापं च बिभ्रतीम् ॥ २०

पुष्पवाणां महालक्ष्मीं ध्यायेद्राज्यप्रदायिनीम् ॥
एवं ध्यात्वा जपेल्लक्षं राज्यलक्ष्मीं समश्नुते ॥ २१

विन्दुमत्षड्दलं लिख्य वस्वरं वसुपत्रकम् ।
कलादलं समालिख्य बिन्दावेकाक्षरं लिखेत् ॥ २२

कलान्तं मूलमालिख्य द्वात्रिंशे मातृकां लिखेत् ।
चतुः षष्टिदले चिन्तामणिं संलिख्य भूपुरे ॥ २३

श्रींबीजं सर्वतः पूर्णं कारयेद्यन्त्रतत्ववित् ।
एवमेतन्महायन्त्रं भुक्तिमुक्तिफलप्रदम् ॥ २४

धारणादस्य यन्त्रस्य सर्वसम्पत्समृद्धिमान् ॥
वल्लभः सर्वलोकानां जायते साधकोत्तमः ॥ २५

ऋचां पद्मप्रियादीनां अंगिरा ऋषिरीरितः ।
छन्दोऽनुष्टुप् वीजमाद्यं शक्तिरन्त्यं समुद्धरेत् ॥ २६

शेषं पूर्ववदाख्यातं संख्या लक्षत्रयं भवेत् ।
द्वात्रिंशकोष्ठके यन्त्रे एतन्मन्त्रं विलिख्य तु ॥ २७

धारयेत्पुत्रपौत्राद्यैः समृद्धो जायतेऽचिरात् ।
महायन्त्रं प्रवक्ष्यमि महालक्ष्म्या विशेषतः ॥ २८

पूर्णेन्दौ श्रियमालिख्य त्रिकोणे त्रयवर्णकम् ।
पञ्चकोणे पञ्चवर्णं वस्वरं वसुवर्णकम् ॥ २९

चत्वादित्यकलापत्रेष्वालिखेत्सूक्तधर्मतः ।
चतुर्विंशद्दले तात सर्वसौभाग्यदायिनीम् ॥ ३०

श्रीगायत्रीमन्तराले द्वात्रिंशे कादिसान्तकम् ॥
भूपुरे विलिखेद् बीजं समग्रं कमलासन ॥ ३१

हैमे वा राजते ताम्रे श्रीसूक्तं भूर्जपत्रके ।
पूर्ववत्स्थापयेद् विद्वान् सर्वसौभाग्यदं नृणाम् ॥ ३२

सर्वलोकवशीकारं सर्वाकर्षकरं परम् ।
सर्वपापक्षयकरं सर्वोपद्रवनाशनम् ॥ ३३

सर्वरोगहरं श्रेष्ठं सर्वशत्रुविनाशनम् ।
सर्वभूतप्रशमनं सर्वविघ्ननिवारणम् ॥ ३४

सर्वमृत्युप्रशमनं सर्वाभीष्टार्थसिद्धिदम् ।
धर्मार्थकाममोक्षाणां साधनं भाग्यकारणम् ॥ ३५

श्रीसूक्तस्य तु माहात्म्यं मया वक्तुं न शक्यते ।
यदि भूपांसवो लोके गण्यन्ते वर्षविन्दवः ॥ ३६

तथापि श्रीमहालक्ष्म्या वैभवं सूक्तवैभवम् ।
गोप्याद्गोप्यतरं सूक्तं पुस्तकं न प्रकाशयेत् ॥ ३७

श्रीसूक्तवर्णमेकैकं सर्वाभीष्टं प्रयच्छति ।
श्रीसूक्तेन तु मन्त्रेण किं वा लोके न सिध्यति ॥ ३८

श्रीसूक्तं गुरुणा दत्तमभिषेकपुरः सरम् ।
दीक्षापुरस्सरं शिष्यो गृह्णीयात्समनुत्तमम् ॥ ३९

पश्चादेतेन काम्यानि सावयेद्गुरुशासनात् ।
गुरुभ्यो यावदभ्यस्तं तावदेव विलोकयेत् ॥ ४०

एकं वर्णं पुस्तकस्थं सिद्धये नावलोकयेत् ।
आमपात्रे यथा न्यस्तं पयोदधिघृतादिकम् ॥ ४१

तस्य पात्रस्य दौर्बल्यात् सह पात्रेण नश्यति ।
तस्माद्गुरुमुखाल्लब्ध्वा श्रीसूक्तं षोडशार्णकम् ॥ ४२

प्रजपेत्सर्वसिध्यर्थं मोक्षमुद्दिश्य मन्त्रवित् ।
सर्वान् कामान् समाश्रित्य मद्वल्लोके महीयते ॥ ४३

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
सप्तविंशोऽध्यायः ॥

॥ अष्टाविंशोऽध्यायः ॥

नमस्ते देवदेवेश नमस्ते सर्वकामद ।
नमो विद्यास्वरूपाय नमः शान्तात्ममूर्तये ॥

सर्वसिद्धिप्रदे सूक्ते अभिषेकं(:) प्रकीर्तितम्(:) ।
तत्कर्म वद देवेश सर्वाभीष्टफलप्रदम् ॥

कृत्वा यत्पुरुषो लोके दीर्घमायुरवाप्नुयात् ।
ग्रहकोपादिशमनमपमृत्युविनाशनम् ॥

भूतग्रहमहाव्याधिकृत्योपद्रवनाशनम् ।
सर्वकामप्रदं देव वद राज्यप्रदायकम् ॥

श्रीनारायणः-

अभिषेकं प्रवक्ष्यामि समाहितमनाः शृणु ।
कृतेन येन पुरुषः प्राप्नुयात्सर्वसम्पदम् ॥

पूर्वं तु मण्टपं कृत्वा चतुःस्तम्भविराजितम् ।
पताकाध्वजसंछन्नं वितानविततं शुभम् ॥

चतुर्द्वारसमायुक्तं दर्भमालाविभूषितम् ॥
संवृतं कदलीपूगैरिक्षवैश्चापि मण्डितम् ॥

सुगन्धिकुसुमाकीर्णं चन्दनाम्भः समुक्षितम् ॥
अश्वत्थोदुम्बरप्लक्षन्यग्रोधैस्तोरणैः शुभैः ।

पूर्वादितः समायुक्तं द्वारं कुम्भोपशोभितम् ।
चतुर्हस्तान्तमायामं चतुरश्रं समस्थलम् ॥ ९

एवं तु मण्डपं कृत्वा तन्मध्ये चतुरानन ।
महावेदिं प्रकुर्वीत सर्वत्र च समन्विताम् ॥ (?) १०

दशभारेण शालीनां वितत्य परितस्ततः ।
सूक्ष्मवस्त्रेणचाच्छाद्य समन्तात्तस्य चोपरि ॥ ११

तदर्धं तण्डुलैः शुद्धैः परिस्तीर्य समन्ततः ।
आच्छाद्य सूक्ष्मवस्त्रेण परिस्तीर्य तिलैरपि ॥ १२

श्रीचक्रं तत्र विलिखेत्पूर्ववत्कमलोद्भव ।
हेमादिरचिताः कुम्भाः धूपगन्धाधिवासिताः । १३

अलङ्कृता घटाः सौम्या निश्छिद्राः कांस्यनादिनः ।
मन्त्राभिषेके कथिताः सर्वसिद्धिप्रदायकाः ॥ १४

*षोडशं कलशं बिन्दौ स्थापयेच्चतुरानन ।
घटत्रयं त्रिकोणेषु वसुकोणेऽष्टकुम्भकम् ॥ १५

दशयुग्मे तु तद्वत्स्यात् मन्वश्रेऽष्टघटं तथा ।
तावत्संख्यान्नागदले षोडशे षोडशें घटम् ॥ १६

चतुरस्त्रत्रये विद्वन् दशकुम्भाः प्रकीर्तिताः ।
स्थापयेन्मन्त्रविद्बाह्ये शतं पञ्चदशं भवेत् ॥ १७

---

* अत्र उत्तरत्र "षोडशें षोडशं घटमि"त्यत्र च षोडश-सङ्ख्याकान् घटानिति वक्तव्यतया ग्राह्यम् ॥

तद्वाह्ये दमकादीना जयादीनां वसु स्मृतम् ।
चिच्छक्त्यालिङ्गितस्यैकं चतुर्विंशच्छतं भवेत् ॥ १८

शुद्धविद्यां समारभ्य प्राप्याम्नायं तु पञ्च च ।
संहारमार्गमन्त्रांश्च लब्ध्वा गुरुमुखात्ततः ॥ १९

गुरुमूर्तिं समारभ्य लक्ष्मीपर्यन्ततः क्रमात् ।
दीक्षां प्राप्य सुरश्रेष्ठ विद्यादीक्षां ततश्चरेत् ॥ २०

चतुर्विंशत्युत्तरेण शतं दीक्षा प्रकीर्तिता ।
विद्यासंपुटदीक्षा तु शतं द्वादशं चाष्ट च ॥ २१

मध्यकुम्भे महालक्ष्मीं सर्वाभरणभूषिताम् ।
तार्क्ष्यरूढहरेर्वक्षःस्थलालयमहाश्रियम् ॥ २२

ध्यात्वा मन्त्री घटादीनामलङ्कारं प्रकल्पयेत् ।
चन्दनालिप्तसर्वाङ्गान् कूर्चाक्षतसमन्वितान् ॥ २३

दुकूलवेष्टितानेतान् पूरयेत्तीर्थवारिणा ।
मुक्तामणिक्यवैडूर्यगोमेधान् वज्रविद्रुमौ ॥ २४

पुष्यरागं मरतकं नीलं चेति यथाक्रमम् ॥
उक्तानि नव रत्नानि तेषु कुम्भेषु निक्षिपेत् ॥ २५

नवरत्नसमाबद्धं कषकांचनकल्पितम् ।
मध्यकुम्भे क्षिपेत्पद्मं यन्त्रास्यं देशिकोत्तमः ॥ २६

चन्दनोशीरकर्पूरजातीतक्कोलकुंकुमम् ।
कोष्ठागरुहमालैर्वायुतसंपुष्पभागात्(?) २७

विलोड्य सर्वकुम्भेषु मूलमन्त्रं समुच्चरन् ।
लक्ष्मीं दूर्वां सदाभद्रां सहदेवीं मधुव्रताम् । २८

समूलीं चक्रवल्लीं च कान्तापामार्गपद्मकम् ।
प्रियङ्गुमुद्गगोधूमव्रीहींश्च सलिलान् यवान् ॥ २९

शालितण्डुलमाषांश्च प्रक्षाल्यैतेषु निक्षिपेत् ॥
धात्रीलिकुचबिल्वानां कदलीनालिकेरयोः । ३०

फलानि च विनिक्षिप्य पुष्पाण्येतानि विन्यसेत् ।
पद्मं सौगन्धिकं जातीमल्लिकां वकुलं तथा ॥ ३१

चम्पकाशोकपुन्नागतुलसीकेतकोद्भवैः ।
पल्लवानि वटाश्वत्थप्लक्षोदुम्बरशाखिनाम् ॥ ३२

ब्रह्मकूर्चं च निक्षिप्य चषकैः सफलाक्षतैः ।
पिधाय कुम्भवक्त्राणि क्षौमैराच्छादयेत्ततः ॥ ३३

शङ्खे तीर्थाम्बु संपूर्य तीर्थान्यावाह्य मन्त्रतः ।
विलोड्य मूलमन्त्रेण गन्धाष्टकमपीष्टकम् ॥ ३४

पश्चादावाहयेच्छङ्खे देशिकः सकलाः कलाः ।
दश वह्नेः कलाः पूर्वं द्वादश द्वादशात्मनः ॥ ३५

कलाः षोडश सोमस्य पश्चात्पञ्चाशतः कलाः ।
जपित्वा(?) प्रतिलोमेन मूलमन्त्रं च मन्त्रवित् ॥ ३६

कलात्मकं शङ्खसंस्थं तीर्थं कुम्भेषु निक्षिपेत् ॥
गन्धाष्टकं तु त्रिविधं शक्तिविष्णुशिवात्मकम् ॥ ३७

चन्दनागरुकर्पूरचोरकुङ्कुमरोचनैः ।
जटामांसीकपियुता शक्तेर्गन्धाष्टकं विदुः ॥ ३८

चन्दनागरुह्रीबेर कुष्ठकुङ्कुमसेव्यकाः ।
जटमांसीसुरमति(?) विष्णोर्गन्धाष्टकं मतम् ॥ ३९

चन्दनागरुकर्पूरतमालजलकुङ्कुमम् ।
उशीरं कोष्ठसंयुक्तं शैवगन्धाष्टकं मतम् ॥ ४०

यादित्रयाक्षरं प्रोक्त्वा(?) अमुष्य पदमुद्धरेत् ।
क्रमात्प्राणा इह प्राणा तथा जीव इह स्थितः ॥ ४१

अमुष्य सर्वेन्द्रियाणि भूयोऽमुष्यपदं वदेत् ।
वाङ्मनोनयनश्रोत्रघ्राणप्राणपदान्यथ ॥ ४२

पश्चादिहागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु *तद्वयम् ॥
अयं प्राणमनुः प्रोक्तः सर्वजीवप्रदायकः ॥ ४३

पूजाप्रकरणे प्रोक्तः कलाजालानि मर्मवित् ।
क्रमादावाह्य शङ्खे तज्जलं कुम्भेषु निक्षिपेत् ॥ ४४

कोष्ठे षोडशकुम्भानां मध्ये कुम्भे तु यन्त्रगे ॥
आवाहयेन्महालक्ष्मीं षोडशी विद्यया ततः । ४५

आवाहयेत्पञ्चदशघटे श्रीसूक्तदेवताः ।
श्रीषोडशार्णविद्यायामेका चन्द्रकला स्मृता ॥ ४६

* ठद्वयम् ॥

अवशिष्टे पञ्चदशे देवी श्रीसूक्तसंज्ञिका ॥
नित्या पञ्चदशानां तु मन्त्रः श्रीसूक्तमेव हि ॥ ४७

अवशिष्टा चन्द्रकला षोडशार्णमिति स्मृता ॥
तिथिरूपाः पञ्चा दश देवताः सूक्तदेवताः ॥ ४८

तस्माच्चन्द्रकला मध्ये परितः सूक्तदेवताः ।
आवाहयेत्ततो धीमान् ध्यानपूर्वोक्तमार्गतः ॥ ४९

मूलेनाप्युपचाराणि श्रीसूक्तेन तु कारयेत् ।
त्रिकोणस्थेषु कुम्भेषु वागींशीकमलासनौ ॥ ५०

उमामहेश्वरौ देवौ भूवराहौ च संस्मृतौ ।
वसुकोणस्थकुम्भेषु त्रिपुरासिद्धपद्मिनीम् ॥ ५१

मातङ्गीं भुवनेशीं च वाराहीमन्त्रदायिनीम् ।
राज्यदां पद्मिनीं लक्ष्मीं अर्चयेत्स्वस्वमन्त्रतः॥ ५२

दशकोणेषु वै तात मिथुनं दशकं भवेत् ।
रतिं च मन्मथं चैव वसुधारां चतुर्मुख । ५३

निधिं शङ्खाभिधं लक्ष्मीं वासुदेवाभिधं तथा ।
स्वर्णाकर्षकरं शक्त्या विभूत्या तु गणेश्वरम् ॥ ५४

वसुमत्या पद्मनिधिं प्रीत्या सह वसन्तकम् ।
एवमावाहयेन्मन्त्री तन्त्रमन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ ५५

तद्बाह्ये विंशतिघटे ऋद्धितार्क्ष्यादिदेवताः ।
चतुर्दशसु कुम्भेषु रेणुकादींश्च देवताः ॥ ५६

बहिरष्टवटे तात पूजयेदर्णमादिका: ॥
षोडशेषु(?) च कुम्भेषु नित्या: षोडशिकास्तथा(?) ॥ ५७

चतुरस्त्रत्रये तात प्रथमे श्रीमुखा स्मृता ।
द्वितीये शाङ्करी मुख्या तृतीये चाष्टकुम्भके ॥ ५८

इन्द्रादयश्च दिक्पाला दमकाद्याश्च तद्बहि: ॥
एवमावाहयेद्धीमान् तत्तन्मन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ ५९

उपचाराणि(?) सर्वाणि तत्तन्मन्त्रेण कारयेत् ।
तार्क्ष्यें नारायणं कृष्णं श्रीरामं सर्वसम्पुटम् ॥ ६०

सहस्त्रं प्रजपेद्धीमान् मध्यकुम्भे तु मन्त्रवित् ॥
त्रितयं संपुटीकृत्य षोडशार्णत्रिखण्डके ॥ ६१

तार्क्ष्येण सह संयोज्य सहस्त्रं प्रजपेद्बुध: ।
विद्यया संपुटीकृत्य मन्त्रमष्टोत्तरं शतम् । ६२

जप्त्वा तु प्रथमत्वेन संहारावरणं क्रमात् ।
अष्टोत्तरशतं सूक्तं प्रजपेत् पौरुषं तथा ॥ ६३

ब्रह्मादीनां च सर्वेषामष्टोत्तरशतं जपेत् ।
चतुर्वेदान् जपेद्विद्वान् द्वारकुम्भेषु वेदवित् ॥ ६४

एवं लक्ष्मीमहाविद्यां जप्त्वाऽऽचार्यवर: पुमान् ।
ततो होमं प्रकुर्वीत कुम्भानां वारुणे स्थले ॥ ६५

तत्र कुण्डं प्रकल्प्येत कार्यसिद्ध्यै चतुर्मुख ।
मध्ये तु चतुरस्त्रं स्यात् त्रिकोणं पूर्वके भवेत् ॥ ६६

अर्धचन्द्रं तु याम्ये स्यात् वर्तुलं पश्चिमे भवेत् ।
पद्माश्रमुत्तरे कुर्यात् कुण्डं मण्डपमध्यतः ॥ ६७

मेखलात्रयसंयुक्तं गुणत्रयमयं भवेत् ।
योनिरप्यत्र कर्तव्या वल(ट)च्छददलाकृतिः ॥ ६८

हैमैर्वा राजतैर्वापि कांस्यैमृर्द्भिरथापि वा ।
कल्पयेद्धोमपात्राणि उत्तमैर्मध्यमाधमैः ॥ ६९

अश्वत्थोदुम्बरप्लक्षन्यग्रोधसमिधस्तथा ।
पलाशबिल्वखदिरशम्यपामार्गशिंशुपाः ॥ ७०

दूर्वागलूचीकमलान्यक्षतं चाम्रपत्रकम् ।
माषमुद्गतिलाश्चैव यवाः पायसमेव च ॥ ७१

पञ्चगव्यं त्रिमधुरं हविराज्यं चतुर्मुख ।
एते शान्तिकराः प्रोक्ताः सर्वपापक्षयप्रदाः ॥ ७२

कमलं चन्दनैः सिक्तं समिधस्तु घृताप्लुताः ।
माषाद्या आज्यसिक्ताश्च होतव्या ज्वलितेऽनले ॥ ७३

पलाशपुष्पवद्वह्निजिह्वायां हुतमाचरेत् ।
पूर्वकुण्डे तु पालाशमश्वत्थं खदिरं जरी ॥ ७४

हेमदुग्धं तथा बिल्वं शिंशुपं दक्षिणे हुनेत् ।
प्लक्षं च खदिरं दूर्वां पश्चिमे जुहुयात्सुधीः ॥ ७५

न्यग्रोधश्च गलूची च शमी चोत्तरतो भवेत् ।
मध्यकुण्डे तु कमलमक्षतं चूतपल्लवम् ॥ ७६

मोचाफलं चेक्षुदण्डं मल्लिकाकुसुमं तथा ।
गुडं लाजं च कर्पूरखण्डं कल्हारमेव च ॥ ७७

मुद्गमाषं यवांश्चैव पञ्चगव्यं मधुत्रयम् ।
हविश्च परमान्नं च तिलं सर्वत्र होमयेत् ॥ ७८

सर्वत्रेध्मं पलाशं तु गव्यमाज्यं च सर्वतः ।
एवं विभज्य जुहुयान्मध्यकुण्डे महामते ॥ ७९

तार्क्ष्यं विष्णुं महालक्ष्मीमारभ्य कमलासन ।
देवताश्चक्रमध्यस्थाश्चाग्नावावाह्य पूजयेत् ॥ ८०

अग्नौ तु सकला देवास्तिष्ठन्त्यन्येऽपि सर्वदा ॥
देवता ऋषयः सर्वे ब्राह्मणाश्च विशेषतः ॥ ८१

तस्मादग्निमयं सर्वं चराचरमिदं जगत् ।
तस्माद्वह्नौ समावाह्य चक्रस्थाः सर्वदेवताः ॥ ८२

तत्तन्मन्त्रेण होतव्यं सर्वकाम्यप्रसिद्धये ।
प्रत्येकं तु शतं कृत्वा ताम्बूलान्तं प्रपूज्य च ॥ ८३

पूजां कृत्वा ततः पश्चादभिषेकं समाचरेत् ।
किञ्चित्साध्यं समानीय देशिकस्तु धृतव्रतम् ॥ ८४

संस्थाप्य स्थण्डिले पीठं तस्मिस्तं विनिवेशयेत् ।
रम्यैराभरणैर्वस्त्रैरलङ्कृत्य तमादरात् ॥ ८५

सुमङ्गलीभिर्नारीभिः कृताशीर्वदनान्वितम् ।
अर्चितानां द्विजातीनामाशीर्वादपुरःसरम् ॥ ८६

नदत्सु पञ्चवाद्येषु मुहूर्ते शोभने सुधीः ।
मध्यंस्थकुम्भमुद्धृत्य महालक्ष्मीमनुस्मरन् ॥ ८७

अभिषिञ्चेत्ततः साध्यं कलशैरपि देशिकः ।
करेणास्य शिरः स्पृष्ट्वा प्रयुञ्जीताशिषं गुरुः ॥ ८८

भद्रमस्तु शिवं चास्तु महालक्ष्मीः प्रसीदतु ।
रक्षन्तु त्वां सदा देवाः सम्पदः सन्तु तेऽचिरात् ॥ ८९

अथोऽभिषिक्तः साध्यस्तु वाससी परिधाय च ।
यथाविधि समाचम्य प्रणमेद् दण्डवद्गुरुम् ॥ ९०

ततो गुरुमुखान्मन्त्रान् गृह्णीयाच्छिष्यपुङ्गवः ।
सुमङ्गलीश्च पुरुषानाहूय मनुजोत्तमः ॥ ९१

यथावरणमार्गेण पूजां कुर्याद्विचक्षणः ।
पट्टवस्त्रोत्तरीयैश्च सुगन्धैश्च विभूषणैः ॥ ९२

भक्ष्यैश्च विविधैः पुष्पैर्मालाभिर्धूपदीपकैः ॥
प्रीयतां श्रीर्महालक्ष्मीः साङ्गावरणदेवता ॥ ९३

चतुःसमुद्रपर्यन्तां पृथिवीं मे प्रयच्छतु ।
ऐश्वर्यमतुलं भूयादायुर्वृद्धिं ददातु मे ॥ ९४

अनेन तात मन्त्रेण पूजनीयाः सभर्तृकाः ।
अर्चिताभिश्च नारीभिस्तथा च पुरुषोत्तमैः ॥ ९५

आशीर्वादं कृतं विद्वान् गृह्णीयाद्देशिकाग्रतः ।
ब्राह्मणानां धनं दद्यात् ऋत्विजां तु विशेषतः ॥ ९६

ब्राह्मणान्भोजयेत्पश्चात् दक्षिणाभिश्च भोजनैः ।
महान्तमुत्सवं कुर्यात् भवने बन्धुभिः सह ॥ ९७

तदा कृतार्थमात्मानं मन्वीत मनुजोत्तमः ।
कुम्भानामधिवासं तु रात्रौ कुर्वीत पूर्वतः ॥ ९८

अग्न्याराधनमन्यच्च रात्रौ पूजा च संस्मृता ।
इत्थं यस्याभिषेकस्तु क्रियते देशिकोत्तमैः ॥ ९९

साध्यस्तु तत्क्षणादेव महतीं श्रियमश्नुते ।
चतुःसमुद्रपर्यन्तां सशैलवनकाननाम् ॥ १००

सर्वसस्यसमायुक्तां नानारत्नैरलङ्कृताम् ।
धनराशिसमायुक्तां धान्यजालैरलङ्कृताम् ॥ १०१

नानाद्विजगणाकीर्णां नानापुरसमन्विताम् ।
लक्ष्मीसदृशनारीभिर्युक्तां चादेवमातृकाम् ॥ १०२

स्वेष्टवर्षासमायुक्तामनन्तगुणशोभिताम् ।
अकण्टकां महीं प्राप्य यावज्जीवं सुखी भवेत् ॥ १०३

रथैर्नागैश्च तुरगैः सर्वदा तु पदातिभिः ।
सेव्यते सततं श्रीमान् दीर्घमायुश्च विन्दति ॥ १०४

ब्राह्मणानां तथा राज्ञां वैश्यानामपि कारयेत् ।
एतद्धीमांस्तु नान्येषां कुर्यात्सम्पत्समृद्धये ॥ १०५

एतस्य सदृशं किञ्चिन्नास्त्येव भुवनत्रये ।
श्रीषोडशार्णमन्त्रेषु देवतासु महा पुरा ॥ १०६

विष्णुर्यथाऽहं देवानां नदीनां जाह्नवी यथा ।
यथेदमभिषेकं(?) तच्छ्रेष्ठाच्छ्रेष्ठतमं परम् ॥ १०७

न कस्यचिन्मयाख्यातं तव स्नेहात्प्रकीर्तितम् ।
महाभिषेकमेतत्तु सर्वेषां न प्रकाशयेत् ॥ १०८

लोके यावन्ति भूतानि तथा पापान्यनेकशः ।
अभिषेकात्सुरश्रेष्ठ शमनं यान्ति तत्वतः ॥ १०९

एवं ते सम्यगाख्यातं वैभवं मन्त्रसूक्तयोः ।
अभिषेकविधानं च सर्वमावरणक्रमम् ॥ ११०

प्रोक्तं सर्वं तव स्नेहादतः किं श्रोतुमर्हसि ॥ १११

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये अष्टा-
विंशोऽध्यायः ॥

॥ एकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥

ब्रह्मा -

नारायण नमस्तुभ्यं परब्रह्मस्वरूपिणे ।
श्रीषोडशार्णसूक्तं चाप्यभिषेकस्त्वयोदितः ॥ १

अभिषेकप्रकरणे त्वया प्रोक्तं मनुत्रयम् ।
श्रीमन्नारायणं पूर्वं पश्चाच्छ्रीकृष्णमेव च ॥ २

श्रीरामं च ततः पश्चाज्जप्तव्यं संपुटीकृतम् ।
एवं त्वयोक्तं मे देव संपुटीकरणं कथम् ॥ ३

श्रीषोडशार्णमन्त्रेण तार्क्ष्यसंपुटनं कथम् ।
एतत्सर्वं समाचक्ष्व सऋषिच्छन्दसं मनुम् ॥ ४

मन्त्रोद्धारक्रमं चैव सर्वं मे वद तत्त्वतः ॥ ५

श्रीभगवानुवाच -

संयक्पृष्टं त्वया ब्रह्मन् संपुटत्रयमादरात् ॥
गोप्याद्गोप्यतमो लोके श्रीमद्रूपो महामनुः । ६

सर्वदेवमयाकारं मां प्राहुर्ब्रह्मवित्तमाः ।
सर्वदेवीमयाकारा श्रीलक्ष्मीरिति गीयते ॥ ७

मद्रूपाः पुरुषा लोके गीयन्ते पुरुषोत्तम ।

लक्ष्मीरूपाः स्त्रियः प्रोक्ताः ब्रह्मविद्भिर्महामते ॥ ८

नारीनरमयं प्राहुर्जगत्सर्वं मुनीश्वराः ।
तस्मात्स्त्रीपुंमयं मन्त्रं गोप्याद्गोप्यमितीरितम् ॥ ९

सप्तकोटिमहामन्त्रेषूपमन्त्रेषु सर्वतः ।
स्त्रीदेवता महामन्त्रा लक्ष्मीमन्त्रां इति स्मृताः ॥ १०

पुंदेवताश्च मन्मन्त्राः प्रोक्ता योगीश्वरोत्तमैः ।
यत्फलं लभ्यते तेषां साङ्गोपासनतः पृथक् ॥ ११

सम्पुटीकृतमन्त्रेण क्षणात्तत्सर्वमश्नुते ।
एतन्मन्त्रस्य माहात्म्यं को वा जानाति पण्डितः ॥ १२

तस्माद्वक्ष्ये तव प्रीत्या सावधानमनाः श्रृणु ।
श्रीमत्तार्क्ष्यात्ममन्त्रस्य ऋषिः प्रोक्तोऽमृतेश्वरः ॥ १३

नृचिद्गायत्रमाख्यातं छन्दः सर्वर्षिसत्तमैः ।
तार्क्ष्यविष्णुमहाचिच्छ्रीदेवता संप्रकीर्तिता ॥ १४

श्रीवीजं बीजमित्याहुस्तारं शक्तिः प्रकीर्तिता ।
कीलकं वह्निजाया स्यात् योगः सर्वार्थसिद्धये ॥ १५

श्रीमन्त्रं पञ्चधा कृत्वा तार्क्ष्यपञ्चार्णमेव च ।
नारायणायेति मन्त्रमुद्धरेन्मन्त्रतत्ववित् ॥ १६

आदावष्टमवीजान्तं श्रियं क्षिन्नं समुद्धरेत् ।
क्रुद्धोल्कायेतिं मन्त्रान्ते वह्निजायां समुद्धरेत् ॥ १७

हृन्मन्त्रं हृदये विद्वान्न्यसेदङ्गुष्ठतो वशी ।
त्रिखण्डे प्रथमं प्रोक्त्वा(?) परामिति समुद्धरेत् ॥ १८

महोल्कायेति मन्त्रान्ते स्वाहा र्वां समुद्धरेत् ॥
तर्जन्या विन्यसेन्मूर्ध्नि मुद्रातत्त्वविचक्षणः ॥ १९

द्वितीयं खण्डमुच्चार्य तारं वायुं समुद्धरेत् ।
वीरोल्काय तु तस्यान्ते वह्निपत्नीं समुद्धरेत् ॥ २०

शिखायां विन्यसेद्धीमान् मध्यमान्तं च तत्ववित् ।
तृतीयखण्डमुद्धृत्य स्वाणां प्रोक्त्वा महामते ॥ २१

द्विसहस्रोल्कायपदं प्रोक्त्वा(?)स्वाहान्तकं मनुम् ।
नासापुटं समारभ्य नाभ्यन्तं कवचं न्यसेत् ॥ २२

मायादिपञ्चकं बीजं तदन्ते हायमित्यपि ।
पदोल्कायपदं स्वाहा कनिष्ठाङ्गुष्ठयोर्न्यसेत् ॥ २३

अङ्गुलीषु च विन्यस्य ध्यायेत्पूर्वोक्तमार्गतः ।
लक्ष्मीं चैव परां देवीं मदनं वाग्भवं ततः । २४

मायान्तरं च लक्ष्मीं च श्रियमुद्धृत्य तत्परम् ।
ओं नमः पदमुच्चार्य द्वितीयं खण्डमुच्चरेत् ॥ २५

स्वाहा नारायणायेति श्रीमत्स्वाहान्तको भवेत् ।
शक्त्यादिपञ्चबीजानि समुद्धृत्य मनुं जपेत् ॥ २६

श्रीमत्तार्क्ष्यात्मकं मन्त्रं सर्वसिद्ध्येककारणम् ।
किमत्र बहुनोक्तेन साक्षाद्वैश्रवणायते ॥ २७

द्विलक्षात्सर्वदेवत्वं प्राप्य लोके महीयते ।
त्रिलक्षात्तव रूपत्वं वेदलक्षाच्छिवो भवेत् ॥

तार्क्ष्यत्वं पञ्चलक्षेण षल्लक्षान्मत्स्वरूपधृक् ।
सप्तलक्षान्महालक्ष्मीरूपभाक् साधको भवेत् ॥

तार्क्ष्यमच्छ्रीस्वरूपेण भासते त्वष्टलक्षतः ।
एवं जप्त्वा(?) जपेद्धीमान् ब्रह्मभावेन चिच्छ्रियम् ॥

श्रीकृष्णगरुडं वच्मि देवानामपि दुर्लभम् ।
श्रीकृष्णतार्क्ष्यमन्त्रस्य अमृतानन्दभैरवः ॥

ऋषिश्च दक्षिणामूर्तिर्गायत्र्यौ छन्दसी स्मृते ।
देवता श्रीश्च कृष्णश्च तार्क्ष्यश्च परिकीर्तिताः ॥

क्लीं बीजं ह्रीं ततः शक्तिः श्रियं कीलकमीरितम् ।
ऐं वीजं क्लीं ततः शक्तिः सौः कीलकमथापि वा ॥

तार्क्ष्यरूपं वाग्भवं स्यात् क्लीं मदाकारमुच्यते ।
परा लक्ष्मीरिति प्रोक्ता तस्माद्बीजादि विन्यसेत् ॥

त्रितारीं च कुमारीं च समुद्धृत्य महामते ।
*श्रीमहापरमेत्युक्त्वा सुन्दरीति वदेत्ततः ॥

---

* ओं श्रां ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः श्रीं महापरमसुन्दरि सर्वज्ञायै क्लां सर्वज्ञशक्ति धाम्ने ब्रह्मात्मने स्वाहा हृदयाय नमः ।
ओं श्रीं ऐं ह्रीं श्री ऐं क्लीं सौः श्री महापरमसुन्दरि नित्यतृप्तायै क्लीं नित्यतृप्तिशक्तिधाम्ने नारायणात्मने स्वाहा शिरसे स्वाहा एवं शिखादिन्यासः ॥

एतत्साधारणं विद्यात् षडङ्गन्यासकर्मणि ।
श्रां प्रोक्त्वा(?) तां ततः पश्चात्सर्वज्ञायै पदं(?) वदेत् ॥ ३६

क्लां ब्रह्मात्मपदं प्रोक्त्वा तत्परं तु महामते ।
स्वाहेति पदमुद्धृत्य हृदये विन्यसेत्सुधीः ॥ ३७

पूर्ववत्सुन्दरीत्यन्तं समुद्धृत्य श्रियं तथा ।
नित्यतृप्तायेतिं पदं पश्चात्स्वं पदमुद्धरेत् ॥ ३८

विन्यसेन्मूर्ध्नि तत्पश्चात् सुन्दर्यन्तं तत्पूर्ववत् ।
श्रूमप्यनादिबोधायै क्लूं रुद्रात्मन इत्यपि ॥ ३९

अनादिबोध तत्पश्चात् शक्तिधाम्नेति संवदेत् ।
गरुडाय पदमुद्धृत्य शिखायै स्वाहया युतम् ॥ ४०

शिखायां विन्यसेद्धीमान् शिखामन्त्रेणतत्ववित्
सुन्दर्यन्तं ततः श्रैं च स्वतन्त्रायै पदं वदेत् ॥ ४१

क्लैं परात्मन इत्युक्त्वा स्वतन्त्रपद्पुमुद्धरेत् ।
शक्तिधाम्नेति संप्रोक्त्वा गरुडेति पदं वदेत् ॥ ४२

भञ्जयेति पदं प्रोक्त्वा प्रभञ्जययुगं वदेत् ।
प्रच्छेदययुगं पश्चात् प्रमर्दय च मर्दय ॥ ४३

कवचं विन्यसेद्धीमान् प्रोक्तमन्त्रेण मन्त्रवित् ।
सुन्दर्यन्तं ततः श्रौं च अलुप्तायै पदं वदेत् ॥ ४४

ब्रह्मात्मने च क्लौं पूर्वामलप्तेति पदं वदेत् ।

शक्तिधाम्ने ततः पश्चात् उग्ररूपेति (त) त्परम् ॥ ४५

धारकेति पदं पश्चात् अरगेति धारक ।
रेति सर्पं दहयुगं भस्मीकुरुयुगं ततः ॥ ४६

न्यसेन्नेत्रेषु मन्त्रेण मन्त्रतत्त्वविदां वरः ।
सुन्दर्यन्तश्च श्रः प्रोक्त्वा अनन्तायैपदं वदेत् ॥ ४७

क्लः परब्रह्मात्मनेति अनन्तेति पदं ततः ।
शक्तिधाम्ने ततः पश्चात् अप्रतिह पदं वदेत् ॥ ४८

त शासनाय हुं फट् च स्वाहान्तं मन्त्रमुद्धरेत्
अनेनास्त्रं न्यसेद्धीमान् पश्चाद् ध्यानं समाचरेत् ॥ ४९

अर्धं हैममथार्धमम्बुदनिभं वद्ध्वा ललाटे स्रजं
र्हकल्पिताचिद्विलाससदनं स्त्रीपुंमयं वैष्णवम् ।
हस्तैरादृतवेणुनालवरधृक् पद्माभयैः सर्वदा
यतः वस्तु चकास्तु मे हृदि महाताक्ष्यधिरूढं महः ॥ ५

आदौ त्रितारमुद्धृत्य वाग्भवं तदनन्तरम् ।
प्रथमं खण्डमुद्धृत्य परावीजमथोद्धरेत् ॥ ५१

कामं कृष्णाय तत्पश्चात् मदनं तत्परं भवेत् ।
द्वितीयं खण्डमुच्चार्य तत्परं मदनं पुनः ॥ ५२

ह्रीं गोविन्दाय संप्रोक्त्वा परावीजमथोद्धरेत् ।
तृतीयं खण्डमुच्चार्य वाग्भवं तदनन्तरम् ॥ ५३

† श्रियं गोपीजनेत्युक्त्वा वल्लभायाग्निभामिनीं
चत्वारिंशच्चतुश्चोर्ध्ववर्णं सर्वोत्तमोरामम् ॥ ५४

फलं पूर्वोक्तमेवस्याद्यन्त्रं श्रीचक्रमेव तु ॥
श्रीरामतारकं मन्त्रं वक्ष्यामि तव तत्वतः ॥ ५५

श्रीराममन्त्रराजस्य अर्धनारीश्वरो मुनिः ।
गायत्र्यौ छन्दसी प्रोक्ते रामः श्रीदेवता मम ॥ ५६

सं बीजमाहुतिः-शक्तिः श्रीबीजं कीलकं भवेत् ।
योगः सर्वार्थसिद्ध्यै स्यान्न्यासः पूर्वोक्तमार्गतः ॥ ५७

त्रितारीं च कुमारीं च तथा परमसुन्दरीं ।
श्रां सामादिषडङ्गं तु सर्वज्ञाद्याश्च पूर्ववत् ॥ ५८

रां हामित्यादिसंप्रोक्त्वा शेषं पूर्ववदाचरेत् ।
ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च परमात्मा महामते ॥ ५९

षडङ्गदेवता ब्रह्मन् परब्रह्म प्रकीर्तिताः ॥
शक्तिधाम्नेति सर्वत्र योजनीयं चतुर्मुख ॥ ६०

पूर्वोक्तमण्डपे ध्यायेत् कल्पद्रोः पादमूलतः ।
सिह्मासने समासीनं दिव्यश्रीचक्ररूपके ॥ ६१

विल्वाकारमहाताक्ष्र्यसंस्थं रामं विचिन्तयेत् ।
सीतां ध्यायन्महालक्ष्मीं तां पूर्वोक्तविधानतः ॥ ६२

ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क 5 ह्रीं क्लीं कृष्णाय क्लीं ह 6 क्लीं ह्रीं गोविन्दाय ग्लौः स 4 ऐं श्रीं गोपीजन वल्लभाय स्वाहा

वामाङ्के रामभद्रस्य संस्थितां पद्मधारिणीम् ।
जानक्याः स्तनयोरग्रे स्पृशन्तं वामपाणिना ॥ ६३

ज्ञानमुद्रां दक्षिणेन वहन्तं पाणिना सदा ।
एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं ब्रह्मात्मैक्यप्रदायकम् ॥ ६४

त्रितारं प्रथमं प्रोक्त्वा वाग्भवं तदनन्तरम् ।
सौभगं सोमखण्डान्तं रं रामायेति संवदेत् ॥ ६५

कामबीजं समुद्धृत्य सौरखण्डमतः परम् ।
मदनं खूं (घुं) ततः प्रोक्त्वा रामभद्राय तत्परम् ॥ ६६

पराबीजं समुद्धृत्य वह्निखण्डं अथोद्धरेत् ।
वाग्भवं हुं ततः प्रोक्त्वा जानकीवल्लभाय च ॥ ६७

स्वाहान्तको मनुरयं चतुश्चत्वारिंशदर्णकम् ॥ ? ॥
एतस्य सदृशं किञ्चिन्नास्त्येव भुवनत्रये ॥ ६८

चतुर्लक्षजपात्तात सर्वसिद्धिं समश्नुते ।
तृतीयं संपुटीकृत्य षोडशार्णे महामते ॥ ६९

जपेद्यदि महामन्त्रं सर्वयज्ञफलं लभेत् ॥
महादानफलं चैव नानाविधतपःफलम् ॥ ७०

लोके यावन्ति कर्माणि संपूर्णफलदानि च ।
सकृदुच्चारणादस्य तत्फलं लभते नरः ॥ ७१

ब्रह्महत्यादिपापानि दह्यन्ते तूलराशिवत् ।
गोसहस्रतुलादान प्रतिग्रहात्(?) ॥ ७२

यान्यार्जितानि पापानि लक्षमात्राद्विनाशयेत् ।
त्रिखण्डषोडशाक्षर्वां गायत्र्याः संपुटं चरेत् ॥ ७३

स्मरणान्मन्त्रराजस्य पापराशिमरं दहेत् ।
पातकानि विनश्यन्ति किं पुनस्तूपपातकैः ॥ ७४

लोके यावन्ति पापानि नानादुष्कर्मसंग्रहात् ।
तत्सर्वं नाशमायाति वह्निना तूलराशिवत् ॥ ७५

प्रायश्चित्ताद्यसाध्यानि पापानि कमलोद्भव ।
तान्यनेनैव साध्यानि पापानि विविधानि वै ॥ ७६

नारायणं च श्रीकृष्णं श्रीरामं षोडशार्णकम् ।
अपवर्गप्रदं तात तस्माद्गोप्यतमोत्तमम् ॥ ७७

प्रयुञ्जीयान्न मन्मन्त्रं श्रीमन्त्रं च कदाचन ।
यदि काम्यफलापेक्षा तदावरणदैवतम् । ७८

श्रीविद्यां संपुटीकुर्यात् श्रीसूक्तमपि मन्त्रवित् ।
यथावरणमार्गेण शतं विंशति संस्मृता (?) ॥ ७९

स्मरेत्तत्तत्फलावाप्त्यै सर्वसिध्यै सुरेश्वर ॥ ८०

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
एकोनत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ त्रिंशोऽध्यायः ॥

ब्रह्मा -

नारायण नमस्तेऽस्तु हरये परमात्मने ।
सर्वदेवमयाकार सर्वज्ञ करुणानिधे ॥ १

देव त्वं करुणामूर्तिर्मन्त्रयन्त्रात्मविग्रहः ।
सर्वज्ञ सर्वमन्त्राणां सर्वं (विधिं) वेत्सि यथातथम् ॥ २

अभिषेकविधौ शान्तिस्त्वयोक्ता होमरूपिणी ।
संक्षेपतस्तदा प्रोक्ता विस्तराद्वक्तुमर्हसि ॥ ३

श्रीनारायणः -

त्वं स्रष्टा सर्वभूतानां सर्वभूतहिते रतः ।
तस्माज्जगद्धितं पृष्ठं परया कृपया त्वया ॥ ४

महाशान्तिरियं लोके गोप्याद्गोप्यतरा सदा ।
रहस्यत्वान्न वक्तव्यं कस्मैचिदपि सुव्रत ॥ ५

त्वं श्रृणुष्व महाशान्ति सर्वसौभाग्यदायिनीम् ।
पराभिचारशमनां वन्ध्यापुत्रप्रदां पराम् ॥ ६

ज्वराद्यखिलरोगघ्नां सर्वभूतभयांवहाम् ।
प्रार्थितार्थप्रदां पुण्यां सर्वलोकशुभङ्करीम् ॥ ७

राज्यदां भ्रष्टराज्यानां परयन्त्रनिवारिणीम् ।
सम्पदामूर्ध्वजनकां राज्ञां वंशविवर्धिनीम् ॥ ८

राज्ञां विशेषतो ब्रह्मन् वंशवृद्धिजयप्रदाम् ।
सप्तक्षुद्रप्रशमनां समस्तापन्निवारिणीम् ॥ ९

नगरग्रामराष्ट्राङ्गवस्त्यालयसुखप्रदाम् ।
एतादृशीं महाशान्तिं कारयेद्राजसत्तमः ॥ १०

नगरग्रामराष्ट्राणां राजवंशनिवेशिनाम् ।
आलयानां महाशान्तिः कर्तव्या मन्त्रवित्तमैः ॥ ११

मारिज्वरमहाव्याधिपीडा यत्रोपजायते ।
जवनाः कृपणा हेया कूश्माण्डा डाकिनीगणाः ॥ १२

कपालमालिन्याद्याश्च शाकिन्यो रक्तभोजनाः ।
अन्याश्चैवंप्रकारेण स्त्रीपुंरूपाः प्रकीर्तिताः ॥ १३

एतैर्महाबलैस्तात हतेषु नगरादिषु ।
महाशान्तिस्तु कर्तव्या द्रव्यैर्बहुविधैरपि ॥ १४

देशिकं तु समासाद्य लक्ष्मीमन्त्रपरायणम् ।
दण्डवत्प्रणिपातेन प्रार्थयित्वा स्वभक्तितः ॥ १५

तोषयित्वा गुरुं यत्नान्महाशान्तिं प्रवर्तयेत् ।
यस्तु राजा हि लोभेन न कारयति दुर्मतिः ॥१६

राजाऽभिमानी स क्षिप्रं सराष्ट्रपुरवाहनः ।
अदृश्यैस्तु महाभूतैः पीड्यमानो न वर्धते ॥ १७

बान्धवाश्च क्षयं यान्ति तद्गृहं भस्मसाद्भवेत् ।
विभवाश्च क्षयं यान्ति मृत्युर्वसति तद्गृहे ॥ १८

नगरेषु च राष्ट्रेषु ग्रामेषु च गृहेषु वा ।
ज्वरादयः प्रवर्तेरन् तदा शान्ति समाचरेत् ॥ १९

[1]मन्त्राः न्मत्रयाकारन् हरेश्रीकृष्ण रामयोः ।
तथान्यसंपुटैश्चापि लक्ष्मीमन्त्रेण महोयेत्[2] ॥ २०

त्रिविधं शान्तिकर्मापि कथ्यते मन्त्रवित्तमैः ।
प्रथमस्त्वभिषेकस्तु द्वितीयो होम उच्यते ॥ २१

मन्त्रसाधारणं चैव तृतीयं सर्वमङ्गलम् ।
होमस्तु कोटिलक्षं च ह्ययुतं च पृथक् पृथक् ॥ २२

कर्तव्यो नगरस्यैव राष्ट्रग्रामगृहादिनाम् (?) ।
होमकुण्डं च कर्तव्यं तत्तत्कर्मानुसारतः ॥ २३

चतुरस्रं सुरश्रेष्ठ सर्वकामार्थसाधनम् ।
प्रजाऋद्धिकरं चैवाप्यर्धचन्द्रं रिपुक्षयम् ॥ २४

त्रिकोणं शान्तिदं प्रोक्तं पर्जन्यार्थी तु वंतुलम् ।
पञ्चास्रं रोगनाशाय जयार्थं चैव पद्मकम् ॥ २५

*सप्तास्रं पुष्टिदं प्रोक्तं अष्टाश्रं श्रेयसे भवेत् ।
नगरस्य चतुर्दिक्षु मध्यमे चैव मण्डपे ॥ २६

---

1. आत्म मन्त्रत्रयाकारम् 2. होमयेत्

*पञ्चास्रात्परं षडस्रस्य नास्त्युल्लेखः । तथापि "जयार्थं च षडस्रकं" इति वक्तव्यमुचितं स्यात् इति मन्महे ।

षोडशस्तम्भक्लृप्ताङ्गं मध्ये द्विगुणितं भवेत् ।
चतुर्द्वारसमायुक्तं तोरणावलिराजितम् ॥ २७

मालाभिरावृतं सौम्य दर्भमालाविराजितम् ।
मुकुरैश्चामरैश्चैव सर्वतः समलङ्कृतम् ॥ २८

एवं तु मण्डपं कुर्यात् दिक्षु मध्ये च विस्तृतम् ।
वेदिका तत्र कर्तव्या चतुर्हस्तप्रमाणतः ॥ २९

एवं कूर्पकरोच्छ्राया विशुद्धा सुमनोहरा ।
एवं कृत्वा विशेषज्ञः कुण्डं मण्डपमध्यतः ॥ ३०

ऋत्विजो वरणीयाः स्युः शान्तये मन्त्रपारगाः ।
पुरश्चरणसिद्धाश्च गुरुमन्त्रपरायणाः ॥ ३१

अदाम्भिकाः सत्वनिष्ठा रागद्वेषविवर्जिताः ।
तेषां वसानं क्षौमं च हस्तकर्णविभूषणम् ॥ ३२

आसनादिकमन्यच्च दद्यांच्चाचार्यपुङ्गवः ।
पट्टवस्त्रपरीधानं दिव्यगन्धानुलेपितम् ॥ ३३

नानाभरणनद्धाङ्गं स्वर्णयज्ञोपवीतिनम् ।
कौशेयक्षौमसहितं गुरुं राजा प्रणम्य तु ॥ ३४

यागमण्डपमासाद्य वृणीयादृत्विजःस्वयम् ।
आचार्यं मत्स्वरूपेण ध्यात्वा वरणमाचरेत् ॥ ३५

कुम्भाश्च लक्षणोपेताश्चत्वारश्च पृथक् पृथक् ।
कूर्चाक्षतसमायुक्ताश्चूताश्वत्थदलान्विताः ॥ ३६

सुवस्त्रवेष्टिताः सौम्याः संविधानसमाश्रयाः ।
निधाय वेदिकायास्तु चतुर्द्वारेषु चार्चयेत् ॥ ३७

अभिषेकविधौ प्रोक्तानष्टोत्तरशतान् घटान् ।
पूर्ववत्स्थापयेद् धीमान् वेदिकायां महामतिः ॥ ३८

पूर्वोक्तेनैव मार्गेण कलाद्यावाहनं चरेत् ।
पूजयेच्च महालक्ष्मीं देवतावरणक्रमात् ॥ ३९

तार्क्ष्यस्य मम लक्ष्म्याश्च बिम्बं कृत्वा विचक्षणः ।
कुम्भमध्ये प्रतिष्ठाप्य पूजयेदुपचारतः ॥ ४०

तत्तत्कुम्भेषु बिम्बानि लक्ष्म्यास्त्वावरणक्रमात् ।
तत्तद्दैवतरूपेण कृत्वा संस्थापयेद्गुरुः ॥ ४१

षोडशैरुपचारैश्च(?) संपूज्य विधिवत्ततः ।
पश्चिमे वेदिकायाश्च कुण्डे होमं समारभेत् ॥ ? ॥ ४२

मध्ये तु चतुरश्रादिकुण्डादिषु च पूर्ववत् ।
पात्राणि पूर्वमुक्तानि कृत्वा कुण्डेषु होमयेत्(?) ॥ ४३

वास्तुयागं चरेद् धीमान् पश्चाद्धोमं गणेशितुः ।
कदलीक्षुगुडैर्लाजैर्मोदकैः पायसैरपि ॥ ४४

नालिकेरैस्त्रिमध्वक्तैः कपित्थैः पनसैरपि ।
होमयेत्(?) पृथुकैः कुण्डे वर्तुले वेदिकोत्तरे ॥ ४५

प्रतिमापि सुसंपूज्या गन्धपुष्पैर्गणेशितुः ।
महागणेशमन्त्रेण पृथगष्टोत्तरं हुनेत् ॥ (?) ॥ ४६

एवं संपूजितो विघ्नः सहसा संप्रसादति ।
कर्मणां चैव सर्वेषां निष्प्रत्यूहं करोत्यसौ ॥ ४७

कार्यसिद्धिं च सर्वेषां सर्वशान्तिं करोति च ।
एवं गणेशमाराध्य महाहोमं समाचरेत् ॥ ४८

ऋग्यजुःसामवेदांश्च अथर्वाणं परात्परम् ।
पूर्वादितो दिशां स्थाने स्थापयेद्वेदपारगान् ॥ ४९

हरित्पतीनामाशासु तत्तन्मन्त्रविदःक्रमात् ।
निवारणार्थं भूतानां कर्मप्रत्यूहकारिणाम् ॥ ५०

निवेशयेज्जपेयुस्ते न्यासध्यानपुरःसरम् ।
द्वारपालजपं चैव पूर्वादि परिकल्पयेत् ॥ ५१

निवारयन्ति सुप्रीताः प्रत्यूहान् द्वारपालकाः ।
अश्वत्थोदुम्बरैश्चैव पूर्वोक्तैरभिषेचने ॥ ५२

पूर्वोक्तेनैव मार्गेण तत्तत्कुण्डेषु होमयेत् ।
सूर्यकान्तादिसंभूतं यद्वा श्रोत्रियगेहजम् ॥ ५३

आनीयचादधीताग्निं कुशैः प्रज्वाल्य यत्नतः ।
संप्रोक्ष्य याज्ञिकैः काष्ठैः पुनः प्रज्वालयेद्बुधः ॥ ५४

प्राणायामं ततः कृत्वा परिस्तीर्य कुशोत्तरैः ।
स्वगृह्योक्तविधानेन सर्वं कुर्यादतन्द्रितः ॥ ५५

पात्राण्यासाद्य विधिवदिध्मतन्त्रेण मन्त्रवित् ।
तान्यवोक्ष्य पवित्रेण चोत्तानानि निधाय च ॥ ५६

पुनः प्रोक्ष्यानयेत्पात्रं परिपूर्य शुभाम्बुना ।
दत्त्वाक्षतान् पवित्रं च तत्रोत्पूय निधाय च ॥ ५७

दिश्युत्तरस्यां तत्पात्रं प्रणीतेत्युच्यते बुधैः ।
आज्यं संस्कृत्य विधिवत् स्रुक्स्रुवौ चोमिति ब्रुवन् ॥ ५८

एवमग्नौ सुसंपन्ने ततश्च श्रपयेच्चरुम् ।
इध्माधानाद्यग्निमुखमाज्यभागान्तमाचरेत् ॥ ५९

तत्राग्नौ पूजयेद्देवीं पूर्वोक्तावरणक्रमात् ।
अथ द्रव्यैर्हुनेद्धीमान् सप्रमाणैर्महामते ॥ ६०

*वातायनमरीच्यन्तःस्फुरत्यणु च यद्रजः ।
परमाणुरिति ख्यातं तन्मानं प्रथमं स्मृतम् ॥ ६१

तत्र यत्र स रेणुःस्यादष्टौ चैता विलक्षकाः ।
तद्रजः सर्षपास्तिस्रः तत्र यो गौरसर्षपः ॥ ६२

सर्षपाः षड् यवो मध्यस्त्रियवं त्वेककृष्णलम् ।
पञ्च कृष्णविको माषः तेषु(?) वर्तस्तु षोडश ॥ ६३

चतुःसुवर्णको निष्को विज्ञेयं तु प्रमाणतः ।
निष्कस्य लक्षणं ह्येतत् कर्षं चापि तथाविधम् ॥ ६४

कर्षमानं घृतं होमे पयः शुक्तिमितं भवेत् ।
पञ्चगव्यानि तत्तुल्यमानानि कथितानि वै ॥ ६५

* द्रव्यपरिमाणं वक्तुमुपक्रमते वातायनेत्यादिना ॥

तत्समं मधुदुग्धान्नमक्षपात्रमुदाहृतम् ।(?)
दधि प्रसृतिमात्रं स्यात् लाजाःस्युर्मुष्टिमानतः ॥ ६६

तत्समाःपृथुकाश्चैव सक्तवोऽपि तथा मताः ।
गुडं पलार्धमानं स्यात् शर्करापि तथाविधा ॥ ६७

ग्रासार्धं चरुमानं स्यात् इक्षुः पर्वावधिःस्मृतः ।
पुष्पपत्राणि चैकैकं तथापूपानि कल्पयेत् ॥ ६८

कदलीफलनारङ्गफलान्येकैकशो विदुः ।
मातुलिङ्गं(?) चतुःखण्डं पनसं शतधाकृतम् ॥ ६९

अष्टधा नालिकेराणि खण्डितानि भवन्ति च ।
त्रिधाकृतं फलं वैल्वं कपित्थं तु द्विधाकृतम् ॥ ७०

उर्वारुकफलं होमे त्रिधा वै खण्डितं भवेत् ।
फलान्यन्यानि खण्डानि समिधःस्युर्दशाङ्गुलाः ॥ ७१

एकाग्रा ऋजवः पूर्णाः सत्वचः कीटवर्जिताः ।
चण्डालाद्यैरविक्रीताः समिधः फलदायकाः ॥ ७२

दूर्वात्रयं समुद्दिष्टं गलूची चतुरङ्गुला ।
व्रीहयो मुष्टिमात्रं स्यात् मुद्गमाषयवास्तथा ॥ ७३

तण्डुलाः स्युस्तदर्धं स्यात् कोद्रवा मुष्टिसंमताः ।
गोधूमा रक्तकलमा मुष्टिमानाः समीरिताः ॥ ७४

विल्वाश्चुलुकमात्राः स्युः सर्षपास्तत्प्रमाणकाः ।
शुक्तिप्रमाणं लवणं मरिचान्यष्टविंशतिः ॥ ७५

पुरं च दशमानं स्यात् रामं तत्समुमीरितम् ।
चन्दनागरुकर्पूरकस्तूरीकुङ्कुमानि तु ॥ ७६

चिञ्चाबीजप्रमाणानि कथितानि महामते ।
अनुक्तमानान्यपि च द्रव्याण्येवं प्रकल्पयेत् ॥ ७७

एवं प्रमाणं कथितं द्रव्याणां ते चतुर्मुख ।
होमकाले तु संप्राप्ते वह्नेर्ध्यानं परं शृणु ॥ ७८

समिद्धोमे स्थितं ध्यायेच्छयानं चाज्यहोमके ।
शेषवस्तुष्वभिध्यायेत् निषण्णं हव्यवाहनम् ॥ ७९

एवं ध्यात्वा तु जुहुयात्सर्वद्रव्याणि मन्त्रवित् ।
अग्नेः स्वरूपं वक्ष्यामि शुभाशुभनिवेदकम् ॥ ८०

स्वर्णसिन्दूरबालार्ककुङ्कुमक्षौमसन्निभः ।
सुवर्णरेतसो वर्णः शोभनः परिकीर्तितः । ८१

भेरीवारिदहस्तीन्द्रध्वनिश्चापि शुभावहः ।
नागचम्पकपुन्नागपाटलीयूथिकानिभः ॥ ८२

पद्मेन्दीवरकल्हारसर्पिर्गुग्गुलुसन्निभः ।
पावकस्य शुभो गन्धः साधकाभ्युदयावहः ॥ ८३

प्रदक्षिणास्त्वकम्पाः छत्राभाः शिखिनः शिखाः ।
शुभदा यजमानस्य राज्यस्यापि विशेषतः ॥ ८४

शङ्खेन्दुधवलो धूमो वह्नेः प्रोक्तः शुभावहः ।
कृष्णः कृष्णगतेर्धूमो होतुर्दुःखप्रदो भवेत् । ८५

छिन्नप्रकाशिखा लैप्या(?) मृत्युर्धनपरिक्षयः ॥
शुक्लच्छदनिभो धूमः पारावतसमप्रभः ॥ ८६

हानिं तुरगजातीनां गवां च कुरुते ध्रुवम् ।
एवंविधेषु दोषेषु प्रायश्चित्ताय देशिकः ॥ ८७

मूलेनाज्येन जुहुयात् पञ्चविंशतिमाहुतेः ।
पायसेन तथा ब्रह्मन् पञ्चगव्येन शान्तये ॥ ८८

शतमष्टोत्तरं तत्तद्रव्यं मूलेन होमयेत् ।
आचार्यो मध्यमे कुण्डे दिक्कुण्डेषु च ऋत्विजः ८९

मध्यमे षोडशार्णेन श्रीचतुष्केण दिक्षु च ।
यथावरणमार्गेण तत्तन्मूलेन मध्यमे ॥ ९०

श्रियं सिद्धां महालक्ष्मीं राज्यदां परितो हुनेत् ।
प्रायश्चित्तान्ततः कृत्वा पश्चात्कर्म समापयेत् ॥ ९१

एवं संयक् विदित्वा तु कर्म यः कुरुते द्विजः ।
संपूर्णफलमभ्येति लोके मन्त्रविदां वर ॥ ९२

अभिषेकं चरेद् धीमान् साध्यस्यं पुरुषर्षभ ।
महाशन्तिरियं भद्र सम्यक् प्रोक्तं तवानघ ॥ ९३

नानाविधमहोत्पातें दृश्यमाने महामते ॥
आलयेषु च विम्बानामश्रुपाते चतुर्मुख ॥ ९४

चलने हसने चैव भ्रमणे कम्पने तथा ।
शिथिलीमधु(?) वल्मीकाद्युत्पाताभिप्रदर्शने ॥ ९५

भूमिकम्पे दिशादाहे पांसुपाषाणवर्षयोः ।
इन्द्रध्वजावपतने गोपुरादिप्रभञ्जने ॥ ९६

काककौशिकगृध्राणां तथाऽशुभपतत्रिणाम् ।
प्रवेशने संकरणे(?) विमानेषु पुनस्तथा ॥ ९७

प्रवेशस्पर्शने चैव तस्य दोषस्य शान्तये ।
शान्तिकर्म विधातव्यं दोषज्ञेन विपश्चिता ॥ ९८

महाभिषेकैः पूर्वोक्तैर्मूलमन्त्राभिमन्त्रितैः ।
विशेषपूजा नैवेद्यैर्होमैः संसिद्धसाधनैः ॥ ९९

विचार्य राजा विद्वद्भिः दोषाणां गुरुलाघवम् ।
तत्र दोषानुरूपेण शान्तिकर्म प्रवर्तयेत् ॥ १००

उपसर्गास्तु वै ब्रह्मन् देवेनाभिप्रचोदिताः ।
राज्यराष्ट्रजनानां च भविष्यद्दुःखशंकिना ॥ १०१

शान्तिस्तु विधिवत्कार्या राज्ञा बुध्या विशेषतः ।
द्रव्यैरुच्चावचैश्चैव गुरुलाघवहेतुतः ॥ १०२

क्षीरादिस्नपनैश्चैव महापूजाविधानकैः ।
होमैर्महाशान्तिकैर्महापारायणैरपि ॥ १०३

महामन्त्रजपैश्चैव विधिवद् ब्राह्मणाशनैः ।
उपसर्गा विनश्यन्ति तद्राष्ट्रं तु समृद्धिमत् ॥ १०४

धनधान्यसमायुक्तं हृष्टलोकं समेधते ।
राज्ञां कुलं सुरश्रेष्ठ कालकर्मविपर्ययात् ॥ १०५

पूर्वजानां कृतैःपापैर्द्विजगोवेदनिन्दया ।
असंमानादधिक्षेपात् दण्डयेत् दण्डधारणात् ॥ १०६

असन्मार्गाद् गृहीत्वा च विहितानामपालनात् ।
कालान्तरेण फलितैः पादपैरिव कर्मभिः ॥ १०७

क्रमेण सर्वैः सन्त्यक्तं अटवी च भवेत्तदा ॥
एवं क्षये तु संप्राप्ते महाशान्ति प्रयोजयेत् ॥ १०८

वर्धन्ते सम्पदस्तस्य सन्तानं च समेधते ।
आचन्द्रतारकं भूमौ कुलं चाप्यनुवर्धते ॥ १०९

तस्मिन् कुले च राजानो धर्मिष्ठाः सत्यवादिनः ।
भवेयुर्वीर्यवन्तश्च द्विजगोदेवसम्मताः ॥ ११०

महाशान्तिरियं ब्रह्मक्षत्रवैश्यादीनां चरेत्(?) ।
पुरराष्ट्रालयग्रामगृहादीनां चरेत्सुधीः ॥ ११२

एषा शान्तिर्मया प्रोक्ता तव स्नेहाद्दयावता ।
न प्रकाश्येयमाख्येया न कस्यापि महामते ॥ ११२

वैभवं बिन्दुमध्यस्थदेवतायाः प्रकीर्तितम् ।
वैभवात् षोडशार्णस्य सर्वमन्त्राः स्फुरन्तु ते ॥ ११३

द्वादशावरणां लक्ष्मीं नवमावणक्रमात् ।
पूजां कुरु विधानेन पुष्टो लोको भवेत्ततः ॥ ११४

सृष्टिस्थितिलयं चैव करोत्येव महामनुः ।
लयं स्थितिं च सृष्टिं च तनोति च महामते ॥ ११५

श्रियस्त्वावरणे तात देवताचि*न्त्यवैभवाः ।
सर्वास्ता मत्प्रसादेन प्रसन्नाःसन्तु तेऽचिरात् ॥ [illegible]

श्रीविद्यायां च ये मन्त्राः सर्वसिद्धिप्रदायकाः ।
श्रीचक्रक्रममार्गेण तत्तन्मन्त्राःस्फुरन्तु ते ॥ ११७

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
त्रिंशोऽध्यायः ॥

---

* अचिन्त्यवैभवाः

॥ एकत्रिंशोऽध्यायः ॥

महादेवः -

एवं देवि तदा ब्रह्मा प्रोक्तः श्रीपतिना प्रभुः ।
तत्क्षणाद्ज्ञातवान् तत्तद्देवतानां बहून्मनून् ॥ १

षोडशार्णं तथा सूक्तं चक्रं पूजाक्रमं परम् ॥
साधनं सर्वमन्त्राणां अनुष्ठानविधिं तथा ॥ २

पुरश्चर्याक्रमं देवि लक्ष्म्याश्चावरणक्रमम् ।
षडङ्गं गुप्तमन्त्राणां सरस्वत्यादिमूर्तिनाम्(?) ॥ ३

त्रिपुराद्यष्टदेवीनां महामन्त्रान् सुरेश्वरि ।
रत्यादिमिथुनानां च ऋद्ध्यादिदशयुग्मकम् ॥ ४

रेणुकादिमहामन्त्रान् नित्याषोडशदेवताः ।
अणिमाद्यष्टमन्त्रांश्च श्रीलक्ष्म्यादिमहामनून् ॥ ५

शार्ङ्ग्यादिमहामन्त्रान् दिक्पतीनां महामनून् ।
दमकादिमहामन्त्रान् उत्तमांश्च महामनून् ॥ ६

सर्वसंपुटमन्त्रांश्च आगमादि महामनून् ।
सच्चिदानन्दरूपस्य विष्णोरमिततेजसः ॥ ७

प्रसादेन महादेवि ज्ञात्वा विस्मयमागतः ः
अहो चित्रमहोचित्रं मया विष्णोरनुग्रहात् ॥ ८

अश्रुता बहवो ज्ञाता श्रियस्त्वालरणक्रमः ।
आश्चर्यं षोडशार्णस्य वैभवं सूक्तवैभवम् ॥ ९

श्रीचक्रवैभवं चित्रं चित्रमष्टाक्षरं परम् ।
श्रीकृष्णरामयोश्चित्रं गायत्रीसंपुटं महत् ॥ १०

सर्वज्ञादिमहामन्त्रं(?) तत्तत्सिद्धिप्रदायकम् ।
त्रिशक्तीनां त्रिमूर्तीनां मन्त्राश्चाचिन्त्यवैभवाः ॥ ११

त्रिपुरादिमहामन्त्रा षोडशार्णमनोःसमाः ।
रतिकामादिमन्त्राश्च सर्वसिध्येककारणाः ॥ १२

ऋध्यादिदशयुग्मानां मन्त्राणां वैभवं महत् ।
चतुर्दशानां मन्त्राणां वैभवं परमाद्भुतम् ॥ २३

षोडशानां च नित्यानां अष्टसिद्धिमनोरपि ।
तथान्ये च महामन्त्राः सर्वदाचिन्त्यवैभवाः ॥ १४

मया ज्ञाता महाविष्णोः प्रसादात्परमात्मनः ।
एवं विस्मयमासाद्य यन्त्रान्नानाफलप्रदान् ॥ १५

नानाविधानां सिद्धीनामाकरोऽभूत्प्रजापतिः ।
स्वधाम प्राप्तवान् देवीप्रसादात्सर्वसिद्धिदः ॥ १६

एवं लक्ष्मीमहामन्त्रमुपास्य परमाद्भुतम् ।
सृष्ट्वा लोकान् तदा ब्रह्मा पालयामास सर्वदा ॥ १७

एवं स्थिते महादेवि ब्रह्माणं प्राप्तवानहम् ।
प्राप्य प्रजापतिं तत्र नमस्कृत्य पितामहम् ॥ १८

प्रजापते नमस्तुभ्यं सर्वज्ञ सुरसत्तम ।
सृष्टिस्थितिलयादीनां कारणं केन जायते ॥ १९

अष्टैश्वर्यं विशेषेण केन वा जायते नृणाम् ।
दारिद्र्यनाशनं भुक्तिमुक्तिदानैकतत्परम् ॥ २०

मनूनां सप्तकोटीनां एकेन मनुना कथम् ।
भवेत्सर्वं ममाचक्ष्व मयि यद्यस्ति ते कृपा ॥ २१

इत्युक्तस्तु मया ब्रह्मा देशिकः करुणानिधिः ।
श्रीषोडशार्णविद्यायां सर्वमन्त्रानुपादिशत् ॥ २२

तस्माल्लक्ष्मीमहाविद्यां प्राप्तवानस्मि सुव्रते ।
एतत्सर्वं तव प्रोक्तं संवादं(?) ब्रह्मणो हरेः ॥ २३

तार्क्ष्यविष्णुमहलक्ष्म्या वैभवं तव वर्णितम् ।
एतद्गोप्यतमं गौरि पुनः किं श्रोतुमिच्छसि ॥ २४

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये एक-
त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥

श्रीदेव्युवाच

देवादिदेव सर्वज्ञ सर्वभूतहिते रत ।
त्वं वेत्ता सर्वमन्त्राणां श्रीविद्याया विशेषतः ॥ १

वैभवं षोडशार्णस्य ध्यानपूर्वमुदाहृतम् ।
द्वादशावरणं प्रोक्तं नवमावरणक्रमम्(?) ॥ २

चक्रोल्लेखनमार्गश्च दर्शितं यजनं तथा ।
मन्त्राणां साधनं देव पुरश्चर्याक्रमः श्रुतः ॥ ३

श्रुतानि मन्त्रजालानि श्रुतं श्रीसूक्तवैभवम् ।
त्वयोक्तानि महालक्ष्म्या यन्त्राणि विविधानि च ॥ ४

उक्तानि विनियोगानि(?) होमजालानि तत्वतः ।
प्रोक्तं कुण्डविधानं च वह्नेर्ध्यानं प्रकीर्तितम् ॥ ५

जिह्वाभेदाश्च कथिता सर्वयोगाः प्रदर्शिताः ।
अभिषेकविधानं च सर्वसम्पत्करं श्रुतम् ॥ ६

श्रीमन्नारायणादीनां विद्यायां सम्पुटं(?) श्रुतम् ।
श्रुता मया महाशान्तिः सर्वपापप्रणाशिनी ॥ ७

होमद्रव्यादिमानं च देव प्रोक्तं मया श्रुतम् ।
प्रजापतेर्महाविष्णोः संवादं(?) परिकीर्तितम् ॥ ८

ब्रह्मणः सर्वमन्त्राणां प्राप्तिरत्र महेश्वर ।
तस्मात्प्राप्ता महामन्त्राः षोडशार्णमुखास्त्वया ॥ ९

इदानीं श्रोतुमिच्छामि तदावरणदेवताः ।
तासां मन्त्रान् महादेव सऋषिच्छन्दसांस्तु तान् ॥ १०

तत्तद्ध्यानं तु यन्त्राणि प्रयोगं वैभवं परम् ।
श्रीविद्यायां तु ये मन्त्रा षोडशार्णसमाःस्मृताः ॥ ११

तान् मे सर्वं समाचक्ष्व विस्तरात्करुणाकर ।

श्रीमहादेवः-

शृणु भद्रे महादेवि पद्मपत्रायतेक्षणे ॥ १२

दुर्लभं सर्वदेवानां षोडशार्णं महेश्वरि ।
यस्य स्मरणमात्रेण सर्वलोकं(?) च ऋद्धिमत् ॥ १३

श्रीविद्याया महामन्त्रा बहवः सन्ति सुव्रते ।
एक एव मनुस्तेषु भुक्तिं मुक्तिं प्रयच्छति ॥ १४

सर्वेषामेव मन्त्राणां किं वक्तव्यं महेश्वरि ।
सप्तकोटिमहामन्त्रास्तत्रैवान्तर्भवन्ति ते ॥ १५

महेश्वरवराहाणां कोटिर्मन्त्रेषु संस्मृता ।
त्रिपुराद्यष्टमन्त्रेषु कोटिस्तदनु सुन्दरि ॥ १६

रत्यादीनां च मन्त्रेषु कोटिसंख्या महेश्वरि ।
ऋद्ध्यादिदशयुग्मानां मन्त्रकोटिः प्रकीर्तिता ॥ १७

रेणुकादिमहामन्त्रे(?) कोटिमन्त्राः प्रकीर्तिताः ।
अणिमाद्यष्टसिद्धीनां मन्त्रकोटिः सुरेश्वरि ॥ १८

कामेश्वर्यादिनित्यानां मन्त्रेष्वेका प्रकीर्तिता ।
सप्तकोटिमहामन्त्रा इत्थमन्तर्भवन्ति च ॥ १९

एतेषां षोडशाक्षर्यामन्तर्भावः सुरेश्वरि ।
एषाप्येकाक्षरे देव्यामन्तर्भवति तत्वतः ॥ २०

सैव नित्येति संप्रोक्ता परब्रह्मस्वरूपिणी ।
तत्वातीता परा चेति विस्तृता मन्त्रवित्तमैः ॥ २१

एकाक्षरीविकारं च षोडशाक्षरमीरितम् ।
षोडशार्णविकारास्ते मन्त्रावरणदेवताः ॥ २२

तस्मान्मन्त्रान्प्रवक्ष्यामि लक्ष्म्यास्त्वावरणक्रमात् ।
षडङ्गगुप्तमन्त्रस्य ऋषिः सर्वज्ञ उच्यते ॥ २३

छन्दोऽनुष्टुप् समाख्यातं सर्वज्ञाद्याश्च देवताः ।
तासामाद्यक्षरं वीजं स्वाहा शक्तिरतः परम् ॥ २४

सर्वाभीष्टार्थसिध्यर्थे विनियोगो वरानने ।
तत्तद्दीर्घविसर्गान्तं बीजं न्यासं(?) कराङ्गयोः ॥ २५

सर्वाज्ञाद्याश्च षड्देव्यो नानाभरणभूषिताः ।
वरदात्तकराम्भोजाः प्रसन्नवरदेक्षणाः ॥ २६

पङ्कजद्वयधारिण्यो लक्ष्मीलक्षणसंयुताः ।
एवं ध्यानं महेशानि मन्त्रं वक्ष्यामि तेऽधुः २७

बीजषट्कं समुद्धृत्य नमो भगवतीति च ॥
महालक्ष्मि ततः पश्चात् नित्यकल्याणि तत्परम् ॥ २८

ततः सिद्धिं च मे देहि देहि स्वाहान्तको मनुः ॥
पुरश्चर्यार्णसाहस्रं तत्तल्लिपिसमं दिनम् ॥ २९

द्वात्रिंशत्कोष्ठके यन्त्रे तत्तन्मन्त्राक्षरान्विते ।
पञ्चाशदक्षरावीते तां तत्रावाह्य पूज्य(?) च ॥ ३०

जप्त्वा मूर्ध्नि महेशानि निवहेद्विश्वसिद्धये ॥ ३१

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
द्वात्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

वाग्देवीब्रह्ममन्त्रस्य ऋषिर्व्यासः समीरितः ।
छन्दो गायत्रमाख्यातं देवते वाक्प्रजापती ॥ १

ऐं वीजं क्लीं ततः शक्तिः नमः कीलकमीरितम् ।
वागैश्वर्यप्रसिध्यर्थे विनियोगो वरानने ॥ २

त्रितारेण कुमार्या च मूलमन्त्रषडक्षरैः ।
अङ्गन्यासकरन्यासौ कुर्याद् विद्वान् समाहितः ॥ ३

हिमकाञ्चनसङ्काशं वीणां सितशुकं वरम् ।
अक्षमालां वामभागे अक्षसूत्रं कमण्डलुम् ॥ ४

ज्ञानमुद्रामभीतिं च दधतं दक्षिणे सदा ।
अष्टवाहुसमायुक्तं वागीश्वर्यर्धदेहिनम् ॥ ५

ध्यात्वा जपेन्महामन्त्रं वागैश्वर्यप्रसिद्धये ।
त्रितारं च कुमारीं च प्रणवं च नमः पदम् ॥ ६

व्रह्मणेति पदं प्रोक्त्वा(?) द्वादशार्णो मनुर्भवेत् ।
त्रितारं प्रथमं प्रोक्त्वा कुमारीं च ततः परम् ॥ ७

ओं ह्रीं हौं इति संप्रोक्त्वा वह्नेः खण्डं समुद्धरेत् ।
नमः सौरं च संप्रोक्त्वा द्वितीयं खण्डमुद्धरेत् ॥ ८

ब्रह्मणेति पदं प्रोक्त्वा सोभखण्डं ततः परम् ।
धारणं मेऽस्त्विति प्रोक्त्वा अनिराकरणं ततः ॥ ९

धारयितेति संप्रोक्त्वा भूयासं च ततः परम् ।
कर्णयोः श्रुतमित्युक्त्वा माच्योद्वमिति संवदेत् ॥ १०

ममामुष्य पदं तारं सौः पदं मदनं परम् ।
वाग्भवं च श्रियं मायां वाग्भवं च समुद्धरेत् ॥ ११

पञ्चपञ्चाशदर्णोऽयं वाग्विभूतिप्रवर्तकम् ।
पुरश्चर्यार्णसाहस्रं धवलैः कुसुमैर्यजेत् ॥ १२

त्रिशतं वा जपेन्नित्यं अष्टेत्तरसहस्रकम् ॥
षण्मासेन महावाणी गद्यपद्यमयी भवेत् ॥ १३

वत्सरात्सर्ववेदार्थशास्त्राणां पारगो भवेत् ॥
त्रिवत्सराद्भवेदूर्ध्वं वागीश्वर इवापरः ॥ १४

तस्य दर्शनमात्रेण वादिनः सर्वतो दिशः ।
पलायन्ते यथाऽरण्ये सिह्मं दृष्ट्वा मतङ्गजाः ॥ १५

लभते द्वादशादब्दात् अणिमादिगुणान् बहून् ।
एवमादिगुणोपेतः सम्पदा धनदोपमः ॥ १६

इह भोगान् बहून् प्राप्य व्रजेद् ब्रह्मपदं सुधीः ।
बिन्दुत्रिकोणषट्कोणवसुकोणवसोर्दलैः ॥ १७

त्रयोदशकलापत्रैः भूपुरेण समन्वितम् ।
बिन्दुमारभ्य देवेशि कलान्तं मूलवर्णकम् ॥ १८

लिखित्वा भूपुरद्वन्द्वे मातृकां विलिखेत्ततः ॥
प्राणप्रतिष्ठासंयुक्तं धारयेद्यो यथाविधि ॥ १९

बुद्ध्या बृहस्पतिसमो जायते नात्र संशयः ।
एतद्गोप्यतरं देवि तव स्नेहात्प्रकीर्तितम् ॥ २०

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

।। चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ।।

उमामहेशमन्त्रस्य ऋषिरानन्दभैरवः ।
वामदेवोऽमृतः प्रोक्तो गायत्रीछन्दसी स्मृते[1] ॥ १

उभौ च देवता(?) प्रोक्तौ हौं वीजमिति संस्मृतम् ।
ह्रीं शक्तिः प्रीतये योगः सर्वसौभाग्यसिद्धये ॥ २

त्रितारीं च कुमारीं च श्रीमहात्रिपुरेति च ।
सुन्दरीं ह्रां(हौं) च संप्रोक्त्वा सर्वज्ञायै ततः परम् ॥ ३

ओं ह्रीं हौं सर्वशक्तिधाम्नेति हृदयं न्यसेत् ।
सुन्दर्यन्तं समुद्धृत्य मायां नित्यपदं वदेत् ॥ ४

तृप्तायै ओं श्रीं ह्रीं समुच्चार्य नकारं बिन्दुसंयुतम् ।
नित्यतृप्तपदं प्रोक्त्वा शक्तिधाम्नेति संवदेत् ॥ ५

शिवाय नम इत्युक्त्वा शिरसि न्यासमाचरेत् ।
सुन्दर्यन्तं समुद्धृत्यानादिबोधपदं वदेत् ॥ ६

शक्तिधाम्ने पदं प्रोक्त्वा मशिवायनयेमहिं[2] ।
शिखायां विन्यसेद्धीमान् शिखामन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ ७

सुन्दर्यन्तं समुच्चार्य स्वतन्त्रायै पदं वदेत् ।
ओं ह्रीं स्वतं समुच्चार्य त्रित्वशक्तिं ततो वदेत् ॥ ८

---

1. गायत्रीद्वयस्यापि छन्दस्त्वम् । षष्ठेश्लोके मन्त्रोद्धारोऽपूर्ण इव भाति ॥
2. मशिवायिन संवदेत् ॥

धाम्ने नमःशिवायेति कवचं विन्यसेत्कविः ।
सुन्दर्यन्तं समुच्चार्य अलुप्तायै पदं वदेत् ॥ ९

ओं ह्रीं वा च समुच्चार्य अलुप्तत्वपदं वदेत् ।
शक्तिधाम्ने यनमः प्रोक्त्वा मशिवागुणचक्षुषि ॥ १०

सुन्दर्यन्तं समुच्चार्य अनन्तायै पदं वदेत् ।
ओं ह्रीं यं अनमुच्चार्य तत्वशक्ति ततो वदेत् ॥ ११

धाम्नेति वायनमशि प्रोक्त्वास्त्रं विन्यसेन्नरः* ॥ १२

तप्तहेमवर्णमौक्तिकप्रबन्धनप्रभं
पाशमङ्कुशंवरं सुवर्णकुम्भमप्यथ ।
एणशाबवह्न्यभीतिधारिणं सुधाघटं
भावयामि भाग्यदं श्रिया उमामहेश्वरम् ॥ १३

ध्यानभेदं प्रवक्ष्यामि तच्छृणुष्व वरानने ॥ १४

कल्पद्रोःपादमूले मणिगणखचिते चक्रदेव्यग्रकोणे
श्रीकण्ठोत्सङ्गसङ्गत्स्मरललितवपुस्तप्तकार्तस्वराङ्गी ।
पीनोत्तुङ्गस्तनाढ्याऽऽभरणशतयुता कान्तिसीमान्तसिन्धुः ।
पायात्पाशाङ्कुशश्रीमदनशरशरासात्तहस्ता भवानी ॥ १५

श्रीं ह्रीं क्षों ओं नमः प्रोक्त्वा शिवायै ह्रीं श्रियं तथा ।
नमः शिवाय उक्त्वान्ते षोडशार्णमितिस्मृतम् ॥ १६

---

* ओं ऐं ह्रीं श्रीं ऐं क्लीं सौः श्री महात्रिपुरसुन्दर्यै ह्रां सर्वज्ञायै ओं ह्रीं ह्रौं सर्वज्ञशक्ति धाम्ने हृदयाय नमः । ओं 6 श्री महात्रिपुरसुन्दर्यै ह्रीं नित्य तृप्तायै ओं (श्रीं) ह्रीं नं नित्य तृप्तिशक्ति धाम्ने शिवाय नमः शिरसे स्वाहा । ओं 6 .... हूं अनादि —— ओं ह्रीं मं अनादि - धाम्ने मशिवायन शिखायै ॥ एव मुत्तरत्राप्यूह्यम् ।

अथान्यदपि वक्ष्यामि सर्वसिध्येककारणम् ।
त्रितारीं च कुमारीं च ओं ह्रीं हौमिति संवदेत् ॥ १७

वह्निखण्डं नमः सौरं शिवाय पदमुच्चरेत् ।
सौम्यं सौ ऋश्यु[1] मिति मन्त्रं समुद्धरेत् ॥ १८

चतुर्दशाक्षरं मन्त्रं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ।
श्रीषोडशार्णमन्त्रस्य तुल्यमेतत्सुरेश्वरि ॥ १९

धर्मार्थकाममोक्षाणां कारणं विश्वकारणम् ।
लक्षं जपेन्महामन्त्रं ततः सिद्धिर्भवेन्मनोः ॥ २०

तत्परं सर्वकर्माणि साधयेत्साधकोत्तमः ।
एवं मन्त्रं महादेवि मन्त्रदीक्षापुरःसरम् ॥ २१

गृह्णीयाद्गुरुणा दत्तं ततो[2] ष्येण समन्वितम् ।
मासान् परीक्ष्य तत्पश्चाद्दीक्षां कुर्याद्विचक्षणः २२

एतस्य मन्त्रराजस्य न हि मित्रारिशोधनम् ।
तथाप्यवश्यं कर्तव्यं मासशोधनमादरात् ॥ २३

असिद्धिर्भूमिसम्पत्तिर्मरणं बन्धुनाशनम् ।
आयुर्वृद्धिः प्रजानाशः सुसम्पद्रत्नसम्पदः ॥ २४

शुभप्राप्तिः स्थाननाशो ह्यमोघार्थो वशीकृ ।
एवं चैत्रादिमासानां फलमाहुर्मनीषिणः ॥ २५

---

1. उद्धारो न स्पष्टः । 2. शोधनार्हः पाठः ।

कोष्ठं षोडशकं कृत्वा अक्षराणि लिखेत्क्रमात् ।[1]
पूर्वे अकथहेत्युक्त्वा द्वितीये उड्प स्मृतः ॥

अखदल तृतीये स्याच्चतुर्थे उच्छ्रप स्मृतः ।
पञ्चमे वासवेत्युक्त्वा षष्ठे इलों स उच्यते ॥

सप्तमे औषधः प्रोक्तश्चाष्टमे लों तु यः स्मृतः ।
नवमे ईधने प्रोक्तर्दशमे ऋषभः स्मृतः ॥

इगधक्षस्त्वेकादशे ऋ छ (?) द्वादशे स्मृतः ।
ह्ः तसः त्रयोदशके ऐलश्यश्च चतुर्दशे ॥

ओं णषः पञ्चदशके षोडशे ऐठरःस्मृतः ।
एवं संलिख्य विधिवत् सिद्धसाध्यादि शोधयेत् ॥

नामाद्यक्षरमारभ्य यावन्मन्त्रादिदर्शनात् ।
सिद्धं साध्यं स्वसिद्धारि चतुष्कोणे चतुश्चतुः ॥

सिद्धसिद्धो यथोक्तेन द्विगुणात् सिद्धसाध्यकः ।
सिद्धसुसिद्धोऽर्धजपात् तत्साध्यः साधिकाज्जपात् ॥

सुसिद्धस्तत्क्षणादेव तदरिर्ज्ञातिहा भवेत् ।
अरिसिद्धः सुतं हन्यात् अरिसाध्यस्तु कन्यकाम् ॥

अरिःस्वसिद्धः पत्नीघ्नः आत्मानं हन्त्यरेररिः ।
तस्मात्परीक्ष्य देवेशि गृह्णीयान्मन्त्रमुत्तमम् ॥

+ इत आरभ्य सिद्धादिकोष्ठ निर्णायकश्लोकेषु असमीचीनता दृश्यते । यथानातृकं प्रकाशितम्

आत्मनाम द्विगुणितं देवतानामसंयुतम् ।
सप्तभिर्हरते भागं शेषं मन्त्री ऋणं भवेत् ॥(?) ३५

स्वामिनाम द्विगुणितं आत्मनाम्ना च संयुतम् ।
सप्तभिर्हरते भागं शेषं मन्त्री ऋणी भवेत् ॥ ३६

एतद्गुह्यतमं गौरि ज्ञात्वा मन्त्रगृहं परम् ।
सोमवारे शुक्रवारे सुसम्पत्क्षेमसाधके ॥ ३७

मैत्रे परममैत्रे वा मन्त्रदीक्षां समाचरेत् ।
यथावरणमार्गेण पूजां कृत्वा विचक्षणः ॥ ३८

एवं संपूज्य पूजान्ते शिष्यमाहूय सद्गुरुः ।
स्वर्णपुष्पैरर्चयित्वा देवतां तु प्रणामयेत् ॥ ३९

शङ्खतोयेन संप्रोक्ष्ये पुरतः स्थापयेत्ततः ।
स्वयं विष्णुमयो भूत्वा निःसन्दिग्धमना गुरुः ॥ ४०

निजहस्तेन शिष्यस्य समन्त्रं मूर्ध्नि संस्पृशेत् ।
स्पर्शदीक्षेति सा प्रोक्ता मलत्रयविमोचनी ॥ ४१

इत्थं विशुद्धचित्तस्य दक्षिणश्रोत्रमूलतः ।
तत्तद्बीजसमायुक्तं मूलमन्त्रं वदेद्गुरुः ॥ ४५

बीजादिकं विना देवि स्त्रीवर्णानां प्रदीयते ।
वामकर्णोपदेशः स्यात् एवं दीक्षा उदाहृता ॥ ४६

इत्थं प्राप्तोपदेशस्तु पूजयेद् द्रविणैर्गुरुम् ।
संभूष्य भूषणैर्वस्त्रैःस्वस्य शक्तिं अवञ्च्य च ॥ ४७

अनुज्ञातस्तु गुरुणा प्रयोगान्साधयेत्ततः ॥ ४८

भूकोणमध्ये द्विचतुर्थरेखा -
स्वस्नं समालिख्य तु तत्र नाम ।
वीजेन युक्ता अथ ऊर्ध्वकोष्ठे
सं व्हारमायत्तक्र पञ्चकेन ॥ (?) ४९

तत्कोणमध्यस्थितचन्द्रबीजं
खण्डद्वये तत्र मकारकं च ।
कोष्ठेषु लक्ष्मीपतिमन्त्रयुक्तं
पुत्रप्रदं भूतनिवारणं च ॥ ५०

अस्य षोडशवर्णस्य अन्ते यत्पञ्चवर्णकम् ।
तस्य प्रयोगं वक्ष्यामि समाहितमनाः श्रृणु ॥ ५१

वश्ये तु बिल्वफलके पञ्चविंशतिकोष्ठके ।
तृतीयं च चतुर्थं च द्वितीयं पञ्चमाद्यकम् ॥ ५२

पञ्चाक्षरक्रमेणैव विलिखेत्तदनन्तरम् ।
पञ्चमाद्यं चतुर्थं च तृतीयं च द्वितीयकम् ॥ ५३

द्वितीयं च चतुर्थं च पञ्चमाद्यं तृतीयकम् ।
तृतीयं पञ्चमाद्यं च द्वितीयं च चतुर्थकम् ॥ ५४

एवं क्रमेण विलिखेदुक्तपङ्क्तौ विशेषतः ।
तालपत्रे समालिख्य स्वर्णपात्रे ससाध्यकम् ॥ ५५

चतुर्दशसहस्रं वै जपेन्मन्त्रं समाहितः ।
चक्रं तु विलिखेत्पूज्य पत्रं प्राच्यां दिशि न्यसेत् ॥ ५६

मोहने प्लक्षफलके पञ्चविंशतिकोष्ठके ।
पञ्चाक्षरक्रमेणैव विलिखेदूर्ध्वकोष्ठके ॥ ५७

पञ्चमाद्यं चतुर्थं च तृतीयं च द्वितीयकम् ।
तृतीयं च चतुर्थं च पञ्चमाद्यं द्वितीयकम् ॥ ५८

तृतीयं पञ्चमाद्यं च द्वितीयं च चतुर्थकम् ।
चतुर्थं च तृतीयं च द्वितीयं पञ्चमाद्यकम् ॥ ५९

एवं क्रमेण विलिखेत्पङ्क्तौ पङ्क्तौ विशेषतः ।
तालपत्रे विलिख्यैवं पूर्ववत्साध्यनामकम् ॥ ६०

लशुनं सर्षपं हिङ्गुमरीचं च वचान्वितम् ।
पेषयित्वा लेपयित्वा चुल्लमूले न्यसेद्बुधः ॥ ६१

दक्षिणाभिमुखो जप्त्वा चतुर्दशसहस्रकम् ।
विद्वेषे तिल्लफलके पञ्चविंशतिकोष्ठके ॥ ६२

यनशिवाम इत्युक्त्वा मशियनततोऽमृतम् (वा) ।
शिवाय नम इत्युक्त्वा शिमवायन एव हि ॥ ६३

नमः शिवाय एवं वै पङ्क्तौ पङ्क्तौ लिखेत्क्रमात् ।
नैर्ऋत्याभिमुखो जप्त्वा चतुर्दशसहस्रकम् ॥ ६४

यन्त्रं तु चन्दनालिप्तं खनेदेतच्चतुष्पथे ।
उच्चाटने तु पालाशे पञ्चविंशतिकोष्ठके ॥ ६५

मंशिवायनामृतं प्रोक्त्वा नमःशिय व एव हि ।
शिवाय नम इत्युक्त्वा नमः शिवाय एव हि ॥ ६६

य नमः शिवा च इत्येवं पङ्क्तौ पङ्क्तौ लिखेत्क्रमात् ।
चतुर्दशसहस्रं तु जपेद्वायव्यदिङ्मुखः ॥ ६७

तालपत्रे विलिख्यैवं सर्षपेण विलेपयेत् ।
शास्तुरायतने चैतद्गजपादे खनेद्बुधः ॥ ६८

आकर्षणे तु न्यग्रोधे पञ्चविंशतिकोष्ठके ।
नशिवनमृतं प्रोक्त्वापि यनमशिव एव हि ॥ ६९

नमः शिवाय इत्युक्त्वा शिवामयन एव हि ।
वायनमशि संप्रोक्त्वा पङ्क्तौ पङ्क्तौ लिखेत्क्रमात् ॥ ७०

तालपत्रे विलिख्यैवं श्वेतलिप्ते ससाध्यकम् ।
पश्चिमस्यां स्थितो जप्त्वा चतुर्दशसहस्रकम् ॥ ७१

चक्रं तु विधिवत्पूज्य पत्रं पादे खनेद्बुधः ।
पाटले स्तम्भनं प्रोक्तं पञ्चविंशतिकोष्ठके ॥ ७२

न वा शियन इत्युक्त्वा वाशियनम चेति च ।
शियनमामृतकं प्रोक्त्वा य नमाशिव संवदेत् ॥ ७३

न म वाशिय इत्युक्त्वा पङ्क्तौ पङ्क्तौ लिखेद्बुधः ।
यशिवामन इत्युक्त्वा शिवामयन एव हि ॥ ७४

वाननयशि संप्रोक्त्वा मनायशि तथामृतम् ।
यनशिवाम इत्येवं पङ्क्तौ पङ्क्तौ लिखेत्क्रमात् ॥ ७५

उदङ्मुखो जपेन्मन्त्री चतुर्दशसहस्रकम् ।
तालपत्रे श्यामलिप्ते विलिख्यैतत्साध्यसंयुतम् ॥ ७६

पुनः सन्छादि(?) लिप्तं तत्पुत्रदीपे प्रदीपयेत् ।
औदुम्बरे च विलिखेत्पञ्चविंशतिकोष्ठके ॥ ७७

तालपत्रे समालिख्य पूर्ववत्साध्यनामकम् ।
अङ्गारे मरिचालिप्त्वा(?) कालीपीठे खनेद्बुधः ॥ ७८

भेदनेऽश्वत्थफलके पञ्चविंशतिकोष्ठके ।
वायनमशि संप्रोक्त्वा शिवामयन एव हि ॥ ७९

नमः शिवाय संप्रोक्त्वा यनशिवाम एव हि ।
मशियनामृतं देवि पङ्क्तौ पङ्क्तौ क्रमाल्लिखेत् ॥ ८०

अग्नेयाभिमुखो जप्त्वा चतुर्दशसहस्रकम् ।
लशुनं सर्षपं हिङ्गुमरीचवचसंयुतम् ॥ ८१

एतत्सर्वं च संपिष्य तालपत्रे विलेपयेत् ।
साध्यनामान्वितं पत्रं श्मशाने निखनेद्बुधः ॥ ८२

अष्टकर्म समाख्यातं इत्थं देव्यवधारय ।
पुनश्चक्रान्तरं वक्ष्ये भुक्तिमुक्तिफलप्रदम् ॥ ८३

चतुः प्रस्थान्वितं भस्म प्रस्तार्य तु विचक्षणः ।
चतुर्विंशतिकोणोक्तं लिखेद्भूपुरषट्ककम् ॥ ८४

रेखान्तरावकाशं तु द्व्यङ्गुलं परिकीर्तितम् ।
षड्विंशत्यङ्गुलाकारं चक्रमध्यमुदाहृतम् ॥ ८५

विदिक्षु चक्रराजस्य शतकोष्ठानि संलिखेत् ।
पञ्चविंशतिकोष्ठानि प्रत्येकं कोणतो लिखेत् ॥ ८६

कोष्ठान्येवं समालिख्य रेखाग्रे शूलमालिखेत् ।
रेखाग्रे विलिखेद् धीमान् श्रीबीजं तु महेश्वरि ॥ ८७

आग्नेयकोणकोष्ठेषु ऊर्ध्वपङ्क्तिषु पञ्चसु ।
शिवायनम इत्येवं लिखेद्वामक्रमाच्छिवे ॥ ८८

मशिवायन संलिख्य नमः शिवाय तत्परम् ।
य नमःशि वा च तत्पश्चाद्वायनमशि एव हि ॥ ८९

तस्मात्पश्चिमकोष्ठोर्ध्वपङ्क्तौ प्रागादितक्रमात् ।
मनयवाशि संलिख्य नयमशिवा एव हि ॥ ९०

यवाशिमन तत्पश्चात् वाशिमनय एव हि ।
शिमनयामृतं लिख्य पङ्क्तौ पङ्क्तौ यथाक्रमात् ॥ ९१

चक्रस्योत्तरदिग्भागे दक्षिणाभिमुखः स्वयम् ।
वायव्यपञ्चवीथीषु दक्षिणस्यामुपक्रमः ॥ ९२

यमवानशि संलिख्य शियमवान एव हि ।
नशियमामृतं लिख्य वानशियम एव हि ॥ ९३

शिवानमय संलिख्य पङ्क्तौ पङ्क्तौ यथाक्रमात् ।
ईशान्यपञ्चवीथीषु विलिखेदुत्तरामुखः ॥ ९४

दक्षिणं विलिखेद्वीथ्यां पश्चिमारम्भमार्गतः ।
शिनवामय संलिख्य नवामयशि तत्परम् ॥ ९५

वामयशिन तत्पश्चात् यमशिनतथा ऽमृतम् ।
यशिनवाम तत्पश्चात् पङ्क्तौ पङ्क्तौ लिखेत्क्रमात् ॥ ९६

चक्रस्यैकं चतुर्दिक्षु कोष्ठमात्रं विसृज्य तु ।
वाङ्माया श्रीःस्वयंलक्ष्मीकामकन्याष्टमातृकाः ॥(?) ९७

शिष्टषोडशकोष्ठेषु लिखेद्धरिहरात्मकम् ।
विभज्य पद्मयुग्मं तदेकमेव स्थितं न्यसेत् ॥ ९८

चक्रस्य मध्यकोष्ठेषु अधस्ताद् द्व्यङ्गुलं त्यजेत् ।
तदूर्ध्वं भूतविम्वानि विलिखेच्च यथाक्रमात् ॥ ९९

एवं मध्ये मूलवर्णानेकैकं क्रमतो लिखेत् ।
जलस्थपदमध्ये तु मायाबीजं समालिखेत् ॥ १००

तया चत्वारि संवेष्ट्य भूम्यादौ पञ्चमस्वरम् ।
भूतानि भित्त्वा तेनैव तदन्ते यं च मं लिखेत् ॥ १०१

अक्ष्णोः स्थाने चतुर्थः स्यात्कर्णयोः प्रथमं लिखेत् ।
तदधस्तात् द्वितीयं च भूतानि जलबिम्बतः ॥ १०२

दीर्घेनाप्यनुलोमेन प्रतिलोमेन वेष्टयेत् ।
चतुर्दिक्षु च दिक्पालान् विलिखेत्साधकोत्तमः ॥ १०३

स्मशानं चैव संहारमुन्मत्तं सुन्दरात्मकम् ।
विलिखेद् बीजरूपाणि चक्रं सर्वार्थसाधकम् ॥ १०४

गोप्यमेतन्महादेवि मूर्खायाप्रणताय च ।
लुब्धाय गर्वयुक्ताय पाषण्डायाप्यधर्मिणे ॥ १०५

गुरुभक्ताय शान्ताय सम्यक्सन्धाय धीमते ।
प्रकाशयेन्महादेवि अन्यथा दोपमाप्नुयात् ॥ १०६

दर्शनाच्च महादेवि भुक्तिं मुक्तिं समश्नुते ।
संमोहनादिचक्राणि सर्वाण्यत्रैव जायते(?) ॥ १०७

चिन्मूर्त्यादिमनुश्चाद्य भवेद् ज्ञानप्रदायकाः ॥(?) १०८

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ॥

श्रीभूवराहमन्त्रस्य ऋषिर्भृगुरुदीरितः ।
छन्दस्तु जगती प्रोक्ता श्रीभूवराह देवता ॥ १

ओं बीजमाहुतिः शक्तिः भूः कीलकमितीरितम् ।
एकदंष्ट्राय देवेशि व्योमकेशाय तत्परम् ॥ २

तेजोऽधिपतये पश्चात् विश्वरूपाय तत्परम् ।
महादंष्ट्राय देवेशि प्रोक्त्वा पञ्चाङ्गमाचरेत् ॥ ३

करन्यासमनेनैव कुर्यान्मन्त्री यथाक्रमम् ।
जान्वधस्तप्तहेमाभं नाभ्यन्तं स्फटिकप्रभम् ॥ ४

कर्णान्तं तरुणादित्यनिभं मूर्धान्तमम्बिके ।
नीलभासं करैश्चक्रं शङ्खं खड्गं च खेटकम् ॥ ५

उपधानं च शक्तिं च धारयन्तं वराभयम् ।
तस्याङ्के संस्मरेद्देवीं दिव्याभरणभूषिताम् ॥ ६

उद्धृताङ्गीं वराहेण कृष्णेन शतवाहुना ।
महायज्ञवराहस्य हस्तन्यस्तपदाम्बुजाम् ॥ ७

अङ्के निषण्णामेकेन करेणालिङ्गितोरसम् ।
गण्डस्थले समाघ्रातां लज्जयावनताननाम् ॥ ८

श्यामलां फुल्लपद्माक्षीं फुल्लपङ्कजधारिणीम् ।
विश्वप्रपञ्चनिर्माणनिर्योपादानकारणाम् ॥ ९

सुरासुरादिसर्गस्य स्थावरस्य चरस्य च ।
जीवभूतां कृपारूपां साक्षिणीं सर्वकारणाम् ॥ १०

वराहरूपिणो विष्णोः पत्नीं तेनोद्धृतां महीम् ।
ध्यायेज्जपेदिमां विद्यां सर्वसौभाग्यदायिनीम् ॥ ११

त्रितारं प्रथमं प्रोक्त्वा वाग्भवं तदनन्तरम् ।
शिवशक्तिं तथा कामं क्षितिं मायां परामपि ॥ १२

तारं नमो भगवते वराहपदमुद्धरेत् ।
रूपायेति च संप्रोक्त्वा कामबीजं तथा रविम् ॥ १३

चन्द्रं स्मरं तथा हंसं शक्रं मायां च मन्मथम् ।
भूर्भुवस्वः पदं चैव स्वपदं पतयेति च ॥ १४

पराबीजं परं चापि मारं प्रोक्त्वा तथा हरिम् ।
मायां वाग्भवमुच्चार्य भूपतित्वं च मे पदम् ॥ १५

देहि दापय संप्रोक्त्वा वह्निजायान्तको मनुः ।
षट्पञ्चाशदक्षरोऽयं मन्त्रः सौभाग्यसिद्धिकृत् ॥ १६

लक्षं जप्त्वा तु कल्हारैर्होमं कृत्वा विचक्षणः ।
प्रतिष्ठां महतीं प्राप्य धनधान्यं समश्नुते ॥ १७

त्रिकोणं बिन्दुमध्यस्थं वसुकोणं दशारकम् ।
मन्वश्रं च कलापद्मं षट्पद्मं च ततः परम् ॥ १८

बीजद्वयेन मूलं तु लिखेदेतेन बुद्धिमान् ।
मातृकां भूमिरेखासु लिखेद्देवि समाहितः ॥ १९

भूवराहस्य मन्त्रोऽयं भोगभोग्यसुखप्रदः ।
एतच्छ्रीचक्रसदृशं वैभवेन महेश्वरि ॥ २०

सहस्रं प्रजपेन्नित्यं भूवराहं वरानने ।
चतुःसमुद्रपर्यन्तां भूमिं शास्तीह वर्षतः ॥ २१

भस्मन्येतन्महायन्त्रं लिखेज्जप्त्वा सहस्रकम् ।
विकिरेदूषरे क्षेत्रे सस्यपूर्णफलप्रदम् ॥ २२

सवास्त्वोषधयोऽत्रस्थाः फलन्ति सफला ध्रुवम् ।
संमन्त्र्य भूवराहेण संवपेदोषधीः शुभाः ॥ २३

ताः प्रयच्छन्ति सफला वाञ्छितं धान्यसञ्चयम् ।
देवि श्रीषोडशार्णेन तुल्यः सर्वफलप्रदः ॥ २४

भूवराहमुपासित्वा भूपतिः साधको भवेत् ॥ २५

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मामामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥

महात्रिपुरसुन्दर्या दुर्वासा ऋषिरीरितः ।
छन्दो गायत्रमेव स्याद्देवता त्रिपुरेश्वरी ॥ १

वालाबीजत्रयं देवि बीजं शक्तिश्च कीलकम् ।
सर्वसौभाग्यसिध्यर्थे विनियोगो वरानने ॥ २

त्रितारीं च कुमारीं च महात्रिपुरसुन्दरी ।
ह्रां सर्वज्ञेत्यादिभिश्च षडङ्गन्यासमाचरेत् ॥ ३

ततः पद्मनिभां देवीं बालार्कतरुणारुणाम् ।
जपाकुसुमसङ्काशां दाडिमीकुसुमोपमाम् ॥ ४

पद्मरागप्रतीकाशां कुङ्कुमोदकसन्निभाम् ।
स्फुरन्मकुटमाणिक्यकिङ्किणीजालमण्डिताम् ॥ ५

कालालिकुलसंकाशकुटिलालकपल्लवाम् ।
प्रत्यग्रारुणसङ्काशवदनाम्भोजमण्डलाम् ॥ ६

कंचिदर्धेन्दु मकुटाललाटमृदुपट्टिकाम् ।
(चञ्चदर्धेन्दुसदृशललाटमृदुपट्टिकाम्)
पिनाकिधनुराकारसुभ्रुवां (वं) परमेश्वरीम् ॥ ७

आनन्दमुदितोल्लासलीलान्दोलितलोचनाम् ।
स्फुरन्मयूखसङ्घातविलसद्धेमकुण्डलाम् ॥ ८

सुगण्डमण्डलाभोगजितेन्द्वमृतमण्डलाम् ।
विश्वकर्मादिनिर्माणसूत्रसुस्पष्टनासिकाम् ॥ ९

ताम्रविद्रुमबिम्बाभरक्तोष्ठीममृतोपमाम् ।
मल्लिकामुकुलोद्बद्धदन्तपङ्क्तिविराजिताम् ॥ १०

सर्वद्वीपजम (य) द्धाषाजिह्वां मधुरभाषिणीम् ।
स्मितमाधुर्यविजितमाधुर्यरससागराम् ॥ ११

अनू (नौ) पम्यगुणोपेतचिवुकोद्देशशोभिताम् ।
कम्वुग्रीवां महादेवीं मृणालसदृशैर्भुजैः ॥ १२

धृतपाशाङ्कुशानिक्षुधुनुष्प (ञ्च) शरान्विताम् ।
विचनोत्पङ्क्ति किरण कण्ठसूत्र विराजिताम् ॥ १३

(विचलापङ्क्तिकिरण ________)

बाहुमूलेन केयूरकटकाद्यैः सुशोभिताम् ।
रक्तोत्पलदलाकारसुकुमारकराम्बुजाम् ॥ १४

रक्ताम्बुजनखज्योतिर्वितानितनभस्थलाम् ।
मुक्ताहारलतोपेतसमुत्पन्नपयोधराम् । १५

त्रिवलीवलिना युक्तमध्यदेशसुशोभिते (ताम्)
लावण्यसरिदावर्ताकारनाभिविराजिताम् ॥ १६

अनर्घ्यरत्नखचितकाञ्चीयुतनितम्बिनीम् ।
नितम्वविम्व दुर(वित)त रोमराजिविराजिताम् ॥ १७

कदलीनलिनस्तम्भसुकुमारोरुमीश्वरीम् ।
जग (लस) द्वृत्तसदापूर्णजानुमण्डलबन्धुराम् ॥ १८

+ समुन्नत

गूढगुल्फपदद्वन्द्वप्रपदाजितकच्छपाम् ।
लावण्यकेतकीतुल्यजङ्घायुगलमण्डिताम् ॥ १९

शङ्खारिस्वस्तिशङ्खाब्जध्वजाङ्कितपदद्वयाम् ।
तनुदीर्घाङ्गुलीभासं (स्वन्) नखराज (जि) विराजिताम् ॥ २०

ब्रह्मरुद्रशिरोरत्ननिघृष्टचरणाम्बुजाम् ।
शीतांशुशतसङ्काशकान्तिसङ्काशहासिनीम् (?) ॥ २१

लौहित्यजितसिन्दूर-जप(ा) दाडिमरागिणीम् ।
रक्तवस्त्रपरीधानां-पाशाङ्कुशकरोद्यताम् ॥ २२

रक्तपुष्पविनि (निवि) ष्टां तु रक्ताभरणभूषिताम् ।
कर्पूरशकलोन्मिश्रताम्बूलापूरितानननाम् ॥ २३

महामृगमदोद्दामकुङ्कुमारुणविग्रहाम् ।
सर्वश्रृङ्गारवेषाढ्यां सर्वाभरणभूषिताम् ॥ २४

जगदाह्लादजननीं जगद्रञ्जनकारिणीम् ।
जगदाकर्षणकरीं जगत्कारणकारणाम् ॥ २५

सर्वमन्त्रमयीं देवीं सर्वसौभाग्यसुन्दरीम् ।
महालक्ष्मीमयीं नित्यां परमानन्दमन्दिताम् (मन्थराम्) ॥ २६

एवं ध्यात्वा महालक्ष्मीं महात्रिपुरसुन्दरीम् ।
वाग्भवं भुवनेशीं च कमलां वाग्भवं पुनः ॥ २७

मदनं तद्वधूः शक्तिः तदन्तं बीजशालिनीम् ।
ऐन्द्रमाकाशबीजस्थमधस्ताज्ज्वलनाक्षरम् ॥ २८

माया बिन्दुयुजं ---- सर्वोपरि परा स्मृता ।
अयं वाग्भवखण्डः स्याद्वागैश्वर्यप्रवर्तकः ॥ २९

कामबीजं समुद्धृत्य रविचन्द्रं ततःपरम् ।
मन्मथं रविमुद्धृत्य शक्रं च भुवनेश्वरीम् ॥ ३०

कामबीजमयं देवि कामराज इति स्मृतः ।
पराबीजं परावर्णं मारवर्णं सुरेश्वरम् ॥ ३१

हल्लेखां वाग्भवं देवि पराखण्डमिति स्मृतम् ।
खण्डत्रयात्मको मन्त्रः शीघ्रसिद्धिप्रदायकः ॥ ३२

चतुर्विंशतिवर्णात्मा सर्वसौभाग्यदो नृणाम् ।
वाग्भवं कामराजं च पराबीजं सुरेश्वरि ॥ ३३

वह्निसूर्यसुधांशूनां तत्तत्खण्डेषु योजयेत् ।
अष्टादशाक्षरो मन्त्रः सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥ ३४

खण्डत्रयान्ते देवेशि श्रीबीजं संप्रयोजयेत् ।
षोडशार्णमिति ख्यातं सर्वतन्त्रेषु पार्वति ॥ ३५

एतां श्रियं महालक्ष्मीं प्रवदन्ति विचक्षणाः ।
श्रीबीजसहिता विद्या श्रीविद्येति च कथ्यते ॥ ३६

एतस्याश्च महालक्ष्म्याः किञ्चिद्भेदः सुरेश्वरि ।
शरपाशाङ्कुशसृणिं धारयन्ती सुरेश्वरि ॥ ३७

(शरपाशाङ्कुधनुर्धारयन्ती सुरेश्वरि ।)

लक्ष्मीः पद्मद्वयधरा वरदाभयधारिणी ।
ज्ञेयात् (?) भेदो महालक्ष्म्यास्त्वेतस्यापि शुचिस्मिते ॥ ३८

उभयोश्चक्रमेकं स्यात् भेदश्चावरणक्रमः ।
पार्थक्येन समाख्यातं चक्रं श्रीचक्रमेव हि ॥ ३९

वाङ्मायाकमलाबीजैः पूजयेर (पूज्याःस्युः) सर्वमातरः (?) ।
त्रिपुरा त्रिपुरेशी च सुन्दरी पुरवासिनी ॥ ४०

श्रीर्मालिनी च सिद्धाम्बा महात्रिपुरसुन्दरी ।
प्रकटा च तथा गुप्ता तथा गुप्ततराः स्मृताः ॥ ४१

सम्प्रदायकुलोत्तीर्णनिगर्भाश्च रहस्यकाः ।
परापररहस्याश्च तथैवातिरहस्यकाः ॥ ४२

नवधा चक्रयोगिन्यो नामभिस्ताः समर्चयेत् ।
*अणिमां पश्चिमद्वारे लघिमां पश्चिमोत्तरे ॥ ४३

पूर्वद्वारे तु महिमामीशित्वाख्यां तु दक्षिणे ।
वशित्वाख्यां तु वायव्ये, प्राकाम्यामीशदेशके ॥ ४४

भुक्तिसिद्धिस्तथाग्नेये इच्छासिद्धिस्तु नैरृतौ ।
अधस्तात्प्राप्यसिद्धिस्तु[2] सर्वकामोर्ध्वतः प्रिये ॥ ४५

ब्रह्माणीं पश्चिमद्वारे माहेशीमथ चोत्तरे ।
ऐन्द्रीं च पूर्वद्वारे तु कौमारीं दक्षिणे तथा ॥ ४६

---

* लघिमासिद्धेः दिङ्निर्णयः चिन्त्यः

2. प्राप्तिसिद्धिस्तु

वैष्णवीमपि वायव्ये वाराहीमीशदेशके ।
चामुण्डां च तथाग्नेये महालक्ष्मीं तु नैरृते ॥ ४७

एवं क्रमेण देवेशि दशमुद्राप्रपूजनम् ।
महालक्ष्मीमहाचक्रे देवतास्त्वन्तरालके ॥ ४८

कथितास्ते महादेवी पूजनीया च तत्क्रमात् ।
शक्तिविद्येतिविख्याता त्रैलोक्यक्षोभकारिणी ॥ ४९

श्रीविद्या च द्विधा प्रोक्ता परा च त्रिपुरेश्वरी ।
परजीवात्मनोर्देवि न हि भेदोऽस्ति वस्तुतः ॥ ५०

सत्वाकृतिः परा ज्ञेया त्रिपुरा तामसात्मिका ।
गुणातीता परा ज्ञेया त्रिपुरा त्रिगुणात्मिका ॥ ५१

त्रिगुणेषु पुरेश्वर्याः सत्वावस्था सुरेश्वरि ।
अस्यास्तदानीं श्रीविद्या नाम पार्वति साधके ॥ ५२

जीवात्मरूपा त्रिपुरा श्रीपरब्रह्मरूपिणी ।
तस्मत्परेति विख्याता महालक्ष्मीर्वरानने ॥ ५३

ब्रह्मविष्णुमहेशानां स्वरूपा त्रिपुरा स्मृता ।
तत्तत्पत्नीति च प्रोक्ता मायारूपस्वरूपिणी ॥ ५४

यदा श्रीर्विष्णुपत्नीति गीयते मुनिसत्तमैः ।
तदा मायामयी ज्ञेया ततःश्रीब्रह्मरूपिणी ॥ ५५

ब्रह्म स्त्रीति न विज्ञेयं किं तु पुंरूपधृक् पुमान् ।
निर्गुणे सति नैवास्ति पुंरूपमपि मत्प्रिये ॥ ५६

ब्रह्मादेः कल्पितत्वात्तु ब्रह्मारूपं ततःप्रिये ।
किन्तु सद्वस्तु संप्रोक्तं ब्रह्मेति ब्रह्मवादिभिः ॥ ५७

ज्ञानं न निर्गुणेऽस्तीति ब्रह्म श्रीरूपधृक् प्रिये ।
तस्माद्वक्षःस्थले विष्णोः भाति सर्वात्मकस्य वै ॥ ५८

सर्वेषां हृदये देवी चिद्रूपा परसुन्दरी ।
हृत्पद्मे यत्सदा भाति तद्ब्रह्म प्रोच्यते बुधैः ॥ ५९

तस्माच्छ्रीः स्वप्रकाशा च परमानन्दरूपिणी ।
त्रिसी (महा) नित्या कला ज्ञेया हृत्कोकनदमध्यगा ॥ ६०

किन्त्वचिच्छ्रीमहाविष्णोः पर्यायं नाम सुन्दरि ।
मोहिन्या विष्णुरूपत्वान्मोहिनी विष्णुरुच्यते ॥ ६१

उभयोरैक्यसंसिद्धिर्ब्रह्मात्मैक्यमिति स्मृतम् ।
परायाश्चक्रकोणेषु पुरायां देवतार्चयेत्(?) ॥ ६२

साध्यभावे त्रिपुरा परा विद्येति कीर्तिते ॥ (कीर्त्यते) ॥
एवं ज्ञात्वा जपेद् विद्वान् साधकश्च सुवेषधृक् ॥ ६३

कुङ्कुमारुणदेहस्तु रक्ताभरणभूषितः ।
ताम्बूलपूरितमुखो धूपगन्धसुगन्धितः ॥ ६४

पूरक्षोभ(द) दिग्धाङ्गो रक्ताभरणमाश्रितः ।
रक्तपुष्पावृतो मौनी रक्तगन्धानुलेपनः ॥ ६५

रक्तासनोपविष्टस्तु लाक्षारुणगृहस्थितः ।
सर्वश्टङ्गारवेषश्च त्रिपुरीकृतविग्रहः ॥ ६६

मनःसंकल्परक्तो वा साधकः स्थिरमानसः ।
वर्णलक्षं जपेद्विद्वान् त्रिपुराश्रीसमो भवेत् ॥ ६७

श्रीचक्रं पूर्ववल्लिख्य गोरोचनरजःकणैः ।
भूतले साध्यरूपं च लिख्य प्राणान् प्रतिष्ठ्य च (?) ॥ ६८

बद्ध्वा च क्षोभिणीमुद्रां विद्यामष्टशतं जपेत् ।
नियोज्य दहनाकारे चन्द्रसूर्यप्रभाकुले ॥ ६९

ततो विचलितापाङ्गामनङ्गशरपीडिताम् ।
प्रोज्ज्वलन्मदनोल्लासप्रचलज्जघनस्थलाम् ॥ ७०

शक्तिचक्रोज्ज्वलद्बीजप्रभावकवलीकृताम् ।
दूतीकृतस्वचारित्रभयाल्लज्जाननां शुभाम् ॥ ७१

आकृष्टहृदयान्नष्टधैर्यामुत्यक्तजीविताम् । (?)
नतप्राकारनिगल नदीयन्त्र सुरक्षिताम् ॥ (?) ७२

न चा (जाता) नुरागसन्धानवेपमानहृदम्बुजाम् ॥
मनोऽधिकमहामन्त्रपावनापहृतांशुकाम् ? ॥ ७३

विमूढामिव विक्षुब्धामिव भ्रान्तामिव स्थिताम् ।
लिखितामिव निश्चेष्टां सर्वज्ञां मूकवत्स्थिताम् ॥ ७४

विहस्तामिव संकीर्णामिवाकुलितमानसाम् ।
निलीनामिव निश्चेष्टामि — गतामिव ॥ ७५

भ्रममन्त्रानिलोद्धूतपत्रकामां नभःस्थले । (?)
भ्रमन्तीमानयेन्नारीं योजनानां शतैरपि ॥ ७६

अथवा मातृकां सर्वां लिखित्वा चक्रपाश्वर्वतः ।
धारयेद्बाहुमूले तु सावश्यं सर्वजन्तुषु ॥ ७७

तथैव परमेशानि स्वसंज्ञात्रप्र (मात्र) योगतः ।
चन्दनागरुकर्पूरैरजरामरतां व्रजेत् ॥ ७८

एवं देवि विधानेन रोचनागरुकुङ्कुमैः ।
लिखितं चक्रयोगेन यस्मिन्कस्मिन्नपि स्थितम् ॥ ७९

साध्यनाम्ना स्वनाम्ना तु चक्रस्यान्तर्विदर्भितम् ।
करोति सकलान् लोकानचिराद्दासवत्प्रिये ॥ ८०

मध्यंगतेन बीजेन महाकमलकात्मना ।
एवमेवमवष्टभ्य साध्यनामाक्षरं प्रिये ॥ ८१

षष्टिमप्यखिलैरेव चे(वे)ष्टयेन्मातृकाक्षरैः ।
हेममध्यगतं कृत्वा धारयेद्वामके भुजे ॥ ८२

शिखायामथ वस्त्रान्ते धारयेद्यत्र तत्र वा ।
करोति दासभूतं तु त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥ ८३

चक्रं वज्राशनिःशस्त्रं वेतालं राक्षसं तथा ।
भूतप्रेतपिशाचानां वारणं चक्रनायकम् ॥ ८४

अनेन क्रमेण संदह्य पुरागान्नाम सुन्दरी ।
मध्ये चतुष्पथे वापि चतुर्दिक्षु नियामयेत् ॥(?) ८५

महान् कोलाहलस्तत्र ततो लोकस्य जायते ।
योषितां च विशेषेण विद्विष्टानामपीश्वरि ॥ ८६

एतां मध्यगतां पृथ्वीं सशैलवनकाननाम् ।
ततःसमुद्रपर्यन्तां ज्वलन्तीं चिन्तयेत्ततः ॥ ८७

षण्मासध्यानयोगेन जायते मदनोपमः ।
*दृष्ट्वैवालोकयेल्लोकान् दृष्ट्वैव कुरुते शिवम् ॥ ८८

दृष्ट्या संक्षोभयेन्नारीं दृष्ट्वैवापहरेद्विषम् ।
दृष्ट्या करोति वागीशं दृष्ट्या सर्वं विमोहयेत् ॥ ८९

दृष्ट्या चातुर्थिकादींश्च नाशयेद्विषमज्वरान् ।
एतत्रपूजितं रात्रौ चक्रं सिन्दूररञ्जितम् ॥ ९०

करोति महदाकर्षं दूरस्थामपि योषितम् ।
महादिक्षु विदिक्ष्वेवं यदा देवी प्रपूज्यते ॥ ९१

दिगनुक्रमयोगेन तदा सर्वं जगद् वशेत् ।
भूर्जपत्रे विलिख्यैतत् सर्वं निर्विवरोदरे ॥ ९२

रोचनागरुकाश्मीरैर्मध्ये_______ ।
विपुलं देशमथवा विगमं मण्डलं च वा ॥ ९३

चक्रमेतन्महाभागे पुरक्षोभणमुत्तमम् ।
अर्कक्षीरं कुङ्कुमं च दुर्धूरक (धत्तूरक) रसं तथा ॥ ९४

रोचारक्तकलाक्षारवीणामृगमदोत्कटम् ।
एकीकृत्वा चक्रमेतत् लिख्यते यस्य संज्ञया ॥ ९५

---

* आकर्षयेत्

तस्य चोरग्रहव्याधिरिपुहिंसादिकारणम् ।
यक्षराक्षसवेतालभूतप्रेतादिरूपिणाम् ॥ १६

लूतवृश्चिककीटानां काकिन्यादिग्रहोद्भवम् ।
भयं न विद्यते तस्य परमन्त्राभिचारजम् ॥ १७

नित्यं सन्धारणाद्देवि कालमृत्युजरादयः ।
न शक्ता हिंसितुं संयक् रोमैकमपि सर्वदा ॥ १८

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी-
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥

सिद्धलक्ष्म्या महेशानि ऋषिर्ब्रह्मा समीरितः ।
छन्दो गायत्रमाख्यातं सिद्धलक्ष्मीस्तु देवता ॥ १

वाग्भवं कामराजं च परामुद्धृत्य साधकः ।
बीजं शक्तिं कीलकं च कुर्याद्देवि यथाक्रमम् ॥ २

वाङ्मायाकमलाकामं परां मायां च बीजकम् ।
अङ्गुलीषु न्यसेत्सप्त (सर्व) वर्णेन(?) करपृष्ठयोः । ३

मूर्धादिचरणं यावत् मन्त्रेण व्यापकं चरेत् ।
नेत्रान्तं पञ्चबीजानि विन्यसेत्सप्त (र्व) वर्णकम् ॥ ४

अस्त्रं कृत्वा महेशानि पश्चाद् ध्यायेन्महेश्वरीम् ।
तटित्कोटिसमप्रख्यां पीनोन्नतपयोधराम् ॥ ५

उद्यद्भानुसहस्राभां सर्वाभरणभूषिताम् ।
नानासुलक्षणोपेतां नानामण्डल(न) मण्डिताम् ॥ ६

मातुलिङ्गं गदां खेटमक्षमालां च बिभ्रतीम् ।
कौस्तुभं स्वर्णकुम्भं च पद्मयुग्मं वराभयौ ॥ ७

एवं ध्यात्वा जपेद्विद्यां लक्षमात्रं च साधकः ।
इह सिद्धिं समाश्रित्य देहान्ते श्रीपदं व्रजेत् ॥ ८

[1]वाङ्माया कमलामनोभवधरा एह्येहि सिद्धिप्रदे
चन्द्रश्रीतदनुद्धलक्ष्मि च जगत्सूते (त्यै) प्रपूर्य(र्व)न्नमः ।
सौःकामःकमला ततश्च भुवनाधीशा च वागीश्वरी
चाष्टाविंशतिवर्णको मनुरयं सर्वार्थसिद्धिप्रदः ॥ ९

[2]ना(वा) गादि पञ्च बीजानि तत्पश्चाज्जगदुच्यते ।
प्रसूतो (त्यै) मन (नम) एव स्याद् द्वादशार्णं महेश्वरि ॥ १०

सिद्धलक्ष्मीं महादेवीं ध्यायेच्छ्रीध्यानमार्गतः ।
बिन्दुत्रिकोणवस्वश्रनागकोणानि तत्परम् ॥ ११

मनुकोणं दशकोणं च मन्वश्रं भूपुत्रयम् ।
सिद्धलक्ष्मीमहाचक्रं शीघ्रसिद्धिप्रदायकम् ॥ १२

स्थितिचक्रविभेदेन प्रोक्तं सर्वार्थसाधकम् ।
श्रीचक्रे यादृशं देवि तादृशं वैभवैः परम् ॥ १३

श्रियाश्च सिद्धलक्ष्म्याश्च चक्रं त्रैलोक्यदुर्लभम् ।
पार्थक्योपासने देवि सिद्धलक्ष्म्याः प्रवच्मि ते ॥ १४

वाग्देवीं पार्वतीं भूमिं वह्निकोणे समर्चयेत् ।
योग (गा) सत्या च विमला ज्ञान (ना) बुद्धिः स्मृति र्धमा (र्धृतिः) ॥१५

---

1. ऐं ह्रीं श्री क्लीं सौः एह्येहि सिद्धिप्रदे सिद्धलक्ष्मि जगत्प्रसूत्यै नमः सौः क्लीं श्रीं ह्रीं ऐं इति मूल मन्त्रस्वरूपम् ॥
2. ऐं ह्रीं श्रीं क्लीं सौः जगत्प्रसूत्यै नमः इति मन्त्रान्तरम् ॥

...कोणेषु पूजयेत्पुरुषोत्तमम् ।
दशकोणेषु रत्यादिदशशक्तीर्यजेत्क्रमात् ॥ १६

मन्वश्रे पूजयेद्विद्वान् रेणुकादिचतुर्दश ।
दशारेषु यजेत्पश्चात् ऋध्यादिदशकं बुधः ॥ १७

सर्वसंक्षोभिणीमुख्या मन्वश्रेषु प्रबोध (प्रपूज) येत् ।
श्रियादिशाङ्करीमुख्या ब्राह्म्याद्याश्च प्रपूजयेत् ॥ १८

सप्तावरणकं चक्रं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ।

देवी -

नमस्तेऽस्तु महादेव सर्वज्ञ करुणाकर ॥ १९

सृष्टिसंहारभेदेन चक्रमुक्तं त्वया पुरा ।
नोक्तं स्थितिमयं चक्रं सर्वचक्रोत्तमोत्तमम् ॥ २०

सिद्धलक्ष्मीमहाचक्रं स्थितिभेदमिति श्रितम् ।
तस्माद्वोप्यतरं चक्रं स्थितिचक्रं वद प्रभो ॥ २१

महादेव :-

श्रृणु भद्रे विशालाक्षि स्थितिचक्रक्रमं परम् ।
एतद्विज्ञानमात्रेण साधन (कः) स्थितिमाप्नुयात् ॥ २२

रहस्यत्वान्मया नोक्तं स्थितिचक्रं तवानघे ।
स्थितिचक्रं महाभागे दर्शनाद्भुक्तिमुक्तिदम् ॥ २३

वक्ष्यामि तव तच्चक्रं देवानामपि दुर्लभम् ।
विन्दुमध्यं (ध्ये) त्रिकोणं च वस्वश्रदशयुग्मकम् ॥ २४

मन्वश्रयुग्मं तद्बाह्ये तद्बाह्ये दशयुग्मकम् ।
मन्वश्रद्वितयं पश्चात् नागपत्रं कलादलम् ॥ २५

भूरेखात्रितयं पश्चात् चतुर्द्वारेषु (रैःसु) शेभितम् ।
वह्निकोणं समारभ्य सृष्टिमार्गेण संलिखेत् ॥ २६

एकोनविंशरेखाःस्युः स्थितिचक्रे महेश्वरि ।
एकं वह्निपुरे ज्ञेयं द्वितीयं वसुकोणके ॥ २७

दशकोणचतुष्कस्य मन्वश्राणां चं षोडश ।
अस्मिन् चक्रपुरे मर्म चतुःपञ्चाशदीरितम् ॥ २८

सन्धयस्तत्समाः प्रोक्ता मर्मवाह्यचतुर्थकः ।
त्रिरेखासङ्गमो मर्म, मर्म मर्मविदो विदुः ॥ २९

द्विरेखासङ्गतिः सिद्धिः सिद्धिव (म) त्यभिधीयते ।
एवमेवं महाचक्रं श्रीरूपं परमेश्वरि ॥ ३०

अष्टोत्तरशतं कोणं यस्मिन् श्रीचक्रनायके ।
यस्योपासनया विष्णुः स्थितिसिद्धिं समागतः ॥ ३१

यः पुमान् स्थितिचक्रे तु श्रियः सावरणार्चनम् ।
करोति सर्वलोकानां स्थितिकर्ता न संशयः ॥ ३२

अग्निवत्सर्वभक्षत्वे, तेजसा सूर्यसन्निभः ।
आह्लादत्वे सोमतुल्यः क्षमया धरणीसमः ॥ ३३

वाचस्पतिसमो देवि, कर्तत्वे (वक्तृत्वे) साधकोत्तमः ।
सर्वसंमोहकरणे स्त्रीपुंसां मदनोपमः ॥ ३४

सर्वैश्वर्ये महादेवि साक्षाद्वैश्रणोपमः ।
चण्डवायुसमो वेगे ज्ञाने मत्सदृशो भवेत् ॥ ३५

धर्माधर्मविवेके तु धर्मराजोपमो भवेत् ।
प्रजापतिसमः सृष्टौ स्थितौ विष्णुसमः स्मृतः ॥ ३६

संहारे रुद्रतुल्यश्च जायते स्थितिपूजकः ।
विषयाविषये दोषा नश्यन्ति वरवर्णिनि ॥ ३७

यथा कृष्णस्य दोषायाकल्पते संगमोहिनी ।
स्थितिः श्रीपूजकस्यापि तथा देवि न संशयः ॥ ३८

शक्तेस्तपांसि नश्यन्ति नह्यत्रास्ति तपःक्षयः ।
शक्तेर्वृद्धिर्भवेद्देवि तपांसि स्थितिपूजनात् ॥ ३९

किमत्र बहुनोक्तेन पूजकःश्रीमयो भवेत् ।
ईक्षणात् सर्वलोकानां स्थितिकर्ता च विष्णुवत् ॥ ४०

यत्रावलोक्यते तेन स्वर्णवृष्टिश्च तत्र हि ।
तस्माद्गोप्यतरं देवि स्थितिचक्रं परात्परम् ॥ ४१

न कस्यचिन्मया प्रोक्तं गोप्यत्वात्सुरवन्दिते ।
सृष्टिचक्रं च संहारचक्रमुक्तं परं तव ॥ ४२

स्थितिचक्रं मयानोक्तं गोप्यत्वात्तव सुव्रते ।
सिद्धलक्ष्म्या महाचक्रं प्रसङ्गे पृष्टवत्यसि ॥ ४३

ममप्राणा त्वम पिका (धिका) तस्मात्प्रोक्तः स्थितेःक्रमः ।
एतस्य चक्रराजस्य महिमा वर्णितुं मया ॥
न शक्यते महादेवि तस्माद्गोप्यतमं कुरु ।
वैभवं चक्रराजस्य वेत्ति नारायणो हरिः ॥

व्रह्माणं मां विना चक्रं को वा जानाति पण्डितः ।
इदानीं तु त्वया ज्ञातं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥

श्रृणु भद्रे स्थितेःपूजाक्रमं सर्वोत्तरं भवेत् ।
विन्दौ तु पूर्ववत्प्रोक्तं सर्वज्ञा (द्या) श्च षट् त्व (प) रम् ॥

कामेश्वर्यादिनित्यानां षोडशं पूर्ववत्तु वा ।
त्रिकोणे वसुकोणे च दशयुग्मे च पूर्ववत् ॥

मन्वश्रप्रथमे देवि रेणुकादिप्रपूजनम् ।
पुनर्मन्वश्रके देवि दिक्पालान् वसुसंख्यकान् (?) ॥

भानुमारभ्य शुक्रान्तं पूजयेत्स्वस्वमन्त्रतः ।
दशकोणद्वये सर्वज्ञा त (द) यः सर्वसिद्धि तः (दाः) ॥

पुनर्मन्वश्रके देवि सर्वसंक्षोभिणीमुखाः ।
भद्रा रिक्ता तथाऽश्वत्था कामेश्वर्यादि कं(का)गुणं गुणाः ॥

वसि (शि) न्याद्य (द्याश्च) देवेशि पूजयेन्मनुकोणके ।
अनङ्गकुसुमाद्यष्ट नागपत्रेषु पूजयेत् ॥

+ कामाकर्षणका देवी (देव्यः) षोडशारेषु सुस्मिते ।
प्रथमायां यजेद् भद्रां (मुद्राः) ब्राह्म्याद्यष्ट द्वितीयके ॥

+ कामाकर्षणीमुख्या देव्यः

तृतीये चाणिमाद्याश्च सह [illegible]गजान् ।
सर्वदेवमयाकारः पूजनाद्देवि साधकः ॥ ५४

एतत्सर्वं तव प्रोक्तं स्थितिचक्रक्रमं प्रिये ।
सिद्धलक्ष्म्याः परं देवि क्रमान्मा नं (तं) गिकामनुः ॥ ५५

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये सप्त-
त्रिंशोऽध्यायः ॥

॥ अष्टत्रिंशोऽध्यायः ॥

श्रीमातङ्ग्याश्च मन्त्रस्य मतङ्गो ऋषिरीरितः ।
छन्दोऽतिजगती प्रोक्ता(क्तं) देवता श्रीमतङ्गिणी(नी) ॥ १

वाक्कामो(मौ) बीजशक्ती च परा कीलकमुच्यते ।
त्रितारीं च कुमारीं च समुद्धृत्य च तारकम् ॥ २

नमो भगवति प्रोक्त्वा(?) श्रीमातङ्गेश्वरी रिति(ति च) ।
असर्वज्ञापि (सर्वज्ञायै च) संप्रोक्त्वा चाङ्गुष्ठाभ्यां नमो न्यसेत् ॥ ३

कामं मायां च कमलां तथा सर्वजनेति च ।
मनोहारि सर्वमुखरञ्जनी रक्तकं परम् ४

नित्यतृप्ता चतुर्थ्यन्तं तर्जनीभ्यां नमो न्यसेत् ।
परादित्रितयं प्रोक्त्वा श्रीमायां वाग्भवं ततः ॥ ५

सर्वराजपदं प्रोक्त्वा वशङ्करि पदं ततः ।
ऊँ चाप्यनादिबोधायै मध्यमाभ्यां नमो न्यसेत् ॥ ६

त्रितारीं च कुमारीं च उद्धृत्य परमेश्वरि ।
सर्वदुष्टमृगं चैव वशंकरि पदं ततः ॥ ७

सर्वसत्वपदं प्रोक्त्वा वशंकरि पदं ततः ।
ऐं स्वतन्त्राच्चतुर्थ्यन्तं अनामिका(भ्या)न्नमो न्यसेत् ॥ ८

कमलादि त्रयं प्रोक्त्वा सर्वलोकवशङ्करि ।
औमलुप्ता चतुर्थ्यन्तं कनिष्ठाकाभ्यां नमो न्यसेत् ॥ ९

पराद्विषट्कमुद्धृत्य अनन्तायै अपूर्वकम् ।
अमुकं मे वशं प्रोक्त्वा आनय स्वाहया न्यसेत् । १०

कर कु(पृ)ष्ठ द्वये न्यस्य षडं(गं) तदनन्तरम्
त्रितारं (त्रितारीं) हृदि विन्यस्य कुमारीं मूर्ध्नि विन्यसेत् ॥ ११

कामादित्रितयं देवि शिखायां विन्यसेद्बुधः ।
बालाविलोमतो देवि कवचं न्यस्य तत्परम् ॥ १२

कमलादित्रयं नेत्रत्रये न्यस्य त्रितारकम् ।
अस्त्रं न्यसेन्महादेवि हृदयादिक्रमाद् बुधः ॥ १३

दिव्यासनसमारूढां श्यामवर्णां शुचिस्मिताम् ।
इन्द्रनीलमणिश्यामां नवनीलोत्पलश्रियम् ॥ १४

रक्तांशुकपरीधानां यावकार्द्रपदाम्बुजाम् ।
कदम्बमाला(संनद्ध) वृत्ताबद्धशिरोरुहाम् ॥ १५

प्रलम्बालकसंयुक्तां चन्द्रलेखावतंसिनीम् ।
उल्लसद्घनतारुण्यसमुन्नतपयोधराम् ॥ १६

पीयूषोदधिसंभूतां कम्बुकुण्डलमण्डिताम् ।
विनम्रकामकोदण्डसौन्दर्यविजितभ्रुवम् ॥ १७

ललाटतिलकोपेतामीषद्विहसिताननाम् ।
किञ्चित्स्वेदाम्बुरचितललाटतिलकोज्ज्वलाम् ॥ १८

विम्बाधरस्मितज्योत्स्नाकपोलफलकोल्लसाम्(?
लसत्करा(लसत्कुरङ्ग)बालाक्षीं नासाकलित मौ[illegible]म् ॥ १९

कम्बुग्रीवां विभक्ताङ्गीं नाभ्यावर्तविराजिताम् ।
वलीतरङ्गमध्यस्थरोमराजिविराजिताम् ॥ २०

पृष्ठदेशोल्लसत्काञ्चीविलसच्चलवेणिकाम् ।
सर्वाभरणशोभाढ्यां मुक्तादामविभूषिताम् ॥ २१

नूपुरे हंसकैश्चैवं कटिसूत्रैरलङ्कृताम् ।
वलयै रत्नखचितैः केयूरैर्मणिभूषणैः ॥ २२

भूषितां द्विभुजां बालां मदघूर्मि (र्णि) तलोचनाम् ।
वादयन्तीं सदा वाणी(वीणां) मत्तभावमतङ्गिनीम् ॥ २३

चतुः षष्टिकलारूपपार्श्वस्थशुकशारिकाम् ।
कोटिसूर्यप्रतीकाशां जपाकुसुमसन्निभाम् ॥ २४

अथवा पीतवर्णाभां श्यामामेवं परां प्रिये ।
एवं ध्यात्वा महामन्त्रं जपेत्साधकपुङ्गवः ॥ २५

वाङ्माया कमला पश्चात् कुमा(री) प्रणवस्ततः ।
नमो भगवति प्रोक्त्वा श्रीमातङ्गेश्वरीति च ॥ २६
सर्वान्तेऽथ जनमनोहारि सर्वमुखात्परम् ।
रञ्जनीत्ययमीशानि खण्डः प्रथम ईरितः ॥ २७

चतुस्त्रिंशन्महावर्णः सर्वाभीष्टफलप्रदः ।
कन्दर्पमाया कमला सर्वराजवशंकरि ॥ २८

सर्वस्त्रीपुरुषं प्रोक्त्वा वशंकरि पदं व्रजे(वदे)त् ।
सर्वदुष्टमृगं प्रोक्त्वा वशङ्करि पदं पुनः ॥ २९

सर्वसत्वपदं प्रोक्त्वा वशङ्करि पदं ततः ।
सर्वलोकपदं प्रोक्त्वा वशङ्करि पदं पुनः । ३०

अमुकं मे वशं प्रोक्त्वा आनयाग्नेश्च वल्लभा ।
अष्टपञ्चाशदर्णोऽयं द्वितीयः सर्ववश्यकृत् ॥ ३१

बालां विलोमतः कृत्वा त्रितारीं च तथा वदेत् ।
एष खण्डः तृतीयः स्यात्सर्पाणां दर्पनाशकृत् । ३२

अयम् अष्टनवत्यर्णः सर्वसिद्धिप्रदायकः ।
त्रिपुरामन्त्रतुल्योऽयं किमत्र बहुनो(धो)क्तितः ॥ ३३

इ(बि)न्दुचक्रं त्रिकोणं च बाणवस्वरसंयुतम्
कलादिक्पत्रसंयुक्तं चतुर्दलसमावृतम् ॥ ३४

भूरेखात्रयसंयुक्तं सर्वतः समरेखकम् ।
महामातङ्गिनीरूपं चक्रराजमिदं शिवे ॥ ३५

पार्थक्याया(पार्थक्योपा) सनायां तु वक्ष्याम्यावरणक्रमम् ।
बिन्दुमध्ये महादेवि वर्णशक्तीश्च तर्पयेत् ॥ ३६

ऐं कारीं ह्रीमतीं देवीं श्रीमतीं च महेश्वरीम् ।
क्लीं कारी सौभगा ओं स्वनी शक्तिर्नमोग्निका(?) ॥ ३७

मोहिनी भूतमाला च गगना वह्निवासिनी ।
तीव्रशक्तिः श्रीमती च मानदा तालगाथिका ॥ ३८

गेया श्वासनिवासी च रिपुसंहारकारिणी ।
सर्वमोहनकारी च वन्दारुजननी तथा ॥ ३९

नरकापहरा देवी मदनोन्मादिनी तथा ।
देवी नादनिका हंसवाहिनी रिपुनाशिनी ॥ ४०

सङ्गीतवाजिवाहा च मुखरञ्जनिका तथा ।
खादिनी (?) राजमोहिन्या जननी नियमेश्वरी ॥ ४१

क्लिन्न मद्रोषिणी(?) श्रीश्च सर्वगा वरदा तथा ।
रक्ता जया वश्यमुखी शाङ्करी कमलाक्षिणी ॥ ४२

रेचिका सर्वमोचाख्या वाग्देवी त्र्यम्बका तथा ।
...रुशक्तिः सत्स्वर्णवाञ्छितार्थप्रदायिनी ॥ ४३

शान्तिः कला ऋद्धिमती सानन्दा वटवासिनी ।
दुर्गा टंकधरा देवी मृगाक्षी गजवाहिनी ॥ ४४

वर्धिनी शर्वदयिता, कराली ...रिकल्मषा ।
सारङ्गवाहिनी देवी वसन्तश्रीर्वरानना ॥ ४५

सारब्धा त्वरिता देवी वत्सरा शठनायिका ।
कार्मुकी चेष्टहस्ता च सङ्ग्रामोग्रा वरानना ॥ ४६

लोला काममदोन्मत्ता वल्गिनी शकटासना ।
कपालिनी रेवती च अमृतेशी च मुण्डिनी ॥ ४७

...म्बुकण्ठी मेघनादा देवी चैव वच (घनस्वनी) स्विनी ।
शरभा चमरानाथदेवी यक्षिणिका तथा ॥ ४८

स्वाहा हाकिनिका चैव सौभगा क्लेदिनी तथा ।
श्रीविद्या हेषिणी देवी वैशी ... ॥ ४९

चतुर्थ्यन्तेन संपूज्याः सर्वाभीष्टफलप्रदाः ।
सङ्केतयोगिनी श्यामा श्यामला मन्त्रनायिका । ५०

मन्त्रिणी सचिवेशी च प्रधानेशी शुकप्रिया ।
नीपप्रिया कदम्वेशी, कदम्बवनवासिनी ॥ ५१

स ना(दा)मदा लघुश्यामा तथा वाग्वादिनी परा ।
अङ्गदेवी लघुश्यामा प्रत्यङ्ग वाक्स्वरूपिणी ॥ ५२

उपाङ्ग नकुलीदेवी, हसन्ती विघ्नदेवता ।
शुकश्च शारिका दीना तथा वेणुश्च यन्त्रिणी ॥ ५३

तन्त्रिणी विन्दुमध्यस्थाः पूजयेत्साधकर्षभः ।
वाग्भवा मनसोच्छिष्टचण्डालीति पदं ततः ॥ ५४

मातङ्गीति पदं पश्चात् तथा शर्वाय (सर्वव) शङ्करी ।
हुं फट् स्वाहेति मन्त्रः स्यात् लघुश्यामामयः प्रिये ॥ ५५

वाङ्मायां च समुद्धृत्य प(व)द प्रोक्त्वा पुनर्वद ।
वाग्वादिनी तु तत्पश्चात् स्वाहान्तं मन्त्रमुच्यते ॥ ५६

वाग्वादिनीमहामन्त्रं द्वादशार्णं महेश्वरि ।
त्रितारं प्रणवं प्रोक्त्वा नमो भगवतीति च ॥ ५७

महाशारिकेति ततः सकलेति पदं वदेत् ।
कलापदं समुद्धृत्य कोविदेति पदं ततः ॥ ५८

शीघ्रं बोधयेति युगं स्वाहान्तो मन्त्र उच्यते ।
शारिकाया महामन्त्रः शीघ्रबोधप्रदायकः ॥ ५९

कामंमायां श्रियं तारं नमो भगवते महा ।
शुकाय त्रैलोक्यवशं कराय च ततः परम् ॥ ६०

राजमदमर्दनाय देवीं शीघ्रं ममेति च ।
शय (वश) मानय संप्रोक्त्वा स्वाहान्तो मन्त्र उच्यते ॥ ६१

शुकस्य तु महामन्त्रः सर्वलोकवशङ्करः ।
तारं नमो भगवति महानादिनि तत्परम् ॥ ६२

सङ्गीतविद्यां संप्रोक्त्वा प्रयच्छ स्वाहया युतः ।
वेणुविद्या महामन्त्रः सद्यः साहित्यकृद्भवेत् ॥ ६३

(ओ)ष्ठाभि(पि) धान(ना) नकुली दन्तैः परिवृता पविः ।
सर्वस्यै वाच ईशान (ना) चारु मामिह पा(वा) दयेत् ॥ ६४

नकुल्याश्च महामन्त्रः शीघ्रबोधप्रवर्तकः ।
एवं विन्दौ समभ्यर्च्य पश्चादावरणेऽर्चयेत् ॥ ६५

कोणेऽभ्यर्चयेत् धीमान् रतिप्रीतिमनोभवः(वान्)
द्राविणी शोषिणी चैव बंधिनी मोहिनीति च ॥ ६६

उन्मादिनीति ताः पञ्च पञ्चकोणेषु पूजयेत् ।
कामराजं च कन्दर्पं मन्मथं मकरध्वजम् ॥ ६७

मनोभवं च पञ्चारकोणाग्रेषु यजेत्क्रमात् ।
ब्राह्मीं माहेश्वरीं चैव कौमारीं वैष्णवीं तथा ॥ ६८

वाराहीं चापि माहेन्द्रीं चामुण्डां चण्डिकां यजेत् ॥
अष्टकोणेषु संपूज्य पश्चात्तस्यान्तरालके ॥ ६९

लक्ष्मीं सरस्वतीं चैव रतिं प्रीतिं तथैव च ।
कीर्तिं शान्तिं च पुष्टिं च तुष्टिं संपूजयेत्क्रमात् ॥ ७०

वामां ज्येष्ठां च रौद्रीं च शान्तिं श्रद्धां सरस्वतीम् ।
क्रियाशक्तिं च लक्ष्मीं च सृष्टिं चैवाथ मोहिनीम् ॥ ७१

तथा प्रमथिनीं चापि शिनिध्रीं(?) च तथैव च ।
[1]विद्युन्माली सुरानन्द नागाख्य बुद्धिमान्(?) ॥ ७२

कलादलेषु संपूज्य दलेष्वष्टसु पूजयेत् ।
आशि(सि)तो रौरवश्चैव[2] चण्डः क्रोधस्तथैव च ॥ ७३

उन्मत्तश्च कपाली च भीषणो भय भैरवः
एवं संपूजयेद्देवि पश्चाद्वेददलेष्वपि ॥ ७४

मातङ्गीं सिद्धलक्ष्मीं च ते महापदपूजिते(?)
गणनाथं च दुर्गां च वटुकं क्षेत्रपालकम् ॥ ७५

चतुरस्रस्य रेखासु हंसमूर्तिं समर्चयेत् ।
परप्रकाशं तत्पश्चात् पूर्णानन्दमपि प्रिये ॥ ७६

---

1. वामां ज्येष्ठां च रौद्रां च शान्तिं श्रद्धां महेश्वरीम् ।
क्रियाशक्तिं च लक्ष्मीं च सृष्टिं चैवाथ मोहिनीम् ॥
प्रमथाश्वासिनीं विद्युल्लतां चिच्छक्तिमेव च ।
सुरानन्दा सुरानन्दे आनन्दाब्धिं च पूजयेत् इत्यन्यत्र ॥

2. असिताङ्गोरुरुश्चण्डः क्रोधनोन्मत्तभैरवौ ।
कपाली भीषणश्चैव संहारश्चाष्टमस्तथा इति भैरवाष्टकमन्यत्र वहुत्र ॥

नित्यानन्दं च वरुणं पूजयेत्क्रमतोऽनघे ।
सरस्वतीं तथा लक्ष्मीं शङ्खपद्मनिधी तथा ॥ ७७

चतुर्दिक्षु महेशानि पूजयेन्नियतव्रतः ।
तद्बहिर्लोकपालांश्च पूजयेद्दिक्षु तत्क्रमात् ॥ ७८

एवं मातङ्गिनीमन्त्रवैभवं तव वर्णितम् ।
इतः परं महादेवि भुवनेशीं श्रृणु प्रिये ॥ ७९

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये अष्ट-
त्रिंशोऽध्यायः ॥

+ ॥ एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

ऋषिर्ब्रह्मास्य मन्त्रस्य भुवनाधि (धीशित्र्याः) परम् ।
छन्दो गायत्रमेव स्याद्देवता भुवनेश्वरी । १

बीजं मायैव शक्तिश्च कीलकं परमेश्वरि ।
ह्रामित्यादिषडङ्गः स्यात् करन्यासं चरेत्ततः ॥ २

देव्या ध्यानं प्रवक्ष्यामि धर्मकामार्थमोक्षदम् ।
हृत्पद्मकर्णिकामध्ये सुखासीनां शुचिस्मिताम् ॥ ३

रक्तवर्णां सुप्रसन्नां सर्वाभरणभूषिताम् ।
त्रिणेत्रां चारुमकुटां चन्द्ररेखावतंसकाम् ॥ ४

हारनूपुरकेयूरस्तनावन्धविराजिताम् ।
रक्ताम्वरधरां रक्तखंतीं(रक्तरत्न) पीठोपरि स्थिताम् ॥ ५

मुक्तामाणिक्यवैडूर्योपेतक्वणितकाञ्चिकाम् ।
रक्तवन्धस्रजां चैव रक्तकुण्डलमण्डिताम् ॥ ६

विचित्ररत्नवद्भूषां विचित्रावयवां शिवाम् ।
पाशाङ्कुशधरां चैव वरदाभयधारिणीम् । ७

चामराभ्यां वीज्यमानां सितछत्रोपशोभिताम् ।
अनङ्गरूपनाम्ना च अनङ्गमदना तथा ॥ ८

+ [illegible] ॥

मदनातुरविख्याता वायुवेगा तथैव च ।
तथा भुवनपाला च सर्वशीला तथैव च । ९

अनङ्गवेदना चैव तथैवानङ्गमेखला ।
चषकं तालवृन्तं च ताम्बूलछत्रचामरैः । १०

शुकं च शारिकां पुष्पं धारयन्तीभिरावृताम् ।
इन्द्राद्यैर्लोकपालैश्च दिक्पालैरुपशोभिताम् ॥ ११

ब्राह्म्यादिशक्तिसहितैर्भैरवाद्यैश्च सेविताम् ।
जया च विजया चैव अजिता चापराजिता ॥ १२

नित्या विलासिनी चैव मौंडिनी चापि मौंडिनी(?) ।
एताभिर्वसुपत्रेषु संस्थिताभिश्च शोभिताम् ॥ १३

रक्ता चामुण्डिका भद्रा महामाया च सुन्दरी ।
एताभिश्च चतुर्दिक्षु सेवितां दिव्यभूषणाम् ॥ १४

गणेशं षण्मुखं चैव वटुकं क्षेत्रपालकम् ।
उपासनीयाः पार्थक्येनैवं ध्यायेन्महेश्वरीम् ॥ १५

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं लब्ध्वा गुरुमुखाम्बुजात् ।
महाघोषं समादाय वह्निवर्णमतः परम् ॥ १६

मायाबीजं समुद्धृत्य बिन्दुं च तदनन्तरम् ।
उद्धरेन्मन्त्रमेवं तु मन्त्रराजमनुत्तमम् ॥ १७

आयुष्करं पुष्टिकरं श्रीचक्रं (श्रीप्रदं च) यशस्करम् ।
वाक्प्रवृत्तिकरं चैव सर्वकामार्थसाधकम् ॥ १८

चतुर्लक्षं जपेन्मन्त्रं पुरश्चरणसिद्धये ।
आज्येन जुहुयान्मन्त्री सहस्राणां चतुष्टयम् ॥ १९

ततः सिध्यत्यसन्देहः सर्वसम्पत्समृद्धिमत् ।
जपेच्च जुहुयादग्नौ बिल्वैराज्येन पङ्कजैः ॥ २०

अलक्ष्मीं नाशयित्वा तु श्रियं विन्दति साधकः ।
लक्षं जप्त्वा महेशानि सर्वलोकं वशं नयेत् ॥ २१

पुष्ययुक्तचतुर्दश्यां मध्याह्ने च सुरेश्वरि ।
रक्तपुष्पैर्महादेव्याः शक्तिपीठे च निक्षिपेत् ॥ २२

सहस्रेण समायाति राजकोशस्थितः स्वयम् ।
काकोलूकोद्भवैः पक्षैः स्नुह्यजक्षीर लेहि(लोलि) तैः ॥ २३

सप्ताहं जुहुयान्मन्त्री शताद्विद्वेषणं भवेत् ।
चतुर्लक्षं जपेन्मन्त्रं धर्मकामार्थसिद्धये ॥ २४

सप्तरात्रं त्रिसन्ध्यं च जपेदष्टसहस्रकम् ।
मनुष्या वशमायान्ति पुरुषाश्च स्त्रियस्तथा ॥ २५

राजा च नगरं ग्रामं स्त्रियश्च वरवर्णिनः(?) ।
लक्षत्रयजपाद्देवि पिशाचा ब्रह्मराक्षसाः ॥ २६

सिद्धं द्रव्यं प्रयच्छन्ति, भविष्यन्ति च किङ्कराः ।
लक्षैर्द्वादशभिर्जप्तैः जरामरणवर्जितः ॥ २७

लक्षैश्च पञ्चदशभिः मातरः सर्वकामदाः ।
नाभिदघ्ने जले स्थित्वा जपेदष्टचतुष्टयम् ॥ २८

रूपेण मारसदृशो भोगे हरिहयो भुवि ॥ २९

नागकन्या समागत्य भार्या च वरदा भवेत् ।
आयुष्ये ब्रह्मणा तुल्यः ऐश्वर्ये धनदोपमः ॥ ३०

भोगांश्च भुक्त्वा लोकेऽस्मिन् स्वर्गस्त्रीणां च वल्लभः ।
आयुष्यं विजयं वश्यस्तम्भनाकर्षणं तथा ॥ ३१

मोहनं मारणं चैव भवत्युच्चाटनं प्रिये ।
निधानं चक्षुषा पश्येत् समन्तादिह भूतले ॥ ३२

देवांश्च पश्यति श्रीमान् मन्त्रेणानेन मन्त्रवित् ।
साधयेदीप्सितं सर्वं नात्र कार्या विचारणा ॥ ३३

मृत्योरुद्वासनं चैव आकाशगमनं तथा ।
एवं देवेशि मन्त्रस्य वैभवं परिकीर्तितम् ॥ ३४

संख्यायोगफलं चक्रं भुवनेश्या वदाम्यहम् ।
प्राचीरेखा लिखेत्पञ्च तिर्यक्पञ्च तथा लिखेत् ॥ ३५

कोष्ठषोडशकं तत्र ज्ञातं कटपयादिभिः ।
राज्यं वीरो बली यज्वा भोगी गावो वयो रुरुः ॥ ३६

राज्ये अकक्षवर्णांश्च वीरे ईखळमेव च ।
बलिन्युगहसाध्यं च यज्वाऋघस वर्णकम् ॥ ३७

भोगी लृ च षवर्णांस्त्रीन् गाव एंच(छ)स(श)एव च ।
वयो ओजव संख्यांश्च रुरुः अं झल वर्णकम् ॥ ३८

एकाद्यष्टान्तकं ज्ञेयं स्थानेष्वेतेषु संलिखेत् ।
आद्येन लक्षते वीथीरुत्तरेण तथा गृहम् ॥ ३९

ध्रुवाष्टकमिदं चक्रं सर्वं (श्रेष्ठं) सर्वेषु कर्मसु ।
अर्धाकृत्या तु यद्दिष्टं एकोन क्रमशो लिखेत् ॥ ४०

भोगी लघु पटूगौरी लङ्का पुत्री खगो भुवि ।
भोगी आटर वर्णांस्त्रीन् र(ल) घुरं एव व च? ॥ ४१

पटु ऊखम वर्णाश्च गौरी क्रीडभ सिद्धये ।
लंका एतप इत्येव पुत्री एधापि संयुतम् ॥ ४२

खगो औदर साध्यं च भुविश्च अयनं ध्रुवम् ।
एतेष्वेवं मन्त्र वेषु(लिखेद्वर्णान्) मध्ये माया चतुर्ष्वपि ॥ ४३

पार्श्वद्वये लिखेद्देव्या बीजं सर्वेषु कर्मसु ।
साध्यनाम च तत्रैव कर्मसंहितलक्षणम् ॥ ४४

ध्रुवेषूदितमार्गेषु स्वरानष्टौ लिखेल्लघून् ।
कर्म चोदितसङ्ख्याकैःस्वरान्दीर्घान् लिखेत्सह ॥ ४५

शक्त्यक्षरं ध्रुवस्यादौ लिखेन्मन्त्री यथा क्रमम् ।
वश्ये वं कं मोहनेषु क्लीं लिखेद् ध्रुवमार्गतः ॥ ४६

द्वेषे उं रं तथाकर्षे ध्रु(?) श्रीं लं लिखेद्बुधः ॥
स्तम्भने जं तथा भेदे अंछिं देवि लिखेत्सुधीः ॥ ४७

उच्चाटने च फट् प्रोक्तं मारणे म्रं लिखेन्नरः ।
अ ध्रुवे विलिखेद्धीमान् संख्या मार्गेण तत्ववित् ॥ ४८

वश्ये अं आमिति प्रोक्तं कं कां मोहनको भवेत् ।
तं तामाकर्षणे ज्ञेयं पं पां स्तम्भनके शिवे ॥ ४९

यं यां भेदनके विद्यात् षं षां मारणकर्मणि ।
ह्रींकारं सर्वकोष्ठेषु सर्वकर्मणि कारयेत् ॥ ५०

चिन्तामणिध्रुवो विद्वान् क्ष्म्युं (क्ष्मर्यूं) श्रियुं(श्र्यूं) ल्यौं क्रमेव च ।
लं लिखेद्देवि बीजानि तुबुरो ? ध्रुवकोष्ठके । ५१

आधौ तं दूमिति प्रोक्तं तद्बीजानि महेश्वरि ।
लिखेत्षोडश कोष्ठेषु षट्कर्ममनुसंज्ञकान् ॥ ५२

मातृकाया अनुलोमार्णैं र्लिखेदष्टध्रुवेषु च ।
विलोमेन लिखेद्देवि अध्रुवेषु क्रमाल्लिखेत् ॥ ५३

इदं कक्षपुटं ख्यातं चक्रं षट्कर्मवित्तमैः ।
रेखाग्रेषु लिखेच्छूलान् ह्रीं कारेण तु संयुतान् ॥ ५४

तत्र शूलस्य पार्श्वे तु तथा पाशाङ्कुशौ लिखेत् ।
दिक्पालाद्यक्षरान् दिक्षु मातृणामक्षराणि च (ण्यपि) ॥ ५५

क्षेत्राधीशान् लिखेदष्टौ ह्रीं कारेण च वेष्टयेत् ।
रतिर्वाणी रमा ज्येष्ठा दुर्गा काली तथा स्मृता ॥ ५६

तद्बहिर्भूपुरं लिख्य हंसो दिक्षु चतुष्टये ।
जं रुं जीवाक्षरं नाम मं क्ष्म्युं दृष्ट(ष्ट्य)क्षरं मतम् ॥ ५७

एते दीपाक्षरे नाम वामदक्षिणपार्श्वयोः ।
नानाद्व्यं ततः सप्त षष्ठं च गुणा संख्यकम् ॥ ५८

नाना नाराष्टवस्त्राख्यं वेदभूतं ध्रुवे स्थितम् ।
अष्टादश कमारभ्य ध्रुवं सर्वत्र सुन्दरि ॥ ५९

वस्वष्ट भूतवेदानि वस्वेक त्रयषट् क्रमात् ।
अध्रुवेषु लिखेदेवमष्टादशक संख्यकम् ॥ ६०

एकोत्तरादध्रुवेषु द्वयमभ्यधिकं भवेत् ।
युग्म संख्येय माख्याता कोटिपर्यन्त योगतः ॥ ६१

नानारुषतलानाना नाना छ यलशासन ।
ध्रुव वसुकोणेष्वेवं देव्याः ——— ॥?॥ ६२

कुर्यादयुग्मसंख्यायां यसशलसयात एव ॥
एवं ध्रुव संख्या प्रकीर्तिता देवि ॥ ६३

संख्या सप्तदशस्य प्रोक्ता एधिका उभयम् ।
एवं युग्ममयुग्मं च कुर्याद्देवि महेश्वरि ॥ ६४

दिक्पालबीजमारभ्य यावद्बीजं तु चक्रके ।
तत्सर्वं चक्रराजेऽस्मिन् पञ्चपक्ष्यादिसंयुतम् ॥ ६५

अष्टादशात्तु वृष्टिः स्यात् स्थानप्राप्तिर्धनागमः ।
नवान् वहुफलांश्छालीन् विवाहं च प्रयलतः ॥ ६६

द्वाविंशाद् व्याघ्रवाग्वन्धो मूष(का)णामपि प्रिये ।
वीरेण निर्गमं यान्ति शलभास्तस्य जन्तवः ॥ ६७

षड्विंशाद्वै(च) वाहानां गतिस्तम्भः प्रजायते ॥
हरिणा धनसिद्धिः स्यात् न गच्छेद् गर्भसंभवः ॥ ६८

त्रिंशत्यैश्वर्यसिद्धिः स्यात् तथा धान्यस्य सुन्दरि ।
रं ग (कः) करोति यात्राणां(श्च) धनलाभं तथा सुखम् ॥ ६९

धनवृद्धिश्चतुस्त्रिंशाच्छूलनुत्कण्ठदन्तयोः ।
तुंगेन ग(भ)य शान्तिः स्यादार्तवं यान्ति बाल(लि)काः ॥ ७०

लेखस्तम्भोऽपि शत्रूणामनेनैव प्रजायते ।
चत्वार्याशत्रु (चत्वारिंशात्तु) सैन्यानां नाशो भवति सङ्गरे ॥ ७१

स्वस्य सैन्यस्य देवेशि भयो भवति सङ्गरे ।
रविणा रुग्णबालानां देतृ(देह) पूर्तिस्तु जायते ॥ ७२

चतुश्चरारिणां (चतुश्चत्वारिंशदा) शीघ्रं प्रसूर्भवति गर्भिणी ।
स्तवेन हि स्त्रियः पुंसां वशमायान्ति नान्यथा ॥ ७३

देवेन लोहकारस्य यच्छीघ्रं तु वरानने ।
पञ्चाशत्संख्यया ताम्रचूडस्तु विजयी भवेत् ॥ ७४

रामः स लाभं कुरुते वा(क्) स्तंभं प्रतिवादिनाम् ।
वशाद्विद्वेषणं देवि मित्रभेदं च वन्धुषु ॥ ७६

चर्मेण तैलकारस्य तैलं नायाति पुष्कलम् ।
होम(मात्) व्याधि विनाशः स्याच्छत्रूणां बलवद् दृढम् ॥ ७६

भर्तामुक्ता (भर्तृमुक्ताः) स्त्रियः क्रोधाच्छान्ता यान्ति पुनः पतिम् ।
षष्टिस्तु कुरुते भंगं वाहानां शीघ्रगामिनाम् ॥ ७७

रतिस्तु कुरुते भङ्गं रणे पार्श्वबलस्य च ।
चतुः षष्ट्या सदा नारी पतेः(पत्युः)(पतिं) स्व वशमानुयात् ॥ ७८

तुषेण बान्धवा मोहं यान्ति यन्त्रस्य धारणात् ।
जातीश्चेत्कुष्ठशान्तिः स्याद्विना भैषज्यकर्मणा ॥ ७९

सप्तत्या सैन्यहन्ता स्यात् भूतानां च पतिर्भवेत् ।
रसेन फलवृद्धिः स्यात् वृक्षाणां फल शालिनाम् ॥ ८०

क्वाथेन तु क्षयं यान्ति वात गुल्माश्च देहिनाम् ।
तीर्थेन सङ्गता नारी गर्भिणी भवति ध्रुवम् ॥ ८१

हंसेन लभते ज्ञानमपवर्गं सुरेश्वरि ।
अतिद्धा (अशीत्या)ऽपस्मारशान्तिःस्याद्भूतवेतालविग्रहम् ॥ ८२

राहुणा सुखमाप्नोति गृहस्थो निश्चलात्मवान् ।
वेदेन विज्वरो भूत शीतज्वरभयादपि ॥ ८३

तोदोऽप्यपहरेत्क्षोदं नराणां विजयं भवेत् ।
दाहस्तु कुम्भकाराणां भाण्डनिर्माणविघ्नकृत् ॥ ८४

नि(न) वत्या कुष्टरूपाणां नाशो भवति देहिनाम् ।
भूतादिग्रह पीडादि मुक्ताः शन्तिमवाप्नु यात् (युः) ॥ ८५

रोधान्निरोधमाप्नोति पतत्री पक्षिसंज्ञरे ।
विधुना धान्यसिद्धिः स्यात् गृहेषु च खलेषु च ॥ ८६

तालेन क्षीयते क्षीरं गवां वैरी जनस्य च ।
तालस्य वश्यतां यान्ति शस्त्राणि विविधानि च ॥ ८७

शतेन कविता भूयात् क्षयव्याधिः क्षणात्क्षयम् ।
ज्वरोऽपि शमनं याति ध्रुवं नास्त्यत्र संशयः ॥ ८८

वेदोत्तरशताद्देवि : शिरोरोगाविनाशनम् ।
तेनैव रिपुशोषः स्यात् तथा तैलस्य सुन्दरि ॥ ८९

परसेनाबलं चापि ज्ञानं गोक्षीरवर्धनम् ।:
जनकैः सर्वसिद्धिः स्याद् वशान्नाभ्या वसूरिकाः ॥ ९०

कपटैर्बन्धुविश्लेषो गोक्षीरस्य विवर्धनम् ।
कृपया बन्धु सम्पत्ति गोपालानां विवर्धनाम् ॥ ९१

त्रयोदशोत्तर शतात् सम्पदाजननं भवेत् ।
ताटकाद् विद्यते लक्ष्मीः संकटान्नृपतिर्भवेत् ॥ ९२

जायया शत्रुनाशःस्यात् पटुश्च धनवान् गृही ।
नरःस्यान्नरसन्मानं परःस्याद्विषशत्रुजित् ॥ ९३

स्वरः स्या द्वि द्वि त्रि (द्वित्त) हानिश्च व्यापार ग्रहयोःक्रमात् ॥
गौरी कोष्णीष सिद्धिःस्यात् पर ये विरवान्मुखः ? ॥ ९४

शूरस्य शौर्यवृद्धिःस्यात् तारया पुत्रसंभवः ।
एकत्रिंशशताद् दृष्टि तथा रङ्ग झरी भवेत् ॥ ९५

रंगया विजय प्राप्तिर्वेलया विरहं भवेत् ।
शूलया चाक्षिरोगःस्यात्तिलकैरन्धको भवेत् ॥ ९६

सल्लापैर्भारहानिःस्यात् जालकैर्नादधेद्भयम् ॥
धूलस्यार्धमतस्यापि निर्भयं गजरोधकृत् ॥ ९७

कफयैस्तरुहं(भं)गःस्याद् रभयैः शत्रुबन्धनम् ।
गभयैः स्वकरोधःस्यात् भयर्भवबन्धनम् ॥ ९८

मेघःस्यात् सर्वरोगघ्नस्तावलः शत्रुदर्पलम् ।
सेवया कंसभेदीस्या द् दर्विका दुःख शान्तिकम् ॥ ९९

यावयो विषशान्तिःस्यात् अश्वस्तम्भश्च नाशकैः ॥
कर्मकोयै(पै)र्जयं युद्धे रामक्ष्यैः सेतुबन्धनम् ॥ १००

गभयैरभयो भूयात् शत्रुनाशं च दर्मया ।
धवलाभस्य शर्म स्यात् तच्छलं सस्यशोषणम् ॥ १०१

सोमया शत्रुनाशं(शः)स्यात् स्त्री वश्या च भविष्यति ।
एताभिरुक्तसंख्याभिरिष्टानिष्टस्य कारणम् ॥ १०२

उक्तं यन्त्रं करोतीदं सर्वाभीष्टमवाप्स्यसि ।
इति विरचित यन्त्रं सर्वधा(दा)त्रीं यमाया-
मसितकुसुममालैः पायसैः पूज्य देवीम् ।
तमध(थ) करतलेनः(न) स्पृश्य मन्त्रं जपित्वा
दशशत परिमाणं धारयेद्यन्त्रराजम् ॥ १०३

कन्यया कृतसूत्रेण वध्वा शतवितस्तिना ।
धारयेद्यन्त्रराजानं सर्वाभीष्टफलप्रदम् ॥ १०४

रोगाणां विषदष्टानि(नां) वश्यादीनां च धारयेत् ।
भूकार्यं व्रीहिचित्तानां धारयेत्सिद्धये तनौ ॥ १०५

द्यूतरोध मयसामतापनं
क्षीरशोषण मकथं सभे वनम् ।
इक्षु तैल रस वर्जनादिकं

तत्र तत्र धरणीतले क्षिपेत् ॥ १०६

एतद्यन्त्रं तव प्रोक्तं कोटिकर्म प्रसिद्धिदम् ।
भुवनेशीमहाचक्रं गोप्यं भुवननायिके ॥ १०७

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये एकोन-
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

वाराह्या मन्त्रराजस्य रुद्रः कालानलो ऋषिः ।
छन्दोऽतिजगती देवी देवता परिकीर्तिता ॥ १

[1]ऐं व्यौं(ग्लौं) क्लीमिति बीजादित्रयं देवि न्यसेत्क्रमात् ।
ऐं व्यौं(ग्लौं) क्लीं श्रींमहामायां तथावार्तालियुग्मकम् ॥ २

वाराहिद्वयमुद्धृत्य वराहमुखियुग्मकम् ।
अन्धे अन्धिनि तत्पश्चात् नमश्चाङ्गुष्ठयोर्न्यसेत् ॥ ३

रुन्धेरुन्धिनि संप्रोक्त्वा तर्जनीभ्यां नमो न्यसेत् ।
जृंभे जृम्भिणि नत्वा च मध्यमाभ्यां न्यसेद्बुधः ॥ ४

मोहे मोहिनि नत्युक्त्वाऽनामिकाभ्यां तथा न्यसेत् ।
स्तम्भे स्तम्भिनि नत्वा च कनिष्ठयुग्मके न्यसेत् ॥ ५

सर्वदुष्टप्रदुष्टानां सर्वेषामिति संवदेत् ।
शत्रूणां सर्ववाक्चित्तचक्षुश्चोक्त्वा मुखेति च ॥ ६

गतिजिह्वास्तम्भनं च कुरुद्वन्द्वं वदेत् तथा ।
शीघ्रं प्रोक्त्वा तथा वश्यं कुरुयुग्मं ठवेदकम् ॥ ७

हुं फट् स्वाहान्तकं देवि न्यसेत्पृष्ठद्वये सुधीः ।
एवं कृत्वा षडङ्गं च पश्चाद् ध्यायेन्महेश्वरीम् ॥ ८

---

1. 'मातृकागतोऽयं पाठः/ग्लौं बीजं - ऐं शक्तिः
हीं कीलकमिति ग्रन्थान्तरे ॥

चक्रं खड्गं मुसलमभयं दक्षिणाभिःसुदोर्भिः
शङ्खं खंडे(खेटं) हलमथ वरं बिभ्रतीं वामदोर्भिः ।
सिंहासीनामयुगनयनां श्यामलां का (को)लवक्त्रां
वन्दे देवीं सकलफलदां पञ्चमीं मातृमध्ये ॥ ९

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रमर्धरात्रौ महेश्वरि ।
अयुतं मन्त्रसिद्धिःस्यात् शत्रूणां नाशनं ततः ॥ १०

तारं मां नमो वाराहि घोरेति च तथा वदेत् ।
स्वप्नं ठःठः स्वाहया च स्वप्नवाराहिकामनुः ॥ ११

तारं नमो भगवतीत्यग्निवाराहि तत्परम् ।
मम शत्रुं भक्षे(क्षये)ति स्वाहान्तो मन्त्र उच्यते ॥ १२

क्षणाच्छत्रुविनाशःस्यादग्निवाराहिमन्त्रतः ।
पार्थिक्यापानं सायातक्रमं वच्म्यवधारयेत् ॥ १३

(पार्थक्येनाथ तद्यन्त्रक्रमं वच्म्यवधारय)

वह्निकोणं च पञ्चाग्रं वसुकोणं वसोर्दलम् ।
तद्बाह्ये शतपत्रं स्यात्सहस्रारं च तद्बहिः ॥ १४

एवं चक्रं च वाराह्याःकृत्वा पूजां समारभेत् ।
वाराहीं मध्यदेशे तु संपूज्य परमेश्वरीम् ॥ १५

जृम्भिणीं स्तम्भिनीं नित्यं त्रिकोणे तु समर्चयेत् ।
ऐं ग्लौं (ग्लौं) क्लीं च त्रयं प्रोक्त्वा जपेदंधिनिपञ्चकम् ॥ १६

अन्धिनी रुन्धिनी चैव जृम्भिणी मोहिनी तथा ।
स्तम्भिनीति चतुर्थ्यन्तं पञ्चकोणेषु पूजयेत् ॥ १७

हाकिनीं साकिनीं चैव काकिनीं राकिणीमपि ।
डाकिनीं शाकिनीं चैव रसाश्रे मनुभिर्यजेत् ॥ १८

दक्ष(क्षे)वामे च मुसलं हलं संपूज्य तत्परम् ।
ब्राह्म्यदीनष्टकोणेषु यजेत्पूर्वादनुक्रमात् ॥ १९

दलेष्वष्टसु देवेशि वार्ताल्याद्यष्टकं यजेत् ।
महिषं च महाकृष्णं मृगराजं पुरो यजेत् ॥ २०

शतपत्रं त्रिधा कृत्वा पूजयेत्सुरवन्दिते ।
महादेवं वराहं च रुद्रं शङ्करमेव च ॥ २१

नीलकण्ठं लोहितं च ईशानं विजयं ततः ।
भीमं देवं महादेवि पूजयेच्च भवोद्भवम् ॥ २२

कपालिनं विकर्तं च विवस्वन्तं ततः परम् ।
मार्ताण्डाख्यं रविं लोकप्रकाशं लोकसाक्षिणम् ॥ २३

त्रिविक्रमं तथादित्यं पूष्णं चैवांशुमालिनम् ।
दिवाकरं धरं चैव धवं चारुणसंज्ञकम् ॥ २४

अनिलं पून्यूषणाख्यं (?) प्रभासं चाश्विनावुभौ ।
इति संपूज्य देवेशि त्रिधा एतान्यजेत्पुनः ॥ २५

सहस्रमष्टधा कृत्वा पूजयेद्भैरवान् क्रमात् ।
क्षेत्रपालं महेशानि त्रिपुरान्तकभैरवम् ॥ २६

वह्निभैरवमभ्यर्च्य विद्युद्भैरवमेव च ।
अचलाख्यं तथोग्रं च रुद्रं भैरवमेव च ॥ २७

अष्टदिक्षु महेशानि भैरवान् क्रमशो यजेत् ।
हनरयूमिति संप्रोक्त्वा हामित्यादेश्च षट्ककम् ॥ २८

हाकिनि जृम्भयेत्युक्त्वा जृम्भयेति वदेन्मम ।
शत्रूणां देवदत्तानां सर्वपूर्वं वदेत्सुधीः ॥ २९

मेदोधातुं चर्वयेति युगं प्रोक्त्वाऽणिमादि च ।
वश्यं कुरुद्वयं प्रोक्त्वा ठकारस्य चतुष्टयम् ॥ ३०

हुंफट् स्वाहान्तको मन्त्रो हाकिन्याः परिकीर्तितः ।
सनरयूमिति संप्रोक्त्वा सामित्यादेश्च षट्ककम् ॥ ३१

साकिनि जृम्भय युग्मं मम सर्व पदं वदेत् ।
शत्रूणां देवदत्तानामस्थिधातुं वदेत्परम् ॥ ३२

भर्भ (र्ज)यद्वयमुच्चार्य अणिमादिपदं पुनः ।
वश्यं कुरुद्वयं पश्चात् ठवेदं हुंफडित्यपि ॥ ३३

स्वाहान्तकस्तु साकिन्या मन्त्रोऽयं परिकीर्तितः ।
कनरयूं च कामादिषट्कं काकिनि तत्परम् ॥ ३४

जृम्भयद्वयमुच्चार्य मम सर्वपदं वदेत् ।
शत्रूणां देव ता (दत्ता) नां मेदधातुं ततःपरम् ॥ ३५

शत्रूणां देवदत्तानां मांसधातुं ततः परम् ।
चर्वय युग्मं ततः पश्चाद) णिमादीन् वदेत्परम् ॥ ३६अ

वश्यं कुरुयुगं शेषः पूर्ववत्परिकीर्तितः ॥ ३६

रमरयूं तथा षट्कं राकिनीति ततः परम् ।
जृम्भयद्वयमुच्चार्य मम सर्वपदं वदेत् ॥ ३७

शत्रूणां देवदत्तानां रत्लं (क्त) धातुं विव (पिव) द्वयम् ।
शेषं पूर्ववदाख्यातं सर्वरक्तविनाशनम् ॥ ३८

डमरयूं तथाषट्कं डाकिनीति पदं ततः ।
जृम्भयद्वयमुद्धृत्य मम सर्वपदं वदेत् ॥ ३९

शत्रूणां देवदत्तानां त्वग्धातुं गृह (ह्ण) युग्मकम् ।
शेषं पूर्ववदाख्यातं शत्रुं बध्नानु नाशनम् ॥ ४०

(शुत्रुबाधानुनाशनम् ॥)

शमरयूं त ता(था)षट्कं शांति (शाकि)नि जृम्भय द्वयम् ।
मम सर्वपदं प्रोक्त्वा देवदत्तान्तमुद्धरेत् ॥ ४१

शुक्ल(मज्जा)धातुं गृहं (ह्ण) युग्मं शेषं पूर्ववदुच्यते ।
यमरयूं तथा षट्कं यक्षिणी (याकिनी) ति ततः परम् ॥ ४२

देवदत्तस्य शुक्लस्य धातुं खादययुग्मकम् ।
मायां कालेतिसंप्रोक्त्वा संक्रामणि वदेत्ततः ॥ ४३

एहिस्सखा (?) तथा प्रोक्त्वा प्रें ह्रीं स्वाहान्तको मनुः ।
एवं जप्त्वा तथा सप्त पिण्डैश्च बलिमाहरेत् ॥ ४४

एवं दुष्टतरात्मानं द्वेष्टारं मम नित्यशः ।
गृह्णन्तु देवदत्तानां मया दत्तं महापशुम् ॥ ४५

आज्ञया द्विप्रमाणं स्यात् प्रमाणं यदि चाद्वयम् (?)
तेन सत्येन गृह्णन्तु मया दत्तं महापशुम् ॥ ४६

इति विज्ञाप्य देवेशि क्षेत्रपालबलिं हरेत् ।
एवं पूजाविधिः प्रोक्तो वाराह्या वरवर्णिनि ॥ ४७

ऐं ल्वौं (ग्लो) क्लीं च समुच्चार्य वाराहीति रिपौ त्वचम् ।
गृह्ण गृह्ण च वाराहि मम प्रोक्त्वा त्वचं ततः ॥ ४८

पालयेति ततो हुंफट् स्वा (हा) शत्रोस्त्वचापहा ।
बीजत्रयं तथान्धेति मद्वैरीति पदं पुनः ॥ ४९

मांसं भक्षययुग्मं स्यात् अन्धिनि मम तत्परम् ।
मांसं वर्धययुग्मं च (हुं)फट् स्वाहेति मन्त्रतः ॥ ५०

शत्रोर्मांसं क्षणं ना (णान्ना) शमा ये (या) ति परमेश्वरि ।
बीजत्रयं च रुन्धे च पश्चान्मच्छत्रुरुच्यते ॥ ५१

मे (मे) दं (दः) शोषय युग्मं स्यात् अन्धिनि मम तत्परम् ।
मे दं (दः) प्रीतययुग्मेन हुंफट् स्वाहान्को मनुः ॥ ५२

शत्रुमेदं (दो) हरेत्तेषां सर्वशत्रुविनाशनः ।
बीजत्रयं तथा जृम्भे मम शत्रोस्ततः परम् ॥ ५३

अस्थि चर्वययुग्मेन जृम्भिणि मम तत्परम् ।
अस्थि पालय युग्मेन हुंफट् स्वाहान्तको मनुः ॥ ५४

चर्वितं भवति क्षिप्रं शत्रोरस्थि च यत्पदाम् (?) ।
बीजत्रयं तथा मोहे ममारे (:) सर्वदच्छुभे ॥ ५५

मज्जां खादय युग्मं स्यान्मोहिनि मम संवदेत् ।
मज्जां द्रढययुग्मेन हुंफट्स्वाहामनुर्भवेत् ॥ ५६

शत्रोर्मज्जां हरत्येव नागं ताक्ष्यों यथा क्षणात् ।
बीजत्रयं च स्तम्भेदि मम शब्दं रिपोः पदम् ॥ ५७

शुक्लं गृह्णयुगं पश्चात् स्तम्भिनि मम तत्परम् ।
शुक्लं पालययुग्मं स्यात् हुंफट् स्वाहान्तको मनुः ॥ ५८

शुक्लधातुहरो मन्त्रः स्वस्य शुक्लविवर्धनः ।
एवं प्रोक्तं तु वाराह्याः क्रम (त) सर्वार्थसिद्धिदम् ॥ ५९

त्रिपुरा सिद्धलक्ष्मी (श्री) मातङ्गी भुवनेश्वरी ।
वाराही चेति लक्ष्म्यास्तु शक्तयः पञ्च कीर्तिताः ॥ ६०

एतासां वैभवं प्रोक्तं तव संक्षेपतः प्रिये ।
किमत्र बहुनोक्तेन श्रीसमाः पञ्च शक्तयः ॥ ६१

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ एकचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

अन्नपूर्णामहादेव्या ह्यजो नाम महा(न्) ऋषिः ।
छन्दस्तु देवीगयात्री ह्यन्नपूर्णा तु देवता ॥ १

ह्रीं बीजमथ क्लीं शक्तिःस्वाहा कीलकमुच्यते ।
ह्रां सां श्लां क्लां तथा दीर्घबीजैरङ्गं विधीयते ॥ २

वामे माणिक्यपात्रं मधुरसभरितं विभ्रतीं पाणिपद्मे
दिव्यै रत्नैःसुपूर्णां धृतमणिवलये दक्षिणे चैव दर्वीन् ।
रत्नाङ्गीं पीनतुङ्गस्तनभरनमितां तारहारां त्रिणेत्रां
वन्दे पूर्णेन्दुबिम्वप्रतिनिभवदनामम्बिकामन्नपूर्णाम् ॥ ३

एवं ध्यात्वा जपेल्लक्षं सप्तविंशतिवर्णि(र्ण)कम् ।
मायां परां श्रियं मारं समुद्धृत्य च तारकम् ॥ ४

नमो भगवतीत्युक्त्वा चान्ये (चान्न) पूर्णेति तत्परम् ।
ममाभिलषितं चान्नं देहि स्वाहान्तको मनुः ॥ ५

सप्तविंशतिवर्णोऽयं सर्वत्रान्नसमृद्धिकृत् ।
दारिद्र्यकाष्ठदावाग्निः क्षुद्वह्निशमने जलम् ॥ ६

दौर्भाग्याखोश्च मार्जारः सिंहो ज्येष्ठागजस्य च ।
असमृद्धिमहासर्पतार्क्ष्यः सर्वोत्तमोत्तमः ॥ ७

अज्ञानान्धतमःपुञ्जभास्करो भाग्यदायकः ।
भक्तचातकसंघानां कालमेघो महेश्वरि ॥ ८

दारिद्र्यतापसंम्लानसप्तसस्यसुधारकः
पापपर्वतसंघानां वज्रमन्नसमृद्धिदः ॥ ९

ज्येष्ठादेवीमहातूलचण्डवातो महेश्वरि ।
सेतुः कामादिमात्सर्यसमुद्रस्य शुचिस्मिते ॥ १०

चन्द्रश्चान्नाम्बुधेः क्षीरसमुद्राणां निशाकरः ।
जपतां कल्पवृक्षश्च धेनुश्चिन्तामणिः प्रिये ॥ ११

एतादृशं महामन्त्रं लक्षमात्रं जपेद्यदि ।
दारिद्र्यमपहायाशु धनं धान्यं च विन्दति ॥ १२

अन्नं यथेप्सितं तस्य यावज्जीवसमृद्धिमत् ।
गोक्षीरेणायुतं हुत्वा साधको रमते सदा ॥ १३

सर्वेषामन्नदा साक्षादन्नपूर्णेव साधकः ।
गोक्षीरेणावृतैरन्नैः साज्यैर्हुत्वा सहस्रकम् ॥ १४

क्षीरान्नदाने शक्तिः स्यात्सर्वदा सर्वदेशिके ।
अष्टोत्तरशतं नित्यं ध्यानपूर्वं जपेद्यदि ॥ १५

अटव्यामपि देवेशि क्षीरान्नं ऋद्धिमु(म)द्भवेत् ।
शतवारमिमं मन्त्रमन्नं स्पृष्ट्वा जपेद्यदि ॥ १६

क्षणादन्नसमृद्धिः स्यादर्णवश्चन्द्रदर्शनात् ।
एतन्मन्त्रेण देवेशि सर्वं मृज्याभिमन्त्रयेत् ॥ १७

तस्मादन्नसमृद्धिः स्यादक्षया नात्र संशयः ।

अकाल चातिथौ प्राप्त देवीं ध्यात्वाऽभिमन्त्र्य च ॥ १८

किञ्चिदन्नसमृद्धिःस्यात्क्षणादेव हि पश्यतः ।
तस्मादिमां महाविद्यां जपेन्नित्यहमादृतः ॥ १९

सर्वभाग्यमिह प्राप्य स जीवेच्छरदां शतम् ।
अन्नपूर्णामहामन्त्रमन्यं वक्ष्यामि सुन्दरि ॥ २०

मायां लक्ष्मीं तथा काममुद्धृत्य भुवनेश्वरीम् ।
अष्टाक्षरस्य मन्त्रस्य विश्वामित्रो ऋषिः स्मृतः ॥ २१

छन्दो गायत्रमाख्यातं देवता चान्नदायिनी ।
ह्रीं बीजमथ श्रीं शक्तिः क्लीं कीलकमुदीरितम् ॥ २२

योगः सर्वार्थसिध्यै स्यात् ह्रामित्यादिषडङ्गकम् ।
ध्यायेदन्नप्रदां देवीं अरविन्दविलोचने ॥ २३

विवर्धमान पा यासां (पायसान्न) वर्धमान दर्विका
विराजमानवामदक्षपाणिपल्लवद्वया ।
*मदालये वसेदुमा नतान्नदा सदा सदा ॥ २४

एवं ध्यात्वा महामन्त्रं जपेल्लक्षत्रयं शिवे ।
इह भोगान् समाश्रित्य ज्ञानं विन्दति सुन्दरि ॥ २५

वह्निबाणवसुकोणतच्छदैः
दिग्दलं तदनु षोडशं दलम् ।
भूपुरत्रयवृतं मनुत्रयै (?)
रन्नसम्पदखिलार्थसिद्धिदम् ॥ २६

* नवहेमभूषणोपशोभिताङ्ग यष्टिका

एतद्यन्त्रं समालिख्य विन्दौ (न्दावेका) एकाक्षरं लिखेत् ।
अष्टार्णं भुवनेश्वर्या न्यसेदष्टदलेष्वपि ॥ २७

दशषोडशसंख्येषु सप्तविंशतिवर्णकम् ।
भूपुरे मातृकां विद्यात् यन्त्रं सर्वार्थसिद्धिदम् ॥ २८

अन्नपूर्णामहाचक्रमखिलार्थैककारणम् ।
पार्थक्ये देवि वक्ष्यामि अन्नपूर्णाक्रमं मनुम् ॥ २९

रक्तां चामुण्डिकां देवीं महामायां त्रिकोणके ।
पञ्चारे चान्नदामन्नपूर्णानमन्नसमृद्धिदाम् ॥ ३०

अन्नेशीमन्नमध्यस्थां द्राविण्याद्यन्तरालके ।
वशिनीप्रमुखाद्यष्ट पूजयेदष्टकोणके ॥ ३१

अनङ्गकुसुमाद्यष्ट पूजयेद्वसुपत्रके ।
विभूतिमुन्नतिं कान्तिं हृष्टिं कीर्तिं च सन्नतिम् ॥ ३२

व्युष्टिमुत्कृष्टिमृद्धिं च लक्ष्मीं दश समर्चयेत् ।
शङ्खपद्मनिधी देवि पूजयेद् द्वारपार्श्वयोः ॥ ३१

मदनं च वसन्तं च रत्या प्रीत्या तथार्चयेत् ।
गजाभ्यां सह लक्ष्मीं च चतुर्हस्तां समर्चयेत् ॥ ३४

अणिमादिमहासिद्धीर्दिक्षु ताश्च समर्चयेत् ।
सनवावरणां देवीमन्नपूर्णां समर्चयेत् ॥ ३५

एतद्गुह्यतमं देवि सर्वसिद्धेः प्रदायकम् ।
सर्ववश्यकरं देवि स्मरणादन्नसिद्धिदम् ॥ ३६

असत्सु नोपदेष्टव्यं सत्सु वाच्यं विशेषतः ।
अन्नपूर्णामहामन्त्रं जपेत्सिद्धिं समश्नुते ॥ ३७

(अन्नपूर्णामहामन्त्रजपात्सिद्धिं समश्नुते)

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये एक -
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ द्विचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

राज्यलक्ष्म्यास्तु मन्त्रस्य ऋषिरानन्दभैरवः ।
छन्दो गायत्रमेव स्याद्देवता राज्यदायिनी ॥ १

श्रीमाया मदनं देवि वीजं शक्तिश्च कीलकम् ।
योगः सर्वार्थसिध्यै तु विनियोगो वरानने ॥ २

सर्वज्ञा नित्यतृप्ता चानादिवोधा स्वतन्त्रका
अलुप्ता चाप्यनन्ता च शक्तयः षट् क्रमान्न्यसेत् ॥ ३

षड्दीर्घशक्तिवीजेन षडङ्गानि समर्चयेत् ।
तारादिनववीजानि नवाधारेषु विन्यसेत् ॥ ४

राज्यदे राज्यलक्ष्मीति व्यापकं तदनन्तरम् ।
प्रातिलोम्येन वीजानि पूर्वस्थानेषु विन्सेत् ॥ ५

ध्यायेद्राज्यप्रदां लक्ष्मीं सर्वैश्वर्यप्रदायिनीम् ।
जाम्बूनदसमाकारां पद्मपत्रायतेक्षणाम् ॥ ६

नानाभरणसंशोभिपीनोन्नतपयोधराम् ।
क्वचि(ग)त्काञ्चीगुणां नागकुम्भस्तनविराजिताम् ॥ ७

मध्ये क्षीणां शरच्चन्द्रवदनाम्भोजशोभिताम् ।
लावल्ये श्रीस(लावण्यश्रिय) माध्यायेत्सर्वसौभाग्यसुन्दरीम् ॥ ८

पद्मं कल्पलतां चैव मुकुरं तु विपञ्चिकाम् ।
पुष्पेषुनिक्षुचापं च शालिकायां स्रजं करैः ॥ ९

बिभ्रतीं वरदाभीति सर्वाभरणभूषिताम् ।
एवं दशभुजां ध्यायेद्राज्यलक्ष्मीं शुचिस्मिताम् ॥ १०

तारश्रीशक्तिकामानां बीजानि तदनन्तरम् ।
व्लूंमैमामीं च संप्रोक्त्वा राज्यदे पदमुद्धरेत् ॥ ११

राज्यलक्ष्मीति संप्रोक्त्वा सईं आं ऐं तथा ब्लूं च ।
कामं मायां श्रियं प्रोक्त्वा मन्त्रमेवं समुद्धरेत् ॥ १२

एवं प्रोक्ता राज्यलक्ष्म्या विद्या सर्वार्थसिद्धिदा ।
लक्षत्रयं महाविद्यां जप्त्वाऽऽतर्प्य दशांशकम् ॥ १३

तन्मानं पायसैर्हुत्वा विद्या सिद्धा भवेत्प्रिये ।
पार्थक्ये (न) राज्यलक्ष्म्याश्चक्रं वक्ष्यामि सुन्दरि ॥ १४

त्रिकोणं वृत्तषट्कोणं वृत्तं द्वादशकोणकम् ।
वस्वरं षोडशारं च चतुष्षष्टिदलं बहिः ॥ १५

चतुरस्रं चतुर्द्वारं कृत्वा चक्रं मनोहरम् ।
श्रीबीजं मध्यतो लिख्य परितस्त्र्यक्षरं लिखेत् ॥ १६

पञ्चबाणेन संवेष्ट्य साध्यसाधकनाम च ।
षट्कोणे पञ्च कामं च लक्ष्मीबीजेन संयुतम् ॥ १७

द्वादशारे लिखेद् विद्यां द्वन्द्वशस्तारपूर्विकाम् ।
वस्वरे तु ततो विद्यां प्रतिगेहं त्रियक्षरम्(?) ॥ १८

षोडशारे स्वरान् लिख्य चतुष्षष्टिदले मणिम् ।
एवं विलिख्य चक्रं तु भूपुरे मातृका लिखेत् ॥ १९

बिन्दौ राज्यप्रदामर्च्योंम। लक्ष्मीं च सरस्वतीम् ।
त्रिकोणेष्वथ षट्कोणे पूजयेत् षट् सुरेश्वरि ॥ २०

दुर्गां धरां तथा पद्मां गायत्रीं च उमामपि ।
वासुदेवादिकान् दिक्षु पूजयेदष्ट तत्परम् ॥ २१

श्रियं मायां प्रियां लक्ष्मीं विद्यां विश्वेश्वरीं जयाम् ।
विजयां चैव संपूज्य दले ब्राह्म्यादि मातृकाः ॥ २२

वा(चा) रिकाद्यणिमाद्याश्च कलाश्रेषु-रं(रमां) प्रिये ।
चतुष्षष्टिदले स्म्यादि शाङ्कर्याश्च(?) पूजयेत् ॥ २३

भूपुरे प्रथमं देवि दिक्पतीन्पूजयेत्क्रमात् ॥
ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमुदोऽञ्जनः ॥ २४

पुष्पदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च ते क्रमात् ।
वज्राद्यायुधमुख्यानि तद्वहिः पूजयेत्क्रमात् ॥ २५

पूजयेद्दक्षिणे पार्श्वे देव्याः शङ्करनन्दनम् ।
अन्यतः पुष्पधन्वानं पुष्पाञ्जलिकरो यजेत् ॥ २६

शङ्खपद्मनिधी पूज्यौ पार्श्वयोर्धृतचामरौ ।
राज्यलक्ष्म्याः क्रमः प्रोक्तो राज्यसिद्धिप्रदायकः ॥ २७

—

हस्त्यश्वमणिसम्पत्तिधनकूटैश्च नित्यशः ।
सेव्यते साधको नित्यं दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ २८

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये द्वि -
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ त्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

पद्मावत्यास्तु मन्त्रस्य ऋषिर्मदन उच्यते ।
छन्दो गायत्रमाख्यातं देवता पद्मिनी स्मृता ॥ १

बालयावीजशक्ती च कीलकं च चरेद्बुधः ।
वीजैः पदैः षडङ्गं स्याद् ध्यायेत्पद्मावतीं पराम् ॥ २

उद्यद्भानुसहस्रनूतन जुषा(जपा)पुष्पप्रभां विभ्रतीं
फुल्लाम्भोरुहयुग्मकं करतले पुष्पेक्षुचापं शरां(रान्) ।
पीनोत्तुङ्गपयोधरोपरिलसद्धारावलीभूषितां
ध्यायेन्मोहिनिरूपिणीं विजयदां काम्यार्थसिध्यै श्रियम् ॥ ३

ऐं ओं नमो भगवति क्लीं पद्मावति तत्परम् ।
सौभाग्यं च ततः सर्वजनसंमोहिनीति च । ४

स्वाहान्तको मनुरयं सर्वसंमोहको नृणाम् ।
पुरश्चर्यार्णसाहस्रं त्रिसहस्रं क्रियादिषु ॥ ५

ऊर्ध्वं च तीर्थगृह(तिर्यक्कृत) वेदरेखा
लिखेन्महा (महेशानि) मनु क्रमेण ।
वाह्येषु शूलेन तदग्रसाध्यं
त्रैलोक्यसंमोहकरं त्वमोघम् ॥ ६

एतद्यन्त्रं समालिख्य पीठदेवीं समर्चयेत् ।
अष्टकोणं लिखेत्पूर्वं मस्तके शूलमग्रकम् ॥ ७

मूलवर्णत्रयं कोष्ठेष्वालिखेद्बाह्यशूलके ।
साध्यनाम च तन्मध्ये विलिखेत्कर्मसंयुतम् ॥ ८

क्रोधेन वेष्टयेद्देवि परितो माययैकया ।
भूपुरद्वयकोणेषु चतुर्थेषु वरानने । ९

बाणबीजादि विलिखेदिन्दुबीजयुतानि च ॥
कुरु(कुरु)द्वयमथो लिख्य रोचनाकुङ्कुमैः प्रिये ॥ १०

एतच्चक्रं महादेवि लिखेत्कृष्णाजिनोदरे ।
यस्य नाम्ना तु लिखितं तस्य प्राणान् प्रतिष्ठ्य च ॥ ११

निक्षिप्याधोमखं चर्म स्थित्वा तस्योपरि प्रिये ।
चतुर्विंशतिकोष्ठेषु देवीमावाह्य पूजयेत् ॥ १२

अष्टोत्तरसहस्रं तु जपेत्पद्मावतीमनुम् ।
ध्यानसन्नद्धहृदयो जपेत्साध्यादिदिङ्मुखः ॥ १३

साध्यः शीघ्रं समायाति जन्मान्तं वशगो भवेत् ।
राजा वा राजनारी वा राजपुत्रोऽथवा प्रिये ॥ १४

अचिरेण समायाति प्रसादात्पद्मिनीमनोः ।
आजन्मान्तं यशो देवि जायते नात्र चिन्तना ॥ १५

वाक्प्रयोगं प्रवक्ष्यामि पद्मावत्याः श्रृणु प्रिये ।
लिखेदष्टदलं पद्मं तद्बाह्ये द्वादशं दलम् ॥ १६

चतुर्द्वारसमायुक्तं लिखेद्यन्त्रं यथाक्रमम् ॥
मध्ये ध्यायेन्महालक्ष्मीं पद्मिनीं स्फटिकप्रभाम् ॥ १७

पद्मयुग्मं च पुण्ड्रेक्षुधनुर्बाणांश्च बिभ्रतीम् ॥
वरदाभयहस्तां च पुस्तकाक्षसृ(स्र) गन्विताम् ॥ १८

एवं संचिन्त्य मध्ये तु वशिनीप्रमुखा दले ।
वशिनी चैव कामेशी मोहिनी विमलाऽरुणा ॥ १९

जयिनी चैव सर्वेशी कौलिनीत्यष्टपद्मके ॥
मातृकार्णस्वरूपास्तु वशिन्याद्याः प्रकीर्तिताः ॥ २०

अवर्ग प्रथमादेवी वशिनी तत्र देवता ।
तत्परस्तु कवर्गोऽयं कामश्री(कामेशी) तत्र देवता ॥ २१

मो ह्वि(दि) नी तु स्व (चव) र्गस्था टवर्गे विमला स्थिता ।
अरुणा तु ट(त) वर्गस्था पवर्गे जयिनी तथा ॥ २२

सर्वेश्वरी यवर्गे तु शवर्गे कौलिनीति च ।
ध्येयाश्चन्द्रमणिप्रख्य (प्रख्याः) वशिन्याद्या महेश्वरि ॥ २३

संफुल्लसितपद्मस्था वरदाभययुग्मकम् ।
पुस्तकं त्वक्षमालां तु धारयन्ती कमण्डलुम् ॥ २४

व्याख्यामुद्रामिति ध्यायेत् वशिन्याद्यष्टदेवताः ।
उद्धरेत्प्रथमं रेफं तदधः कुटिलान्तकम् (?) ॥ २५

तदप्यवनिवीजस्थं षष्ठस्वरसमन्वितम् ।
विन्दुनप्युद्धरेद्देवि वशिनीबीजसंज्ञकम् ॥ २६

सर्वपापक्षयकरं सर्वोपद्रवनाशनम् । ¹ब्रूं(ब्लूं)
द्वितीयवर्गप्रथममिन्द्रारूढं महेश्वरि ॥ २७

अधस्तान्नाभसं बीजं आग्नेयस्थं समुद्धरेत् ।
चतुर्थस्वरसंयुक्तं बिन्दुखण्डद्विसंयुतम् ॥ २८

एतत्कामेश्वरीबीजं त्रैलोक्यक्षोभकारकम् ।(क्ल्हीं)
अरुणं पञ्चमस्यान्ते वरुणं विनियोजयेत् ॥ २९

तदधोऽपीन्द्रबीजं तु सर्वोर्ध्वमपरं प्रिये ।
एतद्धि मोहि (दि) नीबीजं सर्वसत्व म(व) शङ्करम् ।(च्लूं)(न्व्लीं) ३०

वायव्यन्द्रिबीजस्थं षष्ठस्वरसमन्वितम् ॥
अर्धेन्दुमध्यमाकान्तं बिन्दुनादविभूषितम् ॥ ३१

जकारं कमलारूढं तदधो ज्वलनाक्षरम् ॥ ३२
चतुर्थ स्वरसंयुक्तकलाबिन्दु समन्वितम् ।

एतत्तदरुणाबीजमेषणं सर्वमोहनम् ॥(ज्म्रीं) ३३
शिवबीजं तदादिस्थमधस्ताच्चेन्दुवारुणौ ।
वायव्य मुपरोद्भिन्नं(?) संयोज्य परमेश्वरी(रि) । ३४

जय(यि)नी बीजमेवेदं कलाबिन्दुविभूषितम् । (हस्इलव्लूं) (ह्स्लव्यूं)
उद्धरेन्मोदिनीवर्गचतुर्थं सुरवन्दिते ॥ ३५

अधः कालाग्निवायव्यान् क्रमेण विनियोजयेत् ।
दीर्घायुबीजसंयुक्तान् यथा यु(नु) क्रमयोगतः ॥ ३६

+ व्लूंमित्येव वशिनीबीजस्वरूपं प्रसिद्धम् ।

उपरीश्वर बिल्वा(न्द्वा)न्तानेकत्र विनियोजयेत् ।
एतत्सर्वेश्वरीबीजं सर्वत्रैवापराजितम् ॥ (श्रीं ?) (झ्म्यूं) ३७

का(कौ)लिनीं पञ्चमं देवि कालबीजोपरि स्थितम् ।
सर्वाधस्तादपि तथा वह्निबीजं नियोजयेत् ॥ ३८

चतुर्थस्वरसंयुक्तं बिन्दुखण्डद्वयान्वितम् ।
एतद्बीजं परं भद्रे कौलिनीरूपमास्थितम् ॥ (क्ष्मूं ?) (क्ष्म्रीं) ३९

एवमेतैर्महाबीजैर्वशिन्यादीन् समर्चयेत् ।
बाह्यद्वादशके पद्मे द्वयो र्च(श्च) दश योगिनीः ॥ ४०

अर्चयेत्कार्यकर्तृत्वसिद्धये पुरुषोत्तमः ।
विद्या तु रेकिनी चैव रेचिकाख्याऽमृता तथा ॥ ४१

दीपिका योगिनी ज्ञाना योगिन्याद्या तु योगिनी ।
नित्या मेधा तथा व्योमरूपा सिद्धिश्च योगिनी ॥ ४२

लक्ष्मीयोगिनि संख्याभिर्योगिन्यो द्वादश स्मृताः ॥(?)
शुद्धस्फटिकसंकाशः(शाः) योगिनीस्ताः समर्चयेत् ॥ ४३

चतुर्द्वारिषु देवेशि, गन्धाद्याकर्षणीः स्मृताः ।
गन्धाकर्षणिका नित्या रसाकर्षणि(ण) कारिणी ॥ ४४

रूपाकर्षणिका चैव स्पर्शाकर्षणिका क्रमात् ।
एवं संभावयेत्सर्वाः शुद्धस्फटिकसन्निभाः ॥ ४५

सितमाल्याधराः सर्वाः सितगन्धानुलेपिताः ।
कार्यकर्ता भवेच्छीघ्रं वाचस्पतिरिवापरः ॥ ४६

तद्वक्त्रान्निःसृता वाचो मधुराः क्षोभया(दाः) सदा ।
अनिवार्या महादेवि भवेयुश्चामृतोपमाः ॥ ४७

तस्मादेवं सदा ध्यायेत् वागैश्वर्याभिवृद्धये ॥ ४७ १/२

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये त्रि -
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

।। चतुश्चत्वारिंशोऽध्यायः ।।

रतिदेव्यास्तु मन्त्रस्य वामदेवो ऋषिर्मतः ।
छन्दो गायत्रमाख्यातं देवता रतिरीरिता ॥ १

कामं वीजं च शक्तिः स्याच्छक्ति योंगा(गो)ऽर्थं सिद्धये ।
षडङ्ग(ङ्ग) कामराजेन दीर्घयुक्तेन विन्यसेत् ॥ २

तप्तकाञ्चनमेकाश शोभिदेह शोभितां
(तप्तकाञ्चनातिशायिशोभिदेहशोभितां)
तारहारपीनतुङ्गतुङ्गस्तनानतां स ता(दा) ।
उत्पलद्वय(यं) करद्वयेन बिभ्रतीं शुभां
पञ्चबाणनायिकां भजे रतिं(सु)रेश्वरीम् ॥ ३

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं सर्ववश्यार्थमम्बिके ।
माया मदनबीजं च नमो भगवतीति च ॥ ४

रतिदेवि महा प्रोक्त्वा मोहिनीति ततः परम् ।
कामेशि सर्वलोकेति वशं कुरुयुगं वदेत् ॥ ५

स्वाहेति मन्त्रो द्वात्रिंशन्मनुः सर्ववशङ्करः ।
पुरश्चर्यार्णसाहस्रं त्रिसाहस्रं क्रियादिषु ॥ ६

ऊर्ध्वं च तिर्यक्कृत पञ्चरेखा
लिखेत्क्रमान्मन्त्रमतस्त्रिशूलम् ।
शूलेन साध्यान्वितशक्तिमारं ७
जगद्वशक्षोभविमोहयन्त्रम् ॥

———————— अमोघं सर्वसिद्धिदम् ।
तालपत्रे लिखेद्यन्त्रं पूज्य जप्त्वा सपल्लवम् ॥ ८

सहस्त्रं प्रजपेन्मन्त्रं स्वेष्टा(स्पृष्ट्वा) द्वारोपरि न्यसेत् ।
सुन्दरी पुरुषो वापि तत्क्षणात्स्ववशं व्रजेत् ॥ ९

स्त्रीवामपादपांसूंस्तानादाय रतिविद्यया ।
यन्त्रं तस्मै(तस्मिन्) समालिख्य पूर्वं पूज्यवदाचरेत् ॥ १०

(यन्त्रं तस्मिन्समालिख्य पूज्य पूर्ववददाचरेत् ।)
स्वगृहात्साध्यगेहात्तद्विकिरेद्यन्त्रवित्पुमान् ।
समायाति तदा साध्यं तन्मार्गेणैव सुन्दरी ॥ ११

विद्यया प्राणिनामङ्गमलमादाय मन्त्रवित् ।
तस्मिन्प्रतिकृतिं कृत्वा हृदि यन्त्रं समालिखेत् ॥ १२

तत्र तत्प्राणमावाह्य यन्त्रमध्ये विनिक्षिपेत् ।
अष्टोत्तरशताद्याति त्रिदिनाज्जन्तवो वशम् ॥ १३

यन्त्र सिद्धिषु(सन्धिषु) जन्तूनां न(ना)म संलिख्य मन्त्रवित् ।
दृष्ट्वा सहस्त्रं प्रजपेत् नवरात्रं तु मन्त्रवित् ॥ १४

दशयोजनसंस्थानां लभेदत्यद्भुतं वशम् ॥
एवं वधु(धूः)सदा [1]कुर्यात्पुरुषस्य वशार्थिनी ॥ १५

---

1. प्रणयकलहकुपितस्य देशान्तरगतस्य पत्युः आकर्षणायायं प्रयोगः ॥

मध्येवायुं सताध्यं शिखियुगसहितं तद्बहिःषोडशार्णं
तद्बाह्ये कोणषट्के रतिमनुमदध(थत)त्पार्श्वके बीजशक्तौ ।
यन्त्रं ताम्बूलपत्रे मलरवि(मलयज) पयसा काकपत्रेण कृत्वा
कुर्वन्दीपं त्रिरात्रं जपतु दशशतं देवताकर्षणाय ॥ १६

दास्यन्ति देवतास्तस्य सर्वाभीष्ट(ष्टं) समागतः(ताः) ॥
मारवद्भाति देवेशि मन्त्रविद्योषितां नृणाम् ॥ १७

एवं रतेर्विधिः प्रोक्तं(क्तो) मन्मथस्य श्रृणु प्रिये ।
अथ मन्मथमन्त्रस्य ऋषिः सम्मोहनं(नः) स्मृतः ॥ १८

छन्दो गायत्रमेव स्यात् देवता रतिनायकः ॥
कं बीजं लं ततः शक्तिः माया कीलकमुच्यते ॥ १९

योग(ः) सम्मोहसिध्यै स्यात् क्लामित्यादिषडङ्गकम् ।
अरुणमरुणवासो माल्य धा(दा) माङ्गरागं
करधृतशरचापं साङ्कुशं पाशयुक्तम् ।
मणिमयमकुटाद्यैर्दीप्तमाकल्पजातै
रतिसहितमनङ्गं चिन्तयेन्मोहसिध्यै ॥ २०

अ(थ) कलाप्रथमावनिशान्तिभी(भि) -
र्युतसुधाकरखण्डविकासिभिः ।
निगदितो मनुरेष मनोभ(भु)व(ः)
सकल धर्मसुखार्थयशोवहः ॥ २१

तरणिलक्षममुं मनुमादरात्

समभिजल्प्यं(जप्य) हुने त्र(त्तु) दशांशकैः ।

तदनु किंशुकजैः प्रसवैः शुभैः

मधुरसैश्च विचिन्तितसिद्धये । २२

पार्थिक्स्येमनस्येवं (पार्थक्याद्यन्त्रमस्यैव) वक्ष्ये सुन्दरि तच्छृणु ।

ङत्रि)न्दुं वह्निं तथा बाणसर्पकोणं च तत्परम् ॥ २३

कलायुग्मछदं नागपत्रं भूपुरमेव च ।

एवं त्रयं(यन्त्रं) समालिख्य पूजयेन्मदनेश्वरम् ॥ २४

मोहिनी क्षोभिणी त्रासी स्तम्भिन्याकर्षिणी तथा ।

द्राविण्याह्लादिनी क्लिन्ना क्लेदिनी मरशक्तिः (मारशक्तय:)+ ॥ २५

मदनस्य नव प्रोक्ता(:) शक्तय(:) पीठसंस्थि(स्थि ता(:) ।

रत्या तु सह कामेशं चन्द्रबिम्बे समर्चयेत् ॥ २६

वसन्तो मोहनो मानस्त्रिकोणेषु स्थि (स्थित:) प्रिये ।

द्राविणी शोषिणी चैव बंधिनी मोहिनी तथा ॥ २७

उन्मादिनी तिपं च(तापिनी च) पञ्च कन्दर्पशरक्तय: ।

कामराजश्च कन्दर्पो मन्मथो मकरध्वजः ॥ २८

मनोभवो महादेवी(वि) पंचकन्दर्प ईरित:(कन्दर्पा:पञ्च ईरिता:) ।

शोषणं मोहनं चैवं दीपनं तु ततः परम् ॥ २९

+ मन्मथपूजायन्त्रस्था: पीठ शक्तय: ।

सन्तापनं च सोन्मातं(सोन्मादं) शराष्यं च (शराः पञ्च) स्मरस्य तु ।
अनङ्गरूपा चानङ्ग स(म) दनाऽनङ्ग मन्मथ(था) ॥ ३०

अनङ्गकुसुमाऽनङ्गमदनातुरसंज्ञिका ।
अनङ्गशिशिराऽनङ्गमेखलाऽनङ्गदीपिका ॥ ३१

पुण्ड्रेक्षुचापपुष्पेषुवीणां(णा) शुकधराः करैः ।
अष्टकोणेषु संपूज्य(ज्याः) जपाकुसुमसन्निभाः ३२

युवतिर्विपुला वाच(चैव) ज्योत्स्ना शुभ्रा(सुभ्रू ...वा ।
सुरता वारुणी लोका(ला) कान्तिः सौदामिनी तथा ॥ ३३

कान्तछत्र(त्रा) चन्द्ररेखा सुकेशी मदनाह्वया ।
योनिर्नाया ग(व)ती चेति शक्तयस्यो(शक्तयोऽस्य) मनोभ(भु)वः ॥ ३४

शोको मोहो विलासश्च विभ्रमो मदनातुरः ।
अपत्रपो यु गा(वा)कामी क(चू)त पुष्पो रतिप्रि...) ॥ ३५

ग्रीवाम्म(ग्रीष्म)स्तपन ऊर्जश्च हेमन्तः शिशिरो ...ः ।
एवं षोडश कुसुमेषु पुष्पचापधराः स्मृताः ॥ ३६

अपाङ्ग(ङ्गा) भ्रू(भ्रू) विलासी च मत्तभावा स्मरांकुशा ।
माधवी मालती चैव हरिणाक्षी मदोत्कटा ॥ ३७

एताः कनरहस्ताः स्युः पूज्या यन्त्रेषु सुन्दरि ।
तद्बहिर्दिक्पतीन् सर्वान् पूजयेद्भूपुरे प्रिये ॥ ३८

स्मरकल्पोऽयं देवेशि सर्वसंमोहकारणम् ।

आलिक्त(ख्यात्) कर्णिकायामनलपुरपुटे मारबीजं ससाध्यं
तन्मध्येष्वङ्गषट्कं बहिगुर्हमुख(वह्निरपिगुण)शो मारगायत्रिवर्णान् ।
मालामन्त्रं दलाग्रेष्वभि(पि) गुणमुख शर(शः)पार्थिवाश्रेष्वनङ्गं
कुर्याद्यन्त्रं न(त)देतद्भुवनमपि वशे का कथा मानवेषु ॥ ३९

प्रोक्त्वा च कामदेवाय वि ग्र(द्म)हेति पदं वदेत् ।
पुष्पबाणाय तत्पश्चात् धीमहीति वदेत्सुधीः ॥ ४०

तन्नोऽनङ्गः प्रसंप्रोक्त्वा चोदयादिति संवदेत् ।
एवं मदनगायत्री उद्दिष्टा परमेश्वरी(रि) ॥ ४१

ओं नमः कामदेवाय वदेत्सर्वजनं तथा ।
प्रियाय सर्ववर्णान्ते जनसंमोहनाय च ॥ ४२

ज्वलद्वयं प्रज्वलार्णं वदेत् सर्वजनस्य च ॥
हृदयं मम शव्दान्ते वशंकुरुयुगं वदेत् ॥ ४३

स्वाहान्तको मनुरपि अष्ट [1]चत्वारि वर्णकः ।
पुनरन्यं प्रवक्ष्यामि सावधानमनाः श्रृणु ॥ ४४

क्लीमों नमो भगवते तत्परं रतिवल्लभा ।
यतिश्च विश्व मोहनायेति ज्वलयुग्मं ततः परम् ॥ ४५

कामाय क्लीं तथा वह्निजायान्ते त्रिंशदर्णकः ।
अस्य मा(मन्) त्रस्य देवेशि——ऋषिरुच्यते । ४६

---

1. ओं नमः कान देवाय सवंजन प्रियाय सवंजन संमोहनाय ज्वल ज्वल प्रज्वल सवं जनहृदयं मन वशं कुरु कुरु स्वाहा इति अष्टचत्वारिंशदर्णो मन्त्रः ॥

छन्दो गायत्र माख्यातं देवता रतिनायक: ।
क्लीं बीजं नी(ई) तत: शक्ति: स्वाहाकीलकमुच्यते ॥ ४७

क्लामित्यादि करन्यासं षडङ्गन्यासमाचरेत् ।
उद्यद्भानुसहस्रकुण्डलधरं चित्राम्बरालङ्कृतं
पाणिद्वन्द्वसुशोभिताब्जविलसत्पुण्ड्रेक्षुचापं शरम् ।

रत्यालिङ्गितवामभागमनिशं ध्यायेज्जगन्मोहनम् ॥ ४८

पुरश्चर्यार्णसाहस्रं होमे पञ्चप्रसूनकम् ।
युद्धे शत्रु श(भ)ये चैव राजराष्ट्रभयेषु च ॥ ४९

कलहे विजने मार्गे कान्तारे गिरिमंध(कंद)रे ।
विदेशे दुरितापत्सु स्मरेत्स्मरमनो(मनुं) सुधि(धी): ॥ ५०

तत्क्षणाज्जन्तव: सर्वे महाबलसमन्विता: ।
सर्वे मुह्यन्ति दुष्टाश्च दिवसस्याष्टमे यथा ॥ ५१

देवो देवर्षिसङ्घाश्च मुनीन्द्राद्याश्च राक्षसान् ।
मोहयेत्(?) स्मरमन्त्रेण विधिं विष्णुं च मामपि ॥ ५२

मध्ये स्वाहा च मारं मणिदलकमले शिष्टवर्णाङ्कितगान्
बाह्ये भूकोणवृत्तं स्मरमथ परित: पोडशारे स्मरं च ।
पश्चात्पञ्चादशा(शद)र्णं तदनु द्व(च) वलयद्वन्द्वकं [illegible]
[illegible] त्रैलोक्यमोहस्थितिलयमदं सर्ववर्गार्थ तं(दं) ५३

एतद्यन्त्रं लिखेद्धेमे[1] (हेम्नि) दृष्ट्वां(दृष्ट्वा) जप्त्वा सहस्रकम् ।
राजराष्ट्रजनानां च देवमूस(त)गृ(ग्र) हादिनाम् ॥ ५४

इतराणा(इतरेषा) मशेषाणां [2]सद्यो नश्यन्ति धारणात् ॥
स्मरशास्त्रेष्वनेकेषु यद्यदस्ति सहस्रकम् ॥ ५५

मन्त्रस्मरणमात्रेण तत्सर्वं सिध्यतीश्वरि ।
चराचरात्मके लोके कर्तव्यं यत्र वर्तते । ५६

तत्र स्मरेत् स्मरान्(स्मरं) मन्त्री सर्वकाम्यार्थसिद्धये ॥
स्मरमन्त्रमहावाणानपाङ्गगुणसंयुतान् । ५७

निच(ज) धृ(दृ) क्चापसंयुक्तान् पूरिताशाप्रपूरकम् ।
यन्त्रं यत्र स्मरेन्मन्त्री स्मरन्मूर्त्यात्मभावनः ॥ ५८

स लभेत्(?) सर्वविजयं संशयो नास्ति शोभने ॥ ५८ १/२

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये चतु -
श्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

---

1. हेमपट्टे 2. वाधा इति शेषः ।

॥ पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ॥

मन्त्रस्य वसुधारायाः ऋषिः परमहर्षि(र्ष)णः ।
[1]छन्दो बृहति संप्रोक्तं वसुधारा तु देवता ॥ १

वं बीजं श्रीं ततः शक्तिः योगः सम्पत्समृद्धये ।
पां(वां) श्रामित्यादिना कुर्यात्षडङ्गं मातृकाक्षरैः ॥ २

तपनसदृशशोभा तप्तहेमाभवस्त्रा
करतलमणिपद्माभीरुदानाब्जहस्ता ।
निरवधि ज(ध)नजालैर्वर्षयंति(न्ती) स्वभक्तं
[2]विजयतु वसुधारा विश्वसौभाग्यरूपा ॥ ३

वारुणं च श्रियं तारं नमो भगवतीति च ।
वसुधारे तथा नित्यं कल्याण्येहियुगं वदेत् ॥ ४

निरवधि(क) संप्रोक्त्वा ऐश्वर्यं वर्षयद्वयम् ।
स्वाहेति मन्त्ररूपं तु प्रोक्तं षट्त्रिंशदक्षरम् ॥ ५

यथापुरार्णसाहस्रं होम(मो) द्रव्याष्टकैर्भवेत् ।
षट्त्रिंशत्कोव(ष्ठ) यन्त्रे भि(त्रि) शिखि(ख) परिवृते मन्त्रवर्णं तु मध्ये
बाह्ये साध्यं च लक्ष्मं त्वखिलपरिवृतं तारयुग्मेन पूर्णम् ।
हैमे पट्टे लिखित्वा लिपिसमदिवसं पूज्य जप्त्वा सहस्रं
मूर्ध्ना कण्ठेन यन्त्रं वहतु(स) सततं सर्वसंपत्समृध्यै ॥ ६

---

१. छन्दस्तु बृहती प्रोक्तम् ।

२. आर्षः प्रयोगोऽयमत्रैव बहुत्र ।

पुष्पितो ऋषिराख्यातो देवि शङ्खनिधेर्मनोः ।
छन्दस्तु पृहती शङ्खनिधिः स्याद्देवता मता ॥ ७

शं बीजं श्रीं ततः शक्तिः योगः सम्पत्समृद्धये ।
शां श्रामित्यादि संप्रोक्त्वा न्यासं कुर्यात्कराङ्गयोः ॥ ८

दिनकरसमदीप्तिर्दिव्यसम्पत्स्वरूपो
नवमणिवरपात्राभीतिदानाब्जहस्तः ।
निरवधिधनराशिं वर्ष(य) द्भिः स्वभृत्यैः
सह मनसि सदाऽऽस्तां शङ्खसंज्ञो निधिर्मे ॥ ९

[1]शं प्रोक्त्वा कम लोत्ता(लांता)रं नमो भगवती(ते)ति च ।
श्रीशङ्खनिधये प्रोक्त्वा प्रणताभीष्ट तत्परम् ॥ १०

पूरणाय ततोह्येह्ये (तथैह्ये) हियुगं सर्वै तथा वदेत् ।
श्वैर्यं सिद्धिं मे नु देहि स्वाहा चत्वारि(रिंशा) वर्णकः(?) ॥ ११

1. शं श्रियंप्रणवं चैव नमो भगवते तथा । श्रीशङ्खं निधये पश्चात् प्रणताभीष्टतत्परम् । पूरणाय च तत्पश्चात् एह्येहि तदनन्तरम् । ततः सर्वैश्वर्यसिद्धिं देहि द्विरनल प्रिया । चत्वारिंशल्लिपिमयं मन्त्रमैश्वर्यसिद्धिदम् । इति अन्यत उपलब्धः पाठः ।

यथा पुरार्णसाहुलं [illegible] मालिकनारितम् ।
[2]ऊर्ध्वं तिर्यक्त्रिरेखां ग्रहरगणिता(?) कोष्ठके मूल मन्त्रं
तद्बाह्ये रेख रेखा त्रिशिख परिवृतं साध्य शूलान्तरालम्(?) ॥
शंबीजं श्रीरमाख्यप्रणवपरिवृतं हेमपत्रे च क्लृप्तं
त्रैलोक्यैश्वर्यसिद्धिप्रदमिदमतुलं सर्वसौभाग्ययन्त्रम् ॥ १२

यन्त्रमेतन्महावीर्यं लघु सर्वार्थसाधकम् ।
गलेन निवहेन्मूर्ध्ना जगदैश्वर्यसिद्धये ॥ १३

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी-
रत्न (कल्प) कोशाख्ये पञ्च-
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

---

2. अशुद्धोऽयं यन्त्रोद्धारः ॥

॥ षट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

लक्ष्मीमन्त्रस्य देवेशि भृगुर्नाम ऋषिः स्मृतः ।
निचृद्गायत्रमाख्यातं महालक्ष्मी तु(स्तु) देवता ॥ १

श्रिया वसाय (च मायया) बीजं शक्ति कुर्यात्समृद्धये ।
वीजाभ्यां पुटितां(ता) माया कमलेति पुनस्तथा ॥ २

हृदिन्यासं चरित्वा तु बीजाभ्यां पुटनं तथा ।
कमलालये च वीजाभ्यां पुटित्वा शिरसि न्यसेत् ॥ ३

प्रसीद पूर्वमुच्चार्य शिखायो(यां) विन्सेत्सुधीः ।
प्रसीद पूर्ववत्प्रोक्त्वा अवज(कवचं) न्यस्य तत्परम् ॥ ४

महालक्ष्मी(क्ष्मि) नमः प्रोक्त्वा पुटनं पूर्ववच्चरेत् ।
अस्त्रं कुर्याद्विशेषज्ञः पश्चातू(त्) ध्यायेन्महेश्वरीम् ॥ ५

वसुपात्रकरां पद्मौ(द्मे)धारयन्तीं तथाऽभयम् ।
विद्युत्प्रभं(भां) महालक्ष्मीं वासुदेवाङ्कसंश्रयाम् ॥ ६

ध्यात्वा जपेन्महामन्त्रं सम्पत्कामार्थसिद्धये ।
श्रीमाया कमला प्रोक्त्वा कमलेति पदं वदेत् ॥ ७

पदंते (पदान्ते) योजयेद्देवि बुद्धितो(तः) कमलालये ।
प्रसीदयुग्मं संप्रोक्त्वा श्रीमाया कमला पुनः ॥ ८

महालक्ष्मी(क्ष्मि) नमः प्रोक्तो मन्त्रः षड्विंशदक्षरः ।
लिखेद्विंशतिकोष्ठेषु कमलामनुवि(त्) क्रमात् ॥ ९

बहिः शूलेषु षड्बीजं लिखेन्मन्त्रं धनप्रदम् ।
पुरश्चर्यार्ण——(साहस्रं) शीघ्रसिद्धिप्रदं भवेत् ॥ १०

भृगुः श्रीवासुदेवस्य ऋषिश्छन्दस्तु पूर्ववत् ।
मायया च श्रिया कुर्याद्बीजशक्तिः(क्ती) महेश्वरि ॥ ११

हृदयं न्यस्य बीजाभ्यां मूर्ध्नि श्रीबीजयुग्मतः ।
(बीजाभ्यां हृदि विन्यस्य मूर्ध्नि श्रीबीजयुग्मतः)
लक्ष्मीं प्रोक्त्वा शिखा वर्म वासुदेवाय कीर्तितम् ॥ १२

नमसाऽस्त्रं विनिर्दिष्टं सर्वं तारादिकं न्यसेत् ।
विद्युच्चन्द्र (विद्युत्पुञ्ज) निभं वपुः कमलजावैकुण्ठयोरङ्कतां
प्राप्तं स्नेहवशेन रत्नविलसद्भूषादिभिर्भूषितम् ॥
विद्यापुस्तकदर्प(दाम)वान् (वन्) मणिमयं (कुम्भं) सरोजं गदां
शंखं चक्रममूनि बिभ्रदमितां दद्याच्छ्रियं नः सदा ?) १३

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं सम्पद्ज्ञानप्रसिद्धये ।
हृल्लेखाबीजयुगलं रमाबीजयुगं पुनः ॥ १४

श्रीवासुदेवाय नमो द्वादशार्णो मनुः स्मृतः ।
लक्षं मन्त्रजपः प्रोक्तो दशांशं जुहुयात्ततः ॥ १५

पद्मैः कुर्याद्द्विकसितैर्मधुत्रितयसंयुतैः ।
वेदाष्टपत्रविलसन्मनुवर्णमेकं
पश्चात्कलाधरणिबिम्बयुगे च लक्ष्मीः ।
एवं लिखेदखिलसम्पदवाप्तिहेतुं
श्रीवासुदेवमयमब्जधरानिवासम् ॥ १६

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये षट् -
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ सप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

ऋषिर्ब्रह्मा जगद्योन्याश्छन्दो गायत्रमुच्यते ।
देवता श्रीजगद्योनिर्बीजं वागर्भ(वाग्भव) मुच्यते ॥ १

वा(का)मेन परया शक्तिः कीलकं च यथाक्रमात् ।
पञ्चवीजेन पञ्चाङ्गं कुर्याद्देवि विचक्षणः ॥ २

बालार्कद्युतिमिन्दुखण्डविलसत्कोटीरहारोज्वलां
रक्ता(त्ना)कल्पविभूषितां कुचनतां षड्भिः करैर्मञ्जरीम् ।
पद्मे कौस्तुभमुत्पलं वितरणं संबिभ्रतीं सुस्मितां
फुल्लाम्भोरुहलोचनत्रययुतां वन्दे परां देवताम् ॥ ३

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं सर्वकामार्थसिद्धये ।
वाग्भवं भुवनेशीं च कमलां च मनोभवम् ॥ ४

सौस्तारं च जगन्मात्रे नमोऽन्तं मन्त्रमुद्धरेत् ।
वाक्प्रवृत्तिकरं सद्यः सर्वैश्वर्यप्रदायकम् ॥ ५

किमत्र बहुनोक्तेन सर्वसिद्धिप्रवर्तकम् ।
तिर्यगूर्ध्वं लिखेद्वेदपञ्चरेखाः सुरेश्वरि ॥ ६

लिखेद् द्वादश कोष्ठेषु द्वादशार्णमनुक्रमात् ।
साध्यनाम बहिः शूलेष्वखिलेत्(ष्वालिखेत्) कर्मसंयुतम् ॥ ७

षट्कर्माणि प्रसिध्यन्ति धारणात् सर्वसम्पदः ॥

श्रीसङ्कर्ष(ण) मन्त्रस्य देवेशी ऋषिरीरितः ॥ ८

छन्दो गायत्रमाख्यातं देवता भगवान् हरिः ।
श्रीं बीजं ह्रीं ततः शक्तिः नमः कीलकमुच्यते ९

सां श्रामिति संप्रोक्त्वा षडङ्गं विन्यसेत्क्रमात् ।
पीताभं पीतवसनं शङ्खचक्रगदाऽभयम् ॥ १०

संकर्षणं महाविष्णुं ध्यायेत्सम्पत्समृद्धये
मायां श्रियं तथा मायां श्रीसंप्रोक्त्वा तु तत्परम् ॥ ११

सङ्कर्षणाय नम श्रीमद्द्वादशार्णो मनुर्भवेत् ।
शीघ्रसिद्धिप्रदं देवि किमत्रबहुनोक्ततः । १२

पुनरन्यं प्रवक्ष्यामि संकर्षणमहामनुम् ।
नामोन्नमो भगवते ततः सङ्कर्षणाय च ॥ १३

विश्वात्मने ततः पश्चात् अभीष्टं वर तत्परम् ।
संक्रामयद्वयं पश्चात् स्वाहान्तो मन्त्र उच्यते ॥ १४

महावीर्यमिदं श्रेष्ठं सर्वसङ्क्रमसिद्धिदम् ।
गर्भसत्वविषप्राणमुखसङ्क्रामदं परम् ॥ १५

द्वात्रिंशत्कोष्ठके यन्त्रे रेखाशूलाग्रसाध्यके ।
कोष्ठमूले मनुं लिख्य शूले साध्यादिकर्म च ॥ १६

सङ्क्रामणकरं यन्त्रं धनसौभाग्यवृद्धिदम् ॥ १६ १/२

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये सप्त -
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥

ऋषिर्ब्रह्मा रमायास्तु छन्दो गायत्रमुच्यते ।
देवता स्याद्रमा देवी(देवि) श्रीस्वाहा बीजशक्तिके ॥ १

श्रामित्यादिषडङ्गं स्यात् ध्यायेद्देवीं समाहितः ।
तडित्प्रभां परां पूर्णां ताटङ्कयुगमण्डिताम् ॥ २

पद्महस्तां च वामोरुसंस्थां पत्युः सदा भजे ।
श्रीमोन्नमो भगवति सर्वसौभाग्यदायिनि ॥ ३

श्रीं श्रीविद्येति संप्रोक्त्वा महापश्चात् विभूतये ।
स्वाहान्तको मनुरयं सर्वसम्प्रत्प्रदायकः ॥ ४

होमे तु पायसं लाजमाज्यं दूर्वारमासुमम् ॥ ४ १/२

मध्ये स्वाहाष्टपत्रे प्रतिदलयुगलं वर्णमालिख्य वा...
शिष्टान्वर्णान् दशारे क्षति(वसु) पुट भवनेष्वष्ट बीजं तु लक्ष्म्याः ।
वाह्ये पञ्चाशदर्णं प्रणवपरिवृतं स्वे(स्वे)ष्ट साध्यं स...
लक्ष्मीयन्त्रं तदेतत् त्रिभुवनविभवश्रीप्रदं दिव्यदिव्य... ॥ ५ १/२

इन्द्रः प्रद्युम्नमन्त्रस्य ऋषिरग्निश्च सुन्दरि ॥
छन्दो गायत्रमाख्यातं प्रद्युम्नो देवता हरिः ॥ ६ १/२

श्रीशक्ती वीजशक्ती स्यात् षडङ्गं संप्रकीर्तितम् । ७

शङ्खं चक्रमथाब्जपाणिकमलं नीलोत्पलश्यामलं,
नानारत्नकिरीटकुण्डल सत्कु(लसत)केयूरहारान्वितम् ।
वन्दे दिव्यसुमानुलेपकलितं वामाङ्कलग्नश्रियं
भक्ताभीष्टवरप्रदाननिरतं प्रद्युम्नसंज्ञं हरिम् ॥ ८

ओं नमो भगवते रमेशाय ततः परम् ।
प्रद्युम्नाय पदं प्रोक्त्वा ततः सर्वसमृद्धये ॥ ९

वह्निजायायुतं मन्त्रं चतुर्विंशतिवर्णकम् ।
प्रजपेदक्षरशतं संगं(साङ्गं) सर्वार्थसिद्धये ॥ १०

रमाप्रयोगवद्धोमे द्विजभुक्तिर्विशेषतः ।
चतुर्विंशतिकोष्ठेषु लिखेन्मन्त्रं यथाक्रमम् ॥ ११
साध्यं लिखेत् त्रिकोणे(शूले)षु सर्वसम्पत्तिकारणम् ॥ ११ १/२

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये अष्ट -
चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

॥ एकोनपञ्चाशोऽध्यायः ॥

वसुदायास्तु मन्त्रस्य मङ्कणो भगवानृषिः ।
गायत्रं छन्द इत्युक्तं वसुदा देवता मता ॥ १

श्रीं बीजमाहुतिः शक्तिः योगः सर्वार्थसिद्धये ।
श्रामित्यादिकरन्यासमङ्गन्यासं चरेत्क्रमात् ॥ २

वसुपात्रं तथा पद्मं धारयन्तीं तथाऽभयम् ।
ग्री(ग्रै) वेयाङ्गदभूषढ्यां वसुदां वरदां भजे ॥ ३

वेदादिं च रमाबीजं वसुदेति ततः परम् ।
वसुधारे वसुकरि धनकारिपदं ततः ॥ ४

पदं धान्यकरि रत्नकारि स्वाहा सतारकम् ।
सप्तविंशतिको मन्त्रः सर्वैश्वर्यप्रदायकः ॥ ५

लक्षमात्रं जपेन्मन्त्रं मन्त्रसिद्धिर्भवेद् ध्रुवम् । ५ १/२

तिर्यगूर्ध्वचतुर्दशरेखा-
मध्यतोऽथ विलिखेन्मनुवर्णान् ।
साध्यनामलिपिसंयुतमेत-
त्सर्वभाग्यफलदं धनदं च ॥ ६ १/२

पुनरन्यं महामन्त्रं वक्ष्यामि तव शोभने । ७

ऋष्यादिकं यथा पूर्वं श्रामित्यादिषडङ्गकम् ॥
ध्यानं पूर्ववदाख्यातं मन्त्रभेदं वदाम्यहम् ॥ ८

श्रीं श्रियै नमसा युक्तः पञ्चवर्णश्च मन्त्रराट् ।
पञ्चलक्षं जपेद्विद्यां साक्षाद्वैश्रवणो भवेत् । ९

अथानु(नि) रुद्धमन्त्रस्य भगवान् मङ्कणो ऋषिः ।
छन्दो गायत्रमाख्यातमग्नि(नि) रुद्धस्तु देवता ॥ १०

तारं बीजं च श्रीं शक्तिः ह्रीं कीलकमी(मुदी)रितम् ।
श्रामित्यादि षडङ्गं स्यात् ध्यानं वच्मि तवानघे । ११

इन्द्रनीलमणिश्यामं शङ्खं चक्रं गदां तथा ।
शार्ङ्गं च धारयन्तं तमनिरुद्धं हरिं परम्(भजे) ॥ १२

तारं श्रियं तथा मायां मदनं ब्लूं श्रियं तथा ।
अनिरुद्धपदं प्रोक्त्वा श्रीबीजानि विलोमतः ॥ १३

षोडशार्णमयं मन्त्रं शीघ्रसिद्धिप्रदायकम् ।
लक्षं जपेन्मन्त्रसिध्यै विद्वान् साधकपुङ्गवः ॥ १४

लिखेत् षोडशकोष्ठेषु बाह्ये साध्यादि कर्म च ।
अनिरुद्धमहाचक्रं धारणात्पुत्रभाग्यदम् ॥ १५

किमत्र बहुनोक्तेन सर्वैश्वर्यप्रदायकम् ॥ १५.१/२

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्मोमामहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी -
रत्न (कल्प) कोशाख्ये एकोन -
पञ्चाशोऽध्यायः ॥

॥ पञ्चाशोऽध्यायः ॥

स्वर्णदायास्तु मन्त्रस्य स्वच्छन्दवरको(भैरवो) मुनिः ।
छन्दो गायत्रमेव स्यात् स्वर्णदा देवता सदा ॥ १

श्रां क्लां सामित्यादिविन्यासं ध्यायेद्देवीं महेश्वरीम् । १ १/२

हेमकुम्भमम्बुजं च धारिणीं वराभयौ -
भूषितां(वि) भूषणैः सुवर्णकान्तिभासिनीम् ।
हासिनीं विलासिनीं विभूतिदासदायिनीं
भावयामि स्वर्णदां महासुवर्णभैरवीम् ॥ २ १/२

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं स्वर्णसिद्ध्(ध्यै) वरानने ३

श्रीं क्लीं श्रीं स्वर्णदायै नमः श्रीं क्लीं श्रीमितीरयेत् ।
चतुर्विंशतिसाहस्रं जपेन्मन्त्रस्य सिद्धये ॥ ४

स्वर्णदा(याः) प्रसादेन स्वर्णसिद्धिं समश्नुते ।
लिखेद्द्वादशकोष्ठेषु द्वादशार्णं वरानने ॥ ५

वह्निः शूले साध्यकर्म स्वर्णसिध्यै महेश्वरि ।
स्वर्णाकर्षणमन्त्रस्य स्वच्छरा(स्वच्छन्द)वटुको मुनिः । ६

छन्दोऽतिजगती प्रोक्तो(क्तं) देवता स्वर्णदायकः ।
स्वांबीजमाहुतिः शक्तिः योगः स्वर्णसमृद्धये ॥ ७

स्वामित्यादिषडङ्गं स्यात् ध्यानं वच्मि श्रृणु प्रिये । ७ १/२

रक्ताभं सुप्रसन्नं शशिकलविलसद्बद्धपिङ्गक्तं दर्प(पिङ्गाभजूटं)
पद्मं पीयूषकुम्भं नवमणिविलसच्छंङ्खदानाभयाद्यम् ।
देव्या संश्लिष्टपार्श्वं कनकमयघटं धारयन्त्याऽऽदिशक्त्या
भक्ताभीष्टार्थदानप्रथितगुणगणं वैभवं नौमि नित्यम् ॥ ८ १/२

एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रं स्वर्णसिध्यै(ध्ये)ककारणम् । ९

बीजाभ्यां पुटितं लक्ष्म्याः कामं प्रणवमप्यथ ।
नमो भगवते स्वर्णाकर्षणेति वदेत्ततः ॥ १०

भैरवाय पदं प्रोक्त्वा प्रणताभीष्टतत्परम् ।
पूरणाय ततो ह्येहियुग्मं च करुणानिधे ॥ ११

मह्यं हिरण्यसिद्धिं च दापयद्वयमप्यथ ।
शीघ्रं दाप(य) श्रीं क्लीं श्रीं स्वाहान्तो मन्त्र ईरितः ॥ १२

एकषष्ट्यक्षरं मन्त्रं लघुसिद्धिप्रदायकम् ।
एकषष्टिशतं कुर्याज्जपं मन्त्रस्य सिद्धये ॥ १३

साङ्गे कृते जपे तस्य स्वर्णाकर्षणभैरवः ।
प्रसन्नस्तनुते स्वर्णराशिमक्षयमञ्जसा ॥ १४

अष्टोत्तरशतं नित्यं यःपठेत्साधकोत्तमः ।
सहसा लभते स्वर्णं सोऽन्वहं देव्यहेतुकम् ॥ १५

लिखेदष्टदलं पद्मं कर्णिकाकेसरोज्ज्वलम् ।
कलादलं च वा(द्वा) त्रिंशद्दलं भूमिपुरं बहिः ॥ १६

श्रीवीजं मध्यतो लिख्य भूम्यन्तं मूलमालिखेत् ।
द्वात्रिंशद्दलपर्यन्तं भूपुरे चतुरक्षरम् । १७

श्रीवीजैश्च समग्रं वै कुर्याद्यन्त्रं सुरेश्वरि ।
एतत्परमकल्याणकारणं स्वर्णसिद्धिदम् ॥ १८

सर्वसम्पत्प्रदं देवि नृणां सौभाग्यदायकम् ।
पुनरन्यं प्रवक्ष्यामि स्वर्णाकर्षणकं मनुम् ॥ १९

अथास्य मन्त्रराजस्य दुर्वा सो(सा) भगवानृषिः ।
छन्दोऽतिजगती प्रोक्ता देवता स्वर्णभैरवः ॥ २०

प्रणवं वीजमित्याहुः स्वाहा शक्तिर्मनीषिण(णि) ।
स्वर्णाकर्षणसिध्यर्थे विनियोगो वरानने ॥ २१

ओं पं आंशमिति प्रोक्त्वा(?) षट्पदैश्च षडङ्गकम् । २१ १/२

चिन्तारत्नफलस्य कल्पकतरोर्मूले सुसिह्मासने
देव्यालिङ्गितवामभागलसितो ढक्कां त्रिशूलं वरम्
भक्ताभीष्ट फलान्न([1]ग्नि) पात्र ह(भ)रितं स्वर्णं दधानं करैः
स्वर्णाकर्षणभैरवो विजयते स्वर्गापवर्गप्रदः ॥ २२ १/२

ओं श्रीं ह्रीं क्लीं तथा ऐं आं वं ह्रीं ह्रीं तथैव ह्रौं । २३

महाभैरवाय तथा आपदुद्धारणाय च ॥
अज (जा) मिलपदं वन्धनाय लोकेश्वराय च ॥ २४

---

1. अग्निपात्रं स्वर्णपात्रमित्यर्थः। [illegible] "पात्रं डमरुं त्रिशूल" मिति स्वर्णाकर्षण भैरवध्यानान्तरेऽपि तस्य स्वर्णपात्रधारणस्य उक्तत्वात् ॥

स्वर्णाकर्षपदं प्रोक्त्वा णाय प्रोक्त्वा ममेति च ।
दारिद्र्यापहारायेति ह्रां ह्रूं ह्रीं आं ह्रां वं च आमिति ॥ २५

ॐ ऐं क्लीं ह्रां तु संप्रोक्त्वा श्रीं स्वाहेति मनुर्भवेत् ।
अयं मंत्रश्चभ्रूणां चिंतामवा स्मृतः ॥
(अयं मन्त्रश्च सुभ्रूणां चिन्तामणिरिव स्मृतः) २६

पुनरन्यं प्रवक्ष्यामि स्वर्णभैरवमन्त्रकम् ।
पूर्ववदृष्टि संप्रोक्ता छंदेति जगति स्मृता ॥
(पूर्ववदृषिराख्यातश्छन्दोऽतिजगती स्मृता) २७

देवता कनकाख्यस्तु भैरवः परिकीर्तितः ।
ह्रीं वीजं(जं) वह्नि दा(जा) या तु शक्तिर्योगोथ(ऽर्थ) सिद्धये ॥ २८

ह्रांदि(मि)त्यादि षडङ्गं स्यात् षट्पदैर्भुवनेश्वरी(रि) ॥
सूर्यकोटि प्रतीकाशं कुबेरनिलयं महत् ॥ २९

नेत्रत्रयं चतुर्वाहुं पाशाङ्कुशविरा... ॥
वराभयं शशीखण्डं स्वर्णाभरण भूषितम् ॥ ३०

सर्वाभरणसंपूर्णं शोभितं स्वर्णभैरवम् ।
ओं वं आं ह्रीं यौच्च(प्रोच्य)ह्रीं ह्रौं च महाभैरपदं वदेत् । ३१

...यापदुद्धारणाय अजामिल पदं वदेत् ।
...धनाय तथा लोकेश्वराय पदमुद्धरेत् ॥ ३२

स्वर्णाकर्षणाय मम दारिद्र्यापहराय च ।
ह्रां ह्रीं ह्रौं आं तथा प्रोक्त्वा स्वाहान्ते(न्ते)मन्त्र उच्यते ॥ ३३

पुरश्चर्या दर्णशतं चम्पकैर्होम ईरितः ।
उभयोर्मन्त्रयोर्देवि समानं परिकीर्तितम् ॥ ३४

भो(भौ)मवारे विशेषेण स्वर्णाकर्षणभैरवम् ।
रक्तगन्धैश्च पुष्पैश्च पूजयेद्यदि साधकः ॥ ३५

सर्वसिद्धिं समाश्रित्य भाति वैश्रवणोपमः ॥
स्वर्णाकर्षणदेवस्य मालामन्त्रं प्रवच्मि ते ॥ ३६

तारं नमो भगवते स्वर्णाकर्षण संवदेत् ।
भैरवायातितीक्ष्णदंष्ट्राय परमन्त्र च ॥ ३७

पर यन्त्र पर तन्त्र छेदनाय पदं वदेत् ।
परविद्यास्तम्भनाय सर्वराजवशंकर । ३८

वशीकरणायपदं सर्वराजवशंकर ।
णाय इच्छाकर्षणाय ततः सर्वपदं वदेत् ॥ ३९

र(दु)ष्टान्तकाय सर्वं च तथा संहरणाय च ।
सर्वकाम सामर वर्जिताय तथा वदेत् ।
(सर्वकामप्रदायामरवन्दिताय तथा वदेत् ॥) ४०

ओं ह्रीं श्रीं क्लीं तथा क्लीं प्रें ओं स्फ्रें हुं फट् च संवदेत् ।
वह्निजायासमायुक्तो मालामन्त्रोऽर्थसिद्धिदः ॥ ४१

(सखट्वाङ्ग) खट्वाङ्गासिपर्णिं च पानपात्राभयं तथा ।
नागाभरणभूपं च (चाप्य) अनन्त सुखरूपिणी(णम्) ॥ ४२

नवीनाभां सदानन्दां सर्वदेवनमस्कृताम् ।
एवं ध्यात्वा जपेन्मन्त्रमिष्टार्थफलसिद्धये ॥ ४३

सर्वसिद्धिर्भवेद्देवि साधकस्य न संशयः ॥

इति श्रीमहालक्ष्मीकल्पे नारायणब्रह्ममहेश्वर-
संवादे प्रत्यक्षसिद्धिप्रदे महालक्ष्मी-
रत्न (कल्प) कोशाख्ये
पञ्चाशोऽध्यायः ॥

॥ पूर्वभागः समाप्तः ॥